Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XLIX
F
57
NAPOLI

XLIX
F
57

XLIX
FF
24

CONSTITVTION
SOCIETAT
IESV
ET
EXAME
CVM DECLARATIONI

ANTVERPIÆ,
Apud IOANNEM MEVR
M. DC. XXXV.
SVPERIORVM PERMIS

XLIX — F — 57

GREGORIVS XIII. *Inſtitutum Societatis à Paulo* III. *& Iulio etiam* III. *confirmatũ, & à Paulo* IV. *diligentiſsimè examinatum, nec non & à Concilio Tridentino commendatum, non modò refert, ſed ipſe etiam illud atque Conſtitutiones & Statuta approbat & confirmat, in hæc verba:*

MOTV PROPRIO, certâque ſcientiâ noſtrâ, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile huiuſmodi Inſtitutum, ac prædicta, ceteráque omnia dictæ Societatis Priuilegia, Facultates, exemptiones, immunitates, gratias & indulta, tam à prædictis, quàm aliis prædeceſſoribus noſtris, & etiam à nobis conceſſa; Conſtitutiones quoque & Statuta qualiacumque ſint, ea omnia, ac ſi ad verbum præſentibus inſe-

rerentur, pro expreſsis habentes, auctoritate Apoſtolicâ, tenore præſentium approbamus & confirmamus, ſupplentes omnes iuris & facti defectus, ſi qui interuenerint in prædictis Conſtitutionibus & Statutis, *&c. In litteris Apoſtolicis, datis Kalendis Februarij Anno ſalutis humanæ* M. D. LXXXII.

Idem Inſtitutum, atque Conſtitutiones & Statuta approbauit & confirmauit fel. rec. Gregorius XIV. *in ſuâ Conſtitutione* IV. *Kalendas Iulij, anno Domini* M. D. XCI. *Et nunc poſtremò S. D. N. Paulus Papa* V. *eamdem gratiam benigniſſimè conceſſit, vt in ampliſſimis litteris apparet pridie Nonas Septembris datis anno ab orbe redempto* M. DC. VI.

PRI-

PRIMVM AC GENERALE EXAMEN

Iis omnibus, qui in Societatem A IESV admitti petent, † proponendum.

De Inſtituto Societatis IESV, *& varietate perſonarum, quæ in ipsâ ſunt.*

CAPVT I.

1 HÆc minima Congregatio, quæ à Sede Apoſtolicâ primâ ſui inſtitutione Societas IESV nominata eſt, primùm fuit approbata per felicis memoriæ Paulum Papam III. anno 1540. & per eumdem poſtmodùm 1543. confirmata, ac rurſus per Iulium III. illius ſuc-

DECLARATIONES in Examen.

IN CAP. I.

A ¶ HOc a Examen, *vt plurimùm, omnibus proponi ſolet, poſtquàm in Domum primæ* a P.1.c.1.D. & c.4.§.5. & E.

ceſſorem anno 1550. Vt interim omittantur diuerſæ litteræ Apoſtolicæ, in quibus de eâ ſermo habetur, & ei variæ facultates (ſuppoſitâ magnâ approbatione, & confirmatione) conceduntur.

2 *a* Finis huius Societatis eſt non ſolùm ſaluti, & perfectioni propriarum animarum cum diuinâ gratiâ vacare, ſed cum eadem impensè in ſalutem, & perfectionem proximorum incumbere.

3 Ad hunc finem meliùs conſequendum, *b* tria Vota in eâ, Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis emittuntur; *c* ſic Paupertatem accipiendo, vt nec velit, nec poſſit reditus vllos ad ſuam ſuſtentationem, nec ad quiduis aliud, habere. Quod non tantùm in particulari de vnoquoque, ſed etiam de Eccleſiis & Domibus Societatis profeſſæ eſt intelligendum: *f* Nec etiam (quamuis aliis ſit licitum) pro Miſſarum

Probationis ingrediuntur. Si tamen in aliquo particulari dictaret ratio aliud examen breuius eſſe proponendum, aut hoc ipſum relinquendum, vt legatur, nullo poſtulato reſponſo ad ea, quæ continet, vel ſi ſatis alioqui notus eſt, qui ingreditur; non neceſſe erit iuxta hoc Examen procedere. Id tamen ille, d cui examinandi munus committitur, cum Superiore conferat, & eius iudiciũ ſequatur. e Antè autem quàm Domi recipiantur,

a P.1.c.2.§.8.& c.3.§.1.& p.3.c.1.§.9.& p.4.proœ.& c.12.§.1.& p.6.c.3.§.4.& p.7.c.1.§.1.& p.10.§.2.

b P.5.c.3.§.3.& 6.& c.4.§.2.& 3.& p.6.c.1.& 2.

c P.6.c.2.§.2.5.6.11.& 12.

d P.1.c.1.§.3.

e P.1.c.1.D.& c.4.D.

f Inf.c.4.§.27.& p.4.c.7.§.3.& c.15.§.4.& c.17.F.& p.6.c.2.§.7.& G.& p.7.c.4.§.4.& B.& p.10.§.5.

rum ſacrificiis, vel Prædicationibus, vel Lectionibus, vel vllius Sacramēti adminiſtratione, vel quouis alio pio officio ex iis, quæ iuxta ſuum Inſtitutum Societas poteſt exercere, ſtipendium vllum vel eleemoſynam, quæ ad compenſationem huiuſmodi miniſteriorum dari ſolent, ab alio quàm à Deo (ob cuius obſequium omnia purè facere debent) poſſunt admittere.

piantur, ferè ſemper de quibuſdam rebus maioris momenti, præſertim de iis, quæ ſolent excludere, examinari eos oportebit.

4 B Et *a* quamuis habeat Societas Collegia, & † Domos Probationis, reditibus dotatas ad Scholaſticorum ſuſtentationem, antequàm in Societatem Profeſſam, vel eius Domos recipiantur; *c* non poſſunt tamen huiuſmodi reditus in vſum alium, iuxta Litteras Apoſtolicas in Conſtitutionibus declaratas, expendi: nec Domus Profeſſorum, nec aliquis eorum, aut etiam Coadiutorum, eiſdem vti poterit.

B ¶ *Huiuſmodi Domus Probationis velut membra ſunt Collegiorum, b vbi admitti & probari ad tempus ſolent, qui poſtmodùm in Collegiis ſunt conſtituendi.*

C ¶ *Hoc*

a P.6.c.2.A

b P.1.c.4.§.6.& p.4.c.2.D.

c P.4.c.2.§.5.& c.10.§.1.& p.6.c.2.§.3. & p.9.c.3.§.18 & c.4.§.7. & p.10.§.4

5 *d* Profeſſa itidem Societas, præter tria Vota dicta, Votum facit expreſſum Summo Pontifici, vt Vicario, qui nunc eſt, vel

d P.5.c.3.§.3.& C.& p.7.c.1.§.1.& B.

pro tempore fuerit, Chriſti Domini Noſtri; nimirum ad proficiſcendum ſine excuſatione, *a* non petito viatico, quocumque gentium eius Sanctitas iuſſerit, inter fideles, vel infideles, ad res, quæ ad diuinum cultum, & religionis Chriſtianæ bonũ ſpectãt.

a P.6.c.1. §.13.& 1. & p.7.c.1.§.3.

6 Ceterùm ratio viuendi in exterioribus iuſtas ob cauſas, maius Dei obſequium ſemper intuendo, *b* communis eſt: nec vllas ordinarias pœnitentias vel corporis afflictiones ex obligatione ſubeundas habet: ſed illas aſſumere quiuis poterit, quæ ſibi videbuntur (*c* cum † approbatione Superioris) ad maiorem ſui ſpiritus profectum conuenire; & *d* quas propter eumdem finem Superiores eis poterunt imponere. C

b P.6.c.1. §.15.& 16.

c P.3.c.1.§. 12. & p.6. c.3.§.1.

d Inf. c.4. §.33.& p.3. c.1.§.15.

7 *e* Perſonarum autem, quæ admittuntur in hanc Societatem generaliter ſumptam, † quatuor ſunt claſſes, ſi finem, quem ipſa ſpectat, intueamur: *f* tametſi omnes, qui ingrediuntur, quod ad ipſos attinet, quartæ claſſis eſſe debent, de quâ dicetur. D

e P.5.c.1.A.

f P.5.c.2.§.3. & c.3.§.5.& 6.

8 *h* In primis aliqui admittuntur, vt Profeſſionem in So-

C ¶ *Hoc Superiori iudicandum relinquetur. Ille autem vices ſuas Confeſſario, vel aliis, quando expedire cenſuerit, poterit delegare.*

D ¶ *Præter hæc quatuor genera perſonarum, nonnulli ad g ſolemnem Profeſsionẽ trium Votorum tantùm,*

g Inf.§.11.& c.4.§.17.& c.5.§.8.

h P.5.c.3. §.1.2.& 3.

Societate quatuor ſolemnibus Votis (vt dictum eſt) emiſſis, faciant; peractis priùs experimentis & Probationibus debitis: & hos ſufficienter in *a* litteris eruditos (vt in Conſtitutionibus poſtmodùm dicetur) & in vitâ *b* ac moribus diu (quemadmodùm hęc vocatio exigit) probatos, & omnes ante Profeſſionem Sacerdotes eſſe oportet.

tùm, iuxta litteras Apoſtolicas Iulij Tertij admittuntur.

9 *c* Secundæ claſſis ſunt, qui in Coadiutores ad diuinum ſeruitium, & Societatis auxilium in rebus ſpiritualibus vel temporalibus, admittuntur. & ij quidem poſt experimenta & Probationes, Vota ſimplicia Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis (omiſſo quarto ad Summum Pontificem pertinente, & alio quouis ſolemni) debent emittere. *d* qui ſuâ ſorte contenti eſſe debent, intelligentes, eos in conſpectu Creatoris & Domini Noſtri magis mereri, qui maiori charitate ſe impendunt auxilio & obſequio omnium, ex amore diuinæ maieſtatis, ſiue in rebus altioribus, ſiue in aliis inferioribus & humilioribus.

10 *e* Tertiæ claſſis ſunt, qui in Scholaſticos admittuntur, ſi ingenio & reliquis dotibus ad ſtudia conuenientibus præditi inueniantur, vt *f* poſtquàm docti euaſerint, *g* in Societatem ingredi, & Profeſſi, vel Coadiutores

a P.5.c.2. §.2.

b P.5.c.2. §.1.& p.10. §.7.

c Inf. c.6. §.1.2.3. & 8. & p.5.c.4. §.1.2.& 3.

d Inf. c.6. §.5.& 6.& p.1. c.2.§.2.& p.5.c.4.§.5.

e P.4. c.5. §.1.& 2. & p.5.c.2.§.5.

f P.5.c.2. §.2.

g Inf. c.7. §.1. & p.5. c.4.E.

iutores (prout iudicabitur expedire) eſſe valeant. Hi *a* autem, vt Scholaſtici Societatis approbati cenſeantur, poſt experimenta, & Probationes, eadem *b* tria vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, cum promiſſione ingrediendi Societatem in altero priùs dictorum modorum (vt in Conſtitutionibus videbitur) ad maiorem Dei gloriam emittent.

a Inf.c.7. §.1.& p.4. c.3.§.3.
b Inf. c.7. §.1.& p.4. c.3.§.3.& p.5.c.1. A.& c.4.§.4.

c Quartæ claſſis ſunt, qui indeterminatè 11
ad id admittuntur, ad quod idonei eſſe, temporis ſucceſſu inuenientur; nondum ſtatuente Societate ad quem ex dictis gradibus eorum talentum magis ſit accommodatum. Illi *d* autem indifferentes ingredientur ad quemuis ex dictis gradibus, qui Superiori videatur: & *e* ex parte ſuâ omnes (vt dictum eſt) eadem animi diſpoſitione ingredi oportet.

c Inf.c.8.
d Inf.c.8. §.1.
e Sup.§.7.& inf.c.4.§.17.

Ad hæc, antequàm quiſquam admitta- 12
tur ad Profeſſionem, vel ſimplicia Vota Coadiutorum, vel Scholaſticorum ſuperiùs dicta ſecundùm Inſtitutum noſtrum emittere teneatur; † *g* biennium integrum ad Probationem habebit: & vt admittantur Scholaſtici ad quemuis ex prioribus gradibus Profeſſorum, vel Coadiutorum formatorum, *h* vnum ad-

E ¶ *f Quamuis bienny tēpus præfigatur, tamen nec libertas, nec deuotio, nec vtilitas illa ſpiritualis,*

f P.3.c.1.T. & p.5.c.4. §.6.
g Inf.c.4. §.16.& 41. & c.6.§.8.& p.4.c.3.§.3. & c.4.§.5.& p.5.c.1.§.3. & c.4.§.3. & 6.
h Inf.c.4. §.16. & c.6. §.8.& p.5. c.1.§.3.

adhuc annum poſt abſoluta ſua ſtudia expectabunt : *a* quod tempus, cùm Superiori viſum fuerit, poterit prorogari.

tualis, vel meritum, quod conſequi ſolent, qui Chriſto Domino Noſtro ſe obſtringunt, illis adimitur, qui ante id tempus vota ſua offerre volent: licet conueniat ſine Superioris facultate ea non emitti. Nec tamen, quòd ea emiſerint, propterea ante ordinarium tempus admittentur ad Profeſſionem, vel in Coadiutores formatos, vel in Scholaſticos approbatos.

a Inf.c.4. §.43. & p.5. c.1.§.3.& C.

13 F Hoc medio tempore duorum annorum (*b* in quo † habitus vllus certus Societatis non ſumitur) ante præfinitum tempus in quo Votis eos ligari in Societate oportet, *c* videre vnuſquiſque, & conſiderare debet diplomata Apoſtolica Inſtituti Societatis, &

F ¶ *Quamuis habitus nullus certus ſit, diſcretioni tamen eius, qui curam habet Domus, relinquitur, an cum eiſdem veſtibus, quas ex ſæculo tulerunt, incedere ſint permittendi; an cum aliis eas permutari oporteat: aut cùm deterentur, an alia tribuantur, quæ magis conueniant vel ipſis, vt quâ parte opus habent iuuentur, vel Domui vt eorum operâ vti poſſit.*

b P.1.c.4. §.4. & p.1. c.2.C. & p.6.c.2.M.

c Inf.c.4. §.41.& p.1. c.4.§.5.& E.

G † Conſtitutiones, ac Regulas, quas in eâ eſt obſeruaturus, idque non ſemel. Primùm enim id fiet, *e* dum in Do-

G ¶ *d Non oportebit Conſtitutiones vniuerſas ab iis, qui*

d P.1.c.4.E.

e P.1.c.4. §.1.& A.

qui noui accedunt, legi; ſed compendium quoddam earū, vbi quiſque quid ſibi obſeruandum ſit intelligat: niſi fortè Superiori videretur, alicui peculiares ob cauſas, omnes oſtendi oportere.

Domo Primæ Probationis erunt; in quam, qui Societatem ingredi volunt, hoſpitum more ad duodecim vel quindecim dies, vt res ſuas meliùs conſiderent, ſolent admitti, antequàm in Domum vel Collegium Societatis ad † cohabitandum H aliis, & inter eos verſandum ingrediantur. Secundò id fiet, *a* ſex menſibus Experimentorum & Probationis elapſis. Tertiò poſt alios ſex menſes; & ſic deinceps, donec Profeſſionē, qui ſtudiis abſolutis Profeſſus, & tria Vota, qui Coadiutor, & tria itidem Vota cum ſuâ promiſſione qui Scholaſticus approbatus eſt futurus, emittat. *c* Quod ideò fit, vt vtrimque maiori cum claritate & cognitione in Domino Noſtro procedatur, & vt quantò fuerit magis probata ſingulorum conſtantia, tantò ſtabiliores ac firmiores ſint in diuino ſeruitio & voca-

H ¶ Dicitur, ad cohabitandum aliis, & inter eos verſandū; quia in ingreſſu, duodecim vel quindecim dies, vel vſque ad viginti, ſeorſum in Domo Primæ Probationis teneri ſolent; b vt in primâ parte Conſtitutionū videbitur.

a Inf.c.4. §.41.

b P.1.c.4. §.1. & A.

c P.1. c.1. §.3.& c.4. §.1.

vocatione primâ, ad gloriam & honorem diuinæ Maieſtatis.

A *De quibuſdam † caſibus, quos interrogari oportet, an acciderint iis qui in Societatem ingredi petunt.*

CAPVT II.

1 EX iis caſibus, de quibus honeſtas ob cauſas omnes interrogari oportet, *a* Primus eſt, receſſiſſe à gremio ſanctæ Eccleſiæ, fidem abnegando; vel in errores contra ipſam ſic incurrendo, vt damnatus ob aliquam propoſitionem hæreticam quis

IN CAP. II.

A ¶ Q*Vamquis ea quæ ſequũtur, impedimenta ſint, quæ* b *à Societate excludunt; tamē non vt impedimenta proponi debent, donec veritas eliciatur. Qui enim duceretur deſiderio ingrediendi Societatem, accipere occaſionem poßet veritatem celandi, ſi hæc impedimenta eſſe intelligeret, &c. Et nihilominùs admoneri Confeſſarium oportet, vt ſi quis verè non reſpondißet, eius conſcientiam de eâ re* c *exſtimulet.*

a P.1. c.3. §.3. & A. & B.

b Inf. §.6.

c Inf. c.3. A.

B ¶ Qui

quis fuerit; vel vt † ſuſpectus B
hæreſis per ſententiam pu-
blicam declaratus; vel ſi in-
famis ob excommunicatio-
nem tamquàm ſchiſmaticus,
ſpretâ auctoritate & proui-
dentiâ ſanctæ matris Eccle-
ſiæ, extiterit.

a Secundus eſt, homici- 2
dium aliquo tempore per-
petraſſe, vel publicè † *b* infa- C
mem propter enormia pec-
cata fuiſſe.

c Tertius eſt, habitum 3
ſumpſiſſe alicuius Religio-
nis Fratrum, vel Clericorũ;
vitam aliquamdiu in Obe-
dientiâ cum eis agendo, ſiue
emiſsâ, ſiue non emiſsâ Pro-
feſſione; vel eremitam cum
veſtibus monachalibus fuiſ-
ſe.

d Quartus eſt, vinculo 4
matrimonij conſummati,
vel ſeruitutis legitimè liga-
tum eſſe.

e Quintus eſt, infirmita- 5
tem pati, vnde obſcurari, vel
parum ſanum iudicium ei
reddi ſoleat; vel diſpoſitio-
nem

B ¶ *Qui ſuſpectus eſſet de opinione aliquâ erroneâ in re ad Catholicam fidem pertinente; conſtat, quamdiu ſuſpicio manet, eum non eſſe admittendum.*

C ¶ *Hæc infamia eo in loco excludit, vbi ea extat. Qui tamen in remotiſſimis locis in eam incidiſſet; cùm omnino ad diuinum ſeruitium ſe recepiſſet, huiuſmodi infamia eum à Societate non excluderet: quamuis eamdem in huiuſmodi hominis probatione magis*

a P.1. c.3. §.4.& C.

b P.1.c.3. §.4.& D.

c P.1.c.3. §.5.& E.

d Inf. c.3. §.5.& C. & p.1.c.3.§.6. & F.& p.1. c.2.§.5.

e P.1.c.3.§.7.

nem notabilem ad huiuſmodi infirmitatem habere.

6 a Prædicti caſus impedimenta ſunt, cum quorum aliquo nemo in Societatem admitti poteſt: cùm nobis in Domino videatur (præter alias cauſas) quòd qui in eam ſunt ingreſſuri ad benè & fideliter euangelizandum, & in agro Domini verbum diuinum ſeminandum, eò aptiora ad id inſtrumenta erũt, quò minùs primi & ſecundi defectus notam habuerint, propter conſuetam multis & communem infirmitatem.

Cum tertio etiam non admittuntur, quòd nobis in Domino videatur, eum, qui bonus Chriſtianus ſit, debere firmum eſſe in ſuâ primâ vocatione, præſertim cùm illa tam ſit ſancta, in quâ ſcilicet quis, vniuerſo ſæculo relicto, ſe totum dedicat maiori ſeruitio, & gloriæ ſui Creatoris & Domini. Poſtremò ſic nobis perſuademus (præterquàm quòd maior ſit futura ædificatio proximorum) eò meliùs in Domino, ipſius gratiâ aſpirante, conſeruari poſſe omnes Profeſſos, Coadiutores, atque Scholaſticos, quò magis liberi fuerint ab huiuſmodi impedimentis, ac veluti vnius coloris & ſimilitudinis omnes.

Nullus etiam admittitur cum duobus vltimis impedimentis. Nam quartum eſſet cum

gis circumſpectam reddere debeat.

D ¶ *Ce-*

a Sup. A. & p. 1. c. 3. §. 2. & G. & p. 2. c. 2. B. & p. 4. c. 3. §. 2.

cum detrimento proximorum, ſi vxoris, vel domini conſenſus non obtineretur, aliæque circumſtantiæ, prout ratio iuris exigit, obſeruarentur. Quintum etiam in damnum eſſet non mediocre ipſius Societatis.

Si aliquod ex his impedimentis in quoquam detegeretur, non eſt quòd vlteriùs in interrogationibus procedatur; ſed qui Examinatoris officio fungitur, *a* quoad eius fieri poterit, eumdem conſolando, † dimittat: ſi nullum eſſet tale, vlteriùs examinetur † ſequenti modo. 7 D E

a P.1.c.4. §.2.

b P.1.c.3.G.

D ¶ b *Ceterùm ſi in eo dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, ille, qui examinandi munere fungitur, antequàm eum dimittat, rem cum Superiore conferat.*

E ¶ *Ordo examinis eſt, in primis proſequi id, de quo omnes interrogantur: ſecundò, de quo ſpeciatim litterati: tertiò, de quo etiam ſpecialiter illi, qui in Coadiutores; quartò, de quo illi, qui in Scholares; quintò, de quo illi, qui vt indifferentes admittuntur. Et primò quidem attingitur, quod ad perſonas pertinet, deinde quod illis eſt obſeruandum.*

De

De quibuſdam interrogationibus ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoſcendos.

CAPVT III.

1 AD maiorem perſonarum notitiam aliqua ſunt interroganda, quibus
A † verè omnino, & ſincerè reſpondere oportet: & ſi quid erit, quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par erit, & interrogato placuerit. Incipiendo itaque à nomine, interrogetur primùm, Quo nomine vocetur, Quot annos natus ſit, Quæ ſit eius patria.

2 An ſit ex legitimo matrimonio, nécne: quòd ſi ex illegitimo, quo pacto id ſit, interrogetur. Num à progenitoribus iam olim Chriſtianis, an à modernis deſcendat.

An aliquis ex eius progeni-

IN CAP. III.

A ¶ a OBligatio vera dicendi in examine, ad peccatum eſſe debet; & quidem eidem, cui quod celatum eſt aperiendum erat, vel qui eius locum teneat, reſeruatum; vt fraus euitetur, quæ locum habere poſſet, ſi quis ſincerè ſuo Superiori animum ſuum non de- a Sup. c. 2. A.

declararet: vnde incommoda, & quidem in totius Societatis non mediocre detrimentum poſſent oriri.

B ¶ *Si præſens & extrema neceſſitas auxilij eorum vrgeret; conſtat, huiuſmodi admitti non debere. Rarò tamen huiuſmodi neceſſitas ſolet accidere.*

nitoribus notatus fuerit vel declaratus ob aliquem errorem contra noſtram Chriſtianam Religionem, & quomodò id ſit.

An patrem habeat & matrem; & quæ ſint eorum nomina: quæ conditio, & officium, & modus viuendi ſit illis: & an rerum temporalium † penuriâ premantur: an illarum commoditate potiantur: & quo pacto id habeat. B

3 Si quo tempore in difficultatem, vel dubium aliquod incideret circa æs alienum, vel quòd teneatur ſubuenire parentibus, vel conſanguineis in ſpirituali, vel corporali, vel quauis aliâ temporali neceſſitate conſtitutis, eos inuiſendo, vel aliâ ratione; num proprio ſenſu ac iudicio depoſito, conſcientiæ vel iudicio Societatis, vel ſui Superioris id velit relinquere, vt cùm ſtatuerit ille quod in Domino iuſtum eſſe ſenſerit, ei acquieſcat.

4 Quot fratres & ſorores habeat, & quis eorum ſit ſtatus, num matrimonij, an alius: Quod officium, aut viuēdi modū habeant.

Num

5 Num aliquando † verba C ediderit, quæ ad matrimonium illum obligare videantur, & quo pacto id ſit. An habuerit, vel habeat filium aliquem.

6 Num habeat *b* æs alienum, aut ciuiles obligationes: quòd ſi habeat, quantæ & quales eæ ſint.

7 Num didicerit artem aliquam mechanicam. Num legere & ſcribere ſciat: & ſi ſcit, probetur quo modo vtrumque faciat, ſi aliunde non ſciretur.

8 Num *c* habuerit, vel habeat morbum aliquem occultum, vel manifeſtum, & qualem; eum ſpeciatim interrogando, num vexationem aliquam ſtomachi, vel capitis, vel quoduis aliud impedimentum naturale, ſeu defectum in aliquâ ſui parte patiatur. Et hoc non ſolùm interrogetur, ſed, quoad fieri poteſt, inſpiciatur.

9 Num aliquos Ordines Eccleſiaſticos ſuſceperit. Num aliquam obligationem Voti habeat, quale eſt peregrinationis, vel aliud quodcumque.

C ¶ *Si ſpondiſſet per verba de præſenti,* a *matrimonium conſummando, vel modo aliquo pari; duceretur is quartum habere impedimentum, cum quo nemo in Societatem admitti poteſt; niſi adſint conditiones illæ, quæ exigi ſolent, vt coniugatus religionem ingredi poſſit.*

a Sup. c. 2. §. 4. & p. 1. c. 3. §. 6.

b P. 1. c. 3. §. 15. & I. & p. 2. c. 2. §. 5.

c P. 1. c. 3. §. 15.

Quem modum, vel animi propenſionẽ habuerit in tenerâ ætate, & poſteà hucuſque ad res ſuæ conſcientiæ ſalutiferas: primùm circa orationem, quoties orare ſolebat interdiu & noctu, quibus horis, quâ corporis compoſitione, quibus orationibus, & cum quâ deuotione vel ſenſu ſpirituali. 10

Quo modo ſe habuerit circa audiendas Miſſas, & alia diuina officia, & Conciones. Quo modo circa lectionem rerum piarum, & bonorum virorum familiaritatem. Quo modo circa meditationem vel conſiderationem rerum ſpiritualium.

Interrogetur, an habuerit, vel habeat conceptus aliquos vel opiniones ab iis differentes, quæ communiùs ab Eccleſiâ & Doctoribus ab eadem approbatis tenentur: *a* & ſi quando huiuſmodi opiniones animum ſubierint, num paratus ſit ad iudicium ſuum ſubmittẽdum, ſentiendumq́ue, vt fuerit conſtitutum in Societate de huiuſmodi rebus ſentire oportere. 11

a P.3.c.1.O.

Interrogetur, an quibuſuis in ſcrupulis, vel difficultatibus ſpiritualibus, vel aliis quibuſcumque, quas patiatur, vel aliquando pati contigerit, ſe diiudicandum relinquet, & acquieſcet † aliorum de Societate, qui doctrinâ & probitate ſint præ- 12 D

D ¶ *Perſonarum huiuſmodi*

prædìti, ſententiis.

13 An omnino decreuerit ſęculum relinquere, & conſilia Domini Noſtri Iesv Chriſti ſequi.

Quàm dudum decreuerit, in genere ſcilicet, mundo renuntiare. Poſtquàm id apud ſe ſtatuit, an in eâ animi ſententiâ remiſſior factus fuerit, & quatenus. A quo tempore deſideria hæc renuntiandi ſæculo, & conſilia Chriſti Domini Noſtri ſequendi ſuboriri ei cœperint; vel quibus ſignis, aut cauſis ad id mouentibus, ei in mentem venerint.

14 *a* Num deliberatum habeat animi propoſitum viuendi, & moriendi in Domino cum hac, & in hac Societate Iesv, Creatoris & Domini Noſtri: & à quo tempore, vbi, & per quem primùm ad id motus fuerit.

Si negaret ſe à quoquam de Societate motum fuiſſe, progrediendum erit vlteriùs: ſi affirmaret ſe fuiſſe mo-

modi electio, quibus ſe iudicandum relinquere debet is, qui in huiuſmodi difficultatibus verſatur, penes Superiorem erit, ſi ſubdito ea placuerit; vel penes ſubditum, ſi Superior eam approbauerit: cui ſi in caſu aliquo & propter cauſam aliquam iuſtam videretur ad Dei obſequium fore, maiuſq́; auxilium illius, qui huiuſmodi difficultatibus laborat, vt aliquis, vel etiam plures eorum, qui iudicaturi ſunt de eis, extra Societatem aſſumātur, permitti

a Par.1.c. §.3.& p.5. c.1.A.

motum (quamuis licitè, & cum merito moueri potuiſſet) ad maiorem tamen ipſius vtilitatem ſpiritualem fore videtur, ſi tempus ei aliquod præſcribatur, vt eâ de re cogitando, Creatori & Domino ſuo ſe totum commendet, perinde ac ſi nullus de Societate ipſum mouiſſet; vt maiori cum robore ſpiritus procedere ad maius obſequium & gloriam diuinæ Maieſtatis poſſit.

15 Si poſt huiuſmodi conſiderationem ſenſerit ac iudicauerit ſibi valdè conuenire Societatis ingreſſum ad maiorem laudem & gloriam Dei, & vt meliùs ſaluti, & perfectioni tum animæ ſuæ, tum proximorum ſuorum incumbat; & poſtulauerit in eamdem nobiſcum in Domino admitti, tunc vlteriùs in examine procedi poterit.

mitti poterit: electione tamẽ, vel ſaltem approbatione eorum penes Superiorem (vt dictum eſt) manente. Si difficultates huiuſmodi ad perſonam ipſius Superioris pertinerent; electio vel approbatio, de quâ diximus, penes Conſultores erit. Qui tamẽ Præpoſito Generali vel Prouinciali inferior eſſet, ſine alicuius eorũ facultate, licet Rector ſit Collegij, vel alicuius Domus Præpoſitus, nec conſtituere poterit, nec permittere, vt huiuſmodi difficultates ad ſuam perſonam pertinentes, arbitrio aliorum extra Societatem ſubiiciantur.

De

De rebus quibuſdam, quas præcipuè ſcire eos conuenit, qui in Societatem admittuntur, ex iis, quas in ipsâ obſeruare debent.

CAPVT IV.

1 PROPONATVR illis, quòd hæc mens fuerit eorum, qui primi in hanc Societatem conuenerunt, vt in eâ ij admitterentur, qui ſæculo renuntiaſſent, & Dei ſeruitio ſe omnino mancipare ſiue in hac, ſiue in aliâ Religione ſtatuiſſent. *a* Quocircà quicumque Societatem ingredi volent, antequàm in Domo aliquâ vel Collegio eius viuere ſub Obedientiâ incipiant, debent omnia bona temporalia, quæ habuerint, diſtribuere, & renuntiare, ac diſponere de iis, quæ ipſis obuenire poſſent. Eaque diſtributio primùm in res debitas & obligatorias, ſi quæ fuerint (& tunc, quàm citiſſimè fieri poteſt, prouidere oportebit:) ſi verò tales nullæ fuerint, in pia & ſãcta opera fiet, iuxta illud; *Diſperſit, dedit pauperibus:* Et illud Chriſti; *Si vis perfectus eſſe, vade, & vende omnia, quæ habes, & da pauperibus, & ſequere me:* Diſpenſando tamen hæc bona iuxta

a Inf. § 3.

propriam deuotionem , & à ſe omnem fiduciam ſubmouendo , eadem vllo tempore recuperandi.

Inf. §. 3. & .& p. 3. c. 1. .7. & 25. & .4. c. 4. E. & .6. c. 2. H.

a Quòd ſi ſtatim propter aliquas honeſtas cauſas bona non relinquet , promittat ſe promptè relicturum omnia (vt dictum eſt) poſt vnum ab ingreſſu abſolutum annum , quandocumque per Superiorem iniunctum ei fuerit in reliquo temporis probationis: quo completo, ante profeſſionem Profeſſi, & ante tria vota publica Coadiutores reipsâ relinquere, ac pauperibus (vt dictum eſt) diſpenſare debent, vt conſilium Euangelicum, quod non dicit, da conſanguineis, ſed pauperibus, perfectiùs ſequantur; & vt melius exemplum omnibus exhibeant , inordinatum erga parentes affectum exuendi , & incommoda inordinatæ diſtributionis , quæ à dicto amore procedit , declinandi ; atque vt ad parentes & conſanguineos recurrendi , & ad inutilem ipſorum memoriam aditu præcluſo , firmiùs & ſtabiliùs in ſuâ vocatione perſeuerent. 2

Inf. §. 5. & .3. c. 1. G.

Si tamen *b* dubitaretur, num maioris foret perfectionis dare vel renuntiare conſanguineis huiuſmodi bona , quàm aliis, propter parem vel maiorem ipſorum penuriam, & iuſtas alias ob cauſas; nihilominùs ad declinandum errandi in huiuſmodi 3

iudi-

iudicio periculum, quod ab affectu ſanguinis ſolet proficiſci, contenti eſſe debebunt negotium hoc arbitrio A † vnius, duorum, aut trium, qui vitâ & doctrinâ commendentur, quos vnuſquiſque, cum Superioris approbatione elegerit, relinquere; & in eo conquieſcere, quod illi perfectius, & ad maiorem Chriſti Domini Noſtri gloriam eſſe cenſebunt.

IN CAP. IV.

A ¶ *INtelligendũ eſt, intra Societatem; niſi Superiori iuſtas ob cauſas viderentur horum aliqui extra Societatem aſſumi debere.*

Interrogetur itaque, num *a* placeat ei ſtatim (ſicuti dictum eſt) bona ſua diſtribuere; vel certè, num *b* paratus ſit ad huiuſmodi diſtributionem, quandocumque exacto primo anno per Superiorem ei fuerit iniunctum. *a* Sup. §. 1. *b* Sup. §. 2.

4 Admoneantur, quòd poſt ingreſſum in Domum nemo *c* pecuniam apud ſe, nec apud amicum aliquem externum in eodem loco habitantem, habere poteſt; quin potiùs eam in pia opera diſpenſet, vel aſſeruandam ei tradat, cui cura huiuſmodi domi commiſſa eſt: Qui *d* quidem, quidquid vnuſquiſque feret, ſcribendum curabit; vt id ſciri poſ- *c* P. 3. c. 1. §. 7. & p. 6. c. 2. H. *d* P. 1. c. 4. §. 6.

ſit, † ſi quando ſcitu opus fuerit. B

Interrogentur itaque, num aliquam habeant pecuniam, & an eam diſpenſare (vt dictum eſt) ſint contenti.

5 Admoneantur itidem, ſi Eccleſiaſtici ſint, quòd poſtquàm in Societatis corpus vt Profeſſi, vel Coadiutores cooptati fuerint, nulla Eccleſiaſtica beneficia poſſunt retinere: & *b* quòd tempore probationis, poſt primum annum abſolutum (vt ſuperiùs diximus) quandocumque Superiori viſum fuerit, ea relinquere debent, iuxta *c* ſuam deuotionem, vel ei qui contulit reſignando, vel ad pia opera applicando, vel alioqui dignis viris, quibus hæc inſtrumenta ſint ad Dei obſequium, conferri curando. *d* Quòd ſi conſanguineis conferenda eſſe viderentur, id non facient, niſi ab vno, duobus, aut tribus (vt ſuperiùs dictum eſt) iudicetur, quòd id magis conueniat, & ad maius Dei obſequium ſit futurum.

6 *e* Cùm autem communicatio, quæ cum amicis, & ſanguine iunctis verbo aut ſcripto fit, potiùs ad quietis perturbationem, quàm ad eorum qui ſpiritui vacant profectum,

B ¶ *Si accideret hunc à Societate dimitti, & Societati quid dediſſet; ei reſtitui debet, iuxta* a *declarationem tertij capitis ſecundæ Partis.*

a P.2.c.3.B.

b Sup.§.2.& p.6.c.2.H.

c P.3.c.1.§.7.

d Sup.§.3.& p.3.c.1.G.

e P.3.c.1.§.2.

B ctum, præſertim in initiis, facere ſoleat: Interrogentur, num contenti ſint cum huiuſmodi non communicare, nec litteras accipere, nec ſcribere; niſi aliquâ *a* occaſione Superiori aliter videretur: Et quamdiu Domi fuerint, num contenti ſint, vt videantur litteræ omnes, & quæ ipſis ſcribentur, & quas ipſi aliis ſcribent; ei, cui huiuſmodi munus commiſſum eſt, curâ relictâ, vt eas det, vel non det quemadmodùm in Domino Noſtro magis expedire iudicabit.

a Ibidem B. & p. 1. c. 4. §. 4.

7 Vnuſquiſque eorum, qui Societatem ingrediuntur, conſilium illud Chriſti ſequendo; *Qui dimiſerit patrem*, &c. exiſtimet ſibi patrem, matrem, fratres, & ſorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum: imò ſibi dictum exiſtimet verbum illud, *Qui non odit patrem & matrem, inſuper & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus.*

Et ita curandum ei eſt,

C vt † omnem carnis affectũ erga ſanguine iũctos exuat, ac illum in ſpiritualem conuertat: eoſque diligat eo ſolùm amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo ac proprio amori mortuus, Chriſto Domino Noſtro ſoli viuit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum

C ¶ *Vt loquendi modus, ſentiendi modũ iuuet, ſanctum eſt conſilium vt aſſueſcant non dicere, quòd parentes vel fratres habeant, ſed quòd habebant,*

bant, &c. præſeferendo ſe id non habere, quod, vt Chriſtum omnium rerum loco habeant, reliquerunt. Hoc tamen illis magis eſt obſeruandum, qui maiori in periculo verſari videntur, vt ab aliquo naturali amore perturbentur; cuiuſmodi, vt plurimùm, Nouitij eſſe ſolent.

rerum omnium habet.

Ad maiorem in ſpiritu profectum, & præcipuè ad maiorem ſubmiſſionem & humilitatem propriam interrogetur, an contentus ſit futurus, vt omnes errores, & defectus ipſius, & res quæcumque, quæ notatæ in eo & obſeruatæ fuerint, Superioribus per quēuis, qui extra confeſſionem eas acceperit, manifeſtentur. 8

Num etiam boni ſit conſulturus (quòd & ipſe & quiuis alius facere debet) ab aliis corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare: Ac num manifeſtare ſeſe inuicem ſint parati, debito cum amore & charitate ad maiorem ſpiritus profectum; præſertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præſcriptum aut interrogatum, ad maiorem Dei gloriam.

Prętereà antequàm quiſquam in Domū vel Collegium ingrediatur, vel poſtquàm ingreſſus fuerit, ſex [a] experiméta præcipua, prętere alia multa, de quibus ex parte infe- 9

[a] Inf. §. 16. & c. 7. §. 6.

riùs

riùs dicetur, requiruntur. *a* Poterunt ea tamen anteponi, & poſtponi, & moderari, & aliquo in caſu auctoritate Superioris, habitâ ratione perſonarũ, temporũ, & locorũ, tũ ceterorũ, quę occurrerint, in alia permutari *a* Ibidem. & p.9.c.3.E.

10 *b* Primum eſt, in ſpiritualibus exercitiis menſem vnum plus minùs verſari: id eſt, tũ in examinandâ conſcientiâ, & anteactâ vitâ recogitandâ, & *c* cõfeſſione generali faciendâ, ac peccatorum ſuorum meditatione; tum in cõtemplatione rerum ac myſteriorum Vitæ, Mortis, Reſurrectionis, & Aſcenſionis Chriſti Domini Noſtri; tum etiam in oratione vocali & mentali iuxta cuiuſque captum, prout in Domino edocti fuerint, ſe exercere. *b* P.3. c.1. §.20. & R. *c* Inf. §.41. & p.1. c.4. §.6.

11 Secundũ eſt, ſeruire in vno, vel pluribus Xenodochiis per menſem alium, ibidẽ cibum capiendo & dormiendo: vel per aliquam, vel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & perſonarum ratione auxilium, & miniſterium omnibus ægris & ſanis, prout iniunctũ eis fuerit, impendẽdo: vt magis ſe demittant & humilient, ac eo veluti argumento demonſtrent ſe prorſus ab hoc ſæculo, eiuſque pompis ac vanitate recedere: vt omnino ſuo Creatori & Domino pro ipſorũ ſalute crucifixo ſeruiant.

12 Tertium eſt, peregrinari menſem alium ſine pecuniâ: *d* imò ſuis temporibus oſtiatim *d* Inf. §.27.

oſtiatim pro Chriſti amore mendicare ; vt poſſint ad incommoditatem comedendi & dormiendi aſſuefieri : atque adeò vt omni ſpe illâ abiectâ , quam in pecuniis & rebus aliis creatis poſſent conſtituere, integrè, verâ cum fide, & ardenti amore eam in ſuo Creatore & Domino conſtituant : vel vtrumque menſem miniſterio. Hoſpitalium, vel alicuius eorum, aut etiam vtrumque peregrinationi, prout Superiori viſum fuerit, impendent.

a Inf.§.28. & p.4.c.6. C.

a Quartum eſt , poſt ingreſſum in Domum, omni cum diligentiâ & ſollicitudine in variis officiis abiectis & humilibus ſe exercere , bonum ſui exemplum in omnibus exhibendo. 13

Quintum eſt, doctrinam Chriſtianam, vel aliquam eius partem pueros & alios rudiores homines publicè , vel priuatim , & prout occaſio ſe obtulerit , & in Domino commodius viſum fuerit, & iuxta perſonarum proportionem, docere. 14

Sextum eſt , poſtquàm in probationibus bonæ ædificationis ſpecimen præbuerint, vlteriùs ad prædicandum, vel confeſſiones audiendas , vel in vtroque ſe exercendum pro tempore , & loco , & hominum diſpoſitione progredi. 15

Antequàm ingrediantur in ſecundum annum probationis , quæ fit in Domibus, 16

vel Collegiis, per ſex menſes omnes vacare
huiuſmodi ſex *a* experimentis debent, & *a Sup.§.9.*
totidem alios diuerſis aliis probationibus
impendent. *b* Poterunt tamen illa ſex expe- *b Inf.c.7.§.6.*
rimenta fieri vel in totum, vel ex parte, to- *& p.9.c.3. §.8.& E.*
to probationis tempore, vt aliquando hæc,
aliquando illa pręcedant; & à Scholaſticis
quidem vel ſtudiorum tempore, vel poſt
ſtudia abſoluta, habitâ perſonarum, loco-
rum, & temporum ratione, prout in Do-
mino conuenire videbitur. Illud *c* tamen *c Supra c.1.*
13 omnino obſeruabitur, vt antequàm Pro- *§.12.& inf. §.41.& c.6.*
feſſi futuri profeſſionem, & Coadiutores *§.8.& p.4.*
formati tria vota ſua publica, licet non ſo- *c.3.§.3. & c.4.§.5.&*
lemnia, emittant, duo anni experimento- *p.5.c.1.§.3.&*
rum, & probationum expleantur: & in *c.4.§.3. & 6.*
14 Scholaſticis, *d* ſtudiis abſolutis, præter tem- *d Supra c.1.*
pus quo probantur, vt Scholaſtici appro- *§.12.& infra c.6.§.8. &*
bati cenſeantur, tertius alius annus, ante- *p.5.c.1.§.3.*
quàm ad profeſſionem, vel in Coadiuto-
res formatos admittantur, in *e* variis pro- *e Sup.§.9. & p.5.c.2.*
bationibus, & ſpeciatim in dictis (ſi priùs *§.1.*
illis perfuncti non ſunt, imò quamuis per-
15 functi fuerint) vel in nonnullis earum, ad
maiorem Dei gloriam, exigetur.

7 Quamdiu huiuſmodi experimenta &
probationes fiunt, nullus dicat ex Societate
ſe eſſe; ſed potiùs qui examinatus fuerit ad
16 Profeſſionem, ex parte ipſius Societatis *f Sup.c.1.*
(quamuis *f* ex parte ſuâ cum indifferentiâ *§.7.& 11.*

ad

ad omnes gradus ſit ingreſſus) cùm loquendi occaſio ſe obtulerit, dicere debet ſe in experimentis verſari, atque optare ſe admitti in Societatem, quocumque in gradu ipſa Societas ad gloriam Dei eo vti volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet ſe in probationibus adhuc eſſe, atque optare in gradum Coadiutorum recipi. Simili modo de Scholaſticis, & de aliis qui *a* vt indifferentes examinati ſunt, intelligatur: vt quiſque iuxta ſui examinis rationem reſpondeat.

a Inf.c.8.

18 Circa huiuſmodi experimenta diligenter, quod ſequitur, eſt obſeruandum; ſcilicet, vt, vbi *b* aliquis in primo experimento, nempe exercitiorum ſpiritualium verſabitur, is qui illum exercet, ad Superiorem referat, quid de eodem ſentiat ad finem Societati præfixum.

b P.2.c.2.C.

19 *c* Cùm in ſecundo, ſeruiendi in Hoſpitalibus, afferat qui probatur, Gubernatoris teſtimonium, vel Præfecti eorum qui inſeruiunt Hoſpitali, de boni nominis odore, quem in eo reliquerit.

c Ibidem.

20 *d* Cùm in tertio, peregrinationis, ab vltimo loco ad quem peruenit, vel non procul ab eo, teſtimonium ab aliquibus, vel vno certè fide digno ſecum ferat, quòd ſuam deuotionem ſecutus, ſine vllâ cuiuſquam querelâ eò peruenit.

d Ibidem.

a Cùm

21 *a* Cùm in quarto, exercendi ſe in officiis [a] Ibidem.
domeſticis humilitatis, pro teſtimonio erit data omnibus, qui domi ſunt, ædificatio.

22 *b* Vbi verò in quintò, de doctrinâ Chri- [b] Ibidem.
ſtianâ, & ſexto, de prædicatione, & confeſſionibus audiendis, vel de vtroque munere obeundo verſabitur; eius teſtimonium erit (ſi quidem Domi noſtræ habitauerit) à Domeſticis accipiendum; & ex ædificatione, quam populus vbi Domus eſt, acceperit. Si prædicare, & confeſſiones audire acciderit aliis in locis extra huiuſmodi populum, ac Domum, teſtimonium afferre debet ab huiuſmodi locis, vbi diutius verſatus fuerit; vel à perſonis publicis (præcipuam habendo rationem Prælatorum ordinariorum) quæ fidem planè faciant, quòd cum doctrinâ ſanâ, ac bonæ vitæ exemplo, ſine cuiuſquam offenſione, verbum diuinum ſeminauit, & officio Confeſſarij functus eſt.

23 Præter hæc teſtimonia, poterit Societas, quando id expedire videretur, curare, vt aliunde certior fiat; vt ipſa ſibi magis, ad Dei & Domini Noſtri gloriam ſatisfaciat.

24 Si huiuſmodi *c* teſtimonia in prædictis [c] P.2.c.2.C
experimentis non afferrentur, diligenter cauſa inquirenda erit, curandumque vt,

rei totius veritas intelligatur: quò meliùs
omnia,quæ conuenient,prouideri poſſint;
vt meliùs bonitati diuinæ, ipſius gratiâ
aſpirante, inſeruiatur.

a P.3.c.1.§.3. & C.
b P.3.c.1.§. 11. & p.4. c.4.§.3. & B. & p.6.c.3. §.2.

Præterea *a* poſtquàm domi fuerit, egre- 25
di eam ſine facultate non debet: & *b* ſi lai-
cus fuerit, confiteatur oportet, & ſanctiſſi-
mum Sacramentum Euchariſtiæ ſumat
octauo quoque die; niſi Confeſſario ali-
quod eſſe impedimentum ad communio-
nem videretur. Si Sacerdos eſt, confite-
bitur vt minimùm octauo quoque die, &
crebriùs Miſſæ ſacrificium offeret; ſimul
Ordinationes, vel Conſtitutiones alias
Domus (vt in eius Regulis edoctus erit)
obſeruabit. *c* Omnes, qui domi ſunt, in ad-
diſcendâ doctrinâ Chriſtianâ ſe exercebũt,
& *d* etiam in prædicatione illi, quibus Su-
perior Domus id faciendum iudicabit: in-
ter quos nullus erit eorum, qui in Coadiu-
tores temporales admiſſi ſint.

c P.3.c.1. §.20.
d P.3.c.1. §. 21.& p.4. c.8.§.3. & p.10.§.3.

e P.3.e.2. §.3. & C. & p.6. c.2.§.15.& 16.& M.

e Sui victus, potus, veſtitus, & lecti ratio- 26
nem, ſi Societatem ſequi velit, ſibi perſua-
deat fore, vt pauperibus accommodatam;
quodque quæ viliſſima erunt ex iis quę do-
mi ſunt, ei tribuentur, propter ipſius maio-
rem abnegationem, & ſpiritualem profe-
ctum; & vt ad quamdam æqualitatem &
veluti menſuram ab omnibus perueniatur.
Cùm enim qui primi in Societatem con-
uenerunt,

uenerunt, per huiuſmodi indigentiam ac penuriam maiorem rerum corpori neceſſariarum probati fuerint; qui poſt eos accedent, curare debent, vt quoad poterunt, eò pertingant, quò illi peruenerunt, vel vlteriùs etiam in Domino progrediantur.

27 Ad hæc, præter reliquas peregrinationes, & probationes ſic declaratas, antequàm Profeſſi ſuam profeſſionem, & Coadiutores ſua vota emittant, & (ſi Superiori videbitur) Scholaſtici, antequàm approbati cenſeantur, & vota ſua ac promiſſionem ſuperiùs dictam faciant; per triduum ſuis conſtitutis temporibus, veſtigia ſequendo primorum, de quibus mentionem fecimus, *a* oſtiatim pro Chriſti Domini Noſtri amore mendicare debent, vt contrà quàm eſt communis hominum ſenſus, ad diuinum obſequium & laudem magis ſe poſſint ſubmittere, magiſq; in ſpiritu proficere, ad gloriam diuinæ maieſtatis: *b* vt etiam magis ſint diſpoſiti ad idipſum faciendum, quando illis iniunctum fuerit, vel conueniens aut neceſſarium erit, dum per varias mundi partes, iuxta quod eis præſcriptum vel conſtitutum per Summum Chriſti Vicarium, vel eius loco per Superiorem Societatis fuerit, diſcurrent. Quandoquidem exigit noſtræ profeſſionis ratio, vt parati & in procinctu ſimus ad ea omnia,

a Supra §.12.

b P.4. c.2. §.6. & p.6. c.2. §.10. & 13. & 1. & p.7. c.1. E & c.2. G.

nia , quæ quouis tempore in Domino nobis iniuncta fuerint, nec *a* petendo, nec expectando præmium vllum in præſenti hac & labili vitâ; ſed eam, quæ vndecumque æterna eſt, ex ſummâ Dei miſericordiâ ſemper ſperando.

a P.4.c.15. §.4.& p.6. c.2.§.7.

28 Et *b* ad particularia quædam deſcendendo, in probationibus humilitatis & abnegationis ſui, & in exercendis officiis abiectis & humilibus(cuiuſmodi ſunt in culinâ ſeruire, domum euerrere, & reliqua omnia ſeruitia obire) promptiùs ea ſuſcipi conuenit, à quibus ſenſus magis abhorrebit: ſi quidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceant.

b Supra §.13. & inf.§.46. & p.3.c.1. §.22.& 27.

29 Cùm *c* aliquis ad miniſteria culinę obeunda ingredietur, vel ad eum iuuandũ, qui Coquus eſt, eidẽ obedire cũ magnâ humilitate, in rebus omnibus ad ipſius officium pertinentibus, debet. Si enim ei integram obedientiam non præſtet, nec vlli ex Superioribus, vt videtur, præſtaret: quãdo quidẽ vera obedientia non conſiderat perſonam, cui fiat, ſed propter quem fiat: & ſi propter ſolum Creatorem & Dominũ Noſtrũ fiat, eidẽ omniũ Domino obeditur. Vnde nullâ ratione conſiderandum eſt, an ſit Coquus, vel Superior Domus: an hic, vel ille ſit, qui iubet: quandoquidem nec illis, nec propter illos (ſanè intelligendo) vlla obedientia præ-

c P.3.c.1. §.24.

præſtatur, ſed ſoli Deo, & propter ſolum Deum Creatorem ac Dominum Noſtrum.

30 Ideò melius eſt, vt Co-
D quus † non roget ſibi inſeruientem, vt hoc aut illud faciat, ſed cum modeſtiâ iubeat vel dicat, hoc fac, vel illud. Si enim rogat, potiùs vt homo hominem alloqui videbitur: & Coquum laicum rogare Sacerdotem, vt ollas abſtergat, vel res huiuſmodi faciat, nec decens, nec iuſtum videretur. ſed ſi iubeat, vel dicat, fac hoc, vel illud, ſignificabit magis quòd vt Chriſtus homini loquitur, quandoquidem ipſius loco iubet: atque ita qui obedit, conſiderare ac perpendere vocem à Coquo, vel alio, qui ſit ei Superior, egreſſam debet, vt ſi à Chriſto Domino Noſtro egrederetur, vt omnino placere diuinæ Maieſtati poſſit.

D ¶ *Vtrumque bonum eſt, rogare, & iubere: nihilominùs in initiis magis proficiet aliquis ſi iubetur, quàm ſi rogaretur.*

31 Hoc ipſum in aliis humilibus officiis intelligatur, quando aliquis in eis miniſterium ſuum impendit: atque *a* eodem modo *a* P.3. c.1. §.24. & p.4. c.10.§.8.
E accipiatur in † officialibus ſubordinatis, qui acceptâ à Superiori auctoritate Domum gubernant.

E ¶ *Cuiuſmodi eſſe ſolent Miniſter & Subminiſter,*

a P.3. c.1. §.17.& c.2. G. *ſter, vel alij, qui in Collegiis ſimilia munera gerunt.* a Ægritudinis tempore non ſolùm obſeruare vnuſquiſque Obedientiam magnâ cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, vt ipſius animam regant: ſed cum eadem humilitate erga Medicos corporales, & infirmarios, vt corpus eius regant: quandoquidem illi plenam ipſius ſanitatem ſpiritualem, hi verò corporalem omnino curant. 32

b P.6.c.4. §.1. b præterea qui ægrotat, humilitatem & patientiam ſuam præſeferendo, non minorem ædificationem, dum morbo laborat, iis qui ipſum inuiſent, & cum eo verſabuntur & agent, quàm dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, præſtare curet.

Ad maiorem firmitatem omnium, quæ 33
ſic narrata ſunt, & ad maiorem ſpiritualem profectum eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem ſe exhibere in omnibus, quæ hîc dicta & declarata ſunt, velit, ſubeundo c & adimplendo quaſuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam ſuam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ.

c Supra c. 1. §.6.& inf. §.41.& p.3. c.1.§.15.

Re in Domino conſideratâ, viſum nobis 34
eſt in diuinæ Maieſtatis conſpectu, mirum in modum conferre, vt d Superioribus ſubditi omnino perſpecti ſint: quò meliùs regi & gubernari, & per eos

d Inf.§.35.& p.3.c.1. §.12. & p.4.c.10. §.5.& p.6. c.1.§.2.

in

in viam Domini dirigi poſſint.

35 Prætereà quantò exactiùs Superiores res omnes internas, & externas ſuorum nouerint, tantò maiori cum diligentiâ, amore, & ſollicitudine iuuare eos; ipſorumque animas à variis malis, & periculis, quæ in progreſſu poſſent accidere, conſeruare poterunt. Cùm *a* etiam ſemper paratí eſſe, iuxta noſtræ profeſſionis rationem, & procedendi modum, ad diſcurrendum per has & illas mundi partes debeamus; quandocumque per Summum Pontificem, vel Superiorem noſtrum immediatum fuerit nobis iniunctum: Vt meliùs ſecundùm Dei voluntatem huiuſmodi miſſiones fiant, his, & non illis mittendis; vel his ad hoc munus, illis verò ad alia; non ſolùm refert valdè, ſed ſummoperè, vt Superior *b* plenam habeat notitiam propenſionum ac motionum animi, & ad quos defectus vel peccata fuerint vel ſint magis propenſi & incitati, qui ſub eius curâ ſunt: vt eius rei habitâ ratione, meliùs ipſos dirigere poſſit; nec ſupra menſuram virium ſuarum in periculis vel laboribus grauioribus, quàm in Domino ferre ſuauiter poſſint, cōſtituat: & etiam vt (quæ audit ſub ſecreti ſigillo cuſtodiendo) meliùs Superior poſſit ordinare ac prouidere, quæ corpori vniuerſo Societatis conueniunt.

a P.3.c.2. G. & p.4. proœm. A.& p.7. c.1. §.1. & c.2. H.

b Supra §. 34.

Ideò quicumque hanc Societatem in 36
Domino ſequi volet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, priuſquàm ad primam probationem accedat, vel poſtquàm ingreſſus fuerit, antequàm generaliter examinetur, vel poſt examen, intra aliquot menſes (ſi Superiori differendum videretur) ſub ſigillo confeſſionis, vel ſecreti, vel quacumque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, debeat conſcientiam ſuam magnâ cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nullâ quâ Dominum vniuerſorum offenderit, celatâ: & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certè rerũ maioris momenti Superiori, qui tum fuerit Societatis, vel cui ex Præpoſitis, vel aliis ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat; vt meliùs omnibus in Domino proſpiciatur, ipſeque magis in ſpiritu cum gratiâ vberiori ad maiorem diuinæ bonitatis gloriam proficiat.

Sic igitur progredientes in gratiæ atque 37
ſpiritus incremento, plenoque cum deſiderio ingrediendi & perſeuerandi, quamdiu vixerint, in hac Societate, tantumdem *a* facient aliquoties antequàm ad profeſſionẽ qui Profeſſi, & ad ſua vota qui Coadiutores formati ſunt futuri, admittantur: & id, quo ſequitur modo.

a Sup. §. 36.

Poſt-

38 Poſtquàm primò aliquis eorum integram vitæ rationem Superiori Domus reddidit, *a* ab eodem die inchoando, prioribus, quę eidem dixit, non repetitis, iterum poſt ſemeſtre proximum plus minùs, ei, vel cui à Superiore fuerit conſtitutum, vitæ rationem reddet. Deinde à ſecundâ hac ratione incipiendo, eodem ordine procedetur; & ſexto quoque menſe rationem hanc ſui quiſque reddet. Vltima verò circiter triginta dies antequàm Profeſſi futuri ſuam profeſſionem, & Coadiutores ſua vota emittant, reddetur. *a* Sup. §. 36.

39 Scholaſtici *b* eodem modo procedent, præterquàm quòd abſolutis ſuis ſtudiis cùm primùm rationem vitæ ſuæ reddent, ab vltimâ quam reddiderunt in Domo, vnde ad ſtudia miſſi ſunt, vel ab initio vitæ, ſi aliquâ de causâ numquàm reddiderunt, incipient. *b* Sup. §. 36. & p. 4. c. 10. §. 5.

40 Sic *c* etiam videtur quòd Coadiutores formati, & Profeſſi, ſi alicubi agent vbi Præpoſiti alicuius Societatis obedientiæ ſubiaceant, ſingulis annis, vel crebriùs, ſi Præpoſito videbitur, ſuę conſcientiæ rationem dicto modo ab vltimâ quam reddiderunt incipiendo, ei reddant. *c* Supra §. 36. & p. 6. c. 1. §. 2. & p. 9. c. 3. §. 19.

41 Qui ſenſerit ad omnia quæ dicta ſunt, animum ac vires ſibi à Domino dari, ac ad maiorem Dei gloriam fore, ſuæque

C 5 ani-

animæ magis ſalutiferum iudicat, in corpus
a Supra c. 1. §. 13. & G. & p. 1. c. 4. §. 5. huius Societatis admitti; *a* præter litterarũ Apoſtolicarum, & Conſtitutionum, & reliquorum, quæ ad eius Inſtitutum pertinent, ipſo initio, ac poſteà ſexto quoque menſe, vt dictum eſt, conſiderationem,
b Sup. §. 10. & p. 1. c. 4. §. 6. *b* debet generalem vitæ totius confeſſionẽ apud aliquem Sacerdotem à Superiore aſſignatum, propter multiplicem ſpiritus vtilitatem quæ eâ in re deprehenditur, facere. Quòd ſi aliquando generaliter confeſſus fuerit alicui de Societate, vel in exercitiis ſpiritualibus, vel extra illa, ſatis erit generalem confeſſionem ab aliâ etiam generali ad id vſque tempus inchoare, & poſt eam ſacratiſſimum Chriſti Domini Noſtri corpus ſumere: & ſic ſexto quoque menſe eodem modo generaliter, ab vltimâ inchoando, confitebitur. Demum continuum puritatis ac virtutum augmentum, & inflammata in Domino deſideria multùm in hac Societate diuinæ maieſtati ſeruiendi procurando,
c Sup. c. 1. §. 12. p. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 3. & 6. *c* exactis duobus annis probationis, & ſe perpetuò obedientem exhibendo, & in ſuâ conuerſatione, & variis experimentis ædificationem præbendo,
d Sup. §. 33. & c. 1. §. 6. & p. 3. c. 1. §. 15. *d* ac pœnitentias pro erratis, & negligentiis, & defectibus iniunctas magnâ cum humilitate ſubeundo, ſi & ipſe, & Societas, vel Superior Domus contenti fuerint,

rint, in Societatis corpus admitti poterit, *a* conſideratis priùs litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus, & confeſſione generali peractâ, vt ſuperiùs eſt dictum. quam vt meliùs inſtituat, ſeſeque in ſuâ primâ deliberatione confirmet, per vnius hebdomadæ ſpatium ſe colligendo, & aliqua ſpiritualia exercitia ex iam factis, vel aliis, faciendo; poſtremò ſuam oblationem, ac Vota ſiue ſolemnia ſint in Profeſſis, ſiue ſimplicia in Coadiutoribus, & Scholaſticis, quemadmodùm in Conſtitutionibus declarabitur, ad maiorem Dei gloriam, vberioremque fructum animæ ſuæ, emittat. *a* Supra c.4. §.13.& G.

42 Admoneantur, quòd Votis huiuſmodi emiſſis, iuxta tenorem litterarum Apoſtolicarum, non poſsint ipſi ad alias Religiones ſine facultate à Superiore Societatis conceſsâ tranſire.

43 Quòd ſi exactó probationis tempore, contentus quidem ipſe eſt, & exoptat ſic ad Profeſſionem, vel in Coadiutorem, vel in Scholaſticum admitti; verùm dubitaret Societas de ipſius talento, vel moribus; ſecurius *b* erit in alium annum, vel tempus quod videbitur, id prorogari; donec vtrique parti plenè in Domino ſit ſatisfactum. *b* Sup.c.1. §.12.& p.5. c.1.§.3.& C.

44 Prætereà diligenter animaduertant oportet qui examinantur (magnifaciendo, ſum-

ſummiq́ue momenti id eſſe ducendo in conſpectu Creatoris ac Domini Noſtri) quantoperè iuuet ac conferat ad vitæ ſpiritualis profectum, omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat & amplectitur; & admittere & concupiſcere totis viribus quidquid Chriſtus Dominus Noſter amauit & amplexus eſt. Quemadmodùm enim mundani homines, qui ea quæ mundi ſunt ſequuntur, diligunt & quærunt magnâ cum diligentiâ honores, famam, magni nominis exiſtimationem in terrâ, ſicut mundus eos edocet; ſic qui procedunt in ſpiritu, & ſeriò Chriſtum Dominum Noſtrum ſequuntur, amant & ardenter exoptant, quę iis omnino contraria ſunt, indui nimirum eadem veſte ac inſignibus Domini ſui, pro ipſius ámore ac reuerentiâ: adeò vt ſi ſine offenſione vllâ diuinæ maieſtatis, & abſque proximi peccato foret, vellent contumelias, falſa teſtimonia, & iniurias pati, ac ſtulti haberi & exiſtimari (nullâ tamen ad id per eos datâ occaſione) eò quòd exoptant aſſimilari, ac imitari aliquo modo Creatorem ac Dominum Noſtrum IESVM Chriſtum; eiuſq́ue veſtibus & inſignibus indui: quandoquidem illa ipſe propter maiorem profectum noſtrum ſpiritualem induit, nobiſq́ue exemplũ dedit,

vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuinâ gratiâ aſpirante, eum imitari & ſequi, cùm vera ſit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus. Igitur interrogentur, an huiuſmodi deſideria tam ſalutaria, & ad perfectionem animarum ſuarum tam fructuoſa, in ſe ſentiant.

45 Quòd ſi quis propter humanam noſtrã debilitatem ac miſeriam, in ſe huiuſmodi tam inflammata in Domino deſideria non ſentiret, interrogetur an certè deſiderium in ſe ſentiat, huiuſmodi deſideria ſentiendi. Si affirmando reſponderit, optare ſe nimirum huiuſmodi tam ſancta deſideria animo concipere; quò meliùs ad eorum effectum perueniatur, interrogetur, an decreuerit, paratuſque ſit huiuſmodi iniurias, illuſiones, & opprobria in Chriſti inſignibus incluſa, & alia quæuis, quę ei inferrentur ſiue per quemuis ex domo, vel Societate (in quâ obedire, & humiliari, ac æternam beatitudinem conſequi exoptat) ſiue extra eam per quemuis viuentium, nulli malum pro malo, ſed bonum pro malo reddendo, admittere & patienter cum Dei gratiâ ferre.

46 Vt meliùs ad hunc perfectionis gradum in ſpirituali vitâ tam pretioſum perueniatur, eius maius ac impenſius ſtudium ſit, *a* quęrere in Domino maiorem ſui abnegationem,

a Suprà §.28. & inf. c.6. §.6. & p.3. c.1. §.23. & 27.

tionem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem. Noſtrum autem erit in eiſdem iuxta gratiam, quam Dominus nobis conferre ad ſuam maiorem laudem ac gloriam dignabitur, eum iuuare.

De alio examine ad particularia aliquantò magis deſcendente, quod eruditis, & Coadiutoribus ſpiritualibus, & Scholaſticis conuenit.

CAPVT V.

QVò meliùs intelligi atque cognoſci queant, quæ ad huiuſmodi homines ſpectant, vnuſquiſque eorum interrogetur, Vbi ſtuduerit, Quâ in facultate, Quibus auctoribus ac doctrinæ deditus, Quãtum temporis ſtudiis impenderit, Quantumque ſuo iudicio profecerit, ac nominatim, Quàm ſit ei familiaris Latina lingua. 1

An ad gradus Artium liberalium, vel Theologiæ, vel Iuris Canonici, vel alterius cuiuſuis facultatis ſit promotus. 2

a P.1.c.2. §.7.

An *a* exiſtimet ſe memoriâ ad benè capien- 3

piendum, & retinendum quod didicerit, eſſe præditum.

An *a* ſibi videatur pollere intellectu, qui citò ac benè penetret ea, quibus ſtuduerit. *a P.1.c.2.§.6.*

An in ſe propenſionem naturalem, aut voluntariam ad ſtudia ſentiat.

4 An exiſtimet ſtudia ſanitati ſui corporis aliquid detrimenti attuliſſe.

An *b* vires ſibi corporales, & ſpirituales ſuppetere ſentiat ad labores, qui in Societate requiruntur, ferendos, ſiue in ſtudiis, quamdiu illis vacat, ſiue in vineâ Domini, cùm in eâ laborandum eſt. *b P.1.c.2. §.11.*

5 Si Sacerdos fuerit, An ſe in audiendis confeſſionibus, vel in prædicatione, vel aliis miniſteriis ad proximum iuuandum exercuerit.

6 Cùm ad huiuſmodi officium ac miniſterium diuini verbi ſeminandi, & ſpirituali proximorum auxilio attendendi, litterarum bonarum ſufficiens eruditio requiratur; & Scholaſticos etiam aliquod ſui profectus in litteris, quibus ſtuduerunt, ſpecimen præbere oporteat, omnes examinentur. *c* Quod fiet, ſi quiſque lectionem vnam in quauis facultate cui operam dederit, prælegat; & poſteà exhortationem vnâ quiſque (idque ante egreſſum à primâ probatione) faciat: & poſteà in ſecundam ingrediendo, ſi ei fuerit iniunctum, vt infe- *c P.1.c.4.§.5.*

riùs

riùs dicetur, hoc ipſum faciet.

Præterea intelligat (ſi Sacerdos eſt, vel quandocumque promotus ad Sacerdotium fuerit) quòd confeſſiones nec Domi, nec foris audire, nec vlla Sacramenta miniſtrare ſine peculiari probatione, ædificatione, & facultate ſui Superioris per totum probationis tempus debet: ſed nec publicè Miſſam dicere debet, donec coram aliquo, vel pluribus domeſticis priuatim eam dicat, & admoneatur, *a* vt in modo dicendi conueniat cum aliis de Societate inter quos agit, & ſe ad ædificationem eorum qui illam ſunt audituri, componat. 7

a P.4.c.8. §.2.& p.8. c.1.§.8.

Ad maiorem humilitatem & perfectionem eruditorum, Coadiutorum ſpiritualium & Scholaſticorum, ſi de eo qui in Societatem eſt ingreſſurus dubitatur an idoneus ſit futurus, vt ad Profeſſionem, vel in Coadiutorem ſpiritualem, vel Scholaſticum eius admittatur; cùm id tamquàm certiſſimum ſtatuatur, quòd multò melius & perfectius ſit, vt ipſe iudicari & regi ſe à Societate ſinat; quandoquidem non minùs, quàm ipſe, quod exigitur, vt in eâ maneat, Societas intelliget; ipſi verò maiori humilitati, & perfectioni tribuetur, maioremque dilectionem, ac fiduciam in his, à quibus eſt gubernandus, oſtendet; *b* interrogetur, an velit proprium ſenſum ac iudicium 8

b Supra c.1. §.7.& 11.& c.4.§.17.& inf.c.8.

dicium Societati ſubmittere, vel eius Superiori: ita vt acquieſcat eius ſententiæ; ſiue inter eos illum conſtituat, qui in Societate profeſſionem emittunt, & Chriſti Domini Noſtri Vicario obligantur; ſiue inter Coadiutores, ſiue inter Scholaſticos Societatis, in ſtudiis vlteriùs progrediendo. Interrogetur vlteriùs, ſi Superior vellet ſemper eumdem ſolùm vt Coadiutorem in rebus exterioribus Societatis curandis occupari, ac ſic in ſuę animæ ſalutem incumbere; an paratus ſit in humilibus & infimis officiis ſe exercere, vitamque omnem in vtilitatem & auxilium eius exigere; ſibi perſuadendo, quòd dum ei inſeruit, Creatori ac Domino ſuo (pro cuius amore & debitâ reuerentiâ omnia facit) inſeruit.

De alio examine ad ſolos Coadiutores accommodato.

CAPVT VI.

1 AD maiorem rei notitiam declaretur vnicuique ex huiuſmodi Coadiutoribus latiùs, quod in initio attingebatur: *a* Quòd ſcilicet in hanc Societatem Coadiutores ſpirituales, & temporales admittũtur; *b* Spirituales quidẽ, qui Sacerdotes sũt, & *a* Sup.c.1. §.9.& p.5. c.2.§.4.& c. 4.§.1.2.& 3. *b* P.1.c.2.§.5.

& litteris ſufficienter ornati, vt in rebus
a P.1.c.2.§.2. ſpiritualibus Societatem iuuent: *a* Temporales verò ad ſacros Ordines non promoti, cum litteris, vel ſine illis, in rebus externis, quæ neceſſariè ſũt, poſſunt iuuare.

2 Priorum magis proprium eſt, Societatem in audiendis confeſſionibus, in exhortationibus, in Doctrinâ Chriſtianâ, & aliis litteris edocendis iuuare. His verò eædem gratiæ ad animarum auxilium communicari poſſunt, quæ Profeſſis ipſis ſolent.

b Inf.c.8.§.2. & p.1.c.2. §.2. & p.4. c.6.B.

3 Poſteriorum *b* magis eſt proprium (licet poſſint in rebus maioribus pro talenti eis à Domino conceſſi ratione occupari) vt in miniſteriis omnibus inferioribus & humilioribus, quæ ipſis iniungentur, ſe exerceant; perſuaſi quòd Societatem iuuando, *c* quò meliùs illa ſaluti animarum vacare poſſit, eidem omnium Domino ſeruient: quandoquidem propter diuinum ipſius amorem ac reuerẽtiam id faciunt. Ideò prompti eſſe cum omni humilitate & charitate, quoad fieri poterit, debent ad officia, quæ eis credita fuerint, exactè obeunda. Quo fiet, vt non ſolùm mercedem ſuam integram habeant, ſed participes ſint omnium bonorum operum, quæ Deus per vniuerſam Societatem ad obſequium & laudem ſuam operari dignabitur; & omnium indulgentiarum & gratiarum, quæ Pro-

c P.1.c.2.A.

Profeſſis ad ſuarum animarum bonum à Sede Apoſtolicâ conceſſæ fuerint.

4 Et *a* nihilominùs eniti debent in colloquiis ſpiritualibus, ad maiorem vtilitatem ſpiritualem proximorum aliquid conferre, & quod nouerint, docere; & ad benè agendum, quoſcumque poterunt (quandoquidem vnicuique Deus proximi ſui curam dedit) excitare. *a* P.7.c.4. §.8.

5 Si quis inſtructus & examinatus fuerit, vt ſit futurus ſpiritualis Coadiutor, ſic vacare debet rebus ſpiritualibus, quæ cum ſuâ primâ vocatione propriè ſunt coniunctæ *b* vt in poſterum, directè vel indirectè, per ſe vel alium, innouare aut mutationem aliquam à ſuâ vocatione in aliam, ſcilicet à gradu Coadiutoris ſpiritualis ad Profeſſi, vel Scholaſtici, vel Coadiutoris temporalis gradum, tentare non debeat: ſed cum omni humilitate, atque obedientiâ incedere ac progredi eadem viâ, quæ ipſi ab eo qui neſcit mutationem, & in quem illa non cadit, oſtenſa eſt. *b* P.5.c.4. §.5.

6 Eadem ratione ſi quis examinatus & inſtructus fuerit, vt ſit futurus Coadiutor temporalis; ſic ſe totum rebus, quæ cum ſuâ primâ vocatione propriè ſunt coniunctæ, addicat, vt *c* non curet vllâ ratione à ſtatu Coadiutoris temporalis, in ſtatum Spiritualis, vel Scholaſtici, aut Profeſſi *c* P.5.c.4. §.5.

progredi:nec etiã (ſi in ſuo eodem maneat) plus litterarum addiſcere quàm ſciebat cùm eſt ingreſſus, curet: ſed perſeuerare magnâ cum humilitate debet in omnibus Creatori ac Domino ſuo iuxta primam ſuam vocationem inſeruiendo,*a* ac ſollicitè in abnegationis ſui ipſius profectum,& verarum virtutum ſtudium incumbendo.

a Supra c. 4. §.46. & p.3. c.1.§.27.

Interrogentur huiuſmodi, vt de re pro- 7
priâ ſuæ vocationis,an *b* contenti, & quieti ſint futuri in obſequio Creatoris & Domini ſui in officijs ac miniſteriis abiectis & humilibus,ad auxilium Domus & Societatis pertinentibus,cuiuſcumque rationis illa ſint, parati ad vitam omnem in eis exigendam, ſibi perſuadendo quòd eâ in re obſequium & laudem prẹſtant ſuo Creatori & Domino,dum omnia propter diuinum ipſius amorem & reuerentiam agunt.

b P.1.c.2.§.2.

Omnes Coadiutores tam Spirituales, 8
quàm Temporales, *c* exacto biennio,quod experimentis & probationibus datur, & *d* vno adhuc anno,ſi Scholaſtici fuerint (vt priùs eſt declaratum) ſi velint in Societate manere, & ipſa, vel Superior eius contentus fuerit, *e* oblationem ſuam trium Votorum facient (quæ publica, licet non ſolemnia ſint iuxta litteras Apoſtolicas Iulij III.) Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis, vt initio diximus; & exinde Coadiutorẹs formati

c Sup. c.1. §.12.& c.4. §.16. & p.5. c.1.§.3.
d Sup.c.1. §.12.& c. 4. §.16.& p.5. c.1.§.3.
e Sup.c.1. §.9.& p. 5. c.4.§.1.2.& 3.& A. & B.

mati vel Spirituales, vel Tẽporales cenſendi ſunt; ita vt A † ex *a* parte ipſorum ligati ad ſemper viuendum, & moriendum in Domino in hac Societate, ad diuinæ Maieſtatis gloriam, maiuſque meritum & ſtabilitatẽ propriam maneant. Nihilominùs Societas, vel eius Superior, quì commune bonum debet intueri, cùm eorum operâ ad maius Dei obſequium ſe non iuuari, ſed contrà potiùs accidere cerneret, eos dimittere, & à ſuâ Congregatione ſeparare poteſt: & *b* tunc illi omnino liberi, nulloque voto obſtricti remanent.

IN CAP. VI.

A ¶ E*X parte ipſorum conuenit eos ligari; quãdoquidem eorũ ſtabilitas quaritur. Nec eſt iniuſtum (vt patet in litteris Apoſtolicis) ſi Societas libertatem ad eos dimittendos, quando non faciunt quod debent, retineat: quandoquidem illi, ſi id accideret, ſoluti manent; & alioqui facilius eſt aliquem ab eo quod debet deficere, quàm Societatem, vel eius Præpoſitum Generalem: quorum tantùm erit poſſe dimittere; nec id ſine cauſis iuſtiſsimis (vt in ſecundâ Parte Conſtitutionum videbitur) fieri debebit.*

a P.5.c.4.B.

b P.2.c.4. §.3.& p.5. c.4.B.

De † alio examine, Scholaſticis accommodo, ac in primis antequàm in Scholaſticos admittantur. A

CAPVT VII.

IN CAP. VII.

A ¶ *Hoc, & ſuperius Examē non ſolùm iis, qui tunc primùm ad ſtudia mittuntur, verùm etiam illis, qui in eis progrediuntur, cū ad Domos veniunt vt aliò mittantur, proponitur.*

a P.3. c.1. §.27.& X.

b Supra c.1. §.10.& p.5. c.4.§.4.& p.4.c.3.§.3.

c Supra c.1. §.10.& p.5. c.1. A. & c.4.E.

1 EXperimentis & probationibus prædictis abſolutis, ſi Scholaſtici voluerint ſtudere in Collegiis, *a* vel Domibus Societatis, vt in eis in Domino ſuſtententur, ſi Societas, vel eius Superior contentus etiam fuerit, antequàm ad ſtudia ſe conferant, vel dum in eiſdem manebunt, ob ſuum maius meritum ac ſtabilitatem, *b* Vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, ac promiſſionem, quòd ſtudiis abſolutis in Societatem ingredientur, Deo ac Domino Noſtro facient. *c* Sic autem intelligendus eſt huiuſmodi ingreſſus, vt profeſſionem vel Vota Coad-

Coadiutorum formatorum (ſi Societas eos admittere volet) emittant, *a* & exinde Scholaſtici approbati Societatis cenſeantur. *b* Libera tamen manebit Societas, nec tenebitur ad eos admittendos ad profeſſionem, nec in Coadiutores formatos, ſi ſtudiorum tempore malè ſe gererent, adeò vt Superior Societatis exiſtimaret Deo gratum non fore, ſi in eam admitterentur: & *c* tunc ipſi etiam ſuis Votis ſoluti erunt.

a Supra c. 1. § 10. & p. 4. c. 3. §. 3.
b P. 5. c. 4. D.
c Inf. §. 2. & p. 2. c. 4. §. 3. & p. 5. c. 4. B.

2 Si quando ſtudiorum tempore, qui maiorem ad ea propenſionem animi præ ſe tulerunt, quàm ad aliud in Societate miniſterium, oſtenderent ac certum indicium præberent, *d* vnde Societas, vel eius Superior in Domino ſentiat eos idoneos non eſſe, vt in litteris proficiant, eò quòd ingenio vel ſanitate corporis deſtituantur, vel aliis defectibus laborent; interrogentur an patienter ſe dimitti à Societate, dum *e* ab omni Voto ac promiſſione liberi maneant, ſint laturi.

d P. 4. c. 6. §. 15. & N.
e Sup. §. 1.

3 Qui ad ſtudia litterarum idoneus inuenietur, interrogetur, *f* an velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debeat, ac ſtudiorum modum & tempus, iuxta quod Societati, vel eius Præpoſito, aut Collegij, vbi daturus eſt litteris operam, Superiori videbitur.

f P. 4. c. 5. §. 2. & 3. & D. & c. 13. § 4. & E.

4 An contentus futurus ſit eodem at-

que alij modo ibi agere, nulliſque priuilegiis aut prærogatiuis minimum omnium, qui in Collegio fuerit, anteire, omnem ſui curam Superiori Collegij relinquendo.

a Sup. c. 3. §. 14. *a* An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudiis abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in eâ & moriendum ingredi, ad maiorem Dei gloriam. 5

Sic examinatus, & inſtructus ſe accingere incipiet, vt ad ſtudia ſe conferat, vel ea proſequatur; paratus interim in eiſdem ſtudiis aliis experimentis, & probationibus variis exerceri; *b* quibus ſi non fuerit propter cauſas aliquas legitimas, ac ſine aliquo bono præ oculis habito, antequàm ad ſtudia mittatur, perfunctus, eis confectis, omnia experimenta & probationes ſuperiùs declaratas ſubibit. 6

b Sup. c. 4. §. 9. & 16.

Pro ſcholaſticis qui ſtudia iam abſoluerunt.

SCHOLASTICI ſtudiis iam confectis, antequàm in Societatem, vel eius Domos ingrediantur, vt in eadem ad omnimodam Obedientiam, ac communem viuendi in Domino modum admittantur; generatim interrogandi ſunt, an firmi in ſuâ deliberatione, & votis ac promiſſione Deo oblatis 7

tis

tis antequàm ad ſtudia ſe conferrent, vel in eiſdem, ſi quidem admiſſi primò fuerint in Collegiis, permaneant.

8 *a* Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eiſdem interrogationibus, & examine, quo priuſquàm ad ſtudia mitterentur, interrogati fuerunt; vt Superioribus memoria ac notitia eorum renouetur, ac meliùs pleniuſque ſtabilitas, & conſtantia, vel etiam mutatio, ſi aliqua accidiſſet in rebus primò interrogatis & affirmatis, cognoſcatur. *a* P.1.c.4. §.7.

De alio examine indifferentibus accommodo.

CAPVT VIII.

1 AD *b* maiorem illius notitiam, qui vt indifferens examinandus eſt, vt omni ex parte cum maiori cognitione & luce in Domino procedatur, inſtruendus idē erit, & admonendus, quòd nullo tempore, nec *b* Supra c.1. §.11.

A ratione poteſt, nec debet † prætendere, nec tentare, directè nec indirectè, potiùs hunc, quàm illum gradum in Societate; nimirum non potiùs Pro-

IN CAP. VIII.

A § *Cum* *c* *tamen* *ali-* *c* P.5.c.4.F. & p.7. c.2.I.

aliquid conſtanter eis ſeſe offerret, quod ad maiorẽ Dei gloriam fore iudicarent; poſt a *orationẽ ſimpliciter Superiori proponere poterunt, ipſius iudicio omnino rem committentes, nihil amplius procurando.*

a P.3.c.2.§.1.

Profeſſi, vel Coadiutoris ſpiritualis, quàm Coadiutoris temporalis, vel Scholaſtici: quin potiùs perfectæ humilitati ac obedientiæ locum dando, omnem ſui ipſius curam, & ad quod officium, vel gradum ſit eligendus, ſuo Creatori & Domino, ac eius nomine, & pro ipſius amore ac reuerentiâ ipſimet Societati, vel eius Superiori debet relinquere.

b Sup.c.1. §.7.& 11.& c.4.§.17.& c.5.§.8.

2 Poſtquàm *b* ſic fuerit admonitus, interrogetur, an ſe omnino ſentiat indifferentem, quietum, & paratum ad inſeruiendum Creatori ac Domino ſuo in quouis officio, vel miniſterio, quod ei Societas, vel eius Superior commiſerit. Interrogetur etiam, ſi Societas, vel eius Superior illum vellet vacantem quidem animæ ſuæ ſaluti ad officia tantùm inferiora & humilia ſemper applicare, *c* an ſe paratum ſentiat ad vitam omnem in huiuſmodi officiis inferioribus & humilioribus, in auxilium ac miniſterium Societatis, exigendam; exiſtimando, quòd eâ in re obſequium & laudem præſtat Creatori ſuo ac Domino, dum omnia ob ipſius

c Sup.c.6.§.3.

ipſius amorem & reuerentiam agit.

3 Cùm omnino ei placuerint omnia in Domino, quæ dicta ſunt; inſtrui poterit & examinari de reliquis, iuxta aliquod examen ex prædictis, vel omnia illa, prout magis conuenire videbitur; vt vtrique parti in omnibus ſatisfiat, ac maiori cum claritate procedatur: quandoquidem omnia inſtituta & ordinata ſunt ad maius obſequium & laudem Dei & Domini Noſtri.

FINIS.

LAVS DEO.

CONSTITVTIONES

CVM

DECLARATIONIBVS.

PROOEMIVM

CONSTITVTIONVM.

1 Q VAMVIS ſumma Sapientia & Bonitas Dei Creatoris Noſtri ac Domini ſit, quæ *a* conſeruatura eſt, gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem IESV, vt eam dignata eſt inchoare; ex parte verò noſtrâ, interna charitatis & amoris illius lex, quam ſanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet, potiùs quàm vllæ externæ Conſtitutiones, ad id adiutura ſit; quia tamen ſuauis diſpoſitio diuinæ prouidentiæ ſuarum creaturarum cooperationẽ exigit, & quia Chriſti Domini Noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sãctorum exempla, & *a* P.10.§.1. & 12.

PROOEMIUM in Declarationes, & Annotationes Cõſtitutionũ.

C Vm b *Conſtitutionum* *b* P.9. c.3. §.8.

& ratio ipſa nos ita docet in Domino; neceſſarium eſſe arbitramur Conſtitutiones conſcribi, quæ iuuent ad meliùs in viâ inceptâ diuini obſequij procedendum, iuxta Inſtituti noſtri rationem.

Quamuis primum illud 2
ſit, & maximi momenti in noſtrâ intentione, quod ad corpus vniuerſæ Societatis ſpectat, cuius vnio, & bonum regimen, & conſeruatio in ſuo bono ſtatu ad maiorem Dei gloriam in primis quæritur; quia tamen corpus hoc ex ſuis membris conſtat, & in ipsâ executione primo loco occurrit, quod ad ſingulos ſpectat, tam in ipſis admittendis, quã in promouẽdis, ac deinde per vineam Chriſti

tionum hic finis ſit, vt vniuerſum corpus Societatis, & particularia eius membra ad ſui conſeruationem & incrementum, ad gloriam Dei, & vniuerſalis Eccleſiæ bonum iuuentur; præter quã quòd omnes & ſingulæ earum per ſe ipſas ad finem dictum accommodatæ ſunt, tria alia in eis expeti poſſunt.

Primum, vt plenæ ſint; quò omnibus quæ incidere poſsint, quantum fieri poteſt, prouideatur.

Alterum, vt perſpicuæ ſint; quò minor ſcrupulis detur occaſio.

Tertium, vt breues ſint, quantum plenitudinis ac perſpicuitatis ratio patitur; vt memoriâ retineri poſſint.

Quò

Quò tria hæc meliùs obſeruentur, præter Conſtitutiones vniuerſaliores & breuiores, quæ, vt obſeruentur à noſtris, & oſtendantur cùm oportebit externis, erunt magis ad vſum accommodatæ; viſum nobis eſt in Domino has Declarationes, & Annotationes eſſe adiiciendas: quæ a *cùm non minoris ſint auctoritatis, quàm reliquæ Conſtitutiones, magis deſcendendo ad particularia, eos qui reliquis præſunt, de rebus quibuſdam poſſint edocere, quas breuitas & vniuerſalitas aliarum minùs dilucidas reddebat. Sed præter vtraſque, quæ ad res immutabiles pertinent, & vniuerſaliter obſeruari debent, aliæ* b *quædam Ordinationes erunt neceſſariæ, quæ diuerſis temporibus, locis, & perſonis in diuerſis Domibus, Collegiis, & officiis Societatis (* c *vniformitate tamen quoad eius fieri poterit in omnibus retentâ) poſſint accommodari. De huiuſmodi Ordinationibus, vel Regulis hîc non agetur; ſed id ſolùm admonebimus, quòd ab vnoquoque qui ibi fuerit, vbi hæ obſeruentur, iuxta voluntatem Superioris qui ei præfuerit, ſunt obſeruandæ.*

a P.6. c.1.A.

b P.4.c.7. §.2.& C. & c.10.§.6. & p.7.c.4. §.12. & p.9. c.6.I.

c P.8 c.1.§.8. & p.10. §.9.

Vt redeamus ergo ad id, quod agitur hoc loco, harum Declarationum ordo hic erit, vt Conſtitutionibus reſpondeant. Itaque Pars Parti, Caput Capiti, cùm declarandum aliquid fuerit, reddetur: quod in margine Conſtitutionum littera quædam indicabit, cui alia ſimilis in Declarationibus reſpondebit. & ſic ordinatè procedetur, eius fauore aſpirante, qui ordinis totius principium eſt, vtpote perfectiſſima & infinita Sapientia.

Domini

DECLA-rationes in Conſtitu-tiones. In Proœmium.	Domini Noſtri diuidendis; † hinc exordium ſumetur, eo fauore, quem lux æterna nobis ad honorem & laudem ſuam conferre dignabitur. A

A ¶ *Congruus eſſe ſolet procedendi modus ab imperfectioribus ad perfectiora, præcipuè in iis, quæ pertinent ad praxim; cùm id primum in executione occurrat, quod eſt in conſideratione poſtremum (nam hæc à fine ad media deſcendit) & ſic in decem præcipuis partibus, ad quas reducuntur omnes Conſtitutiones, procedetur.*

Prima de iis admittendis ad Probationem agit, qui noſtrum ſequi Inſtitutum expetunt.

Secunda de iis dimittendis, qui ad illud non eſſe idonei videbuntur.

Tertia de iis, qui retinebuntur, conſeruandis, & in ſpiritu ac virtute promouendis.

Quarta de iis inſtituendis in litteris, & aliis mediis proximos iuuandi, qui in ſpiritu & virtute in ſeipſis profecerint.

Quinta de cooptandis in corpus Societatis iis, qui ſic fuerint inſtituti.

Sexta de iis, quæ in ſeipſis obſeruare debent, qui in hoc corpus iam cooptati ſunt.

Septima de iis, quæ obſeruanda ſunt erga proximos, diſtribuendo ſcilicet Operarios,

&

& eos in Chriſti Domini Noſtri vineâ occupando.

Octaua de iis, quæ faciunt ad mutuam, & cum ſuo capite vnionem eorum qui diſtributi ſunt.

Nona de iis, quæ ad caput pertinent, & ad gubernationem, quæ ab eo ad corpus deſcendit.

Decima de iis, quæ vniuerſaliter ad conſeruationem, & augmentum totius corporis huius Societatis in bono ſuo ſtatu pertinent.

Hic eſt ordo in Conſtitutionibus, & Declarationibus tenendus, finem illum intuendo gloriæ & laudis Dei Creatoris ac Domini Noſtri, quem nobis præfiximus.

PRIMA PARS CONSTITVTIONVM.

De Admiſsione ad Probationem.

De eo, qui admittendi facultatem habet.

CAPVT I.

a Inf.B.& c.2.C.& c.3. H.& p.9. c.3.§.1.

FACVLTAS *a* admittendi 1
ad Probationem, quorum & quanta ſit, iudicio Præpoſiti Generalis relinquatur, qui in eâ communicandâ conſiderabit, quid ad maius ſeruitium Dei ac Domini Noſtri conueniat.

Quando aliquis, qui idoneus videatur ad noſtrum Inſtitutum ſequendum, ad eum accederet, qui huiuſmodi admittendi poteſtatem non habet; † mittere eum poterit ad illum, penes quem 2
A

IN CAP. I. De eo qui admittit.

A ¶ SI *commodè nõ poſ-*

quem ea ſit, vel ſcribere ei, ſignificando qualis ille ſit, & quibus præditus Dei donis qui admitti petit; & exequatur quod ei in Domino

poſſit aliquis huiuſmodi ad Societatis Inſtitutum idoneus, ad eum mitti, qui poteſtatem habet admittendi; interim dum ille admonetur, licebit cuique (ſi id neceſſarium eſſe, aut valdè conuenire iudicabitur) eum tamquàm hoſpitem penes ſe retinere; donec reſponſum ab eo, ad quem relatum eſt de eo negotio, accipiat: & tunc iuxta ordinem ſibi præſcriptum procedet.

præſcriptum fuerit: ſi quidem ille † in abſentiâ id præſcribendi facultatem habebit.
B

3 *a* Quia refert plurimùm ad diuinum ſeruitium, conuenientem haberi delectũ eorum qui admittuntur, & *b* diligentiam adhiberi, vt intelligatur quæ eorum ſint dotes & vocatio; qui talem admittendi facultatem habet, ſi per ſeipſum id ipſe non præſtet, habeat in iis qui aſſiduè apud ſe agunt, *c* aliquem, cuius operâ vtatur ad cognoſcendum eos, qui

A

B ¶ *Qui ordinariè admittere poterunt in abſentiâ, ſunt Præpoſiti Prouinciales: extraordinariè verò quiuis Commiſſarius Præpoſiti Generalis, vel eiuſdem Prouincialis. At Rectoribus Collegiorum, & Præpoſitis Domorum magis conſuetum erit com-*

a Parte 4. Procem.A. & p.10.§.7.

b Inf.c.4.§.1. & D.& Exa. c.1.§.13.

c Exa.c.1. A.

committere, vt quos idoneos iudicabunt, Domi ſuæ, aut in Collegio poſsint admittere cùm præſentes fuerint.

qui ingrediuntur, ad agendum cum illis, eoſque examinandũ: qui quidem prudentiâ præditus ſit, & non ignoret agendi modum, qui cum tã variis generibus & conditionibus perſonarum eſt tenendus: vt maiori cum intelligentiâ, & *a* vtriuſque partis ſatisfactione negotium ad Dei gloriam tranſigatur.

a Infra c. 4. §.1.& Exam. c.1.§.13.

4 Tam ille penes quem eſt facultas admittendi, quàm is cuius operâ ille vtitur, habeat oportet cognitionem rerum Societatis, ac zelum boni progreſſus ipſius; vt nullâ ratione dimoueri ab eo poſſit, quod in Domino conuenientius ad diuinum ſeruitium in hac Societate iudicauerit: quod vt conſequatur, † moderatus admodùm ſit oportet in admittendi deſiderio. C & *b* vt liberior ſit ab omni minùs ordinato affectu, vbi vitij huiuſmodi occaſio eſſe poſſet (vt cum conſanguineis & amicis) ille in quo aliquid periculi huiuſmodi timeretur, examinandi officio non fungatur.

b Inf.c.3. §.16.

Quicumque autem eo fun-

C ¶ *Vt par eſt ſollicitè cooperari motioni & vocationi diuinæ, curando vt augeatur in Societate numerus Operariorum vineæ Chriſti Domini Noſtri; ita dili-*

diligenter conſiderari oportet, ne quis admittatur niſi qui donis illis Dei præditus ſit, quæ hoc Inſtitutum ad ipſius gloriam exigit.

D fungetur, † in ſcriptis habeat quæ ad tale officium pertinent; quò meliùs & certiùs id poſſit præſtare, quod in hac parte ad diuinum ſeruitium quæritur.

D ¶ *Vbicumque admittendi facultas fuerit, liber completus Examinis ſit oportet, & quidem in iis linguis, quæ ferè ſolent eſſe neceſſariæ. Huiuſmodi ſunt vernacula loci illius, vbi agitur, & Latina.* a *Illud autem Examen ei proponi debet, qui admitti cupit, antequàm Domum ad communem cum aliis conuictum ingrediatur.* *a* Inf. c. 4. §. 5. & E. & Exa. c. 1. A. & c. 4. §. 41.

b *Et quidem impedimenta, quæ neceſſariò excludunt, etiam antequàm ad primam Probationem admittantur, proponi debent.* *b* Inf. c. 4. D. & Exam. c. 1. A.

Erit etiam ſcriptum alterum Examen, quod cõtineat ea, quæ ſexto quoque menſe per biennium Probationis proponi debent: aliud item perbreue, quo illi vtentur, qui cum iis, qui ingredi volunt, colloquuntur; vt vtrimque id quod expedit intelligatur, antequàm ad primam Probationem quis admittatur. Iidem officium etiam Examinatoris ſcriptum habere debent, & quod in eo continetur, exequi curent.

De admittendis in Societatem.

CAPVT II.

IN vniuerſum loquendo de iis, qui admittendi ſunt, quò pluribus Dei donis naturalibus & infuſis præditi ad promouendũ iuxta Societatis Inſtitutum, diuinum ſeruitium; & quò certioribus experimentis perſpecti fuerint; eò magis idonei erunt, vt in eam admittantur. 1

a Exa.c.6. §.1.& 7.

2 Vt *a* particulatim de his loquamur, qui in Coadiutores admittũtur ad res temporales vel exteriores curandas (*b* qui plures eſſe non debent, quàm qui neceſſarij ſint ad ſubleuandum Societatem in iis rebus, in quibus † occupari alij non poſſunt ſine detrimento maioris boni) eſſe eos oportet, quod ad animam ſpectat, bonæ conſcientiæ, quietos, tractabiles, amatores virtutis ac perfectionis, propenſos ad deuotionem, qui domeſticis & externis ædificationi ſint,

b P.3.c.2.§.7. & p.4.c.3. §.2.

c P.4.c.10. H.

DECLAratio.

IN CAP. II.

A ¶ c *HVjuſmodi ferè ſunt magnis in Domibus Coqui & Diſpenſatoris occupationes, Empto-*

Emptoris, Ianitoris, Præfecti Infirmorum, Lotoris, Præfecti horti, eleemoſynarum Curatoris (vbi ex eleemoſynis viuitur) atque id genus aliæ eſſe poſſent. Quia tamen pro maiori aut minori numero hominum, qui in Domibus vel Collegiis verſantur, pro maiori etiam vel minore diſtractione in huiuſmodi exercitiis, magis vel minùs neceſſe eſſet huiuſmodi Officiales ad hæc officia omnino deputari; eorum prudentiæ, qui reliquis præſunt, id committitur: modò hanc curam ſibi impoſitam ſciant, vt finis meminerint, qui ad huiuſmodi homines in Societatem admittendos mouet: is eſt neceßitas, a vt alij, qui in vineâ Chriſti Domini Noſtri laborant, vel litteris dant operam, vt poſtmodùm in eâ laborent, ſubleuentur, quò ſe in rebus ad maius Dei ac Domini Noſtri obſequium pertinentibus exerceant. a Exa. c 6. §. 4. & p. 4. c. 6. B.

B ſint, † *b* qui ſorte Marthæ in Societate contenti, & ad eius Inſtitutum benè affecti, eam iuuare ad Dei gloriam exoptent.

3 Quod ad externa attinet, honeſtâ ſpecie, ſanitate, ætate, & viribus ad labores corporis qui in Societate ſe offerunt, ſufferendos præditi eſſe deberent; & qui habere, vel certè habituri eſſe ali-

B ¶ *Qui ſic diſpoſitus cerneretur, vt videretur diu in externis miniſteriis non eſſe conquieturus, eò quòd ad ſtudia, vel ad Sacerdotium affectus cognoſceretur, non eſſet in Co-* *b* Exa. c. 1. §. 9. & c. 6. §. 7.

ad-

adiutorem tēporalem admittendus; niſi aptus ad progreſſum in litteris faciendū, quantum opus eſſet, videretur.

a Inf. c.3. §.14. & p.2. c.2. §.4.

aliquando talentum aliquod ad eam iuuandam viderentur.

a Admittere homines 4
difficili admodùm ingenio, vel inutiles Congregationi, licet ipſiſmet non inutile foret admitti; conſiderantes tamen Inſtituti noſtri finem, ac procedendi modum, perſuademus nobis in Domino ad ipſius maius ſeruitium & laudem non expedire.

Qui ad hoc admitterentur, vt in rebus 5
ſpiritualibus Societatem iuuarent, conſiderando quid huiuſmodi miniſterium requirat, vt animæ proximorum iuuentur, ſequentibus donis Dei ornari deberent.

b Inf. c.3. §. 13. & Exa. c.5. §.3.

Quod *b* ad intellectum attinet, doctrinâ 6
ſanâ, vel aptitudine ad eam addiſcendam, & in rebus agendis diſcretione, vel certè indole boni iudicij ad eam acquirendam.

c Exa. c.5. §.3.

Quod *c* ad memoriam, aptitudine ad 7
percipiendum, & fideliter percepta retinendum.

Quod ad voluntatem, vt vniuerſæ vir- 8
tutis & perfectionis ſpiritualis ſtudioſi ſint; quieti, conſtantes, ſtrenui in iis, quæ ad diuinum ſeruitium aggrediuntur; quique zelum habeant ſalutis animarum, & eâ de causâ ad noſtrum Inſtitutum (*d* quod ad

d Exam. c.1. §.2.

illas

illas iuuandas & diſponendas ad vltimi ſui finis de manu Dei Creatoris Noſtri ac Domini, conſecutionem, rectà tendit) ſint affecti.

9 *a* In exterioribus exoptanda eſt ſermonis gratia, ad agendum cum proximis perneceſſaria. *a* P.7.c.2.F.

10 Species honeſta, quæ ædificationi eſſe ſolet iis, quibuſcum agitur.

11 Bona *b* valetudo, ac vires, quibus ferre poſſint Inſtituti noſtri labores. *b* Exa.c.5. §.4.& p.2. c.2.§.4.

12 Ætas, quæ ad ea quæ dicta ſunt, conueniat: quæ *c* quidem, vt admittantur ad Probationem, excedere debet decimum quartum annum; vt ad Profeſſionem verò, vigeſimum quintum. *c* Inf.c.3.K.

13 Dona externa nobilitatis, diuitiarum, bonæ famæ, & ſimilia, vt non ſatis ſunt, ſi deſint alia, ita cùm alia ſuppetent, hæc non erunt neceſſaria: quatenus tamen ad ædificationem faciunt, reddunt magis idoneos vt admittantur, qui ſine ipſis alioqui eſſent idonei propter dotes alias prædictas, in quibus quò magis præcelluerit qui admitti cupit, eò magis erit ad hanc Societatem aptus ad Domini Dei Noſtri gloriam;

C † quò verò minùs excelluerit, eò minùs erit idoneus. Quæ tamen menſura omnibus in rebus teneri de-

C ¶ d *Quamuis aliquis vndecumque idoneus* *d* Inf.c.3. H. & I.

neus ad Societatem omnibus his præditus eſſe debeat; ſi tamen in aliquo quid eorum deſideraretur, verbi gratia, vires corporis, vel ætas ad Profeſsionem, vel quid ſimile, & in Domino iudicaretur aliis Dei donis quod eâ ex parte deeſt, compenſari; omnibuſq́ perpenſis ad Dei obſequium fore, & ad Societati propoſitum finem conuenire, vt admitteretur; a *diſpenſare cum eo Præpoſitus Generalis poterit, vel etiam alij, quatenus eis communicata ab ipſo facultas ſe extendet.*

debeat, vnctio ſancta diuinæ Sapientiæ eos docebit, qui id curæ ad eius obſequium ac laudem vberiorem ſuſceperunt.

a Inf. c. 3. H. & K.

De iis, quæ impediunt ne quis in Societatem admittatur.

CAPVT III.

QVAMVIS charitas & zelus animarum, in quo ſe Societas hæc exercet iuxta Inſtituti ſui finem, omnia hominum genera complectatur, vt eorum ſeruiat ſpirituali vtilitati, ac ad beatitudinem conſequendam in Domino iuuet; vt tamen in Societatis ipſius corpus admittat, amplecti non debet, vt dictum eſt, niſi quos iu- 1

iudicabit ad propoſitum Societati finem vtiles fore.

2 *a* Ex impedimentis ad admiſſionem, nonnulla eos qui vellent ingredi, omnino excludunt: quia rationes efficaces nos ad id in Domino mouent. Ea verò huiuſmodi ſunt. *a* Inf. G. & Exa. c.2. §.6.& p.2. c.2.B.

3 Aliquando *b* à gremio ſanctæ Eccleſiæ abſceſſiſſe, Fidem abnegando inter infideles, vel incidendo in errores contra eam, in quibus *b* Exa. c.2. §.1.& B.

A † reprobatus fuerit per publicam ſententiam; vel ſe

B † more Schiſmaticorum ab Eccleſiæ vnitate ſeiunxiſſe.

DECLARATIO.

IN CAP. III.

A ¶ *QVāuis per publicam ſententiam quis condemnatus non fuerit; ſi tamen error eius publicus extitiſſet, ac vehementer ſuſpectus eſſet, & quòd in iudicio conueniri poſſet, timeretur, admitti non debet. Verùm hoc iudicium Præpoſito Generali relinquetur.*

B ¶ *Quod ad Schiſma attinet, qui in terris Schiſmaticorum naſceretur, ita vt Schiſma generale peccatum eſſet patriæ, & non ſolùm particulare ipſius, non eſſet hic talem ob cauſam inter eos numerandus, qui à Societate excluduntur; (& tantumdem dictum ſit de iis, qui in terris hæreticorum naſcerentur) ſed ille potiùs excludi intelligatur, qui eſſet infamis excommunicatus, con-*

temptâ

temptâ auctoritate & prouidentiâ noſtræ ſanctæ Matris Eccleſiæ, ita vt hæreſis, vel ſchiſma peccatum ſit particulare perſonæ, & non generale nationis aut patriæ.

a Exa.c.2. §.2. b Ibid.& C. c Exam. c.2. §.2.

C ¶ *Quod c ad homicidij impedimentum attinet, nulla (vt nec in aliis) declaratio adhibetur. Num autem ſit homicidium, nécne, ſi dubitaretur, diſcernant Præpoſiti Generales; nec ſe faciles in huiuſmodi dubiis exhibeant. Qui cum deliberatione homicidium perpetrari iuſſiſſet, ſi effectus eſt conſecutus, quamuis manu ſuâ non occiderit, inter homicidas erit exiſtimandus.*

† Perpetraſſe a homicidium, vel † eſſe b propter enormia peccata infamem. 4 C D

d Exa.c.2. C.

D ¶ d *Infamia propter enormia peccata ibi impedimentum eſſe intelligitur, vbi qui ſic peccauit, infamiam contraxiſſet. Si procul eſſet ab eo loco, tamq; ſeriò reſipuiſſet, vt de eo nihil timendum videretur, poſſet in Domino admitti. Qualia verò ſint, vel non ſint huiuſmodi enormia peccata, iudicet Præpoſitus Generalis.*

e Exa.c.2. §.3.

E ¶ *Non ſolùm ſi Profeſſionem emiſiſſet, ſed ſi vel vnum diem habitum Religionis geſtaſſet, admitti propter rationes in Examine dictas non poteſt. Intelligendum eſt autem, quòd habitum eo animo vt ſit religio-*

† Aſſumpſiſſe e Religionis habitum, vel eremitam cum veſtitu monachali fuiſſe. 5 E

6 F † Matrimonij *a* vinculo, vel ſeruitutis legitimæ ligatum eſſe.

7 G † Capitis *b* infirmitatem pati, vnde accidat obſcurari, & parum ſanum eſſe iudicium; vel ſi notabilem habeat ad illud diſpoſitionē, vt in Examine fuſiùs tractatur.

religioſus, non propter aliam cauſam, quæ poſſet accidere, induiſſet.

F ¶ *Quando hoc vinculū ſolutum eſſet, quòd à Domino, vel à coniuge facultas concederetur, obſeruatis aliis circumſtantiis, quæ iuxta ſanam doctrinam, & vſum ſanctæ Eccleſiæ ſolent obſeruari, impedimentum eſſe deſinet.*

a Exa.c.2. §.4.& c.3. C.& p.2.c.2. §.5.

b Exam. c.2. §.5.

G ¶ *c In omnibus his impedimentis expedit vt nec Generalis Præpoſitus, nec Societas vniuerſa diſpenſare poſſit: quandoquidem in vniuerſum ita Societati conuenit, vt in huiuſmodi non diſpenſetur.* d *Sed ſi cerneretur aliquod ex his impedimentis in homine, qui talibus Dei donis ornatus eſſet, vt pro certo haberetur, Societatem ad Dei & Domini Noſtri obſequium eius operâ admodùm iuuari poſſe, ſi ille ſummo Pontifici, vel eius Nuntio, vel ſummo Pœnitentiario ſupplicaret ſibi concedi, vt in Societatem non obſtantibus Conſtitutionibus admitti poſſet, Præpoſito eius Generali non repugnante; poſſet idem Præpoſitus conſenſum ad eum admittendum præſtare: dum tamen oſtium non multis, imò nulli, qui raris (vt dictum eſt) dotibus non ſit præditus, aperiatur.*

c Sup.§.2. & Exa.c.2. §.6. & p.2. c.2. B.& p.4. c.3. §.2.

d Exa.c.2. D.

H ¶ *Quod-*

Cetera *a* impedimenta 8
quamuis ſingula † à Socie- H
tate non excludant, reddũt tamen minùs idoneum eum qui admitti exoptat; & poſſet tanti momenti eſſe defectus, vt è ſeruitio Dei non eſſet futurum, cum eo quemquam admitti.

Impedimenta autẽ hæc 9
ſecundaria, de quibus modò eſt ſermo, huiuſmodi ſunt. Quod ad interiora attinet, paſſiones vel affectus, qui domari non poſſe videantur; vel peccatorum habitus, de quibus non magna emendatio ſperetur.

Intentio minùs recta, 10
quàm par eſſet ad Religionis ingreſſum, vt quæ cum humano aliquo fine ſit admixta.

Inconſtantia, vel remiſ- 11
ſio animi notabilis, ex quâ qui de ingreſſu agit, parum vtilis futurus credatur ad Societatis munera obeunda.

Indiſcretæ deuotiones, 12
quæ

a Inf.ſ.16.

H ¶ *Quoduis ex his ſecundariis impedimentis ex ſe ſatis eſſe poſſet, ne quis admitteretur.*

b Inf.I.& ſup.c.2.C.

b *Sed quia accidere poſſet, aliquem huiuſmodi defectum aliis præclaris Dei donis compenſari, ac in Domino tolerandum eſſe iudicaretur;* c *id diſcernendum prudentiæ eius, qui admittendi facultatem habet, relinquitur. Et eiuſdem erit in huiuſmodi caſibus diſpenſare, habitâ nihilominùs ratione iudicij Superioris, ad quẽ referendum erit quidquid difficulta-*

c Sup.c.2.C.

quæ in cauſa eſſe ſolent, vt aliquis in illuſiones, & non exigui momenti errores incidat.

cultatem ingereret, & quod ſtatuerit, faciendum eſt.

13 *a* Litterarum ignorantia, vel ingenij, aut memoriæ ad eas addiſcendas, vel linguæ ad explicandum defectus, in illis qui præſeferunt intentionem, vel deſiderium vlteriùs progrediendi, quàm ſolent Coadiutores temporales.

a Sup. c.2. §.6.& 7. & par.4.proœ. A.

14 *b* Iudicij defectus, vel notabilis in proprio ſenſu obduratio: quæ omnibus Congregationibus multum ſolet faceſſere negotij.

b Sup. c.2. §.4.& p.2. c.2.§.4.

15 *c* In exteriori homine, defectus in integritate corporis, morbus, debilitas, vel I † notabilis deformitas.

c Exa.c.3.§.8.

I ¶ *Animaduertendum eſt eos, qui deformitates, vel defectus inſignes habent, vt gibbos, vel alia quæpiam monſtruoſa, ſiue ſic nati fuerint, ſiue ex aliquâ externâ cauſâ, vt percuſsione & ſimilibus id acciderit, ad Societatem noſtram non eſſe idoneos; partim quòd res huiuſmodi ad Sacerdotium obſtare ſolent, partim quòd ad proximorum ædificationem, quibuſcum ex Inſtituti noſtri ratione verſamur, minimè iuuant; niſi vt ſuperiùs* d *dictum eſt, aliis eximiis virtutibus ac donis Dei compenſarentur, cum quibus huiuſmodi defectus corporis potiùs ad augmentum, quàm ad diminutionem ædificationis facturi viderentur.*

d Supra H. & c.2.C.

† Ætas

a Sup.c.2. §.12.

K a ¶ *Quod ad ætatem attinet 14. annis minorem, vt quis ad Probationem, aut 25. vt ad Profeſsionem admittatur, ſi in quibuſdam peculiaribus de cauſis anteuertendum eſſe id tempus ad finem maioris diuini ſeruitij nobis præfixum videretur,* b *penes Præpoſitum Generalem facultas erit prudenter ac circumſpectè diſpenſandi: & idem, cùm prouectior ætas fuerit, conſiderabit, an expediat, nécne, ad vniuerſale bonum huiuſmodi defectum tolerari.*

b Sup.c.2. C. & p.9.c.3. §.8.

† Ætas valdè tenera, vel plus ſatis prouecta. K

c Exam. c.3. §.6.& p.2. c.2.§.5. d Sup.§.8.

L ¶ *De ære alieno diligenter conſideretur, ne inde offendiculi vel perturbationis occaſio oriatur; præſertim in obligationibus ciuilibus, de quibus iura diſponunt; præter rationem quæ habenda eſt ædificationis.*

e Sup.c.1. §.4.

† Æs c alienum, vel ciuiles obligationes. L

Quò d huiuſmodi defectibus quis magis eſt obnoxius, eò minùs eſt idoneus, vt Deo Domino Noſtro in hac Societate ad animarum auxilium ſeruiat e: & qui facultatem habet admittendi, videat, ne charitatis particularis affectus vniuerſali noceat, quæ vt magis ad gloriam & honorem Chriſti Domini Noſtri facit, ita ſemper pręferri debet. 16

De

De modo admittendi.

CAPVT IV.

1 QVIA nobis in Domino valdè perſuademus, ad hoc vt diuina & ſumma Maieſtas miniſterio huius minimæ Societatis vti dignetur, multum referre, vt qui ad eam admittuntur, non ſolùm diu probentur antequàm in eius corpus cooptentur, verùm etiam *a* vt valdè noti ſint, antequàm ad Probationem eam admittantur, quę fit in communi conuictu cum domeſticis; expedit † *b* habitationem aliquam noſtræ communi coniunctam deſignari, vbi qui ad Probationem admittuntur, hoſpitum more duodecim dies, vel vſque ad viginti, & amplius, prout Superiori videbitur, diuerſentur; vt id temporis de iis, quæ pertinent ad Societatem, *c* illi certiores reddantur, & Societas eoſdē pleniùs in Domino Noſtro cognoſcat. a Inf. §.3. & ſup. c.1. § 3. b Exa. c.1. §.13. & H. c Exa. c.1. §.13.

A

DECLAratio.

IN CAP. IV.

A ¶ *CVm Domus primæ Probationis diſtincta & coniuncta noſtræ habitationi eſſe nō poſſet; curandū eſt,*

eſt, vt in noſtris Domibus aliqua habitatio ſeparata ad id deſignetur; vt qui admittuntur, minorem habeant occaſionem conuerſandi cum aliis, qui non fuerint à Superiore deputati.

In hanc Domum, quæ primæ Probationis dicitur, faciliùs admitti poſſunt, qui id optant; ſi clarè ad Dei & Domini Noſtri IESV Chriſti obſequium idonei in hac Societate eſſe viderentur: & contrà, qui clarè non eſſe tales cernerentur, *a* conſilio (& ſi quid aliud charitas ſuggerit) adiuti, vt alibi Deo ac Domino Noſtro ſeruire curent, ſtatim dimitti poterunt. 2

a Exa. c.2. §.7.

Quòd ſi res non eſſet Societati tam clara quàm oporteret, poſtquàm qui admitti cupit, voluntatem ſuam propoſuerit, *b* & de primis impedimentis decenter interrogatus fuerit, & ſummam noſtri Inſtituti, probationeſque ac difficultates, quæ in eo ſunt, intellexerit, quamuis efficaciter deſiderare videatur in Societatem admitti, *c* vt in eâ viuat & moriatur † (quod quidem ſi deeſſet, vt plurimùm nemo ad primam Probationem admit- 3 B

b Sup. c.3. §.3. vſque ad 7. & Exam. c.2. §.1. vſque ad 5.

c Exa c.3. c.14. & p.5. c.1.A.

B ¶ *Si aliquis ob cauſas rationi conſonas in Domum reciperetur, qui nondum obſequio diuino in hac Societate ſe dedicare omnino ſtatuiſſet, perinde vt hoſpes, & non ad primam vel ſecundam Pro-*

Probationem admittetur. Sed eâ in re vltra triduum, qui alijs præeſt, non facilem ſe exhibeat, nec ſine facultate Præpoſiti Generalis, vel certè Prouincialis id faciet: & difficiliùs, vbi Nouitij fuerint, quàm vbi non fuerint, ea facultas concedi poterit.

C ti deberet) † reſponſum tamen ac ſententia vltima aliquamdiu differatur; vt eo tempore res meliùs conſiderari, & Deo commen-

C ¶ *Vt reſponſum & deliberatio vltima aliquamdiu differatur, & diligentia ad id, vt perſpectior ille ſit, adhibeatur, in vniuerſum quidem obſeruari debet. Aliquando tamen peculiares ob cauſas (vt ſi quis videretur raris dotibus ornatus, & in periculo verſari, ne per dilationem à propoſito ſuo dimoueri vel certè valdè ſollicitari poſſet) compendio maiori quâ conuenit diligentiâ adhibitâ, in Domum primæ Probationis eſſet admittendus; vel poſt examinationem ad alia Societatis loca tranſmittendus.*

D dari poſſit, ac † diligentia conueniens adhiberi, vt a magis cognoſcatur, & vt de eius conſtantiâ periculum fiat. Quantum autem differri oporteat, & quæ diligentia ſit adhibenda, prudenti conſiderationi illius,

a Sup. §.1. & c.1.§.3.

D ¶ *Diligentia ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoſcendos adhibenda hæc eſt, vt compendio quodam Examinis, an ali- quo*

a Sup c.1. D.& Exa. c.1.A.

quo a ex primis impedimentis, vel etiam ex ſecundariis, quæ tertio capite attinguntur (cuiuſmodi eſt bonæ valetudinis,

b Exa. c.1. §.13.& F. & p.3.c.2.C.

vel integritatis corporis defectus, obligationes ciuiles, vel æs alienum) teneantur, intelligatur.

c Sup.c.1.D.

C *Conferet etiam, vt præter Examinatorem*

d Exa.c.4. §.6.& p.3. c.1.§.2.

aliqui ex iis, quos Superior deſignauerit, agant ac verſentur cum eo, qui recipiendus ſit: & intellecto etiam eius nomine, & eorum quibus cognitus eſt, extra domũ inquiri poterit, cu-

lius, qui admittendi facultatem habet, relinquendũ eſt, qui ſemper maius Dei obſequium ſpectabit.

Poſtquàm in Domino 4
ſtatuetur, quòd ad Probationem aliquem admitti conueniat; *b* ſolitis veſtimentis indutus, aut pro cuiuſque deuotione (niſi aliud Superiori videbitur) ingredi poterit: & in prædictâ Probationis Domo, ſeu in loco ad id deſtinato vt hoſpes conſtituetur: ac poſtridie, quomodò eo in loco ſe gerere debeat, ei declarabitur; ac nominatim, *d* ne verbo, aut ſcripto (niſi Superiori aliquâ de cauſâ non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domeſticis agat, præterquàm cum iis, qui ad id deſignati à Superiore fuerint. Quod fit, vt liberiùs ſecum, & cum Deo perpendat vocationẽ ſuam, ac propoſitum diuinæ ac ſummæ Maieſtati in hac Societate ſeruiendi.

Ela-

5 Elapſis duobus aut tribus diebus poſt ingreſſum in Domum Probationis, examinari accuratiùs incipiat, prout in officio Examinatoris declaratur: *a* & relinquatur ei ſcriptum Examen, vt ſolus id maturiùs conſideret: *b* poſteà ei-

cuiuſmodi homo ille ſit, ſi Domi nulli fuerit ſatis notus.

Iuuabit etiam ad hoc ipſum, ſi frequenter ad confeſſionis Sacramentum in Eccleſiá noſtrâ aliquamdiu acceſſerit, antequàm Domum ingrediatur. Et ſi adhuc de eo dubitaretur; non parum conferet, ſi in ſpiritualibus exercitiis conſtituatur: vt ea claritas de eo habeatur, quæ ad gloriam Dei Domini Noſtri requiritur.

a Sup.c.1. D.& Exa. c.1.A.

b Exa.c.1. §.13.& G. & c.4.§.41.

E dem † oſtendantur Diplomata Apoſtolica, ac Conſtitutiones, & Regulæ, in Societate ac Domo, quam ingreditur, obſeruandæ. *c* & qui litteris operam dederunt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas prælegant lectiones, & id coram eis, qui à Superiore ad eius talentum in doctrinâ, & proponendi modo cognoſcendum ſunt conſtituti.

E ¶ *Iis qui litteras Apoſtolicas Latinas nō intelligerent, ſatis eſſet earum ſummam (vt etiam Conſtitutionum, & Regularum) declarare.* d *Ex quibus ea pars oſtendenda vnicuique intelligitur, quæ ei eſt ob-*

c Exa.c.5.§.6.

d Exa.c.1.G.

a Exa.c.4. §.36.

obſeruanda; ex quâ Summarium haberi poteſt, quod ſimul cum Examine vnicuique relinquatur; vt per otium illud magis conſideret.

b Exa.c.4. §.10.& 41.

F ¶ Si ſcribere neſciunt, alius coram eis eorum nomine ſcribet.

c Exa.c.4. §.4.

6 *a* Eodem hoc tempore primæ Probationis conſcientiam ſuam Superiori, vel ei quem ipſe delegauerit, aperiet (niſi id negotij cum Superioris conſenſu in aliud tempus differretur) *b* & generaliter confitebitur (ſi nondum id feciſſet) & illi quidem Confeſſario, qui à Superiore fuerit ad id deſtinatus. *c* Et cùm in libro ad id deſignato ſcriptum fuerit, & † manu eius ſubſcriptum, quidquid domũ tulit, & quòd contentus ſit obſeruare omnia ei propoſita, poſtremò poſt reconciliationem accepto Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento, ingredietur in Domum communis habitationis; *d* vbi cum aliis verſari, & in ſecundâ Probatione diutius exerceri ſolent Nouitij. F

d Exa.c.1. B.

G ¶ Præter dilationem admittẽdi ad primam probationem (quâ vti cum iis, qui aliis in locis Societatis

e Exa.c.7. §.8.

7 † Quod dictum eſt de iis, qui tunc primùm ad Societatem admittuntur, bonâ ex parte cum illis obſeruabitur, *e* qui à ſtudiis, aut aliis locis Societatis, vbi diligenter examinati non fuerint, G

rint, veniunt; qui quidem non vt Profeſſi, vel Coadiutores formati in corpus Societatis admiſſi ſunt: vt quò maiori cum luce procedetur, eò quiſque conſtantior in ſuâ vocatione maneat; & ipſa etiam Societas meliùs diſcernat, an conueniat ad maiorem laudem & gloriam Dei & Domini Noſtri illum apud ſe retinere.

tatis fuerint, non eſſet æquũ) reliqua ferè omnia in eiſdem locum habent: licet quò magis noti ſunt & firmi, minùs neceſſe ſit eam diligentiam adhibere, quæ adhiberi ſolet ad cognoſcendos, & ſtabiliendos eos, qui admittuntur ad Probationem.

SECVNDA PARS

Quæ ad eos dimittẽdos pertinet, qui admiſsi parum apti in Probatione ad Societatem inuenirentur.

Qui dimitti poſſint, & per quos.

CAPVT I.

VT autem ad propoſitum huic Societati finem diuini obſequij, & auxilij animarum conuenit conſeruari, & numero augeri operarios idoneos ac vtiles ad hoc opus promouendum; *a* ita dimitti eos oportet, qui tales non fuerint inuenti; & ſucceſſu temporis deprehendatur, vel quòd hæc non ſit eorum vocatio, vel quòd ad commune bonum Societatis non conueniat, vt in eâ maneant. Sed tamen vt non faciles eſſe ad admittendum, ita neque ad dimittendum, imò minùs oportet: ſed maturè omnino, 1

a Par. 10. §. 7.

&

& conſideratè in Domino procedẽdum eſt. Et quamuis cauſas ad dimiſſionem dignas eò grauiores eſſe oportet, quò quis arctiùs Societatis corpori coniun-
A ctus eſt; † quantumlibet *a* tamen quiſque ſit coniunctus, in quibuſdam caſibus ſeparari ab eâ poſſet, ac deberet: vt ſequenti capite videbitur.

2 Dimittendi facultas inprimis ad vniuerſam Societatem pertinet, quando in Congregationem generalem conueniret. *c* Eadem erit penes Præpoſitum Generalem in omnibus, præterquàm ſi quid ad ipſius perſonam pertineret. Penes reliquos ex Societate tantum erit huius facultatis,

DECLArationes in ſecundam partem.

IN CAP. I.

Qui dimitti poſſint, &c. *a* P.9.c.4. §.7.

A ¶ *b* *Licet omnes (vt in Constitutionibus dicitur) dimitti poßint; alij tamen faciliùs, quàm alij, dimittẽtur.* d *Qui in Domum primæ Probationis admißi ſunt, antequàm cum aliis verſentur, ſi eo tempore appareret non eſſe ad Societatem idoneos, faciliùs quàm alij, poſſent dimitti.* *b* Par.10.§.7. *c* P 9.c.3.§.1. & B. *d* Inf.C.& c.3.A.

e *In proximo gradu illi ſunt, qui in ſecundâ Probatione in Domibus vel Collegiis, nullis adhuc votis ligati verſantur, ſi experimento comperiretur,* *e* Inf.C.& c.3.A.

riretur, quòd ad maius Dei obſequium non foret, ſi in Societate manerent.

a Inf. C. & c. 3. A.

a *In tertio gradu illi ſunt, qui votis quidem ſponte ſuâ ſe Deo obligauerunt; verùm in Scholaſticos approbatos, vel Coadiutores Societatis formatos, exacto iam tempore Probationis ſolita, non ſunt admiſſi.*

b Inf. C. & c. 3. A.

b *In quarto, & qui grauiori conſideratione & causâ indigeant, ſunt Scholaſtici approbati.*

c Inf. C. & c. 3. A. & p. 5. c. 4. B.

c *In quinto gradu, vbi quidem maior erit difficultas, ſunt Coadiutores formati tam Spirituales, quàm temporales; ſi poſt vota ſua publica, licet non ſolemnia, neceſſariò dimittendi viderentur.*

d Inf. C. & c. 3. A. & p. 9. c. 4. §. 7.

d *In quibuſdam caſibus etiam Profeſſi cuiuſcumque gradus & dignitatis in Societate ſint, dimitti poſſent, ſi retineri ſine detrimento illius ac diuini obſequij non poſſe iudicaretur.*

e Inf. C.

e *Præter ea quæ dicta ſunt, quò magis alicui Societas deberet, quòd de ipsâ benemeritus eſſet; vel quò pluribus Dei donis ad eamdem in diuino obſequio iuuandam præditus eſſet; eò maiori cum difficultate eſſet dimittendus: vt contrà cui minus deberet Societas, quiq; minùs ad eamdem iuuandam in diuino obſequio eſſet idoneus, faciliùs poſſet dimitti.*

f P. 9. c. 6. §. 2. & p. 10. §. 8.

B ¶ *Quamuis Præpoſitus Generalis in patentibus litteris ad Præpoſitos* quantum eis à capite collatum fuerit. † Præpoſitis tamen *f* Prouincialibus amplam ſatis conferri expediet, B

ſitos particulares miſſis ampliſſimam eis facultatem impartiat, quò magis ſubditi eoſdem venerentur, & humiliores ac ſubmiſſiores ſe exhibeant; nihilominùs tamen per ſecretas litteras hæc poteſtas contrahi (prout conuenire videbitur) & limitari poterit.

C diet, ac † debitâ *b* proportione etiam Præpoſitis localibus, & Rectoribus, quibus videbitur eſſe conferenda; vt *c* eò meliùs in toto Societatis corpore ſubordinatio ſanctæ Obedientiæ ſeruetur, *d* quò clariùs intelligent inferiores ſe à ſuis immediatè Superioribus pendere; & quòd ſibi conueniat plurimùm, imò neceſſe ſit in omnibus eis ſubeſſe propter Chriſtum Dominum Noſtrum.

C ¶ *a Quod ad eos attinet, qui in primâ Probatione & ſecundâ ſunt, necdum votis emiſſis, facultatem ad eos dimittẽdos habebit quicumque ad eoſdem admittendos eam habuerit: ſi tamen circumſtantia aliqua non id impedirent (cuiuſmodi eſſet, ſi in Domum aut Collegium, vbi manent, à Generali, vel Prouinciali Præpoſito, vel ab aliquo, cuius habenda ſit ratio, deſtinati fuiſſent: vel ſi de Societate ipſi tam benemeriti fuiſſent, vt*
B *eorum eſſet particularis ratio habenda.) In his enim, & ſimilibus caſibus dimitti aliquis per quẽuis Præpoſitum non deberet; niſi cauſa admodùm vrgen-*

a Sup. A. & c. 3. A.
b P. 4. c. 10. §. 4. & p. 10. §. 8.
c P. 8. c. 1. §. 4. & p. 9. c. 6. §. 2.
d P. 8. c. 1. §. 6.

vrgentes & graues eſſent; ita vt minimè dubitaretur, Superiorum mentem huiuſmodi futuram eſſe.

a Sup. A. & Inf. c. 3. A.

a *Qui iam votis ſe obſtrinxerunt in Domibus aut Collegiis, & Scholaſtici prætereà biennio Probationis exacto approbati; ſi dimittendi eſſent, Præpoſitus localis, niſi re communicatâ cum Prouinciali, id facere non deberet. Prouincialis autem pro modo facultatis à Generali accepta, vel dimittere poterit, vel non poterit, quamuis Generalem non conſuluerit.*

b Sup. A. & inf. c. 3. A. & p. 5. c. 4. B.

b *Coadiutores formati ſiue Spirituales, ſiue Temporales, niſi conſulto & approbante Generali, dimitti non debent: niſi in quibuſdam remotiſsimis locis (vt in Indiis) huiuſmodi facultatem Prouinciali communicari oporteret: vel Generalis extra ordinem alicui, cui tamquàm ſibi ipſi fideret, & propter cauſas magni momenti eam communicaſſet.*

c Sup. A. & inf. c. 3. A. & p. 9. c. 4. §. 7.

c *Erga Profeſſos minùs etiam huiuſmodi facultas inferioribus Præpoſitis eſt communicanda; niſi res ad Præpoſitum Generalem delata, & graui conſideratione expenſa foret, ita vt conuenire ad diuinum obſequium, & commune Societatis bonum huiuſmodi hominem dimitti, videatur; vt ſi contumax* d *vel incorrigibilis eſſet.*

d Inf. c. 2. §. 2.

De

De cauſis, propter quas dimitti aliquem conueniat.

CAPVT II.

1 CAVSAS eas, quæ ad aliquem dimittendum ſufficiant, ponderare coram Domino debebit prudens charitas Superioris, qui huiuſmodi facultatem habuerit: ſed generatim loquendo, quatuor earum genera fore videntur.

2 Primum, ſi in Domino iudicaretur, contra ipſius honorem & gloriam fore, quòd is in hac Societate maneret, *a* qui videatur in quibuſdam prauis affectibus aut vitiis, quæ diuinam offendunt Maieſtatem, *b* corrigi non A poſſe: † quæ eò minùs tolerari deberent, quò grauiora eſſent, & plus culpæ haberent; licet aliis nullum offendiculum (quòd manifeſta non eſſent) pręberent.

3 Alterum eſt, ſi exiſtimaretur in Domino, aliquem retinére, contra Societatis bonum fore, quod *c* cùm vni-

a Par.10. §.7.

b Sup.c.1. C.

c P.1. c.3. §.16.

IN CAP. II.

De cauſis dimiſſionis.

A ¶ *QVatenus defectus aliqui, qui contra diuinum honorē, &*

vniuerſale ſit, haud dubiè bono particulari alicuius præferri ab eo debet, qui ſincerè diuinum obſequiũ quærit. Tale quid eſſet,

& Societatis bonum eſſe dicuntur, debeant tolerari; cùm id ex multis circumſtantiis particularibus perſonarum, temporum, & locorum pendeat; diſcreto zelo eorum, quibus ea cura commiſſa eſt, relinqui eſt neceſſarium: a *qui eò impenſiùs rem Domino commendabunt, & diligentiùs cum aliis, qui ad cognoſcendam Dei voluntatem iuuare poſſint, communicabunt; quò eis difficilius negotium, magiſq; dubium videbitur.*

a Inf. c. 3. § 2. & 3. & A.

† ſi in Probationum decurſu aliqua impedimenta, vel inſignes defectus, quos anteà in Examine tacuiſſet, detegerentur; vel ſi B

B ¶ *Si ille, qui ingreditur, ipſo in initio morbum aliquem, vel diſpoſitionem ad illum detexit, & eâ conditione, vt periculum fieret ſanitatis eius, admiſſus eſt; cùm cerneretur non conualeſcere, nec labores Societatis ferre poſſe in poſterum; dimitti, ac extra Domum, prout vera charitas dictauerit, iuuari poterit.*

Si ingreſſus eſt ſine vllâ conditione, manifeſtatâ quidem infirmâ corporis habitudine, ſed ſpe conceptâ, quòd ad maiora aptus eſſet futurus, quàm eſſe experimento comperiatur; quamuis etiam dimitti poſſit, animaduertendo, quòd ſanitate

ad

ad noſtrum Inſtitutum neceſſariâ careat, magis erit conſiderandum num dimitti debeat, nécne; & multò magis, ſi cùm ſanus ingreſſus fuerit, in obſequio Societatis in ægritudinem incidit. Tunc enim, ſi ipſemet contentus non eſſet, iuſtum non foret, hac ſolâ causâ à Societate dimitti.

Si in ingreſſu quis ægritudinem aliquam celaſſet, cùm ea detegeretur, conſtat, liberiùs & iuſtiùs eum dimitti poſſe. An autem reuerà ſit dimittendus, nécne, propterea quòd aliis dotibus magni momenti ad diuinum obſequium polleat; prudentiæ Superioris relinquatur. a *Tantumdem ſit dictũ, ſi deprehenderetur quòd in aliquâ re aliâ, in Examine veritatem ſuppreſſiſſet.* b *Quòd ſi aliquod ex quinque impedimentis diſſimulaſſet, tunc non eſt æquum, vt in Societate maneat, iuxta id, quod in primâ Parte dictum eſt.*

a Inf.§.5.

b Exa.c.2. §.6.& p.1. c.3.§.2.& G.

C † experimento comperiretur, *d* valdè inutilem fore eum, & per quem præpedienda magis, quàm adiuuanda eſſet Societas, propter eius inſignem ad quæuis eius munera ineptitudinẽ. Et multò magis dimitti oporteret, ſi damnum allaturus malo vitæ exemplo iudicaretur, ac præcipuè ſi inquietum ſe oſtenderet, &

† verbis,

C ¶ c *Si bonum teſtimonium non referret ex Probationibus, quæ extra Domum fiunt, vel etiam Domi, nec ea remedia, quæ charitas ante dimiſsionẽ ſolet adhibere, ſufficerent; condu-*

cibilius.

c Exa.c.4. §.18.vſque ad 24.

d P.4.c.6.N.

cibilius eſt, eum dimittere; quàm in corpus Societatis homines, qui ad eius Inſtitutum non videntur conuenire, admittere.

D ¶ *Aliis offendiculũ præbere ille intelligitur, qui ſuo exemplo peccandi occaſionẽ eis præbet; & quidẽ amplius, ſi verba adiiceret ſuaſoria, vt ad aliquid mali alliceret, præcipuè ad inſtabilitatem in ſuâ vocatione, c vel ad diſcordiam, vel ſi quid contra Superiores, vel commune Societatis bonũ moliretur. In quibus enim talia locũ haberent, rationi conſentaneum non eſſet, vt ÿ in Societate manerent.*

a Inf.§.5.
b Sup.B.
c P.8.c.1. §.5.& F.
d P.1.c.2. §.4.& c.3. §.14.

† verbis, aut actibus offendiculum aliis præberet: hoc enim tolerare, *a* charitatis non eſſet, ſed vitij contrarij in eo qũidem, qui tenetur conſeruare quietem, & bonum ſtatum Societatis ſibi commiſſæ. D

Tertium, ſi iudicaretur id fore contra Societatis, ac ſimul ipſius dimittendæ perſonæ bonum: quod ex parte corporis poſſet accidere, *b* ſi tempore Probationis in aliquo morbus, aut debilitas huiuſmodi cerneretur, cum quâ eum non poſſe progredi in laboribus, quos noſter procedendi modus requirit ad Deo in eo ſeruiendum, videretur: ex parte rerum animi, *d* quando, qui ad Probationem admiſſus fuit, ſe componere ad vitam ſub obedientiâ, & iuxta modum procedendi Societatis

tis ducendam non poſſet; quòd nequeat, vel nolit, proprium ſuum ſenſum, aut iudicium infringere; D vel propter alia impedimenta, quæ à naturâ, vel à conſuetudine promanarẽt.

5 Quartum, ſi cerneretur id fore contra bonum aliorum, qui de Societate non ſunt: *a* Vt ſi detegeretur vinculum matrimonij, vel ſeruitutis legitimæ, vel *b* æs alienum magni momenti: quibus in rebus, dum *c* initio examinaretur, veritatem ſubticuiſſet.

Quæuis harum quatuor cauſarum ſatis eſſe videtur, vt Deo gratius fore iudicemus, honeſtè dimitti eum, in quo locum habuerint, *d* quàm imprudentem in eo retinendo charitatem exercere.

Quando nõ tam propter rationem vel magnitudinem peccati, quàm ob remouendũ offendiculum, quod aliis præbuit, dimitti aliquem neceſſe eſſet; ſi alioqui aptus eſſet, expendet prudentia Superioris, an expediat facultatem ei dare, vt ad locum alium Societatis valdè remotum, eamdem non egrediendo, proficiſcatur.

a Exa.c.2. §.4. & p.1. c.3.§.6.

b Exa.c.3. §.6.& P.1. c.3.§.15.& L.

c Sup.B.

d Sup.§.3.

De modo dimittendi.

CAPVT III.

CVM iis qui dimittendi 1
erunt,† obſeruari eum A
modum conueniet, qui in conſpectu Dei dimittenti, dimiſſo, & aliis domeſticis & externis magis ſatisfaciat. Quod attinet ad dimittentem ob cauſas ſuperiùs dictas tria obſeruētur.
a Primum eſt, vt oret ip- 2
ſe Dominum, & Domi orari eâ intentione curet (quãuis quis ſit pro quo oratur, non intelligatur) vt docere Dominus Noſter dignetur eâ in re, de quâ agitur, ſuam ſanctiſſimam voluntatem.
b Alterum, vt id conferat 3
cum aliquibus, ſeu aliquo ex domeſticis, qui ad hoc negotium aptiores ei videantur; & audiat quid illi ſentiant.
Tertium, vt omnem 4
exuen-

IN CAP. III.

De modo dimittendi.

A ¶ *Animaduertendum eſt, quòd Conſtitutiones de eo modo dimittendi loquuntur, cùm palàm id ac propter cauſas manifeſtas efficitur. Sed præter hos nonnulli occultè dimitti poſſunt; quando cauſæ (quæ plurimæ, & quidem ex illis aliquæ ſine peccato eſſe poſſent)*

a Sup.c.2.A.

b Sup.c.2.A.

exuendo affectum, & maiori Dei gloriâ præ oculis conſtitutâ, ac communis boni, tum etiam (quoad eius fieri poterit) particularis ratione habitâ, expendat hinc inde cauſas, & ſtatuat, an dimittere debeat, nécne.

5 Quod ad dimiſſum attinet, tria itidem obſeruentur: primum exterius, vt recedat ex Domo, quantum fieri poſſit, ſine dedecore

ſent) eſſent occulta; & ſi non dicerentur, in aliis aliquid perturbationis timeretur. Tũc enim conducibilius eſt aliquo prætextu (vt Probationum) extra Domum mitti, quàm ſi eorum dimiſsio publicaretur.

a *Ad hos hoc modo dimittendos, ſatis erit, ſi Præpoſitus, qui ad id facultatem habuerit, re Domino commendatâ, & vnius aut plurium auditâ ſententiâ (ſi iudicauerit in Domino cum eis rem eſſe conferendam) ſtatuat quod facto opus ſit, & exequatur.* *a Sup. c. 2. A.*

b *Notandum eſt etiam, ea quæ de modo dimittendi dicuntur, iis magis conuenire, qui in Probationibus verſantur; minùs autem illis, qui in corpus Societatis cooptati ſunt; vt Scholaſtici approbati, & Coadiutores formati; ac multò minùs Profeſsis, in quibus charitas, & diſcretionis donum à Spiritu ſancto datum docebit modum, qui in eis dimittendis tenendus ſit: ſi Deus permitteret, vt hoc facere eſſet neceſſarium.* *b Sup. c. 1. A. & C.*

vel ignominiâ, ac † ſecum B
omnia ſua ferat.

6 Alterum interius, vt eum dimittere Superior curet, conſeruatâ, quantum fieri poteſt, charitate ac beneuolentiâ erga Domum, & quantâ cum conſolatione in Domino fieri poterit.

7 Tertium, vt circa ſtatum vitæ ſtudeat eum dirigere, vt aliquam conuenientem viam ſeruiendi Deo ineat, vel in Religione, vel extra eam; prout diuinæ voluntati conuenientius fore videbitur. Demum conſilio & oratione, & ſi quid aliud charitas dederit, iuuare curet.

8 Vt ſatisfiat aliis domeſticis, & externis, tria etiam obſeruentur. Primum eſt, vt quantum fieri poterit curetur, ne quid perturbationis in alicuius animo propter dimiſſionem maneat, † ratione redditâ, C
quantum ſatis erit, quibus reddi opus ſit: abſtinendo, quan-

a Exa.c.4.B.

B ¶ a *Ea quæ ipſius eſſe conſtet, difficile non eſt ſtatuere, vt ſecum ferat. Verùm in iis, quæ vel expendiſſet, vel dediſſet Societati, vel alioqui, ſi accidiſſet, vt ficto animo in Domo vel Collegio ipſius habitaſſet, prudentiæ Superioris dimittentis relinquetur, vt habitâ ratione tum æquitatis, tum ædificationis, ſtatuat, num illi aliquid amplius quã quod inuenitur de rebus ipſius, dari debeat, nécne: & ſi amplius, quantum.*

C ¶ *Reddere ra-*

quantum fieri poterit, à defectibus, qui publici non fuerint, declarandis; quamuis in eo, qui dimittitur, nonnulli deprehenſi fuiſſent.

9 Alterum, ne malè affecti maneant erga dimiſſum, & quantum fieri poſſit, ne de eo malè ſentiant; ſed potiùs eius vicem doleant, & in Chriſto eum diligant, ac diuinæ Maieſtati in ſuis orationibus, vt eum dirigere, & ei miſericordiam impendere dignetur, commendent.

rationem cauſarum, propter quas aliquis dimittitur, vel non reddere in communi, vel in particulari, magis vel minùs conueniet: prout is, qui dimittitur, in maiori vel minori exiſtimatione & magis aut minùs Domi & foris charus fuerit.

10 Tertium, vt detur opera, vt eius exemplo iuuentur, ſi qui minori cum ædificatione quàm par eſſet, Domi verſantur; & timeant, ne ſibi tantumdem accidat, ſi nollent proficere: & externi itidem, quibus id innotuerit, ædificationem accipiant, quòd Domi non toleretur id, quod tolerari ad Dei gloriam non debet.

Quo modo ſe gerat Societas cum iis, qui ſuâ ſponte recederent, vel quos ipſa dimitteret.

CAPVT IV.

QVi dimittuntur, vel 1
iniuſſi diſcedunt, ſi ad
alium locum Societatis ſe
conferant, † videntur no- A
bis in Domino admittendi
non eſſe; niſi priùs qui di-
miſit, vel qui loco præeſt
vnde diſceſſit, vel Præpoſi-
tus Generalis, aut qui eius
vices gerit, admonitus
ſuum præſtiterit aſſenſum;
ne defectus cognitionis re-
rum, aut perſonarum alicu-
ius erroris in Dei offenſam
cauſa ſit.

Communicationem au- 2
tem facultatum, aut gratia-
rum, quæ iis vt Societatis
membris conceſſæ fuerant,
ſimulatque membra eſſe
deſierint, conſtat ceſſare.

a De-

IN CAP. IV.

Quo modo ſe habeat Societas cum iis, qui ſponte recedunt, vel ab eâ dimittuntur.

A ¶ *QVamuis in genere dicatur, eum qui ſponte ſuâ vel dimiſſus receſſit, in aliā Domum admitti, niſi conſulto priùs Præpoſito, in cuius Domo vel Collegio*

legio

3 a Declaretur iis, qui dimittuntur, quòd abſoluti maneant à votis ſimplicibus, ſi ea iuxta formulam Societati conſuetam (quæ in quintâ Parte videbitur) emiſerint; quodq́ue nullâ aliâ diſpenſatione indigeant.

4 Ad eos reducendos, qui ſine licentiâ recederent, ſi priùs parum idonei ad So-
A cietatem habebantur, nullâ diligentiâ opus erit; ſed potiùs dirigantur ad aliud Inſtitutum, vbi Deo ſeruire poſſint, relaxato illis voto, vt omnes ſcrupuli eis eximantur.

5 Si huiuſmodi eſſent, vt Deo gratum fore videretur eos non ſic relinquere, præcipuè ſi ex aliquâ vehementi tentatione, aut ab aliis decepti egreſſi vi-
B deantur, † diligentia adhiberi ad eos reducendos poterit; & priuilegiis ad negotium huiuſmodi conceſſis à Sede Apoſtolicâ, quantũ Superiori in Domino videbitur, vti licebit. Et cùm ali-

legio fuit, & eius expectato reſponſo, non debere; nihilominùs tamen prudentiæ Præpoſiti Domus ad quam rediit, relinquetur, vt conſideret, b *an tamquàm hoſpes ſit admittendus, vel non; donec reſponſum accipiat à Superiore, cuius voluntatem exequi debet.*

B ¶ *Qui à Societate diſcedunt, quamuìs ad eam idoneì videantur, ſi aliam Religionem ingreſſi, &*

a Exa. c.6. §.8.& A.& c.7.§.1.& 2. & p.5.c.4.B.

b P.1. c.1.A.

& eiuſdem habitu induti fuiſſent, nec litigandum eſſe Societati, nec procurandum videtur, vt eos reducat. Si habitum Religionis non induiſſent, poterit ea diligentia adhiberi, quam ordinata & prudens charitas dictauerit, ad eos reducendos ad illum locum, vbi in Domino iudicatur, quòd Deo ſeruient.

aliquis horum ſic reductus eſſet, † relinquetur prudentiæ eiuſdem Superioris, vt videat, num ſatisfactione aliquâ opus ſit, & quantâ; an melius cenſeat, omnino in ſpiritu manſuetudinis procedere. Quâ in re & eius qui reductus eſt, bonum, & ædificatio domeſticorum ſpectanda eſt. C

6 Si quis ſponte ſuâ ad Collegium vel Domum, vnde ſine facultate receſſerat, rediret, & alioqui idoneus ad Deo ſeruiendum in eâ iudicaretur; conſiderandum

C ❡ *Quod ad ſatisfactionem attinet eorum qui ſponte ſuâ redeunt & admittuntur, vel qui reducti redeunt; cùm eius ſatisfactionis ſcopus ſit aliorum ædificatio, & eiuſdem qui rediit, profectus; ex circumſtantiis perſonarum, temporis, & locorum, num fieri debeat, nécne; & ſi fieri debet, quanta ea futura ſit, iudicabitur: & hæc omnia prudentiæ Superioris, in cuius Domum vel Collegium ingreditur, committi oportet.*

D ❡ Cùm

D randum erit, † an veram perſeuerandi voluntatem afferat, & an ſit paratus ad quamuis ſatisfactionem & probationem. Quòd ſi ſecus eſſet, vt qui veræ pœnitentiæ ſigna non oſtendit, admitti non merebitur.

7 Si qui fuit meritò dimiſſus, ad eamdem Domum, vnde dimiſſus eſt, rediret, ad quamuis ſatisfactionem paratus; ſi adhuc eædem rationes, propter quas fuit dimiſſus, manerent, perſpicuum eſt, non eſſe admittendũ: ſi non manerent, & qui dimiſit, iudicaret Deo gratum fore, vt denuò reciperetur in eamdem, vel aliam Domum; admoneat Generalem, vel Prouincialem Præpoſitum, & quod ab eo præſcriptum fuerit, exequatur.

D ¶ Cùm de illorum, qui ſponte ſuâ redeunt, conſtantiâ dubitaretur; in aliquo Xenodochio, vel aliis Probationibus poſſent conſtitui, vbi pauperibus Chriſti ex ipſius amore aliquamdiu inſeruiendo, ſuæ ſtabilitatis & cõſtantiæ ſpecimen præbeant; quod & ad expurgandã præteritæ leuitatis culpam pars quædam ſatisfactionis eſſet.

8 Siue receſſerit ſpõte ſuâ, ſiue dimiſſus qui redit, ſi admittitur, denuò examinari debet, *a* & generalẽ confeſſionem facere ipſo in ingreſſu, ab vltimâ quam fecit inchoando: & aliis Probationibus & experimen-

a Exa. c. 4. §. 41.

tis exercebitur: prout Superiori habitâ ſemper ratione ædificationis vniuerſalis & particularis, ad gloriam Dei videbitur.

TERTIA PARS

De iis conſeruandis & promouendis, qui in Probatione manent.

De conſeruatione in iis, quæ ad animam & profectum in virtutibus pertinent.

CAPVT I.

VT in iis admittendis, quos ad noſtrum Inſtitutum vocat Deus talentum ad id conueniens concedendo; & in dimittendis illis, qui cùm eo careant, ſe à diuinâ ſapientiâ non eſſe vocatos oſtendunt, conſideranda ſunt quę ſuperiùs attigimus; ita in eis conſeruandis in ſuâ vocatione, 1

catione, qui retinentur & probantur in Domibus & Collegiis, & in eiſdem iuuandis, vt ſic proficiant in viâ Dei, ſpiritu, & virtutibus; vt ſanitatis & virium corporis, quæ ad laborandum in vineâ Domini neceſſariæ ſunt, ratio habeatur; conſideratione ac prouidentiâ debitâ opus eſt. Et ita agetur, primo loco quidem de iis, quæ ad animam; ſecundo de iis, quæ ad corpus pertinent.

a Quod ad animam attinet, cùm tanti referat, eos qui in Probationibus verſantur, ab omnibus imperfectionibus & quibuſuis impedimentis maioris ſpiritualis profectus remouere; multum ad id *a* confert, A † omnem communicationem per verba & ſcripta vt abiiciant cum iis, qui in propoſito ſibi Inſtituto intepeſcendi cauſa eſſe poſſent; & vt in viâ ſpirituali

DECLARATIONES in Tertiã partem.

IN CAP. I.

De conſeruatione in iis, quę ad animam pertinent.

a Exa. c. 4. §. 6. & p. 1. c. 4. §. 4.

A § *SI in aliquo loco ſollicitatur, vel perturbatur aliquis ab hominibus, qui in viâ ſpiritus non benè procedunt; videat Superior, num eumdem in alium locum tranſmitti expediat, vbi diuino obſequio commodiùs inſiſtat. & tunc Superior ad quem mittitur,*

certior

certior fieri debet de rebus ipſius, quantum ſit ſatis ad cum magis iuuandum, & alios quibus praeeſt.

incedendo, † cum iis dumtaxat perſonis, & iis de rebus agant, quę iuuent in diuino obſequio ad id conſequendum, quod in ingreſſu Societatis ſibi vt ſcopum præfigebant. B

B ¶ *Si aliquādo permittendum videretur, vt conſanguineos vel amicos, quos, cùm eſſet in ſæculo, habebat, alloqueretur; coram aliquo à Superiore deſignato id fiat, & breuiter: niſi particulares ob cauſas is qui ſupremam curam habet, aliud ſtatueret. Sic etiam, ſi aliquis ex iis qui Domi ſunt, cuiquā ſcriberet, non niſi obtentâ facultate, litteris ei oſtenſis quem Superior deſtinauerit, id faciet. Si ad eumdem litteræ mitterentur, ei primò reddentur, qui à Superiore fuerit conſtitutus; qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem ſunt deſtinatæ; prout in Domino expedire ad melius ipſius bonum, & Dei gloriam exiſtimabit.*

a Exa.c.4. §.25.

3 *a* Eadem de causâ egredi Domo non debent, niſi †quando, & *b* cum quo ſocio Superiori viſum fuerit. Nec Domi hi cum illis pro ſuo arbitratu colloquātur, C

b P.4.c.4. F.

C ¶ *Conſiderabit Superior, num aliqui, quibus confidendum videatur, ſoli mitti poſſint; & ſi qua etiam quibuſdam facultas genera-*

generalis dari debeat, vel non; ſed ſigillatim eam peti, quandocumque Domo egrediuntur, oporteat.

D † ſed cum iis tantùm, qui à Superiore præſcripti fuerint: quorum exemplo & ſpiritualibus colloquiis ædificationem accipiant, nõ autem offenſionem, & proficiant in Domino.

4 Omnes diligentiſſimè curent portas ſenſuum ſuorum (oculorum præcipuè, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione cuſtodire; ac ſe in pace, & verâ humilitate internâ conſeruare, & eam in ſilentio, cùm id obſeruandum eſt, cùm autem loquendum, in circumſpectione & ædificatione verborum, & modeſtiâ vultus, ac maturitate inceſſus, motuumque omnium, ſine vllo impatientię, aut ſuperbiæ ſigno exhibere: in omnibus procurando atque optãdo potiores partes aliis deferre, omnes in animo ſuo tamquàm ſibi ſupe-

D ¶ *Vt plurimùm Nouitios inter ſe conuerſari non conuenit; ſed ſilentium inuicem obſeruare, niſi in rebus, in quibus loqui neceſſe ſit. Agẽt verò potiùs cum maturis ac prudẽtibus, qui ſcilicet à Superiore cuique fuerint deſignati. Sic etiam, ſi duo in eodem cubiculo lectulos ſuos habeant, alter eorum huiuſmodi ſit, vt minimè dubitetur, quòd alter eius ſocietate proficiat; & eam-*

ſuperiores ducendo, & exteriùs honorem ac reuerentiam quam exigit cuiuſque ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſâ exhibendo: atque ita fiat, vt ſe mutuò conſiderantes, in deuotione creſcant, Deumque Dominum Noſtrum laudent, quem quiſque in alio, vt in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.

eamdẽ ob cauſam inter cubicula, quæ ſeorſum vnicuique iuniorum aßignantur, par eſt aliquos ex antiquioribus intermiſceri.

Sine facultate autem à Superiore acceptá ordinariè vnus cubiculũ alterius non ingredietur: &, ſi cum eá facultate ingreſſus fuerit, oſtium ſemper apertũ maneat, quamdiu cum alio ibidem fuerit; vt & Superior, & Officiales ad id deſtinati, quandocumque eis viſum fuerit conuenire, ingredi poßint.

E *Si-*

5 In refectione corporis curandum eſt, vt temperantia, modeſtia, & decentia interiùs & exteriùs in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarũ, quas omnes agere debent cum eâ quâ par eſt deuotione & reuerentiâ. Et dum corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur, libro aliquo pio potiùs quàm difficili, quem capere, & à quo omnes iuuari poſſint, legendo: vel id temporis *a* aliquis, cui à Superiore id iniungetur concio-

a Inf. §. 11. & S.

ciona-

E cionabitur, vel † aliquid ſimile ad Dei gloriam fiet.

E ¶ Simile quid erit, litteras quæ ad ædificationem faciunt, legere; & ſi qua alia exercitatio aliquando conuenire videretur.

6 Omnes quamdiu corpore benè valent, in ſpiritualibus, vel exterioribus rebus habeant in quo occupentur. Et qui officium vel miniſterium aliquod certum habent, vt de auxilio prouidendum eſt eis, ſi ſit neceſſarium, ita *a* cùm vacant, aliis rebus occupari deberent; ne otium malorum omnium origo, quoad eius fieri poſſit, Domi noſtræ locum habeat.

a P.4.c.10. §.6.

7 Vt *b* experiri incipiant ſanctæ Paupertatis virtutem, doceantur omnes, quòd nullâ re tanquàm propriâ vti debeant: *c* quamuis neceſſe non ſit Probationis tempore F † poſſeſſione bonorum ſuorum ſe abdicare; niſi id Superior poſt elapſum primum annum iuberet, iudicans in huiuſmodi bonis tentationum occaſionem & minùs proficiendi in ſpiritu habere aliquem, vt qui illis adhæreat aliquo immoderato amore vel confi-

b Exa.c.4. § 4.& p.6. c.2.§.11. & H.

c Inf.§.25.& Exa.c.4.§.2. 3.& 5. & p.4.c.4. E. & p.6.c.2. H.

F ¶ Poſſeſſione bonorum ſuorum ſe abdicare, tam de propriis bonis intelligendum eſt, quæ habet penes ſe vel alios, quàm de iure vel actione, quæ ei competit ad bona, quæ ſperat; ſiue ſæcularia illa, ſiue

Ec-

Eccleſiaſtica ſint. Quando hoc fieri debeat, Præpoſiti Generalis, vel eius, cui ille facultatem communicauerit, arbitrio relinquetur.

G ¶ *Ante ingreſſum quiuis de bonis ſuis temporalibus pro ſuo arbitratu ſtatuere poteſt. Sed poſtquàm ingreſſus eſt, tam de Eccleſiaſticis, quã de ſæcularibus diſponat oportet, ita vt decet virum ſpiritualis vitæ ſectatorem.*

b *Ideoq́, cùm exiſtimaret in conſanguineos ea eſſe diſpenſanda, committere id debet iudicio vnius, vel duorum, vel trium virorũ, qui & doctrinâ & pietate commendentur, & eiſdem acquieſcere;*

dentiâ; & † tũc qui ſe exuit G bonis ſuis, ſequatur Chriſti conſilia: *a* pro ſuâ tamen deuotione ad hoc potiùs, quàm illud opus diſpenſare bona ſua, vel eorum partẽ poterit: prout in Domino intellexerit ad diuinum beneplacitum magis conuenire, vt in Examine dictum eſt.

a Exa. c. 4. §. 5.

Intelligant etiam quòd 8 mutuò dare, vel accipere, vel diſpenſare quidquam de iis, quæ Domi ſunt, minimè poſſunt, niſi Superior conſcius conſenſum præſtiterit.

b Exa. c. 4. §. 3. & 5. & A.

Qui in ingreſſu ipſo, vel 9 poſt ingreſſum ad Obedientiam, motus ſuâ deuotione, vellet bona ſua, vel eorum partem in Societatis ſubſidium diſpen-

cere; & quod illi ſentient, perfectius, & Deo ac Domino Noſtro gratius eſſe, habitâ omnium circumſtantiarum ratione (vt in Examine paginâ 23. & 24. fuſiùs dicitur) exequi debet.

G

H ſare; † haud dubiè opus faceret maioris perfectionis, alienationis, & abnegationis vniuerſi amoris proprij, non deſcendendo tenero quodam affectu ad particularia loca, nec iuxta illum ſua bona huic potiùs, quàm illi applicando: quin potiùs exoptando maius & vni-
8 uerſalius bonum Societatis (quæ tota ad maiorem Dei gloriam, ac vniuerſale bonum, & vtilitatem animarum inſtituta eſt) hoc iudicium ei relinquat, qui eius vniuerſæ curam habet,
9 num applicari huic loco potiùs quàm illi in eadem Prouinciâ debeant: quandoquidē ille meliùs quàm quiſquam alius intelligere poteſt, quid conueniat, & quid maximè vrgeat in omnibus eius locis, *a* ratio- *a P. 10. § 11. & B.*

ne

H ¶ Rectores vel Præpoſiti Locales, vel Prouinciales, vel quicumque alij, cum quibus aget qui ſic habet in animo ſua bona diſpēſare, vt in ceteris rebus, ita & in hac quod perfectius eſt, quodq́ maioris meriti in diuino conſpectu, ei repræsētare debent. Nihilominùs, ſi in eo propenſio animi ad locum vnum potiùs, quàm ad alium (quamuis imperfectū id ſit) cerneretur; etiam ſi iu-

H *dicio*

ne habitâ Regum, Principum, ac aliorum Potentatuum; ne eis cauſa vlla offenſionis detur: ſed ad maiorem ædificationem omnium, & ſpiritualem vtilitatem animarum, & gloriam Dei omnia cedant.

Doceantur quomodò ab illuſionibus dæmonis in ſuis ſpiritualibus exercitationibus caueant, & quomodò ſe contra omnes tentationes tueantur: ſimul rationes ſciant, quæ adhiberi poſſint vt eas ſuperent; *a* & ad veras ſolidaſque virtutes conſequendas inſiſtant, ſiue plures adſint viſitationes ſpirituales, ſiue pauciores. Curent verò ſemper in viâ diuini ſeruitij progreſſum facere. 10

dicio Superioris ſuum ſubmittere vellet, certiorem tamen reddere Præpoſitum Generalem poterunt, vel eum, qui eius gerit vices, an ſit aliquid huiuſmodi imperfectionis tolerandum; ſperando quòd ea ceſſabit aliquando, ſupplebitq; diuina bonitas quod ad ſuam maiorem gloriam, & maiorem ipſius perfectionem deeſſe cernitur.

a P.10.§.1.

b Vtantur quotidie conſcientiæ ſuæ examinatione conſuetâ, *c* & octauo quoque die ſaltem ad Confeſſionis & Communionis ſacramenta accedant, niſi aliquâ de causâ aliud Superiori videretur: & vnus omnium ſit Confeſſarius *d* ab 11

b P.4.c.4.§.3.& 4.
c Inf.Q.& Exa. c.4.§.25. & p.4.c.4.§.3.& B. & p.6.c.3.§.2.
d Inf.Q.& p.6.c.3.§.2.

co-

eodem Superiore con-
I ſtitutus: † quod ſi fieri non poterit, quiſque certè ſuum ſtabilem habeat Confeſſarium, *a* cui ipſius conſcientia prorſus aperta ſit: qui quidem Confeſſarius non ignoret, quos caſus ſibi Superior reſeruat. Illi autem reſeruabuntur, quos ab eo cognoſci neceſſarium videbitur, aut valdè conueniens, *b* quò meliùs & remedium adhibere poſſit, & ſuæ curæ cōmiſſos præſeruare ab omnibus, quæ nocitura ſunt.

12 *c* Perutile erit, eſſe Do-
K mi aliquem † virum fidelē, & in rebus ſpiritualibus ſufficienter verſatum, qui inſtruat eos ac doceat, quomodò & interiùs & exteriùs ſeſe habere debeant, & ad id eos hortetur, & in memoriam redigat, & amāter admoneat: quē omnes, qui in Probatione ſunt diligant, ad quem in ſuis tentationibus confugiant, cui confidenter ſua omnia detegāt; & à quo conſolationem

I ¶ *Conuenienter non poſſet fieri propter multitudinem, vel quòd aliquis ab alio Cōfeſſario magis, quàm ab ordinario iuuari poſſe videretur, propter cauſas quæ poſſent accidere; quas conſiderabit Superior, & quod in Domino iudicauerit conuenire, prouidebit.*

K ¶ *Hic erit Magiſter Nouitiorum, vel quem Superior ad hoc munus vt aptiorem conſtituet.*

a Inf. §.11. & Q.

b P.4.c.10. §.5.

c P.4.c.10. §.7.

& auxilium in omnibus ſperent in Domino. Et admoneantur quòd nullam debeant celare tentationem, quam huic, vel *a* Confeſſario, vel *b* Superiori non aperiant; imò verò totam animam ſuam illis integrè manifeſtam eſſe pergratum habeant: nec ſolùm defectus aperiant, ſed etiam *c* pœnitentias, vel mortificationes, & deuotiones, ac virtutes omnes, voluntate purâ optantes ab illis dirigi, ſicubi à rectitudine deflecterent, nolentes ſuo proprio ſenſu duci, niſi conueniat cum iudicio illorum, quos Chriſti Domini Noſtri loco habent.

a Suprà §. 11. & inf. Q. *b* Exa. c. 4. §. 14. &c. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 2. *c* Inf. c. 2. §. 5. & Exa. c. 1. §. 6. & p. 6. c. 3. §. 1.

Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum cõtrariis: vt cùm quis animaduertitur ad ſuperbiam eſſe propenſus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandum ipſum vtiles futuræ videantur: & ſic de aliis prauis animæ propenſionibus. 13

Prætereà honeſtatis & decentiæ ratione conuenit † feminas non ingredi Domos noſtras, nec Collegia, ſed tantùm Eccleſias: & ar- 14 L

L ¶ *Vt feminæ non ingrediantur Domos, nec Collegia Societatis,* ferè ſemper debet obſeruari. Sed ſi illæ eximiâ charitate, vel auctoritate ſimul cum charitate eſſent conſpicuæ; prudentia Superioris iuſtas ob cauſas, vt illæ (ſi id optarent) videndi gratiâ ingrederen-

M ma nulla, nec † inſtrumenta rerum vanarum Domi haberi; ſed tantùm ea, quæ faciunt ad finem illum diuini ſeruitij & laudis, quem ſibi præfixit Societas.

grederentur, poſſet diſpenſare.

M ¶ *Cuiuſmodi eſſent inſtrumenta ad ludendum, vel ad rem muſicam, libri etiam profani, & alia id genus.*

15 † In *a* correctiōnibus & N pœnitentiis iniungendis qui modus teneri debeat, prudenti charitati Superioris, & eorum quos ſibi ſubſtituerit, relinquetur: qui in eis rationem habebunt diſpoſitionis perſonarum, & ædificationis vniuerſalis & particularis earum, ad gloriam Dei. *c* Pœnitentias verò huiuſmodi promptâ voluntate quiſque admittere deberet, cum vero emendationis, & ſpiritualis profectus deſiderio, etiam ſi propter defectum non culpabilem iniungerentur.

16 *d* Syndicus Domi conſtituatur: cuius erit officium, obſeruare in omnibus quod

N ¶ *In correctionibus (licet prudentia rebus particularibus adhibita hũc ordinem mutare poſſit) eſt aduertendũ,* b *quòd primò in charitate ac dulcedine, qui peccant, ſunt admonendi: ſecundò in charitate quidem, ſed eo tamen modo, vt eis confuſio & rubor iniiciatur: tertiò amori, ea, quæ timorem* in-

a P.9.c.2. §.4.& c.3. §.11.
b P.8.c.1. G.
c Exa.c.1. §.6.& c.4. §.33.& 41.
d P.4.c.10. §.7.& c.17. §.7.

incutiant, adiicientur. De publicis autem defectibus publica debet eſſe pœnitentia; iis tantùm, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.

quod ad honeſtatem & decentiam externam pertinet; Eccleſiam & Domum perluſtrando; & ſi quid non conueniat, adnotando, & Superiori referendo, vel eumdem qui errat commonefaciendo; ſi id facultatis ei, vt vtiliùs in Domino ſuo fungatur officio, tribuetur.

a Inf.c.2. G.& Exa. c.4.§.32.

Curent *a* omnes ex mor- 17
bis corporis fructum capere, non ſolùm ſibi, ſed etiam ad aliorum ædificationem; non impatientes aut moroſos ſe exhibendo, ſed potiùs patientiam magnam habendo & præſeferendo, ac obedientiam Medico & Infirmario præſtando, verbis piis & ædificationem facientibus vtendo, quæ oſtendant ægritudinem acceptari vt donum de manu Creatoris ac Domini Noſtri; quandoquidem non minus donum eſt, quàm ſanitas.

b P.4.c.5. §.4. & c.14. §.1.& p.8. c.1.§.8. & K. & p.10. §.9.

Idem *b* ſapiamus, idem, quoad eius 18
fieri poſſit, dicamus omnes, iuxta Apoſtolum. † Doctrinæ igitur dif- O
ferentes non admittantur, nec verbo in concionibus vel lectionibus publicis, nec ſcriptis libris (*c* qui quidem

c P.4.c.6.O. & p.7.c.4. §.11.

O ¶ *Nouæ opiniones admittendæ non ſunt: & ſi quis ali-*

dem edi non poterunt in lucem, ſine approbatione atque conſenſu Præpoſiti Generalis; qui eorum examinationem ſaltem tribus committat, ſanâ doctrinâ, & claro iudicio in eâ facultate præditis.) imò & iudiciorum de rebus agendis diuerſitas, quæ mater eſſe ſolet diſcordiæ, & inimica vnionis voluntatum, quantum fieri poteſt, euitari debet. *b* vnio verò & conformitas mutua diligentiſſimè

P curanda eſt; † nec, quæ ei aduerſantur, permittenda: quò iuncti inuicem fraternæ charitatis vinculo, meliùs & efficaciùs poſſint ſe diuino obſequio, & auxilio proximorum impendere.

19 Quia ad progreſſum in virtutibus faciendum multum confert antiquiorum exemplum, quo reliqui ad eorum imitationem

aliquid ſentiret, quod diſcreparet ab eo, quod Eccleſia & eius Doctores communiter ſentiunt; ſuum ſenſum definitioni ipſius Societatis debet ſubiicere: a *vt in Examine declaratum eſt. In opinionibus etiam, in quibus Catholici Doctores variant inter ſe, vel contrarij ſũt, vt cõformitas etiã in Societate ſit, curandũ eſt.*

a Exa. c. 3. §. 11.

b P. 8. c. 6. §. 8.

P ¶ *Ferenda nõ eſt inter vllos domeſticorũ perturbatio, vel ira mutua: & ſi aliquid huiuſmodi accideret, curetur, vt ſtatim cũ ſatisfactione debitâ in gratiam inuicem redeant.*

animentur; qui præeſt aliis (ſi aliter peculiares ob cauſas non iudicaretur conuenire) & omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, aliquando intra annum, officium, vel officia eorum, qui inſeruiunt Domi, ad tempus aliquod obibunt: quò aliis gratius reddatur huiuſmodi miniſterium, in quo ad maius Dei ſeruitium & gloriam ſunt conſtituti.

a Exa.c.4. §.25.

a Explicetur aliquot diebus in ſingulis 20
hebdomadibus doctrina Chriſtiana, ac † *b* modus benè & cum fructu confitendi, communicandi, Miſſam audiendi, & in eadem miniſtrandi, orandi itidem, meditandi, & legendi pro captu vniuſcuiuſque tradatur: curetúrque non ſolùm vt addiſcant quæ conueniunt, ſed etiam vt memoriâ teneant, & exerceant quæ didicerint: omneſque ſuum tempus rebus ſpiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro menſurâ gratiæ Dei ipſis communicatæ inſiſtant: Q

b P.4.c.4. B. & C.
c Sup.§.11.
d Sup.§.11. & p.6.c.3. §.2.

Q ¶ *Præter modum benè confitendi*, c *tempus etiam eis deſignetur, intra quod ſi ad confeſſionem nō accederēt, ſubtrahatur eis cibus corporis, donec cibum ſpiritus ſumăt. Qui* d *autem alij, quàm ſuo Confeſſario deſignato cōfiterentur, debet poſtmodùm (quantum recordari poterit) eidem ſuo Confeſſario to-*

totam ſuam conſcientiam aperire; vt nihil ignorando, quod ad eam pertineat, meliùs in Domino poſsit eumdem iuuare.

R ſiſtant: ad quod † conferet *a* aliqua exercitia ſpiritualia illis, qui nondum ſe exercuerunt in eis, vel omnia tradere, prout vnicuique conuenire in Domino iudicabitur.

21 *b* Conuenit omnes exerceri (ſi aliquem Superior

R ¶ Cum iis, qui ex ſe exercitiorum ſpiritualium intelligentiam habẽt, & in ipſis facilè progrediuntur, ac methodum in eiſdem benè procedendi habent, vel qui aliis occupationibus diſtinentur, poterunt omnino, vel certè ex parte, Superiores in communibus huiuſmodi Regulis diſpenſare.

Quoſdam, qui quamuis ad ſpiritualia exercitia apti ſint, c nondum tamen ea ſunt experti, operæpretium erit aliquando iuuare, ad particulares conſiderationes deſcendendo, quæ ad timorem & amorem Dei ac virtutum, & ad executionem earum, prout ratio conuenire docuerit, incitent.

Eis, qui ad huiuſmodi exercitationes apti non eſſe viderentur (qualis ex Coadiutoribus Temporalibus aliquis eſſe poſſet) proponi debent ea, quæ ipſorum captui conueniant, & quibus ad ſeruitium Dei ac Domini noſtri illi iuuentur.

S ¶ Qui Domi concionan-

S non eximeret) † in concionibus

a Exa.c.4. §.10.

b Sup.§.5. & Exa. c.4. §.25. & p.4. c.8.§.3. & p.10.§.3.

c P.4.c.4 B.

nantur, reprehenſionem alicuius ex fratribus domeſticis, vel ipſius Societatis non attingant. Idem caueant qui in Eccleſiis concionantur, niſi priùs Superiorẽ eâ de re conſuluerint; quamuis poſsit vnuſquiſque & ſe & fratres ſuos ſimul ad progreſſum in maiori obſequio Dei (quod potiùs in domeſticis, quàm in publicis in Eccleſiâ concionibus conuenit) excitare.

T ¶ *Coniungi magis cũ Deo, ac liberalem*

nibus domeſticis: vt prǽterquàm quòd vtiliter in hoc expenderetur aliqua hora à prandio, animentur, & aliquem vſum comparent (quod ad vocem, & modum attinet, & ad reliqua) & vt ſpecimen etiam eius talenti, quod in hoc genere Dominus eis communicat, præbeant; & vt ſuos bonos conceptus ad ſuam, & proximorum ædificationem exprimant, de iis crebrò tractantes, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent; ad ea ſe inuicem exhortando, & præcipuè ad vnionem & charitatem fraternam.

22 Magnoperè *a* conferet, deuotè, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas & charitas. Et in vniuerſum loquendo, quantò aliquis ſe † arctiùs Deo adſtrinxerit, & liberaliorem erga T

a Exa. c. 4. §. 28.

erga ſummam Maieſtatem ſe præſtiterit; tantò eum in ſe liberaliorem etiam experietur; & ipſe in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona ſpiritualia vberiora recipienda.

23 Expedit in primis ad profectum, & valdè neceſſarium eſt, vt omnes perfectæ Obedientiæ ſe dedant, Superiorem (quicumque ille ſit) *b* loco Chriſti Domini Noſtri agnoſcentes, & internâ reuerentiâ & amore eum proſequentes: *c* nec ſolùm in executione externâ eorũ, quę iniungit, integrè, promptè, fortiter, & cum humilitate debitâ, ſine excuſationibus, & obmurmurationibus obediãt,

lem ſe in eum exhibere, a *eſt ſe totum immobiliter diuino ſeruitio mãcipare: quod illorum eſt, qui votis emiſſis Deo ſe dedicant. Quamuis autem id multùm iuuet ad vberiorem gratiam accipiendam; nemini tamen præcipiendum eſt, vt id agat; nec primo biennio quiſquam vllo modo ad id compellatur.*

d *Quòd ſi ſponte ex ſuâ deuotione ad vota ſua ante biennium exactum emittenda mouerentur, nec in manibus cuiuſquam ea admitti, nec ſolemnitas adhiberi debet: ſed quiſq; in ſecreto animi ſui id offerat Deo ac Domino Noſtro. At cùm id ſint facturi, conuenit vt formulã, qua cõſueuit in votis ſimplicibus ob-*

a Exa. c. 4. §. 1.

b P. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1. & 2. & p. 7. c. 2. §. 1. & A. & I. & p. 8. c. 1. D. & p. 9. c. 3. §. 20.

c P. 6. c. 1. §. 1. & C.

d Exa. c. 1. E. & p. 5. c. 4. §. 6.

obſeruari, petant, & ſcriptum habeant quod Deo promiſerunt, ad ſuam memoriam confirmandam.

V ❡ *Conferet, vt Superiores aliquando occaſionem præbeant iis qui probantur, exercendi Obedientiæ & Paupertatis virtutem, eoſdem tentando ad maiorem ipſorum vtilitatem ſpiritualem, eo modo, quo Dominus Abraham tentauit; vt ſpecimen virtutis ſuæ præbeant, & in eadem creſcant. In eo tamen, quoad eius fieri poſſit, menſura & proportio iuxta vniuſcuiuſque vires, vt*

licet † difficilia, & ſecundùm ſenſualitatem repugnãtia iubeat; verùm etiam conentur interiùs reſignationem, & *a* veram abnegationem propriæ voluntatis & iudicij habere; *b* voluntatem ac iudicium ſuum cum eo, quod Superior vult & ſentit, in omnibus rebus (*c* vbi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, propoſitâ ſibi voluntate, ac iudicio Superioris, pro regulâ ſuæ volũtatis & iudicij; quò exactiùs conformentur primæ ac ſummæ regulæ omnis bonę voluntatis & iudicij, quæ eſt æterna bonitas & ſapientia. V

d Et vt magis in Obedientiæ virtute ſe exerceant, conuenit, atque etiam valdè neceſſarium eſt, vt non ſolùm Superiori Societatis, vel Domus, ſed etiam 24

a Inf. §.27. & Exa. c.4. §.46. & p.5. c.2. §.1.

b P.4. c.10. §.5. & p.6. c.1. §.1.

c P.6. c.1. §.1. & B.

d Exa. c.4. §.29.30. & 31. & E. & p.4. c.10. §.8.

iam ſubordinatis Officialibus, qui ex illo auctoritatē acceperunt, in iis omnibus, in quibus ſuper ipſos poteſtatem habent, obediant: & aſſueſcant non intueri, quis ille ſit, cui obediunt; ſed potiùs quis ille, propter quem, & cui in omnibus obediunt, qui eſt Chriſtus Dominus.

vt diſcretio dictabit, obſeruetur.

25 Diligant *a* omnes Paupertatem, vt matrem; & iuxta menſuram ſanctæ diſcretionis ſuis temporibus eius effectus aliquos experiantur; &, vt in Examine dictum eſt, *b* parati ſint poſt primum annum exactum ad temporalia bona diſtribuenda, quandocumque à Superiore iniunctum id fuerit; & eâ ratione ſeruatâ, quę ipſis in *c* Examine propoſita fuit.

a P.6.c.2. §.1. & p.10. §.5.

b Sup.§.7. & Exa.c.4. §.2.3. & 5.

c Exa.c.4. §.2.

26 Omnes rectam habere intentionem ſtudeant non ſolùm circa vitæ ſuæ ſtatum, verùm etiam circa res omnes particulares, id ſemper in eis ſincerè ſpectantes, vt ſeruiant & placeant diuinæ bonitati propter ſeipſam, & propter charitatem, & eximia beneficia, quibus pręuenit nos, potiùs quā ob timorem pœnarum, vel ſpem præmiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) & crebrò admoneantur vt in omnibus quærant Deum, exuentes ſe, quantum fieri poteſt, amore omnium creaturarum; vt affectum vniuerſum in ipſarum Creatorem con-

conferant, cum in omnibus creaturis amã-
do, & omnes in eo, iuxta ſanctiſſimam ac
diuinam ipſius voluntatem.

a Sup.§.23. & Exa.c.4. §.46.

a Studium in quod incumbent, qui in Domibus Societatis probantur, id eſſe debet, quod eos magis ad ſuperiùs dictam abnegationem ſui, & in virtutibus ac deuotione profectum iuuabit. † Studia *b* verò litterarum, in vniuerſum loquendo, in Domibus non erunt; niſi cum quibuſdam, peculiaribus de cauſis, diſpenſatione opus eſſe videretur. *c* Collegia enim ad litteras addiſcendas ſunt; Domus verò ad eas, quas didicerint, exercendas; vel ad præparandum earum fundamentum, humilitatis ſcilicet, ac omnis virtutis in iis, qui operam eis ſunt daturi. 27

b Exa.c.7. §.1.

c Par. 4. procem. & c.8.§.1. & c.11.§.1. & p.10.§.4.

X ¶ *Quamuis, in genere loquendo, ſtudia litterarum in Domibus Societatis non teneantur; quicumque tamen prædicationi, & Confeſsionibus audiendis vacant, ſtudium adhibere poſſunt ad ea, quæ ipſis vſui futura ſunt. Et ſi alicui particulariter conueniret aliis etiam rebus ſtudere, prudentiæ Superioris relinquitur, vt id con-* X

28 Sit qui ſingulis hebdomadibus, vel ſaltem decimo quinto quoque die, hæc & ſimilia omnibus in memoriam redigat; vel illi hæc legere teneantur: ne pro noſtræ fragilis naturæ con-

conditione obliti, ab eorũ executione ceſſent. Et aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi pœnitentias iniungi propter defectum obſeruationis Regularum petant; vt hæc cura indicium ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in viâ Dei quiſque habet.

conſideret, & in eo diſpenſet.

De conſeruatione Corporis.

CAPVT II.

1 VT nimia ſollicitudo in iis, quæ ad corpus pertinent, reprehenſibilis eſt; ita *a* cura moderata tuendæ ad diuinum obſequium valetudinis ac virium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda eſt. & eâ de causâ, cùm animaduerterint aliquid ſibi nocere, vel quid aliud neceſſarium eſſe circa victum, veſtitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & ſic de aliis rebus, admoneant omnes eâ de re Superiorem, vel quem ad id Superior conſtituerit; duo interim obſeruantes: Primum, vt antequàm ad eum quid referant, ſe ad orandum recipiant; & *b* poſt orationem, ſi ſenſerint rem deferendam ad Superiorem, id faciant: Alterũ, vt cùm verbo, aut

a Sup.c.1. §.1.& p.4. c.4.§.1.& p.6.c.3.§.1. & p.10.§.13. & c.

b Exa.c.8.A.

aut ſcripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem expoſuerint, ei totam curam rei expoſitæ relinquant; & quidquid ille ſtatuerit, optimum ducant;
† nec contendere, aut vrgere per ſe, vel alium (ſiue concedatur quod petitur, ſiue non) pergant: quandoquidem ſibi perſuadere debent, id magis expedire ad diuinum obſequium, ac ſuum maius bonum, quod Superiori, re intellectâ, in Domino viſum fuerit. A

2 Statuatur *a* tempus quoad eius fieri poterit, edendi, cubandi, ſurgendi, † quod communiter omnes obſeruent. B

a P.4.c.10. §.9.

IN CAP. II.

A ¶ L*icet qui exponit quod neceſſarium ſibi exiſtimat, nō debeat ex ſe idem denuò petere, nec vrgere; ſi Superior tamen nondum ſatis intellexiſſet, & declarationem vellet maiorem; ea quidem danda erit. Et ſi fortè ex obliuione non prouideret, cùm tamen ſignificaſſet ſe velle id facere; non erit abs re, debitâ cum modeſtiâ ei in memoriam reducere, vel repræſentare.*

B ¶ *Quamuis ordinem temporis in refectione & ſomno, vt plurimùm, omnes obſeruare debeant; ſi tamen peculiares ob cauſas alicui aliud conueniret, videat Superior, num diſpenſatione cum eo ſit vtendum, néćne.*

a In

3 C a In iis quæ ad victũ, † veſtitum, & habitationem, & alia corpori neceſſaria pertinent, curetur cum diuino auxilio, vt quamuis ſit in quo probetur virtus & ſui ipſius abnegatio; non deſit tamen quo ſuſtentetur natura, & ad diuinum obſequium laudemque conſeruetur; habitâ conuenienti ratione perſonarum in Domino.

C ¶ *In veſtitu habenda eſt ratio eius finis, qui eſt, ab iniuriâ frigoris, & ab indecoro defendi. Ceterùm conuenit, vt* b *qui probantur, veſtitus ratione, ad mortificationẽ & abnegationem ſui, & ad mundum eiuſq́; vanitatem ſub pedibus conculcandam iuuentur. Et id quidem, quãtum, conſideratâ naturâ, conſuetudo, officium, & aliæ perſonarum circumſtantiæ patientur.*

a Exa. c. 4. §. 16. & p. 6. c. 2. §. 15. & 16. & M.

b Exa. c. 1. §. 13. & F. & p. 1. c. 4. §. 4.

Cum Scholaſticis approbatis, & iis qui ſtudiis vacant, videtur in iis quæ ad veſtitum attinent, magis quàm cum iis qui probantur, ratio haberi poſſe decentiæ exterioris, & commoditatis propter ſtudiorum laborem, & quia Collegia reditus habent: quamuis ſuperflua ſemper euitari oporteat. In particularibus verò, prout vnicuique conuenit, procedetur.

4 D c Vt † non expedit tanto labore corporali quempiam onerari, vt ſpiritus obruatur, & corpus detrimentũ patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ vtrum-

D ¶ d *A prandio, præſertim in æſtate, per vnius vel duarum horarum ſpatium per-*

c P. 10. §. 10.

d P. 4. c. 4. §. 1.

permitti non debent, quoad eius fieri poterit, corporis aut mentis grauiora exercitia. Si quid verò neceſſitas poſtulabit, id quantâ poterit charitate erit & metiendum, & moderandum. Id autem temporis in aliis leuioribus exercitiis occupari poterit. Sed nec extra huiuſmodi horas labores nimiùm continuari ſine aliquâ relaxatione, vel conuenienti recreatione debebunt.

vtrumque iuuet, omnibus communiter conuenit, etiam illis qui mentalibus exercitiis debent inſiſtere. quæ quidem externis interrumpi deberent, & non continuari, nec ſine menſurâ diſcretionis aſſumi.

a P.10.§.10. Corporis *a* caſtigatio immoderata eſſe non debet, nec indiſcreta † in vigiliis, & abſtinentiis, & aliis pœnitentiis externis, † ac labo- 5 E F

b P.4.c.4. §.1.& p.6. c.2.§.16.

E ¶ b *Tempus ſomno tribuendum, in genere loquendo, intra ſextæ & ſeptimæ horæ ſpatium debere eſſe videtur: (nec ſine induſiis dormiendum eſt, niſi neceſſitatis alicuius excuſationem Superior admitteret) ſed quia in tantâ varietate perſonarum ac habitudinum certa regula præſcribi nequit, vt detrahatur, vel addatur huic tempori, Præpoſiti prudentiæ relinquetur: qui curabit, vt quiſque quod neceſſitas naturalis exigit, retineat.*

F ¶ *Quamuis vnuſquiſque pa-*

laboribus; quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire ſolẽt. *a* Ideò ſuo Confeſſario detegi ab vnoquoque cõuenit, quidquid in hac parte faciat: qui ſi iudicat excedi menſuram, aut certè dubitat de exceſſu, illum ad Superiorem remittat. Hæc autem omnia eò fiunt, vt clariùs procedatur, & in animis corporibuſque noſtris Deo Domino Noſtro maior gloria deferatur.

a Sup. c. 1. §. 12. & Exa. c. 1. §. 6. & C. & p. 6. c. 3. §. 1.

6 Sit aliquis Domi, qui præſit in iis, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent, tum conſeruandam in ſanis (& quidem in iis præſertim, qui ex ætate, vel aliis de cauſis ſunt debiliores) tum reſtituendam in

G ægrotãtibus, †cui debeant omnes, ſi malè ſe habere extraordinariè ſenſerint, id referre; vt de remedio, prout charitas exigit, conuenienti prouideatur.

7 In iis quæ pertinent ad rerum

paratus eſſe debeat ad quoduis officium aſſumendum quod ei fuerit impoſitum; animaduertendum tamen erit, in illis, quæ robuſtiores ac fortiores homines requirũt (qualia ſunt officia Sacriſtæ, Ianitoris, atque Infirmarij) vt ij homines qui corporis habitudine iuxta officiorum rationem præditi sũt, quantum fieri poteſt, conſtituantur.

G ¶ *Cura habeatur ægrotorum magna. quorum ægritudo ſimulatque Infirmario in-*

indicata fuerit, ſi ſenſerit ille rem eſſe alicuius momenti, Superiorem admoneat: & vocetur Medicus, qui vnus tantùm ordinariè eſſe debet, ſi in caſibus quibuſdam Superiori aliud non videretur.

rerum temporalium conſeruationem, præter curam illam, quam omnibus charitas & ratio imponit, æquum erit, alicui peculiariter demandari hoc munus; vt tamquàm bona Domini Noſtri IESV Chriſti propria ea curet. Ad alias etiam functiones neceſſarias, & eas præcipuè,

a P.6.c.2. §.16. a *Obſeruetur autem tam in victus ratione, quàm in medicinis quod Medicus præſcripſerit, quantum fieri poterit; nec infirmus in his quidquam curet:* b *ſed illud potiùs ſtudeat; vt patientiam & obedientiam exerceat, relictâ curâ reliquorum omnium Superiori, ac eius miniſtris, per quos à diuinâ prouidentiâ regitur.*

b Sup.c.1. §. 17. & Exa. c.4. §.32.

c Exa.c.4. §.35.& p.4. procem.A. & p.7.c.1. §.1.& c.2.H. c *Et quamuis noſtræ vocationis ſit diuerſa loca peragrare, & vitam agere in quauis mundi plagâ, vbi maius Dei obſequium, & animarum auxilium ſperatur; nihilominùs tamen ſi experimento comperiretur aliquis ferre non poſſe alicuius regionis cælum, & malè habere continenter cerneretur; Superiori conſiderandum relinquitur, num ille migrare aliò debeat, vbi meliùs habens corpore, impenſiùs diuino ſeruitio vacare poſsit. Non erit tamen ipſius infirmi, huiuſmodi mutationem*

poſtu-

poſtulare, nec animi propenſionem ad eam oſtendere; ſed Superioris curæ id relinquetur.

H † quæ honeſtiùs Domi, quàm foris fiunt, curandum eſt, vt *a* Officialium neceſſarius numerus conſtituatur. Et expedit vt huiuſmodi officia Coadiutores Temporales, ſi ea ignorent, addiſcant: omnia ad maiorem gloriam Dei, Creatoris & Domini Noſtri ſemper dirigendo.

H ¶ *Officiales in iis quæ Domi honeſtiùs quàm foris fiunt intelliguntur, Lotor pannorum lineorum, Tonſor, & huiuſmodi; quos eſſe Domi, ſi fieri poſſet, expediret.*

a P. 1. c. 2. §. 2. & A. & p. 4. c. 3. §. 2. & c. 10. §. 6.

QVARTA PARS

De iis, qui in Societate retinentur, inſtruendis in litteris;& aliis,quæ ad proximos iuuandos conferunt.

PROOEMIVM.

[a] Inf.c.5.§.1. & c.6.§.1. & c.12.§.1.& Exa.c.1. §.2. & p.1.c.2. §.8.& p.3. c.1.§.9.& p.7.c.1.§.1. & p.10. §.2.

CVM [a] ſcopus,ad quem Societas rectà tendit, ſit ſuas ac proximorum animas ad finem vltimum conſequendum, ad quem creatæ fuerunt, iuuare; cumque ad id pręter vitæ exemplum, doctrina & modus eam proponendi ſint neceſſaria; poſtquàm in iis, qui admiſſi ſunt ad Probationem, iactum eſſe videbitur abnegationis propriæ, & profectus in virtutibus neceſſarij conueniens fundamentum; de litterarum ædificio, & modo eis vtendi agendum erit: quò iuuare poſſint ad magis cognoſcendum, magiſque ſeruiendum Deo Creatori ac Domino 1

mino

A mino Noſtro. † Ad hoc *a* Collegia, & aliquando etiam Vniuerſitates, vel Studia generalia Societas amplectitur: in quibus qui bonum ſui ſpecimen in Domibus dum probarentur, præbuerunt, nec tamen doctrinâ ad noſtrum Inſtitutum neceſſariâ ſatis inſtructi acceſſerunt; in eâ & in aliis rebus, quę ad iuuandas animas conferũt, inſtruantur. Priùs ergo de iis quę ad Collegia; deinde de iis quæ ad Studia generalia pertinent, dicetur, cum eo fauore, quem diuina Sapientia ad maiorem gloriam laudemque ſuam nobis dare dignabitur.

a Inf.c.3.§.1. & c.11.§.1.& p.3.c.1.§.17. & p.10. §.4.

DECLARATIO in Prooemiũ quartæ partis.

A ¶ C*Vm ſcopus ac finis, ad quem tendit hæc Societas, ſit* b *varias mundi partes ex Obedientiâ ſummi Vicarij Chriſti Domini Noſtri, vel Superioris eiuſdem Societatis peragrãdo, verbum Dei prædicare, Confeſsiones audire, & reliquis quibuſcumque poterit mediis vti, Diuinâ gratiâ aſpirante, ad animas iuuandas; neceſſarium eſſe, vel in primis rationi conſentaneum viſum eſt,* c *vt qui in eam ſunt ingreſſuri, viri ſint vitæ probitate, & litterarum eruditione ad id officium idonei. Et quia boni ſimul & eruditi pauci inueniuntur, ſi cum aliis comparentur; & ex paucis maior pars iam à ſuſ-*

b Exa.c.4. §.35.& p.3. c.1.G.& p.7. c.1.§.1.& A. & c.2.H.

c P.1.c.1.§.3. & p.8.c.1. §.2.& B. & p.10. §.7.

ceptis laboribus vellet conquieſcere ; perdifficile fore deprehendimus , huiuſmodi hominibus, qui boni ſimul ac litterati eſſent, hanc Societatem augeri poſſe, tum propter magnos labores, quos eius Inſtitutum exigit , tum propter magnam ſui ipſorum abnegationem. Ideò nobis omnibus , qui conſeruationem & incrementum eius ad maiorem laudem & obſequium Dei ac Domini Noſtri cupiebamus , alia via tenenda eſſe viſa eſt; admittendi nimirum iuuenes, qui bonorum morum & a ingeniorum indoleſpem facerent , quòd in probos ſimul ac doctos viros,ad colendam Chriſti Domini Noſtri vineam eſſent euaſuri : b *admittēdi etiam Collegia,cum iis conditionibus,quæ in litteris Apoſtolicis continentur,ſiue in Vniuerſitatibus,ſiue extra illas fuerint;& quidem ſi in Vniuerſitatibus,ſiue illæ Societatis curæ commiſſæ ſint, ſiue non. Hac enim ratione nobis in Domino perſuademus, ad maius diuinæ Maieſtatis obſequium fore,ſi & numero augeantur, & in litteris ac virtutibus progreſſum faciant ij qui eidem obſequio ſe totos impendunt. Primò ergo de iis , quæ ad Collegia pertinent; deinde de iis, quæ ad Vniuerſitates, agetur. Et quod ad Collegia, primo loco de iis, quæ ad Fundatores ; Secundo de iis, quæ ad Collegia iam fundata, quoad materialia vel temporalia bona eorum pertinent ; Tertio de Scholaſticis , qui in eiſdem ſtudiis vacant, admittendis, conſeruandis,litteris & aliis mediis ad proximum iuuandum promouendis , & à ſtudiis educendis;*

a Inf.c.3.§.2. & p.1. c.3. §.13.& p.5. c.2.§.5.

b Inf.c.2.§.1. & c.11.§.1. & 2. & p.9. c.3.§.17.

Quar-

Quarto de iis, quæ ad gubernationem eorum pertinent.

De memoriâ habendâ Fundatorum, & benè de Collegiis meritorum.

CAPVT I.

1 QVONIAM valdè æquum eſt, vt (quod in nobis erit) illorum deuotioni ac beneficentiæ correſpondeamus, quibus Diuina bonitas ad fundationem ac dotationem Collegiorum vtitur adminiſtris; Primùm in quouis noſtræ Societatis Collegio perpetuò ſingulis hebdomadibus Miſſa ſemel pro eius Fundatore & benefactoribus viuis & mortuis celebretur.

2 Initio item cuiuſque mẽſis omnes Sacerdotes, qui in Collegio fuerint, pro eiſdem ſemel offerre idem Sacrificium perpetuò debeant. Singulis inſuper annis, eo die quo Collegij cuiuſque poſſeſſio Societati A tradita eſt, † cum *a* ſolemnitate

IN CAPVT Primum Quartæ Partis. De memoriâ habendâ Fundatorum.

A ¶ *Solemnitas* I 5 *eo*

a P.6.c.3.B.

nitate Miſſa pro Fundatore & benefactoribus celebretur: & id temporis in eodem Collegio quicumque Sacerdotes adfuerint, eodem ſua referent Sacrificia.

3 Eodem die candela cerea Fundatori offeratur, † aut vni ex ſuis, qui ipſi ſit B cognatione proximè coniunctus, aut illi demum, quem ipſe Fundator deſignauerit: in quâ candelâ armorum Fundatoris, aut deuotionis inſignia extent.

eo modo intelligatur, qui Societati ſit vſitatus, & in eo loco, vbi Miſſa celebratur.

B ¶ *Si in loco vbi huiuſmodi Collegium inſtitutum eſt, temporis ſucceſſu non eſſet aliquis de poſteritate Fundatoris; mitti cãdela poterit aliò, vbi ex eius progenie aliquis inueniretur; vel in altari conſtitui poterit, vbi diuinum Sacrificium celebratur, nomine & loco Fundatoris huiuſmodi.*

† Illâ verò teſtabitur Societas, quam Fundatori in Domino debet, gratitudinem. C

4 Cùm primùm Societas in Collegij alicuius poſſeſſionem venerit; Præpoſitus Generalis curet indici per vniuerſam Societatem, vt quilibet Sacerdos ter Sacrum

C ¶ *Per huiuſmodi candelam, ſignificatio ſit gratitudinis erga Fundatores tenendæ; non iuris patronatus, vel actionis vllius, quæ illis, aut*

crum faciat pro ſuperſtite Fundatore ipſius Collegij, ac benefactoribus: vt illos ſuâ benignitate Dominus in rebus omnibus dirigat, & ſuis donis ſemper au-
D geat. Rurſus, † cùm ex hac vitâ illi exceſſerint, curabit idem Præpoſitus Generalis, vbi primùm reſciuerit, vt per totam Societatem ſinguli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illorũ faciant. Quoties autem dictum eſt, Miſſas eſſe à Sacerdotibus celebrandas; ceteri omnes, qui in Collegiis degunt, ac Sacerdotes non ſunt, ad eamdem illam intentionem orare debent: quandoquidem eiuſdem gratitudinis nomine vtrique obligantur in Domino.

aut eorum ſucceßoribus, ad Collegium vel eius bona temporalia competat. nihil enim tale erit.

D ¶ *In Communitatibus, vel Rebus publicis, quæ nõ moriuntur, dicentur huiuſmodi Miſſæ pro earum defunctis; & pro illis præſertim, qui de nobis meliùs meriti ſunt in Domino.*

5 Fundatores prætereà ac benefactores Collegiorum, participes peculiariter efficiuntur omnium bonorum operum, quæ tum in ipſis Collegiis tum in reliquâ Societate Dei gratiâ fiunt.

6 † In vniuerſum autem
E tum Fundatoribus, tum etiam

E ¶ *Quod dictum eſt, obſer-*

iam ipſorum neceſſariis, & quoad viuunt, & poſtquàm obierint, peculiariter ſeſe deuinctam eſſe Societas ex charitate cognoſcat: vt omni officio illos proſequatur, quod à nobis præſtari iuxta minimam hanc noſtram profeſſionẽm, ad diuinam gloriam poſſit.

ſeruari omnino conueniet erga eos, qui completa Collegia facient. Cum iis autem, qui aliquod dũtaxat principium dederint, ea pars eorum, quæ diximus, præſtabitur, quam Præpoſitus Generalis præſtandam in Domino iudicauerit.

De iis, quæ ad res temporales Collegiorum pertinent.

CAPVT II.

a Supra procœ.A. p.9.c.3.§.17.

AD *a* Collegia quæ liberè Societati offeruntur, vt iuxta ſuas Conſtitutiones omnino eis vtatur, admittenda; Præpoſitus Generalis, nomine totius Societatis, plenam poteſtatem habebit. 1

b Inf.c.11. §.2.& A. & p.9.c.3.§.17.

Si Fundator *b* aliquas conditiones exigeret, ordini ac modo procedendi Societati conſueto non omnino conſentaneas; eidem Præpoſito Generali (auditis ſententiis 2

tiis aliorum, *a* quos ipſe de huiuſmodi rebus meliùs iudicare cenſebit) conſiderandum relinquatur, an omnibus perpenſis vtile ſit futurum Societati ad finem diuini ſeruitij, quem ſibi prefixit, huiuſmodi Collegium admittere, nécne. *b* Sed ſi temporis decurſu ſe grauari eo onere animaduertet Societas, poterit ipſa in Congregatione generali id proponere, & ſtatuere vt relinquatur Collegium huiuſmodi; vel proſpicere, vt onus temperetur; vel certè, vt ad onus id ferendum vires maiores præbeantur. Hoc tamen dictum ſit, ſi ante Congregationem huiuſmodi Præpoſitus Generalis huic incommodo, prout in Domino conuenit, non occurrerit.

a Inf.c.13. §.2.

b P.9.c.3. §.17.

3 *c* Ad relinquenda, vel alienāda Collegia, aut Domos iam admiſſas, † Præpoſitus Generalis ſimul cum ipſâ Societate poteſtatem habebit. Cùm enim id ſit perinde, ac ſi membrum ab eius corpore præſcinderetur, & res alioqui perpetua & maioris momenti ſit; cum eâ vniuersâ communicari melius eſt.

c Inf.c.10. §.2.& c.11. §.2. & p.8. c.2.§.2. & p.9.c.3.§.5. 17.& 18.

IN CAP. II.

De iis, quæ ad Collegiorum res temporales pertinent.

A *A* § PRæpoſitus *Generalis ſimul cum Societate, num admiſſa iam Collegia vel Domus relinqui debeant, an retineri, ſtatuat. Id ta-*

tamen in Congregatione generali fieri poßet ; & etiam ſine illâ , miſsis nimirum ſuffragiis ab iis, qui ius habent ſuffragij. Et tunc non poteſt Societas , nec eius Generalis , quod ſic relinquitur, vel eius partem vllis extra Societatem hominibus donare. Sed ſi ipſa curam quam habebat reliquerit , poterunt qui aliàs hanc auctoritatem ſibi in fundatione reſeruauerint , pro ſuâ deuotione ad aliud opus applicare id quod ſic relictum fuerit. Si verò huiuſmodi non interceſſerit reſeruatio, poterit procedere Societas iuxta ſuum Inſtitutum, prout ad Dei gloriam magis conuenire iudicabit.

B ¶ *De non admittẽdis obligationibus, & cet. ſic intelligitur, quòd Miſſarum obligationes, vel huiuſmodi , quæ aſsignato reditui commenſurata videantur, aſſumi nequeũt. Non tamẽ perinde inconueniens exiſtimatur , aliquam facilem & exiguam obligationem*

a P.6.c.3. §.5.& 6.& C.

4 In *a* Collegiis Societatis † nec curæ animarum , nec obligationes ad Miſſas celebrandas, neque aliæ huiuſmodi admittantur; quæ à ſtudiis diſtrahere admodùm , & ea quæ in illis ad diuinum obſequium quæruntur , impedire ſolent: quemadmodùm neque in Domibus aliis , vel Eccleſiis Societatis Profeſſæ, quę quoad ẹius fieri poteſt , expedita ad Sedis Apoſtolicę miſſiones obeundas , aliaque opera ad Dei obſequium & animarum auxi- B

tionem (quæ tamen non ſit animarum cura) admittere; ſi cauſa ſufficiens ad id moueret, præſertim ſi res huiuſmodi eſſet, quæ diſtractionis & occupationis perexiguæ, aut nullius futura eſſet. In Domibus autem Profeſſorum, quando nec illæ reditus vllos habent, nec ipſi ita ſtabilem habitationem, huiuſmodi obligationes non tolerantur. De aliis obligationibus Lectionum vel Lectorum non hîc agitur: verumtamen a *& hæ ipſæ in Collegiis, & Vniuerſitatibus non ſine magnâ conſideratione, nec vltra limitem, quem Præpoſitus Generalis conuenire ad commune bonum, & ipſius Societatis ad Dei & Domini Noſtri gloriam iudicauerit, aſſumentur.* a Sup.§.1.& inf.c.11.§.2.& A.

auxilium eſſe debet.

5 † *b* Poſſeſſionem Collegiorum cum rebus temporalibus quæ ad ipſa ſpectãt, capiet Societas; *c* & Rectores qui ad id munus conueniens habeant talentum, conſtituet: qui curam ſuſcipiant conſeruandi, atque adminiſtrandi res ipſorum temporales; ac prouideant neceſſitatibus tam materialis ædificij, quàm Scholarium qui in ipſis Collegiis de-

C *¶ Societas in vſum Scholaſticorum ſuorum iuxta literas Apoſtolicas redituum adminiſtrationem exercebit per Præpoſitum Generalem, vel Prouincialem, vel alium, cui Generalis id commiſerit, ad defendendas & conſer-*

b Inf.c.10.§.1.& 2.& p.9.c.3.§.3.

c Inf.c.10.§.3.& 5.& p.9.c.3.§.3.& 14.

conſeruandas poſſeſsiones, & reditus Collegiorum, etiam in iudicio, cùm id conueniens, vel neceſſarium fuerit. Ac eiuſdem Præpoſiti erit, vel eorum quibus ille facultatem dederit, admittere quidquid prætereà Collegiis ad ſuſtentationem & incrementum eorum in rebus temporalibus donaretur.

a Exa. c.1.B.

D ¶ a *Qui diſponuntur vt ad Collegia mittantur, illi ſunt, qui in Domibus Probationum verſantur; & qui ex Domibus Societatis Profeſſæ, vel Domibus Probationum ad ſtudia mittuntur.*

degunt; † eorumque, qui diſponuntur vt ad illa admittantur, D

b P.9. c.3. §.16.& c.6. §.12.& H.

E ¶ b *Qui negotia Collegiorum extra ea gerunt, in primis intelliguntur Procuratores, qui in ſummi Pontificis, vel aliorum Principum curiâ negotia Societatis gerunt. Verùm quid ad hos, & alios ſumptus neceſſarios contribui debeat, Præpoſitus Generalis ſeruatâ proportione debitâ, per ſe vel alium id ſtatuet.*

c Inf. c.10. §.3.& p.9. c.3.& 4. & 15.& C.

mittantur; atque † eorum etiam, qui extra Collegia gerunt illorum negotia. E c Totius verò adminiſtrationis ratio Rectoribus conſtet: vt eam reddere, quando, & cui per Præpoſitum Generalem conſtituetur, poſſint. At † Generalis d cùm nec in ſuum, nec in vllorum conſanguineorum F

d Inf. c.10. §.1. & Ex. c.1.§.4.& p.6. c.2. §.3. & p.9.c.3. §.18. & c.4. §.7.& D. & p.10. §.4.

F ¶ *Cùm dicitur, non poſſe Societatẽ*

neorum ſuorum, nec in Profeſſæ Societatis vſum bona temporalia Collegiorum poſſit conuertere; eò puriùs ſeſe in eorum ſuperintendentiâ ad maiorem gloriam & ſeruitium Dei gerere poterit.

6 In iis Collegiis quæ duodecim Scholaſticos (præter Præceptores) ex propriis reditibus alere poſſunt, ob maiorem populi ædifica-

Profeſſam, vel eius Præpoſitum Generalem iuuari reditibus Collegiorum, intelligendum eſt iuxta litteras Apoſtolicas, quòd non poſſint in proprios ipſorum vſus reditus conuerti. a Poſſunt nihilominùs expendi in vſum illorum, qui Collegiis vtiles fuerint: cuiuſmodi ſunt Adminiſtratores, Concionatores, Lectores, Confeſſarij, Viſitatores, & alij Profeſſi, vel ſimiles perſonæ, quæ ſpirituali vel temporali Collegiorum huiuſmodi vtilitati vacant. b Sine tali etiam causâ poſſet expendi aliquid, quod exiguum ſit, cum quouis homine de Societate, menſâ per diem aliquem eum excipiendo, vel modicum quid viatici, cùm per Collegia in hanc vel illam partem tranſit, vel quid ſimile donando. Quod enim tam eſt exiguum vt nihilum ducitur, & ſcrupuli eximuntur, hinc quidem inhumaniter ſe habendi, inde verò contra Sedis Apoſtolicæ intentionem agendi.

a Inf. c. 10. A. & p. 6. c. 2. §. 3. & 4. & C.

b P. 6. c. 2. C. & D.

G tionem † nec petatur eleemoſynæ, nec illæ, aut dona vlla

G ¶ Quamuis hoc ita ſe ha-

habeat, ſi tamen benefactores eſſent, qui poſſeſſionẽ aliquam vel reditum dare vellent, admitti illa poſſent; vt tantò maior numerus Scholaſticorum, ac Præceptorũ ad maius diuinum poſſent obſequium ſuſtentari.

a Exa.c.4. §.12.& 27.& p.6.c.2.§.10.

vlla oblata admittantur. Si reditus minores fuerint, quàm huic numero alendo ſufficiant; admitti quidem, non autem peti aliquæ eleemoſynæ poſſent; niſi tantâ paupertate Collegium premeretur, vt etiam petere, ſaltem à quibuſdam, eſſet neceſſarium. Tunc enim (maius diuinũ obſequium & vniuerſale bonum præ oculis ſemper habendo) peti eleemoſynæ, *a* imò & oſtiatim ad tempus, quandocumque neceſſitas id exigeret, emendicari poterũt.

De Scholaſticis qui in Collegiis conſtituentur.

CAPVT III.

b Suprà proœm.& inf.c.11. §.1. & p.3.c.1. §.27. & p.10.§.4. *c* Exa.c.1. §.10.& p.5. c.2.§.5.& p.10.§.4. *d* Exa. c.2. §.6.& p.1. c.3.§.2.& G.

QVOD ad Scholaſticos attinet, ad quorum inſtitutionem *b* Collegia aſſumuntur, in primis *c* quales eſſe debeant, vt ad ea vel mittantur, vel admittantur, conſiderare in Domino oportebit. 1

d Primùm omnium cum aliquo ex quinque 2

que illis impedimentis in primâ Parte di-
A ctis, † nullus in Collegio aliquo Societatis inter Scholaſticos collocari poterit. Et prę-ter Coadiutores ad miniſteria vel auxilium Collegij *a* neceſſarios, reliqui huiuſmodi eſſe debent, *b* vt ſecundùm rationem ſperari poſſit, idoneos ad vineam Chriſti Domini Noſtri exemplo ac doctrinâ excolendam, eſſe euaſuros. Hi autem, quò magis ingenioſi, boniſque moribus ornati, & ſani corpore ad ferendos ſtudiorum labores fuerint, eò magis idonei, & citiùs ad Collegia mitti, vel in eiſdem admitti poſſunt.

3 Ad hæc, *c* illi ſolùm in Scholaſticos approbatos admittuntur, qui in Domibus vel Collegiis ipſis probati fuerint; & *d* biennio in variis experimentis & Probationibus exacto, *e* ac votis cum promiſſione de Societatis ingreſſu iam emiſſis, ad vitam in ipſâ perpetuò ducendam ad gloriam Dei admittuntur.

4 Præter hos, ſtudia quibuſdam conce-

IN CAP. III.
De Scholaſticis, qui in Collegiis conſtituuntur.

A ¶ *Qvando aliquis factus eſſet idoneus à Chriſti Vicario, vt in aliquâ Domo Societatis manere poſſit; etiã idoneus eſſe intelligetur, vt in Collegiis habitet.*

a Inf. c 10. §. 6. & p. 1. c. 2. §. 2. & A. & p. 3. c. 1. §. 7.
b Supra proœ. A.
c Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1. & p. 5. c. 2. §. 5.
d Infra c. 4. §. 5. & Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 41. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 3.
e Inf. c. 4. E. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1. & p. 5. c. 1. A. & c. 4. §. 4.

duntur, qui ante biennium & Probationes huiuſmodi ad Collegia ex Domibus deſtinantur (quòd ſic in Domino expedire videatur) aut in eiſdem admittuntur, non tamen approbati Scholaſtici cenſentur, donec biennio exacto, † & B votis ac promiſſione illâ emiſſis, in approbatorum numerum referantur.

B ¶ *Si in Collegiis Societatis, Scholaſticorum non ſuppeteret iuſtus numerus, qui per promiſsionem, vel propoſitum Deo in eâ ſeruiendi ſe dedicauerint,* a Inf. c. 9. A. a *nō repugnabit Inſtituto noſtro, ex licentiâ Præpoſiti Generalis, & ad tempus quod ei videbitur, alios pauperes Scholaſticos, qui tale propoſitum nō habeant, admittere: dum tamen in eis impedimenta illa, quæ in primâ Parte dicuntur, non inueniantur; & huiuſmodi indolem præſeferant, vt ſperari poſsit, quòd boni operarij vineæ Chriſti Domini Noſtri ſint futuri, propter ingenium, vel aliquam inſtitutionem in litteris, bonos mores, conuenientem ætatem, & alia Dei dona, quæ in eis cernerentur ad diuinum obſequium; quòd ſolùm in iis qui de Societate, & extra illam ſunt, expetitur. Huiuſmodi autem Scholaſtici in Confeſsionibus frequentandis, in ſtudiis, ac in formâ viuendi Scholaſticis Societatis cōformes eſſe debent: quamuis & ratio veſtitus diuerſa, & habitatio in eodem Collegio ſeparata ſit, ita vt qui Inſtitutum Societatis ſequuntur, ſeorſum, & non commixti aliis*

ex-

externis maneant: cum eis tamen verſentur, quatenus ad maiorem ædificationem, ac maius Dei ac Domini Noſtri obſequium Superior expedire iudicauerit.

Quamuis autem noſtrorum copia ſuppeteret; tamen non repugnabit noſtro Inſtituto, ſi aliquis qui propoſitum Societatem ingrediendi non habeat, in Collegia admittatur, ſi pacta cum Fundatoribus inita id exigent: ſi quidem ad finem quem ſibi præfigit Societas, cum huiuſmodi conditionibus Collegium admittere vtile cenſebitur; vel ob cauſas alias raras, & non leuis momenti. Verùm ſeorſum habitare hi, nec conuerſari ſine facultate Superioris, niſi cum certis quibuſdam perſonis Societatis ad id deſignatis, deberent.

Paupertas autem Scholaſticorum, qui de Societate non ſunt, per Præpoſitum Generalem, vel eum cui ſuam ille poteſtatem communicauerit, expendetur. Et aliquando honeſtas ob cauſas, quamuis illi diuitum aut nobilium hominum filij ſint, modò ſuis viuant ſumptibus, nihil eſſe videtur, cur admitti non poſſint.

Aetas conueniens fore à decimo quarto ad vigeſimum tertium annum videtur, ſi in litteris progreſſum aliquem non feciſſent. Et in vniuerſum loquendo, quò pluribus donis ex iis, quæ in Societate expetuntur, præditi eſſent, eò magis erunt idonei, vt admittantur. Nihilominùs animaduertatur, vt cum huiuſmodi reſtrictiores, quàm laxiores ſimus: habeaturq; diligenter delectus eorum, qui ſunt ad-

mittendi, examine aliquo particulari cum eiſdem antequàm recipiantur, vtendo.

Aliqui, licet rariores, poſſent inter noſtros, particulares ob cauſas, & Superioris iudicio efficaces, admitti.

De Scholaſticis admiſſis conſeruandis.

CAPVT. IV.

AD conſeruationem eorum, qui in Collegiis ſunt, in iis quæ ad corpus, & res externas attinent, quod in Tertiâ Parte dictum eſt, ſufficiet. *a* Id tamen peculiari curâ animaduertendum erit, vt temporibus valetudini corporis incommodis Scholaſtici non ſtudeant; vt ſomno quantum temporis ſatis ſit tribuant; & in laboribus mentis modum ſeruent. Sic enim fiet, *b* vt diutius in illis perſeuerare tam in litteris addiſcendis, quàm in eiſdem exercendis ad Dei gloriam poſſint. 1

a P.3.c.1.§.1. & D.&.E.& p.6.c.2.§.16.

b P.10.§.10.

Quod attinet ad ſpiritualia, eadem erit ratio eorum qui in Collegiis, & qui in Domibus admittuntur, quamdiu in Probationibus verſantur. *c* Poſt Probationem, cùm ſtudiis vacant, vt eſt cauendum, ne 2

c Inſ.c.6. §.3.& A.

ne feruore ſtudiorum intepeſcat ſolidarum virtutum, ac religioſæ vitæ amor; ita A † mortificationibus, orationibus, ac meditationibus prolixis eo tempore non adeò multum loci tribuetur. *a* Quandoquidem litteris dare operam, quæ ſincerâ cum intentione diuini ſeruitij addiſcuntur, & quodammodò totum hominem requirunt, non minùs, quàm in illis verſari tempore ſtudiorum, imò magis Deo ac Domino Noſtro gratum erit.

3 Itaque præter Sacramen-B ta Confeſſionis † ac Communionis (ad quæ *b* octauo quoque die accedendum erit) & præter Miſſam, quam quotidie audient, horam vnam impendent recitando Beatiſſimæ Virginis officio, *c* ac examinandis bis quotidie ſuis conſcientiis, cum aliis orationibus pro cuiuſque deuotione vſque ad prædictam

IN CAP. IV.

De Scholaſticis admiſſis conſeruandis.

A ¶ *SI in aliquo particulari Rector conuenire iudicaret, plus eſſe in his rebus concedendum, propter peculiares aliquas rationes; ſemper diſcretioni locus erit.*

B ¶ *Frequentiùs, quàm octauo quoque die, communicare, non niſi peculiares ob cauſas, & potiùs neceſſitatis, quàm deuotionis,*

a Inf. c. 6. §. 2.

b Exa. c. 4. §. 25. & p. 3. c. 1. §. 11. & Q. & p. 6. c. 3. §. 2.

c Inf. §. 4. & p. 3. c. 1. §. 11.

dictam ha-

dictam horam explendam, ſi expleta non fuerit. Quæ omnia iuxta ordinationem ac iudicium Maiorum ſuorum, *a* quibus obedientiam Chriſti loco præſtare debent, facient.

Aliqui (cuiuſmodi eſſe 4
poſſent Coadiutores illi,

habitâ ratione permittatur. Protrahere vltra octo dies non ſine ratione etiam ſpeciali licebit; propter quam poßit etiam aliquando Miſſa intermitti, & in quibuſdam augeri, & minui praſcriptum orationis tempus. Et hac omnia Superioris prudentia relinquentur: quamuis vnius hora plus minus tempus ad Beatiſsima Virginis preces recitandas aſſumendum ſit. In Scholaſticis tamen, qui ad dicendum officium diuinum non tenentur, faciliùs ſuis temporibus hac ratio commutari poterit, vt loco precum Beata Virginis, meditationes, & alia ſpiritualia exercitia ſuccedant; (dum tamen hora in illis compleatur) idq́ præcipuè cum quibuſdam, qui cùm vno modo in ſpiritu non proficiant, alio cum gratiâ Dei magis iuuabuntur, fiet; cum facultate tamen vel ordinatione Maiorum, quorum ſemper erit videre, num in quibuſdam propter particulares cauſas aliud magis conueniet, vt id fiat. Habenda autem erit ratio vera deuotionis ipſorum, vel Fundatoris, & circumſtantiarum, qua ad perſonas, tempora, & loca pertinent. b *Iis verò, qui inexperti ſunt adhuc rerum ſpiritualium, & in illis iuuari deſiderant, aliqua ad meditatio-*

a P.3.c.1. §.23.

b P.3.c.1. §.20.& R.

tationem & orationem capita proponi poſſent, prout eis magis conueniret. Dum Miſſa dicitur, quamdiu Sacerdos ſubmiſsè loquitur, vt populus non audiat quæ is dicit, num Scholaſtici poſsint, nécne, recitare partem precum ſuarum, ad quas horam habent deſignatam; Maiorum, vel Superiorum arbitrio id relinquetur: qui hominum, locorum, ingeniorum, & temporum habitâ ratione, quod ad maiorem Dei gloriam videbitur, prouidebunt.

qui legere non didicerunt) præter Miſſam, horam etiam C vnam † recitando Roſario vel Coronæ Beatæ Mariæ Virginis *b* cum duplici examine quotidiano, vel aliis orationibus pro cuiuſque deuotione, vt de Scholaſticis dictum eſt, impendent.

5 *c* Ad deuotionis augmẽtum, & ad excitandam, quâ Deo obſtricti ſunt, obligationis memoriam, & ad maiorem ſtudentium in ſuâ vocatione confirmationem

C ¶ a *Quod ad Coronam vel Roſarium attinet, doceantur quomodò cogitare vel meditari myſteria, quæ in eo continentur, poſsint; quò maiori cum attentione & deuotione ſe in eo exercere valeant. Et quando qui legere didicerunt, fructum vberiorem in eo, quàm in precibus horariis recitandis inuenirent; iam* d *diximus, quòd in id, quod magis conferet, illa poterunt commutari.*

a P.3.c.1. §.20.

b Sup.§.3.& p.3.c.1.§.11.

c P.5.c.4.H.

d Sup.B.

bis annis ſingulis, † in feſtis D videlicet Reſurrectionis, ac Natiuitatis, † ſimplicia E Vota, quæ iuxta formulam in Quintâ Parte, capite quarto dicendam emiſerunt, congruum erit renouare. Et qui ea non emiſiſſet, *a* exacto biennio Probationis, vt in Examine proponitur, emittet.

6 Cùm ad publicas Scholas eundum erit (nam alia loca ſine facultate Superiorum non petent) eant & re-

D ¶ *Si videretur Rectori cũ Superioris facultate commodius fore aliis in feſtis ſolemnibus hanc renouationem aliquando particulari aliquâ ratione fieri, poſſet etiam fieri. Cùm etiam de feſtis Reſurrectionis & Natiuitatis loquimur; ſimul intra eius octauas, vel totidem dies ante feſta intelligatur.*

E ¶ *Quod autem promittit Scholaſticus in Societate, eſt, in eius corpus ingredi, vt ſtatim obſeruet Caſtitatẽ, Paupertatem, & Obedientiam actu, iuxta Societatis conſuetudinem; ſiue admiſſus ſit, vt poſt abſoluta ſtudia ſit Profeſſus, ſiue Coadiutor formatus: & ſic conſequenter poteſt illum ſtatim Superior admittere in Scholaſticum, ac ſimul in Probationem ad hoc tantùm, vt ad Profeſſorum gradum, vel Coadiutorum ſuo tempore admittatur.* b *Hæc conſuetudo facit, vt quamuis Paupertatis votum ſit emiſſum, bona tamen temporalia haberi*

a Sup.c.3. §.3.& Ex. c.1.§.12.& c.4.§.41.& p.5.c.1.§.3.& c.4.§.3.

b Exa.c.4. §.1.& 5.& p.3.§.1.§.7. & F.& p.6. c.2.H.

haberi poſsint ad certum vſque tempus, quod Superiori intra Probationis ſpatium videbitur.

F deant † inuicem aſſociati cum eâ modeſtiâ interiori ac exteriori, quæ ad ſui & aliorum ædificationem conueniat: *b* & eorum colloquia cum Scholaſticis externis ſint ſolùm de rebus ad litteras, vel profectum ſpiritus pertinétibus; prout ad maiorem Dei gloriam omnibus vtilius fore iudicabitur.

F ¶ *Rectoris erit a deſignare cuique ſocium, qui huiuſmodi eſſe debebit, vt vterque alterius operâ magis proficere poſsit.*

a P.3.c.1.§.3.

b P.7.c.4. §.8.

De doctrinâ, cui Scholaſtici Societatis ſtudere debent.

CAPVT V.

1 CVM *c* doctrinæ, quæ in hac Societate addiſcitur, hic ſcopus ſit, ſuis & proximorum animis Dei fauore aſpirante prodeſſe; hæc erit in vniuerſum, & in particularibus perſonis menſura, ex quâ quibus facultatibus addiſcendis noſtri incumbere, & quouſque in eis progredi debeant, ſtatuatur. *d* Et quia generatim loquendo,

c Suprà proœm. & inf.c.6.§.1. & c.12.§.1.

d Inf.c.6. §.5.& c.12. §.2.& 3.

† Litte- & C.

IN CAP. V.

De profectu in litteris.

† Litteræ Humaniores di- A
uerſarum linguarum, Logica itidem, naturalis ac moralis Philoſophia, Metaphyſica, & Theologia tam quæ Scholaſtica, quàm
† quæ *b* Poſitiua dicitur, & B
ſacra Scriptura ad id iuuãt;

a Inf.c.12. A.
b Inf.c.12. §.1.& c.14. §.1.& C.

A ¶ *Sub* a *Litteris Humanioribus Rhetorica etiam præter Grammaticam intelligenda eſt.*

B ¶ *Si in Collegiis tempus non ſuppeteret ad Concilia, Decreta, Doctores ſanctos, & res alias morales legendas; poſtquàm ex eis egreßi fuerint, vnuſquiſque priuato ſtudio cum approbatione ſuorum Superiorum id poſſet efficere; præſertim ſi in doctrinâ Scholaſticâ ſolida iecerit fundamenta.*

C ¶ *Iuxta modum ætatis, ingenij, propenſionis animi & inſtitutionis in litteris vniuſcuiuſque, vel communis boni quod ſperaretur, poßet in his omnibus facultatibus, vel aliquâ, aut pluribus*

† harum facultatum ſtudiis C
operam dabũt qui ad Collegia mittuntur: & quidem maiori cum diligentiâ illis vacabunt, quæ ad finem prædictum, habitâ ratione temporis, loci, & perſonarum, &c. *c* ſupremus Moderator ſtudiorum magis in Domino conuenire iudicabit.

c Inf.c.17. §.2.

Ad particulares perſo- 2
nas

bus earum quis exerceri: qui enim in omnibus non poſſet, curare deberet, vt in aliquâ earum excelleret.

D nas deſcendendo, † quid hi, *a* vel illi addiſcere debeant, Superiorum prudentiæ relinquetur: *b* qui tamen indole ingenij prædItus eſſet, quò in dictis facultatibus ſolidius fundamentum iaceret, eò rem vtiliorem faceret.

3 De *c* tempore alicui ex his ſcientiis impendendo, & quando ad vlteriores ſit progrediendum, Rector adhibitâ examinatione cõuenienti conſiderabit, & ſtatuet.

4 *e* Sequantur in quauis facultate ſecuriorem &

D ¶ *Aliqui ad Collegia mitti poſſent, non quòd ſperetur doctos eos eſſe euaſuros, iuxta eum modum de quo dictum eſt; ſed potiùs, vt alios ſubleuent; cuiuſmodi eſſet aliquis* d *Sacerdos ad audiendas Confeſſiones, &c. Et hi, ac alij, in quibus* f *propter ætatem prouectiorem, vel alias cauſas ſperari non poteſt, quòd in omnibus his facultatibus magnum facturi ſint progreſſum; conueniet vt iuxta Superioris præſcriptum in iis ſtudiis quibus vacare poterunt, occupentur; & in linguarum peritiâ, & in iis* g *quæ ad doctrinam Confeſſionibus vtilem pertinent; & demum in iis, quæ ad commune animarum bonum commodiora ſunt futura, proficere curent.*

a Inf.c.13. §.4.& Exa. c.7.§.3.
b Inf.c.13. §.4.
c Inf.c.13. §.4.& c.15. §.1.& Exa. c.7.§.3.
d Inf.c.6.C.
e Inf. c.14. §.1.& p.3. c.1.O.& p. 8.c.1 K.
f Inf c.13. E.
g Inf.c.8. § 4.& D.

E ¶ *In*

magis approbatam doctrinam, † & eos *a* auctores, E qui eam docēt: cuius rei penes Rectorem (qui, *b* quod ſtatueretur in vniuerſâ Societate ad maiorem Dei gloriam, ſecutus eſt) cura ſit.

a Inf.c.14.

b Inf.c.14. §.3.

E ¶ *In libris ethnicis litterarum humaniorum nihil quod honeſtati repugnet prælegatur. Reliquis vt ſpoliis Aegypti Societas vti poterit. Chriſtianorum opera, quamuis bona eſſent, ſi tamen malus fuerit auctor, legenda non ſunt; ne ad auctorem aliqui afficiantur. Et conuenit, ad particularia deſcendendo, qui libri ſint prælegendi tam in humanioribus, quàm in aliis diſciplinis, qui verò prælegi non poſsint, conſtituere.*

Quo modo iuuentur Scholaſtici ad has facultates benè addiſcendas.

CAPVT VI.

VT autem Scholaſtici plurimùm in his 1
facultatibus proficiant; in primis animæ puritatem cuſtodire, ac rectam ſtudiorum intentionem habere conentur; nihil aliud in litteris, quàm diuinam gloriam & *c* animarum fructum quærentes: & in ſuis orationibus gratiam, vt in doctrinâ proficiant

c Suprà procœm. & c.5. §.1. & Inf.c.12. §.1. & c.16. §.4.

ciant ad hunc finem, crebrò petant.

2 Præterea *a* ſeriò & conſtanter animum ſtudiis applicare deliberent; ſibique perſuadeant, nihil gratius ſe Deo facturos in Collegiis, quàm ſi cum eâ intentione, de quâ dictum eſt, ſtudiis ſe diligenter impendant. Et licet numquàm ad exercenda ea quæ didicerint, perueniant; illum tamen ſtudendi laborem ex obedientiâ & charitate (vt par eſt) ſuſceptum, opus eſſe magni meriti in conſpectu diuinæ ac ſummæ Maieſtatis, apud ſe ſtatuant. *a* Sup.c.4. §.2.

3 Impedimenta etiam remoueantur, quæ à ſtudiis

A animum auocant, † tam *b* deuotionum ac mortificationum, quæ vel nimiæ vel ſine ordine debito ſuſcipiuntur, quàm curarum *b* Sup.c.4. §.2.& A.

B † & exteriorum occupationum, quæ Domi in officiis domeſticis, & foris in *c* Inf.c.10. H.

IN CAP. VI.

Quomodò iuuentur Scholaſtici ad has diſciplinas benè addiſcendas.

A ¶ Hoc in genere dictum ſit. Ceterùm ſi alicui neceſſarium eſſe, vt deuotioni & mortificationi incumberet, videretur; relinquetur Superioris prudentiæ, vt ſtatuat quantum in iis progredi oporteat.

B ¶ C Adiuuare eos, quibus huiuſmodi

di officia operoſa commiſſa ſunt, aliquâ horâ, nihil probibet. a *Verùm onus ipſorum officiorum ſumere, potiùs Coadiutorum eſt qui ad Scholaſticos ſubleuandos in Collegiis conſtituentur.*

a Inf. C. & Ex. c. 6. §. 3. & p. 1. c. 2. §. 2. & A.

C ¶ *Eâ de causâ, in iis qui ad ſacros Ordines promoti non ſunt, congruum erit ſi promotio differatur, ne impedimentum ipſis præſtet, donec ad finem ſtudiorum accedant: neceſſitatis tamen ſæpè occurrentis ratione diſpenſari aliquando opus eſt.*

Huiuſmodi erga proximos functiones aliqui qui ſtudia ſua iam abſoluerint, c *vel ad idipſum mittuntur ad Collegia,*

c Sup. c. 5. D.

in colloquiis, † Confeſſio- C
nibus, atque aliis erga proximos functionibus aſſumuntur: quatenus ab eis declinari in Domino poterit. Eſt enim cõſultum, quò aliis poſteà vtiliores cum doctrinâ quam didicerint, ſe præbeant, huiuſmodi exercitia (licet pia) donec b ſtudia ſint abſoluta, differri: quandoquidem non deerunt alij, qui ea interim exerceant. Et hæc quidem omnia maiori cum deſiderio obſequij & gloriæ diuinæ fiant.

b Inf. c. 8. §. 1. & c. 10. §. 10.

In diſciplinis ordo ſer- 4
uandus eſt, vt priùs in Latinâ linguâ ſolidum iaciant fundamentum, quàm Artium liberalium: & in iis, antequã Theologię Scholaſticæ, & quidem in hac antequàm Poſitiuæ ſtudiis ſe

ſe dedant. Sacræ Scripturæ vel eodem tempore, vel poſteà addiſci poterunt.

legia, explere poterunt: ſicut etiam ad domeſtica officia Collegij obeunda, quæ maiorem occupationem ſecum afferunt, eſſe aliquos oportet, qui C *primariâ intentione ſtudiis non vacent:* a *cuiuſmodi ſunt Coadiutores Temporales,* b *vel aliqui qui Probationis, & non ſtudij gratiâ in Collegiis agunt.*

a Sup.B.
b Exa.c.4. §.13.

5 † c Linguæ verò illæ in quibus ſcriptæ vel verſæ fuerunt, priùs aut poſteriùs, vt Superiori pro varietate cauſarum occurrentium, ac diuerſitate perſonarum videbitur, diſci poterunt. Itaque hoc eius prudentiæ relinquetur. Sed ſi linguarum ſtudio noſtri vacant, inter cetera ad quæ diſcentium intentio feratur, illud ſit, vt verſionem ab Eccleſiâ approbatam defendant.

D ¶ *Conuenit in Theologiæ facultate eſſe ad gradum aliquem promotos, vel in eâ mediocriter eruditos, & qui Doctorum Sanctorum, & Eccleſiæ Deciſiones intelligant; vt illis linguarum ſtudium vtile ſit, & nihil noceat. Verùm ſi aliqui tam humiles & in fide firmi cernerentur, vt à ſtudio linguarum nihil incommodi eis timeretur; diſpenſare Superior poterit, vt ei ſtudio quando ad commune vel particulare bonum conueniet, ſe dedant.*

c Sup.c.5. §.1.& inf. c.12.§.2.& B.& c.13. §.4.

6 E † Scholaſtici omnes lectiones publicorum Profeſſorum iuxta Rectoris Collegij arbitrium audiant : F † qui quidem Profeſſores *a* ſiue de Societate illi ſint, ſiue externi, *b* optandum eſt, vt docti, diligentes, & aſſidui, & profectus ſtudentium tam in lectionibus, quàm in aliis litterariis exercitationibus ſtudioſi ſint.

E ¶ *Si in aliquo aliud conueniret, Superior ſuâ prudentiâ id conſiderabit, & diſpenſare poterit. Et quod de publicis lectionibus dicitur, priuatas, cùm neceſſariæ vel vtiles Domi vel extra Collegia fuerint, non excludit.*

a Inf.c.13.B.
b Inf.c.12. §.1.2.& 3. & c.13.§.3.

F ¶ *Nullus de Societate ſine approbatione & facultate Præpoſiti Prouincialis (præterquàm in claſsibus inferioribus, vel ad tempus neceſsitatis gratiâ) publicè legat. Qui* c *tamen talentum ad id ſortiti, ac præſertim, qui iam ſtudiis perfuncti ſunt, in prælegendo (ſi res maioris momenti aliud non exigerent) poſſent exerceri.*

c Inf.§.18. & c.9.§.2.

7 Bibliotheca communis, ſi fieri poteſt, in Collegiis habeatur : cuius clauis illis qui iuxta Rectoris iudicium habere debebunt, tradatur. Præterea † quiſque libros qui neceſſarij ei fuerint, habebit. G

G ¶ *Quamuis hoc ita ſe habeat, ſcribere*

Scho-

8 Scholaſtici in audiendis lectionibus ſint aſſidui, & in eis præuidendis diligen-
H tes, & † poſtquàm eas audierint repetendis; iis quæ non intellexerint in-

re tamen in eis non debent. Cōſtet verò eorum ratio ei, qui Bibliothecæ Præfectus eſt.

H ¶ *Quod* a *ad repetitiones attinet, curet Rector, vt certis quibuſdam horis in ſcholis vel Domi fiant, vno quidem repetente, & aliis audientibus; & quæ difficilia occurrerint mutuò proponentibus: & ſi quid erit, de quo conſtituere inter ſe non poſſint, Magiſtrum adeant.* b *Curabit etiam, vt diſputationes & reliquæ exercitationes ſcholaſticæ, quæ iuxta modum diſciplinarum, quæ tractantur, conuenire iudicabuntur, non omittantur.*

a Inf. c. 13. §. 3. & D.

b Inf. c. 13. §. 3. & A.

I terrogandis, † aliis c verò quæ oportuerit adnotãdis; quò in poſterum memoriæ defectui conſulatur.

9 Rector autem Collegij id curæ habeat, vt videat, num Magiſtri, & diſcipuli ſuum in Domino officium faciant, nécne.

10 Cùm perutilis ſit (præſertim Artium, ac Theologiæ Scholaſticæ ſtudioſis) diſputandi vſus; interſint Scho-

I ¶ *Videant Superiores, nū cōueniat Scholaſticos claſſium inferiorum libros papyraceos habere vt ſcribant in eis lectiones, & inter lineas & ad marginem, quod oportebit, adnotent. Prouectiores in hu-*

c Inf. §. 16. & M. & O.

manioribus litteris & aliis facultatibus chartam ſecum ferant ad ea, quæ audierint, vel eis occurrerint notatu digna, annotanda; ac poſteà maiori cum ordine digeſta transferent in libros papyraceos, quæ in poſterum conſeruata velint.

Scholaſtici ordinariis Scholarum, ad quas accedunt (licet non ſint ſub curâ Societatis) diſputationibus: & ſingulare ſui ſpecimen in doctrinâ præbere, modeſtè tamẽ, curent. Cõuenit etiam ſingulis Dominicis, vel aliquo alio die hebdomadæ in Collegio noſtro aliquem ex quauis claſſe Artium & Theologiæ ſtudioſorum à Rectore deſignatum à prãdio (ſi aliquâ ex causâ peculiari impedimentum non accideret) aliquas poſitiones tuendas ſuſcipere: quæ pridie eius diei ſub veſperum valuis Scholarum (quò ad diſputandum vel audiendũ, qui vellent, conuenirent) eſſent affigendæ; quibus breuiter ab eo qui reſponſurus eſt, confirmatis, argumẽtari ex externis vel domeſticis liceat cuicumque libuerit *a*: aliquis tamẽ præſit oportet, qui argumẽtantes dirigat; & ex eâ concertatione eliciat, declaretque ad audientium vtilitatem doctrinam, quæ tenenda ſit: qui ſignum etiam det finiendi iis, qui diſputãt, ac tempus ſic diſtribuat, vt omnibus, quoad eius fieri poterit, diſputandi locus detur.

a Inf. c. 13. §. 3.

Præ-

11 Præter hæc duo diſputationum prædictarum genera, quotidie aliquod tempus deſignandum, quo in Collegiis *a* præſidente aliquo, vt diximus, diſputetur; vt eâ ratione & ingenia magis exerceantur, & difficilia quæ in his facultatibus occurrent, magis ad Dei gloriam elucidentur.

a Inf.c.13. §.3.

12 Qui Litteris Humanioribus vacant, ſua etiam ſtata tempora ad conferendum & diſputandum de iis quæ pertinent ad ſtudia illa, *b* coram aliquo, qui eoſdem dirigere poſſit habebunt: & Dominicis, vel aliis conſtitutis diebus, alternatim vel ſuæ facultatis poſitiones à prandio tuebuntur, vel ſe in componendâ ſolutâ oratione, aut carmine exercebunt; ſiue id ex tempore, propoſito ibidem themate, ad explorandam promptitudinem fiat; ſiue Domi compoſita, de re priùs propoſitâ illic publicè legantur.

b Inf.c.13. §.3.

13 † Omnes *c* quidem, ſed K præcipuè Humaniorum Litterarum ſtudioſi Latinè loquantur communiter: & memoriæ quod à ſuis Magiſtris præſcriptum fuerit, commendent:

K ❡ *De repetitionum, & diſputationum, & Latinè loquendi exercitationibus, ſi quid propter circumſtantias locorum, temporum, & perſonarũ mutari debeat, hoc iudicandum prudentiæ Rectoris (facultate à ſuo Superiore ſaltem in gene-*

c Inf.c.13. §.3.

a Inf. c. 11. §.3. & c. 16. §.3.

re acceptâ) relinquetur.

L ¶ *Vt Scholaſtici magis in ſtudiis promoueantur, bonũ eſſet aliquos eruditione pares deſignare, qui ſãctâ æmulatione ſe inuicem prouocent. Iuuerit etiam interdum mittere ad Præpoſitum Prouincialem, vel Generalem aliquod ſuorum ſtudiorum ſpecimen, nunc huius, nũc illius, vt compoſitionum, ſi litterarum Humaniorum; vel concluſionum, ſi Philoſophiæ vel Theologiæ ſtudioſi fuerint. Conferet etiam in memoriam eis reducere, quòd, cùm ad Domos venerint, ſtudiis abſolutis, in omnibus facultatibus quibus operam dederint, ſunt examinandi.*

b Inf. §.16.

c Inf. c. 16. §.3.

† ac *a* ſtylum in compoſitionibus diligenter exerceant: nec deſit qui eiſdem corrigendis operam ſuam impendat. Licebit etiam nonnullis iuxta Rectoris arbitrium *b* præter eos auctores qui prælegũtur, quoſdam etiam alios priuato ſtudio legere: *c* & ſingulis hebdomadis die aliquo deſignato vnus ex prouectioribus à prandio orationem Latinam aut Græcam de re aliquâ ad ædificationem domeſticorũ & externorũ pertinente, quâ ad perfectiora in Domino animentur, habeat. L

14 Prętereà artium & Theologiæ ſtudioſi potiſſimùm,

d Inf. §.16.

M ¶ d *In hoc priuato ſtudio poſ-*

ſed & reliqui † ſuum habeant priuatum ſtudium & quie- M

quietum: quò meliùs & exactiùs ea quæ tractata ſunt, intelligant.

15 Vt reprimi oportet quorumdam curſum plus æquo concitatum in ſtudiis; ita mouendi, incitandi, & animandi ad ſtudia ſunt alij, quibus id neceſſarium eſt: quod vt meliùs præſtare poſſit Rector, intelligat oportet per ſe, & per aliquẽ alium, cui *b* Syndici, vel Viſitatoris Scholaſticorũ curam ipſe dederit, quomodò Scholaſtici ſuum officium faciant.

N † Quòd *c* ſi animaduerteret aliquem in ſtudiis tẽpus inutiliter terere, quòd nolit aut certè non poſſit progreſſum in litteris facere; expedit illum ab eis remouere: & eius loco alium, qui ad ſcopum diuini ſeruitij in Collegiis præfixum magis proficiat, cõſtituere.

16 *e* Abſoluto ſtudio alicuius facultatis, eamdem priuatim repetere conueniet, aucto-

poſſent (ſi Rectori videretur) commẽtarium aliquem videre. Quamdiu autẽ audiunt, ferè vnus, & is quidem ſelectus eſſe deberet. a *Poſſent etiam ſcribere quod profuturũ magis cenſeretur.*

N ¶ *Si aliquis non aptus ad ſtudia, ſed ad alia miniſteria idoneus videretur; poſſet intra Collegia vel Domos Societatis in iis occupari, quæ conuenire viderentur: ſi ad vtrũque* d *inutilis eſſet, & in Scholaſticum fuiſſet admiſſus, dimitti à So-*

a Sup. §.8. & inf. §.16. & O.
b Inf. c.17. §.7.
c Exa. c.7. §.2.
d P.2. c.2. §.3.
e Inf. c.15. §.2. & 3.

a Sup.§.13. & M. b P.2.c.1.C. c Sup.§.8.& I. d Inf.c.15. §.2.&3. e Inf.c.15. §.4. & p.10. §.6. f Sup.8.§. & M.

Societate poſſet: nihilominùs b *æquum erit, vt Rector re benè conſideratâ, ad Prouincialem vel Generalem id referat; & quod ſibi præſcriptū fuerit, exequatur.*

O ¶ *Huiuſmodi ſcripta fieri non debent niſi ab iis, qui maiori doctrinâ & clariori ingenio & iudicio pollent: & reliqui horum labore frui poterunt. Conueniret etiam à Magiſtro ea approbari. Alij annotationibus Præceptoris iuuari poſſent,* f *& ſuis etiam notatu dignioribus.*

auctorem vnum aliquem, vel plures, *a* quàm priùs, iuxta Rectoris arbitrium legendo. Poterit autem ex iis quæ ad eam facultatem pertinent, ſi eidem Rectori viſum fuerit, † in ſcripta O breuiùs, diſtinctiùs, & accuratiùs redigere ea, *c* quæ priùs in lectionum decurſu ſcripſerat, cùm minori doctrinâ præditus erat, quàm peracto ſtudiorum curriculo.

Suis *d* conſtitutis temporibus ſe ad publicos actus examinationum ac reſponſionum præparent; & ad gradus conſuetos, qui per diligentem examinationem digni inuenientur, promoueri poterunt. *e* Loca tamē certa, vt ab omni ambitionis ſpecie, atque ab aliis affectibus parum temperatis recedant, quamuis ea in Vniuerſitate vbi gradum accipiunt dari ſoleant, non accipiant: ſed ſimul omnes extra numerum ſe conſtituant: 17

tuant: nec ſumptus, qui pauperes non deceant, in gradibus huiuſmodi faciant; ad quos ſine humilitatis detrimento, non ob aliud, quã vt poſſint proximis ad Dei gloriam eſſe vtiliores, promoueri debent.

18 *a* Num autem his qui iam ſtudiorum ſuorum curſum peregerunt, prælegere priuatim vel publicè ad ſuam vel aliorum vtilitatem conueniat; penes Superiorem id erit iudicium, qui quod magis in Domino expedire videbitur, ſtatuet.

ribus. Conferet autem ad vſũ, vt ſuas notas in margine, & indicem prætereà habeant rerum de quibus in huiuſmodi ſcriptis agitur; vt faciliùs inueniri poſſit quod quæritur. Et quamuis huiuſmodi libelli rerum excerptarum, vel propriorum conceptuum, vel alia ſcripta qualibet fiant; b *intelligi tamen oportet, à nemine librum vllum ſine examinatione & approbatione ſpeciali Præpoſiti Generalis, vt dictum eſt, publicari debere.*

a Sup. F. & inf. c. 9. §. 2.

b P. 3. c. 1. §. 18. & p. 7. c. 4. §. 11.

De Scholis Collegiorum Societatis.

CAPVT VII.

a Supra proœm.& c.3.§.1.& c.11.§.1. & p.3.c.1. §.27.& p.10.§.4.

HAbitâ *a* ratione non 1
ſolùm profectus in litteris Scholaſticorũ noſtrorum, ſed etiam profectus in litteris & moribus externorum, quos in noſtris Collegiis inſtituendos ſuſcepimus; † Scholæ publicæ, vbi commodè id fieri poterit, aperiantur, ſaltem in diſciplinis humanioribus. † In grauioribus autem diſciplinis pro locorũ in quibus Collegia fuerint ratione, ſemper quid Deo gratius ſit ante oculos habendo, aperiri poterunt.

b Inf.c.16. §.2.

b Teneatur in huiuſmodi 2
Scholis is modus, quo externi Scholaſtici in iis quæ ad doctrinam Chriſtianam pertinent, benè inſtituantur: *c* cureturque quoad eius fieri poterit, vt ſingulis

c Inf.c.16. §.1.& A.

IN CAP. VII.

De Scholis Collegiorum Societatis.

A ¶ P*Ræpoſiti Generalis erit, vbi huiuſmodi Scholæ habẽdæ ſint, ſtatuere.*

B ¶ *Et etiam iuxta quòd cõmodè id poterit Societas. Noſtra tamẽ mens hæc eſſet, vt in Collegiis communiter Litteræ Humaniores ac linguarum, & doctrina Chri-*

lis menſibus ad Sacramentum Confeſſionis accedãt, & verbum Dei frequenter audiant; & demum *a* cum litteris mores etiam Chriſtianis dignos hauriant. Et quia in particularibus multum varietatis eſſe oportebit, pro varietate locorum, & perſonarum, ſingula perſequi non eſt huius loci. Id

Chriſtiana, & ſi opus eſſet, lectio aliqua de caſibus conſciẽtiæ prælegeretur: ſi verò ſit, qui commodè concionetur, aut Confeſſiones audiat, id etiam vt fiat: & de ſcientiis ſuperioribus non agatur; ſed ad eas addiſcendas ab iis Collegiis, ij qui in Humanioribus Litteris profecerint, ad Vniuerſitates Societatis mittantur.

a Inf.c.8.A.

C tamen dictum ſit, † in quouis Collegio *b* Regulas, quæ ad omnia neceſſaria deſcendant, conſtitui debere. Hoc tamen commendatum hoc loco volumus,

D † ne *c* externis Scholaſticis correctio, quoad illis opus erit, deſit; quæ tamen per aliquem de ipsâ Societate exercenda non erit.

3 Cùm *d* tam proprium ſit noſtrę profeſſionis, nullum tem-

C ¶ Ex Regulis Collegij Romani, aliis quod cuique conueniet accommodari poterit.

D ¶ Ad hoc vbi Corrector haberi poterit, habeatur: vbi non poterit, excogitetur modus, quo caſtigen-

b Inf.c.13.A. & c.17.§.3. & D.& E. & procem. declar.

c Inf.c.16. §.5.

d Inf.c.15. §.4. & c.17. §.3.& F.& Exa.c.1.§.3. & c.4. §.27. & p.6.c.2. §.7.& G.& p.7.c.4.§.4. & B.& p.10. §.5.

gentur, vel per aliquem ex ipſis Scholaſticis, vel aliâ conuenienti ratione.

E¶ *Vbi Præpoſitus Generalis vel Societas curam ſuſciperet alicuius Vniuerſitatis, non repugnaret huius Conſtitutionis intentioni, vt ſeſe ex conſequenti obligaret ad lectiones illius ordinarias, quamuis inter illas aliquæ Theologicæ eſſent.*

temporale præmium accipere pro ſpiritualibus miniſteriis, in quibus iuxta noſtrũ Inſtitutum in proximorum auxilium occupamur; non conuenit vllam Collegij dotationẽ admittere, per quam ad dandum Concionatorem, aut Confeſſarium, † aut Lectorem E aliquem Theologiæ, Societas obligetur. Quãuis enim æquitatis & gratitudinis ratio nos ad ſeruiendum cũ maiori diligentiâ in dictis miniſteriis, quæ noſtri Inſtituti ſunt propria, moueat, in Collegiis quæ maiori cum liberalitate & deuotione fundata ſunt; non tamẽ ſunt recipiendę obligationes vel conditiones, quæ ſinceritatem impediant noſtri in procedendo modi, qui eſt, dare gratis, quæ gratis accepimus: quamuis pro eorum ſuſtentatione, qui communi bono Collegiorum ſeruiunt, vel propter illud ſtudent, dotatio quam Fundatorum charitas aſſignare ad gloriam diuinam ſolet, admittatur.

De Scholaſticis inſtituendis in iis, quæ ad proximos ſuos iuuandos pertinent.

CAPVT VIII.

1 SCopvm illum intuendo ad quem ſtudia Societatis diriguntur, *a* ſub ipſorum finem congruum erit vt ad arma ſpiritualia in proximorum auxilium tractanda aſſueſcere incipiant. *b* Quamuis enim id propriè magis & diutius in Domibus fiat, poterit tamen in Collegiis inchoari.

a Sup. c.6. §.3. & C.& inf. c.10. §.10.

b P.3. c.1. §.20. & p.7. c.4. §.10.

2 Primùm illi, qui iuxta Superioris iudicium ad ſacros ordines erunt promouendi, in ratione Miſſæ dicendæ, vt præter intelligentiam & deuotionem internam, decentem etiam habeant exteriorem modum ad audientium ædificationem, inſtituantur; *c* & cerimoniis eiſdem omnis Societas, quantum fieri poteſt, vtatur: in quibus vſum Romanum vt magis vniuerſalem, & quem peculiari quadam ratione Sedes Apoſtolica amplexa eſt, quantum patietur regionum varietas, ſequetur.

c Exa. c.5. §.7. & p.8. c.1. §.8.

In

a Inf.c.10. §.10.& Exa. c.4.§.25.& p.3.c.1.§.21. & p.10.§.3.
b P.7.c.4. §.6.

IN CAP.VIII. De Scholaſticis inſtituendis in iis, quæ ad proximos ſuos iuuãdos pertinent.

In *a* concionibus etiam, 3
& † ſacris lectionibus eo A
modo proponendis, *b* qui ædificationi populi conueniat (qui à Scholaſtico diuerſus eſt) ſe etiam exerceant; ſtudeantque ad id munus obeũdum linguam populo vernaculam benè addiſcere. † Res etiam alias B
vidiſſe oportet, & præ manibus habere, quæ ad hoc officium vtiliores futuræ ſunt; ac demum vt meliùs & cum maiori fructu animarum id munus obeant,

c Sup.c.7. §.2.
d Inf.c.16. §.4.

A ¶ INter legendum, præter interpretationem, aduertendum eſt vt aliqua quæ c *ad mores & vitam Chriſtianam iuuent, attingantur.* d *Et hoc fiet etiam in claſsibus Collegij: multò verò impenſiùs, cùm populo prælegitur.*

B ¶ Conferet vidiſſe Euangelia toto anno occurrentia, peculiari ſtudio adhibito, quod ad concionandi rationem deſtinetur; & aliquid ex ſacrâ Scripturâ, vt populo prælegatur: præuidiſſe etiam quod ad vitia pertinet, & in eorum deteſtationem inducit, & remedia eiſdem applicanda; ſicut è contrario, quæ ad præcepta, ad virtutes, ad bona opera pertinent; tum ea, quæ mouere poſsint ad illa amanda, & media etiam ad

ad eadem conſequenda: & hæc in compendium, ſi fieri poteſt, redacta vtiliora eſſe ſolent; ne tam multis libris opus ſit.

C † omnibus mediis vtantur quibus commodè iuuari poſſint.

C ¶ Huiuſmodi media ſunt, vidiſſe præceptiones quas de modo concionandi illi tradunt, qui benè hoc munus obierunt; & bonos audire concionatores, & ſe in concionibus Domi aut in monaſteriis exercere, bonum habere correctorem, qui de erroribus admoneat tum in rebus quæ dicuntur, tum in voce, tonis, geſtibus, & motibus. Reflectat & ipſe conſiderationem ad ea quæ dixit; quò magis vndecumque iuuetur.

4 In *a* miniſterio etiam Sacramentorum † Confeſſionis, & Communionis ſe exerceant; & non ſolùm quod ad ipſorum, ſed etiam quod ad pœnitentium, & communicātium officium pertinet, vt benè ac vtiliter ad Dei gloriam ea percipiant, & frequentent, perſpectum habere ac exequi curent.

D (margin)

a Sup. c. 5. D. & inf. c. 10. §. 10. & p. 7. c. 4. §. 5. & C.

D ¶ In Confeſſionibus præter ſtudium Scholaſticum, & Caſuum cōſcientiæ, præſertim Reſtitutionis, conueniet compendiū aliquod Caſuum, & Cenſurarum, quæ reſeruātur, habere (vt videat quò pertingat ipſius iuriſdictio)

&

& ſimul formulas quæ minùs vſitatæ ſunt quarumdam abſolutionum quæ occurrunt; ac breuem interrogandi methodum de peccatis, & eorum remediis; & inſtructionem ad benè ac prudenter in Domino ſine damno ſuo, & cum proximorum vtilitate hoc officium exercendum: & aliquâ Cõfeſſione auditâ, præſertim in principiis, Cõfeſſarius apud ſe conſideret, num in re aliquâ defecerit, vt in poſterum caueat.

a Inf.c.10. §.10. & p.7. c.4.§.8.& F.

5 † Ad a exercitia ſpiritualia aliis tradenda, poſtquàm quiſque in ſe ea fuerit expertus, aſſueſcant; & dent operam omnes, vt & eorũ reddere rationem, & in hoc armorum ſpiritualium genere tractando (quod Dei gratiâ ad ipſius obſequium tantoperè conferre cernitur) dexteritatem habere poſſint.

E ¶ *Poſſent ad exercitia aliis tradenda aſſueſcere, nonnullis ea tradendo, in quibus minor iactura eſſe poſſit, ſi quid erretur; & conferre cum aliquo magis exercitato ſuũ procedendi modum, benè annotando quod magis vel minùs conuenire deprehenderint. Cùm verò exercitiorum ratio redditur, non ſolùm id agatur, vt aliis ſatisfiat, ſed etiam vt in illis deſiderium excitetur, vt eiſdem iuuari velint. In vniuerſum autem loquendo, quæ ad primam hebdomadam pertinent tantùm tradantur. Quando verò omnia tradentur, raris hominibus, vel qui de vitæ ſuæ ſtatu deliberare velint, tradi oportebit.*

† Stu-

6 † Studium *a* etiam con-
F gruum in modo tradendæ doctrinæ Chriſtianæ, qui ſit captui puerorum ac rudium accommodus, adhibeatur.

7 Vt in ſuperiùs dictis proximi ad benè viuendum iuuantur, ita curandũ
G eſt, vt ea † quæ ad benè moriendum illis conferunt, percipiantur; quique modus in eo tempore, in quo tantum eſt momenti ad finem vltimum æternæ felicitatis conſequendum, vel ab eâ excidendum, teneri debeat, intelligatur.

8 *b* In vniuerſum loquendo, edoceri eos conuenit, quem modũ tenere oporteat huius Societatis operarios, qui in tam variis mundi regionibus, cumque tã diuerſis hominum generibus verſari debent, anteuertendo incommoda quæ poſſunt accidere: & emolumenta, quæ ad maius Dei ſeruitium conferunt, captando; omnibus rationibus adhibitis, quæ poſſunt adhiberi. Et quãuis hoc ſola vnctio ſancti Spiritus, & ea prudentia, quam communicare ſolet

F ¶ *Iuuerit etiam in compendium redactam habere explicationem rerum ad fidem & vitam Chriſtianam neceſſariarum.*

G ¶ *Aliud etiam compendium de modo iuuandi ad benè moriendum vtile erit; vt memoria renouetur quando ſanctum hoc officium exercendum erit.*

a Sup. c. 7. §. 2. & inf. c. 10. §. 10.

b Par. 10. §. 3.

Dominus illis qui in diuinâ ſuâ Maieſtate confidunt, docere poſſit; via ſaltem aliquo modo quibuſdam documentis quæ iuuent, & ad effectum diuinæ gratiæ diſponant, aperiri poteſt.

De Scholaſticis à ſtudio litterarum educendis.

CAPVT IX.

1 † EX Collegiis nonnulli propter cauſas in A ſecundâ Parte dictas, & modo inibi explicato educuntur, vt alij qui ad diuinum ſeruitium magis proficiant, eiſdem ſuccedant. Eadem ſiquidem in hac parte Domorum, & Collegiorum eſt ratio.

2 Aliqui etiam aliquando educentur, quòd ipſis ad maiorem in ſpiritu vel in litteris profectum aliò tráſferri, vel quòd ad vniuerſale bonum Societatis conueniat: *b* vt accideret, ſi, qui

IN CAP. IX.

De Scholaſticis à ſtudio litterarum educẽdis.

a Sup.c.3. B.

A § *a* A*Lij educuntur poſt ſeptem annos, ij videlicet qui ad Collegia admiſsi ſunt ad id tempus, abſque eo quòd cónſtituerint ingredi*

b Sup.c.6. §.18. & F.

Se-

qui Artium curriculum in aliquo Collegio emenſus eſſet, vt eaſdem alibi prælegeret, ante Theologiæ ſtudium educeretur. Et idē dictum ſit, ſi quâ in re aliâ ad maius Dei obſequium & gloriam eſſent occupandi.

3 Communis autem modus educendi Scholaſticos ex Collegio aliquo, vbi omnes prædictæ ſcientiæ traduntur, tunc erit, *a* cùm quiſque ſtudia ſua iam abſoluerit, peracto Artium curriculo, & quatuor annis Theologiæ ſtudio impenſis. Et ſub huius temporis finem *b* ſuarum eſſe partium Rector intelligat, Præpoſitum Generalem, vel Prouincialem admonere, & quantum hi profecerint, referre: ac poſtmodùm quod ei præſcriptum fuerit ad Dei gloriam exequetur.

Societatem, quēadmodùm dictum eſt. Sed tamen diſpenſari in tempore ſeptem annorum, idq; prorogari poſſet; cùm huiuſmodi Scholaſtici exemplo vitæ ſuæ, magnæ ædificationis eſſent; ita vt vel magnum Dei obſequium ab eis expectaretur, vel vtiles eſſe Collegio viderentur.

a Inf. c. 11. §. 2. & 3. & B. & p. 5. c. 2. §. 2. & B.

b Inf. c. 10 §. 5.

De gubernatione Collegiorum.

CAPVT X.

a Sup.c.2. §.5.& C. & p.10.§.4.

SVPREMAM *a* curam vel ſuperintendentiam Collegiorum iuxta Sedis Apoſtolicæ Litteras Profeſſa Societas habebit. Cùm enim *b* quidquam priuatæ vtilitatis ex reditibus quærere, vel in ſuũ vſum conuertere non poſſit; eſt valdè probabile quòd maiori cum puritate ac ſpiritu conſtantiùs ac diuturniùs procedet in iis quæ ad bonum regimen Collegiorum ad maius Dei ac Domini Noſtri obſequium prouideri conuenit. 1

b Sup.c.2. §.5.& C. & Exam.c.1. §.4.& p.6. c.2.§.3. & p.9.c.3. §.18. & c.4.§.7. & p.10. §.4.

Præter *c* id autem quod ad Conſtitutiones, & diſſolutionem, vel alienationem huiuſmodi Collegiorum pertinet, vniuerſa poteſtas & adminiſtratio, &, vt in genere dicatur, huius ſuperintendentiæ executio penes *d* Præpoſitũ Generalem erit. qui finem illum ad quem Collegia & Societas tota contendit, præ oculis habens, meliùs, quid eiſdem conueniat, intelliget. 2

c Sup.c.2. §.3.& inf. c.11.§.2.& p.8.c.2.§.2. & p.9.c.3. §.5.& 18.

d Sup.c.2. §.5.& C.& p.9.c.3.§.1. & 3.

e Sup.c.2. F.& p.6.c.2. §.3.

f Sup.c.2. §.5.& inf. c.17.§.1.& p.9.c.3.§.3. & 14.& 15.

IN CAP. X.

De gubernatione Collegiorum.

A ¶ HOc *e non pro-*

Per *f* ſe ergo, vel per alium 3

alium cui ſuam facultatem communicauerit in hac parte, Præpoſitus Generalis A Rectorem † vt præſit cuicumque Collegio, aliquem ex Coadiutoribus Societatis conſtituet; qui *a* Præpoſito Prouinciali, vel cui Generalis præſcripſerit, rationem ſibi aſſignati muneris reddet. Et penes eumdem erit Præpoſitum, Rectorem amouere, taliq́ue curâ, prout ei conuenientius in Domino videbitur, liberare.

prohibet, quin Profeßus aliquis ad viſitandas vel reformandas alicuius Collegij res miſſus, manere in eo poſſet, vel omnibus aliis ad tempus præeſſe, vel aliter; vt magis conuenire ad Collegij, vel ad vniuerſale bonum videretur.

a Sup. c. 1. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 4. & 15. & C.

4 Curandum *b* eſt autem vtille, cui Rectoris officium imponitur, magni ſit exempli, magnæ ædificationis, magnę etiam mortificationis in omnibus prauis inclinationibus, & in obedientiâ præcipuè, ac humilitate probatus; qui donum etiam diſcretionis habeat, ad gubernandum idoneus, in rebus agendis verſatus, in ſpiritualibus exercitatus ſit; qui ſeueritatem ſuo tempore & loco cum benignitate miſcere nouerit; qui ſollicitus, qui patiens laborum, qui etiam in litteris eruditus ſit; & demum

b Inf. §. 8. & p. 8. c. 1. §. 3.

eiuſmodi, cui confidere, cuique ſuam poteſtatem tutò communicare Præpoſiti Superiores poſſint: *a* quandoquidem quò hæc poteſtas maior erit, eò meliùs regi Collegia ad maiorem Dei gloriam poterunt.

a P.2.c.1.§.2. & B. & p.9.c.6.§.2. & p.10.§.8.

Rectoris officium erit, in primis oratione & ſanctis deſideriis totum Collegium velut humeris ſuis ſuſtinere. Deinde curare † vt *b* Conſtitutiones obſeruentur; omnibus Collegialibus cum omni ſollicitudine inuigilare: *d* eoſdemque ab iis quę nocere poſſint Domi & foris, defendere; tum præueniendo, tum etiam, ſi quid mali accideret, remedium adhibendo, vt ad ſingulorum & vniuerſale bonum conuenit; vtque in virtutibus & litteris proficiant, curando; *e* ſanitatē eorum, 5 B

b P.6.c.1.§.1. & c.5.& p.9.c.3.§.8.& c.6. A.& p.10.§.13.
c P.9.c 3.D.
d P.3.c.1.§.11.
e Sup.c.2.§.5.

B ¶ *c Sicut curare, vt obſeruentur omnino Conſtitutiones, ita & in eiſdē diſpenſare (quando eam fuiſſe mentem illius qui eas condidit, in re aliquâ particulari iudicaret iuxta euentus rerum, & neceſsitates, maius commune bonum intuendo) ad Rectorem, acceptâ à ſuis Maioribus poteſtate, pertinebit.*

† & bona etiam Collegij tam ſtabilia, quàm mobilia conſeruando; eos qui offi- C

C ¶ *Ad ea quæ dicta ſunt, reducitur cura con-*

officia gerant domeſtica, prudenter conſtituendo; & quomodò ſuis fungantur officiis, conſiderando; & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdem miniſteriis detinendo, vel ab iiſdem remouendo. Et generatim loquendo, curet vt quæ in ſuperioribus capitibus dicta ſunt, quæ quidem ad Collegia ſpectant, obſeruentur. *b* Memor ſit etiam ſubordinationis integrè obſeruandæ in obedientiâ, non ſolùm ad Generalem, ſed ad Prouincialem quoque; certiorem eum de quibus oportet, reddendo, ad eumque referendo quæ maioris erunt momenti; & quę ab ipſo iniuncta fuerint (quandoquidem ipſum Superiorem habet) exequendo; vt æquum eſt ad ſe referri, ſibique obedientiam præſtari ab iis, qui in Collegio degunt: qui quidem Rectorem ſuum magnoperè reuereri ac venerari, *c* vt qui Chriſti Domini Noſtri vices gerit, debebunt; *d* liberam ſui ipſorum, rerumque ſuarum diſpoſitionem cum verâ obedientiâ ipſi relinquendo: † nihil *e* ei clauſum, ne conſcientiam quidem propriam, tenendo, quam ei aperire (vt in Examine dictum eſt) ſuis conſtitu-

conueniẽs amicos conſeruandi, a & ex aduerſariis beneuolos reddendi.

D ¶ *Res clauſa intelligitur ianua, vel arca, &c.*

a P.10.B.

b P.8.c.1. §.4. & p.10. §.9.

c P.3.c.1. §.23. & p.6. c.1. §.1.2.& 3 & p.7.c.2. §.1.& A.& I.& p.8.c.1. D.& p.9.c.3. §.20.

d P.3.c.2. §.1.& p.7. c.2.§.1.& I.

e Ex.c.4.^. 34.& cet. & p.3.c.1. §.12. & p.6. c.1.§.2.

ſtitutis temporibus, & ſæpius, ſi cauſa aliqua id poſceret, oportebit; *a* non repugnando, non cõtradicendo, nec vllâ ratione iudicium proprium ipſius iudicio contrarium demonſtrando: vt per vnionem eiuſdem ſententiæ & voluntatis, atque per debitam ſubmiſſionem, meliùs in diuino obſequio conſeruentur & progrediantur.

a P.3.c.1. §.23.& p.6. c.1.§.1.

6 Ad bonam Domus gubernationem non ſolùm *b* numerum neceſſarium officialium Rector prouideat; ſed † vt idonei ſint, quoad eius fieri poterit, ad ſuas functiones, E

b Infrà §.7. & H. & ſup. c.3. .2.& p.1.c.2.§.2. & A.& p.3. c.2.§.7.& H.

E ¶ *Idonei ſunt intelligendi habitâ ratione tum ſufficientiæ perſonarum, tum occupationum. Quæ enim officia multum occupationis ſecum ferunt, valdè occupatis in aliis rebus minimè conuenirent: & quia quibuſdam experientia vt benè fiant neceſſaria eſt; non facilè mutari deberent.*

curet: † cuique *c* ſuas Regulas, vbi, quæ ad ſingulorum officia pertinent, contineantur, tradat: & ne ſe hic in illius officium ingerat, videat. Præterea, vt eis proſpicere de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit, debebit; ita *d* cùm tempus vacuum illis fuerit, F

c Prooem. declar. & p. 7.c.4.§.12.

F ¶ *Ex Regulis cuique videndæ eſſent ſingulis hebdomadis illæ, quæ ad ipſum pertinent.*

d P.3.c.1.§.6.

xit,

rit, vt vtiliter illud impendant diuino ſeruitio, curet.

7 Inter officiales Rectori neceſſarios, in primis Miniſter idoneus, qui Vicerector vel Magiſter Domus ſit, & omnibus quæ ad bonum vniuerſale pertinent, prouideat, eſt deligendus. *a* Syndico etiam ad exteriora G obſeruanda, † & aliquo *b* qui rebus ſpiritualibus ſuperintendat, & *c* duobus aliis, vel pluribus, quorum prudétiæ & probitati multùm confidat, opus eſt: vt cũ eis de iis quæ difficiliora, & ad Dei gloriam maiorem communicanda videbuntur, conferre poſſit.

H † *e* Sunt & alij ad particularia officia neceſſarij.

8 Curet Rector, *f* vt in ſuo officio cuique integram obedientiam Collegiales pręſtent, & alij officiales Miniſtro, & ſibi etiam ipſi, prout idem præſcripſerit. Illud in vniuersũ admonuiſſe conuenit, *h* eos qui curam aliorũ ſuæ obedientiæ

G ¶ *Si tanta non eſſet copia hominũ, vnus plura officia ſuſtinere poſſet. Sic Miniſter, & Superintendens dictus curam habere poſſent eorum, quæ ad Rectorem vel Nouitios pertinent, &c.*

H ¶ *d Sic eſſe poſſet qui ſcriberet, Ianitor, Sacriſta, Coquus, Lotor.* g *Alia officia minùs operoſa poſſent inter Scholaſticos diuidi, ſi alij non eſſet, qui ea poſſent exercere.*

a Inf. c. 17. §. 7. & p. 3. c. 1. §. 16.
b P. 3. c. 1. §. 12.
c Inf. c. 17. §. 1. & p. 9. c. 6. §. 14.
d P. 1. c. 2. A. & p. 3. c. 2. H.
e Sup. §. 6.
f Exa. c. 4. §. 31. & p. 3. c. 1. § 24 & p. 10. §. 9.
g Sup. c. 6. B.
h Sup. §. 4.

dientiæ ſubditorum habent, præire eiſdem exemplo obedientiæ, quam ſuis Superioribus Chriſti loco ipſimet præſtent, oportere.

a P.3.c.1.§.2. & B.

9 Ad *a* omnia conferet temporis ordo in ſtudiis, orationibus, Miſſis, lectionibus, cibo, ſomno, & in reliquis ſeruatus: † & ſignum conſtitutis horis detur, quo audito omnes ſtatim vel *b* imperfectâ litterâ relictâ ad id ad quod vocantur ſe conferant. Erit autem penes Rectorem, vel eum qui primas tenebit, id curæ; vt videat, quando hæ horæ pro temporum, vel aliarum cauſarum occurrentium ratione mutandæ ſint. Et quod ipſe ſtatuerit, obſeruetur. I

b P.6.c.1. §.1.

I ¶ *Signum dabitur per campanam, quæ pulſabitur, vt ſe recipiant ad ſomnum, & ad menſam, &c.*

10 † Rector ipſe legere, aut docere Chriſtianam doctrinam quadraginta dies debet. *c* Videat etiam, qui ex Collegialibus, & ad quem vſque limitem Domi & foris in colloquiis, ſpiritualibus exercitiis tradendis, Confeſſionibus audiendis, tum etiam in concionibus, vel lectionibus, vel K

c Sup c 8. §.3.4.5. & 6.

K ¶ *Si conuenire non videbitur ad ædificationem, vel ob aliquã aliam cauſam ſufficientem, vt Rector ipſe legat; re cum Prouinciali communicatâ,*

vel doctrinâ Chriſtianâ tradendâ, partim ad ipſorum exercitationem(*a* precipuè ſub finem ſtudiorũ) partim ob aliorum domeſticorum, vel externorum fructum aliis ſe communi-
L care debeant: † & in omnibus quod ſenſerit diuinæ ac ſummæ bonitati gratius, & ad ipſius obſequium ac gloriam maiorem, omnibus perpenſis, prouideat.

catâ, ſi eiuſdem ille ſententiæ fuerit, per aliũ id munus obire poterit. *a* Sup.c.6. §.3.& C.& c.8.§.1.

L ¶ *Conſtitutiones quæ ad Collegia pertinent, ſeorſum teneri, & publicè bis aut ter ſingulis annis legi poſſent.*

De Vniuerſitatibus in Societate admittendis.

CAPVT XI.

1 EADEM *b* charitatis ratio, quâ Collegia admittuntur, & publicæ Scholæ in eis, non tantùm ad noſtrorum, ſed magis etiam ad externorum ædificationem in doctrinâ & moribus, tenentur; extendi poterit ad Vniuerſitatum curam ſuſcipiendam; vt in eis hic fructus extendatur, latiuſque pateat tam in ſcientiis quæ traduntur, *b* Suprà proœm.& c.3.§.1.& c.7.§.1.& p.3.c.1.§.27. & p.10. §.4.

tur, quàm in hominibus qui ad eas conueniunt, & gradibus ad quos promouentur; vt aliis in locis cum auctoritate docere poſſint, quod in his benè ad Dei gloriam didicerint.

Quibus *a* tamen condi- 2
tionibus † & obligationi- A
bus, quibuſque in locis huiuſmodi Vniuerſitates admitti debeant, ei qui ſupremam curam Societatis habet, iudicandum relinquitur: qui Aſſiſtentium ſibi auditis ſententiis, & aliorũ *b* quos in conſilium adhiberi volet, per ſe ipſum deliberare poterit an ſint admittendæ. *c* Non tamen, poſtquàm admiſſæ fuerint, ſine Congregatione generali per eum diſſolui poterunt.

Quia tamen religioſa 3
quies, & ſpirituales occupationes nec animi diſtractionem, nec alia incommoda, quæ iudicandi in rebus ciuilibus vel criminalibus

DECLARAtiones

Conſtitutionum circa Vniuerſitates.

IN CAP. XI.

A ¶ *Cvm Fundator à Societate aſsignari certum Lectorum numerum, vel alias obligationes ſuſcipi vellet; animaduertendum eſt, quòd ſi admittantur, iudicando vtile etiam tunc eſſe Societati ad finem propoſitum diuini ſeruitij id oneris ſubire, omnino in*

a Suprà procœ. A & *a*.2.§.1.& p.9.c.3.§.17.

b Sup. c.2. §.2.

c Sup. c.2. §.3.& c.10. §.2.& p.8. c.2.§.2.& p.9.c.3.§.5. & 18.

bus officium ſequi ſolent, Societati permittunt; iuriſdictio huiuſmodi quam per ſe vel per alios à ſe dependentes exercere debeat Societas, non admittatur: B quâuis ad ea † quæ ad bonum ſtatum Vniuerſitatis propriè pertinent, conueniat Iuſtitiæ ordinariæ, ſiue ſæcularis ſiue Eccleſiaſticæ, miniſtros circa punitionem Scholaſticorum, voluntatem Rectoris Vniuerſitatis ſibi ſignificatam exequi

in eis implendis deeſſe non oportet; ſicut nec facilè aliquid in hac parte præter id ad quod obligãtur (præſertim ſi id interpretari quis poſsit quaſi noua induceretur obligatio) præſtandum eſt ſine Generalis conſenſu. a *Ille autem non ſe facilem ad id concedendum reddet: quin potiùs, re in conſultationem cum ſuis Aſsiſtentibus adductâ, videat ne Societatem grauet: & ſi quâ in re indulgeatur, conſtet obligationem nullam induci; ſed id quod additur, omnino voluntarium eſſe.* a Sup. c. 1. B.

B ¶ b *Ad bonum Vniuerſitatis ſtatum propriè pertineret, ſi Scholaſticus aliquis rebellis, vel ſic offendiculi cauſa aliis eſſet, vt non ſolùm Scholis eum, ſed etiam ciuitate expelli, vel in carcerem coniici conueniret; vt certiores facti iuſtitiæ ordinariæ adminiſtratores, id ſtatim exequerentur. Et ad hoc & ſimilia à Principe vel ſu-* b Inf c. 16. §. 5. & D.

premâ

premâ poteſtate, huiuſmodi facultatis ſcriptum habere teſtimonium oportebit. Vt commendatio etiam Rectoris in alicuius Scholaſtici fauorem momentum apud eoſdem iuſtitiæ miniſtros haberet, ne Scholaſtici opprimerentur, oporteret.

C ¶ *Quoniam exemptio ab ordinariis Iudicibus, Scholaſticorum numerum allicere non poteſt; aliis prærogatiuis & priuilegiis vt id compenſetur, curandum eſt.*

† & generatim res ſtudiorum fauore ſuo, præſertim cùm à Rectore fuerint commendatę, promouere. C

De ſcientiis quæ tradendæ ſunt in Vniuerſitatibus Societatis.

CAPVT XII.

a Suprà proœm & c.5.§.1.& c.6.§.1.& Exa. c.1.§. α p.7.c. §.1. & p.10 §.2.

b Sup.c.6. §.6.& inf. c.13.§.3.

CVm *a* Societatis atque ſtudiorum ſcopus ſit, prōximos ad cognitionem & amorem Dei, & ſalutem ſuarum animarum iuuare; cumq́ue ad eum finem, medium magis proprium ſit facultas Theologiæ; in hanc potiſſimùm Societatis Vniuerſitates incumbent; *b* ac diligenter per idoneos admodùm Præceptores, quæ ad Scholaſticam doctrinam, & ſacras Scripturas 1

pturas

pturas pertinēt,*a* ac etiam ex Poſitiuâ,quæ ad hunc finem nobis præfixum, conueniunt (non attingendo tamen eam partem Canonum,quæ foro contentioſo inſeruit) pertractabunt.

a Sup.c.5. §.1.& B.& inf.c.14.§.1.& C.

2 Et quia tam doctrina Theologiæ,quàm eius vſus exigit (his præſertim temporibus) † *b* litterarum humaniorum, & Latinæ, ac Græcæ, & Hebraicæ Linguæ cognitionem; harum etiam *d* idonei Profeſſores, & quidem iuſto numero, conſtituentur. † Aliarum præterea linguarum, qualis eſt Chaldaica, Arabica, & Indica, vbi neceſſariȩ vel vtiles ad dictum finem viderentur,habitâ regionum diuerſarum, & cauſarum quæ ad eas docendum mouent, ratione, poſſent Præceptores conſtitui.

A (margin) ... B (margin)

b Sup.c.5. §.1. & c.6. §.5.& inf. c.13.§.4.& B.

c Sup.c.5. A.

d Sup. c.6. §.6.& inf. c.13.§.3.

IN CAP. XII.

A ¶ Sub c *Litteris Humanioribus præter Grammaticam intelligatur quod ad Rhetoricam, Poëſim, & Hiſtoriam pertinet.*

B ¶ *Cùm in aliquo Collegio, vel Vniuerſitate eò ſpectaretur, vt homines ad Saracenos vel Turcas iuuandos præpararentur; Arabica lingua vel Chaldaica conueniret; cùm ad Indos, Indica: & ſic de aliis dicendum, quæ eſſe poſſent aliis in regionibus ob ſimiles cauſas, vtiliores.*

C ¶ *Tra-*

a Sup.c.5. §.1.

b Sup.c.6. §.6.& inf. c.13.§.3.

C ¶ *Tractabitur Logica, Phyſica, Metaphyſica, Moralis ſcientia, & etiam Mathematica, quatenus tamen ad finem nobis propoſitum cõueniunt. In legendo & ſcribendo alios inſtituere, opus etiam charitatis eſſet; ſi is perſonarum numerus Societati ſuppeteret, vt omnibus vacare poßet: propter earum tamen penuriam hoc ordinariè docere non conſueuimus.*

3 *a* Sic etiam quoniam † Artes vel Scientiæ naturales ingenia diſponunt ad Theologiam, & ad perfectam cognitionem & vſum illius inſeruiunt, & per ſe ipſas ad eumdem finem iuuant; quâ diligentiâ par eſt, & *b* per eruditos Præceptores, in omnibus ſincerè honorem & gloriam Dei quærendo, tractentur. C

4 Medicinæ, & Legum ſtudium vt à noſtro Inſtituto magis remotum, in Vniuerſitatibus Societatis vel non tractabitur, vel ſaltem ipſa Societas per ſe id oneris non ſuſcipiet.

De modo & ordine prædictas facultates tractandi.

CAPVT XIII.

1 AD tractanda tam facultatum inferiorum, quàm Theologiæ ſtudia, diſpoſitio & ordo conueniens tam manè, quàm veſperi ſeruandus eſt.

2 Et quamuis † pro regionum, & temporum diuerſitate in ordine, & ſtatutis horis ſtudio tribuendis, poſſit varietas accidere; omnes tamen in eo conueniant, vt vbique fiat, quod inibi magis expedire ad maiorem in litteris profectum exiſtimabitur.
A

3 Nec ſolùm lectiones ſint, quę publicè prælegãtur; ſed

IN CAP. XIII.

A ¶ DE a ſtatutis lectionum horis, ordine, ac modo, & de exercitationibus tam compoſitionũ (quas à Magiſtris emendari oportet) quàm diſputationum in omnibus facultatibus, & pronuntiandi publicè orationes & carmina, ſpeciatim b in quodam tractatu per Generalem Præpoſitum approbato agetur ſeorſum, ad quem hæc Conſtitutio nos remittit; id dumtaxat monendo, illa locis, temporibus, & per-

a Sup. c. 6. H.

b Sup. c. 7. §. 1.

perſonis accommodari oportere; quamuis ad illum ordinem accedere, quoad fieri poteſt, conueniat.

a Sup.c.6. §.6.& c.12. §.1.2.& 3.

B ¶ *Tres ordinariè erunt Præceptores in tribus diuerſis Grammaticæ* † a Magiſtri etiam diuerſi pro captu & numero auditentium conſtituantur: B

claſsibus; quartus Humaniores Litteras, quintus Rhetoricam prælegat: b *& in horum duorum claſsibus Græca lingua, & Hebraica, & ſi qua alia diſceretur, eſt prælegenda; ita vt ſemper ſint quinque claſſes. Quòd ſi tantum negotij aliquæ ipſarum exhiberent, vt vnus Magiſter eis ſolus non ſatisfaceret, adiutor aliquis ei adiungetur. Si verò auditorum numerus ferre non poterit, vt vnus Præceptor ſolus omnibus det operam, quamuis alios auxiliares habeat, geminari poſſet claſsis ea, quæ ſic numero abundaret; ita vt duæ (verbi gratiâ) quintæ claſſes, duæ quartæ eſſent;* c *& omnes Præceptores, ſi fieri poteſt, ex Societate ſint: quamuis ſi neceſsitas vrgeret, externi eſſe poſſent. Si exiguus numerus, vel auditorum diſpoſitio nec tot claſſes, nec tot Præceptores exigeret, in omnibus prudentia ad moderandum numerum, & eos dumtaxat qui ſatis ſint, deſignandos locum habebit.*

b Sup.c.12. §.2.

c Sup c.6. §.6.

d Sup.c.6. §.6.

C ¶ *An præter Præceptores ordinarios, qui ſpeciatim auditorum rationem* † qui quidem d profectum vniuſcuiuſq; ex ſuis Scholaſticis ſpeciatim procurent, & lectionum rationem exigant; C

nem habeant, eſſe vnum oporteat, vel plures, qui more publicorum Profeſſorū legant Philoſophiam, Mathematicas ſcientias, vel quamuis aliam diſciplinam, maiori cum apparatu, quàm Lectores ordinarij; prudentia id conſtituet, iuxta locorum, & perſonarum cum quibus agitur, rationem; præ oculis maiorem ædificationem, & Dei ſeruitium habendo.

D gant; † vtque eæ *a* repetantur, & ſtudioſi Litterarum Humaniorum *c* familiarem ſermonem, Latinè communiter loquendo; *d* & ſtylum, ſcribendo, ac pronuntiationem, compoſita benè pronuntiando expoliant, curent: & his, ac multò magis facultatum ſuperiorum ſtudioſis crebras *e* diſputationes imponant; quibus dies & horæ certæ conſtituantur: vbi non ſolùm cum condiſcipulis, verùm paulò inferiores cum aliquantò prouectioribus diſputent in iis, quæ ipſi capiunt: quod etiam vice versâ prouectiores cum minùs prouectis, ad ea quæ illi tractant deſcendendo, & Præceptores alij cum aliis præſtabūt, ſemper quâ decet modeſtiâ obſeruatâ; & *f* aliquo præſidente, qui contentionem dirimat, & quid doctrinæ elici oporteat ex diſputatis declaret.

D ❨ *Non ſolùm* b *repetitiones vltimæ lectionis fieri oportebit, verū & hebdomadæ, & longioris temporis, prout expedire iudicabitur.*

a Sup.c.6. H.
b Sup.c.6. §.8.& H.
c Sup.c.6. §.13.
d Ibid. §.13. & inf. c.16. §.3.
e Sup.c.6. H.
f Sup.c.6. §. 10. 11. & 12.

a Inf.c.17. §.2.

Erit itidem Rectoris, per ſe, vel per *a* Cancellarium ſemper obſeruare, vt qui noui accedunt, examinentur; & in iis claſſibus, cumque iis Præceptoribus, qui ipſis conueniunt collocentur: *b* & eius diſcretioni (auditâ ſententiâ eorum, qui ad id munus deſignati ſunt) relinquetur, num diutius in eadem claſſe manere, an ad aliam vlteriùs progredi debeant. † Eiuſdem *d* erit iudicium de ſtudio linguarum, præter Latinam, num Artibus, & Theologiæ anteponi, an poſtponi, & quãdiu in eis quemque hærere oporteat. Sic etiam in aliis ſcientiis ſuperioribus propter ingeniorum & ætatum inæqualitatem, aliaque conſideratione digna, ad *e* eumdem pertinebit expendere, quantum quiſque eas diſcere, & quamdiu in eiſdem verſari debeat: quamuis ij *f* qui ætate & ingenij aptitudine pollent, melius ſit, vt in omnibus proficere, & conſpicui eſſe ad Dei gloriam enitantur. 4

b Sup.c.5. §.2.& 3.& D. & Inf. c.15.§.1.& A.

c Sup.c.5. D.

d Sup.c 6. §.5.& D & c.12.§.2.& Exa.c.7.§.3.

e Sup.c.5. §.2.& C.& D.& Exa. c.7.§.3.

f Sup.c.5. §.2.

E ¶ *Poſſet c aliquis ea ætate vel ingenio eſſe, vt ſola Latina lingua ei ſufficiat, & ex aliis facultatibus quantum ad Confeſsiones audiendas, & agendum cum proximis opus eſt; cuiuſmodi ſunt aliqui qui curam animarum gerunt, nec magnæ eruditionis ſunt capaces. Alij rurſum erunt, qui ad ſuperio-* E

res

Vt

5 Vt aſſiduitas in litterario exercitio, ſic & aliqua remiſſio neceſſaria eſt.

res ſcientias progredientur. Has autem capeſſere, & illas relinquere quatenus conueniat, Superioris erit iudicare; quod cùm Scholaſticis externis ſignificauerit, ſi volent illi nihilominùs aliam rationem ſequi, cogendi non erunt.

F † Quanta hæc eſſe debeat, & quibus temporibus, prudenti conſiderationi Rectoris, expenſis circumſtantiis perſonarum & locorum, relinquetur.

F ¶ *Saltem ſingulis hebdomadis dies vnus à prandio quieti deſtinatus ſit: in reliquis conferatur cum Prouinciali, qui ordo in vacationibus, vel intermiſsionibus ſtudiorum ordinariis ſit tenendus.*

De libris qui prælegendi ſunt.

CAPVT XIV.

a Sup.c.5. §.4.& p.3. c.1.O. & p.8.c.1.K.

GENERATIM *a* (vt dictum eſt, cùm de Collegiis ageretur) illi prælegentur libri, qui in quauis facultate ſolidioris ac ſecurioris doctrinæ habebuntur. † Nec illi ſunt attingendi, quorum doctrina, vel auctores ſuſpecti ſint. Hi tamen particulatim in quauis Vniuerſitate nominentur. 1 A

In Theologiâ legetur vetus & nouum Teſtamentũ, † & doctrina Scholaſtica Diui B

IN CAP. XIV.

A ¶ QVæuis liber ſuſpicione malæ doctrinæ vacet, cùm tamen ſuſpectus eſt auctor, legi eum non conuenit. Solet enim opus in causâ eſſe, vt qui legit, ad auctorem afficiatur: & auctoritas quam apud ipſum habet in iis, quæ benè dicit, poſſet poſtmodùm aliquid perſuadere ex iis, quæ malè dicit. Rarum eſt etiam aliquid veneni non admiſceri in iis, quæ à pectore veneni pleno egrediuntur.

B ¶ Prælegetur etiam Magiſter Sententiarum. Sed ſi videretur temporis decurſu alius auctor

auctor ſtudentibus vtilior futurus, vt ſi aliqua ſumma vel liber Theologiæ Scholaſticæ conficeretur, qui his noſtris temporibus accommodatior videretur; graui cum conſilio & rebus diligenter expenſis per viros qui in vniuersâ Societate aptiſsimi exiſtimentur, cumq; Præpoſiti Generalis approbatione, prælegi poterit. In aliis etiam ſcientiis & Litteris Humanioribus, ſi libri aliqui admittentur in Societate compoſiti, vt vtiliores quàm alij, qui communiter in manibus habentur; magnâ cum conſideratione id fiet, præ oculis habendo ſcopum noſtrum maioris boni vniuerſalis.

C Diui Thomæ; † & in eâ, *a* quam Poſitiuam vocant, eligentur ij auctores, qui ad ſcopum noſtrum magis conuenire videbuntur.

C ¶ *Vt ex aliquâ parte Iuris Canonici, & Conciliorum, &c.*

a Sup. c. 5. §. 1. & c. 12. §. 1.

2 *b* Quod attinet ad libros Humaniorum Litterarum Latinos, vel Græcos, abſtineatur in Vniuerſitatibus quoque, quemadmodùm in Collegiis, quoad eius fieri poterit, ab eis iuuentuti prælegendis, in quibus ſit aliquid, quod bonis moribus nocere queat; † niſi priùs à rebus, & verbis inhoneſtis purgati ſint.

b Sup. c. 5. E.

D D ¶ *Si aliqui omnino purgari non poterunt, quemadmodùm Terentius*

3 In Logicâ, & Philoſophiâ Naturali, & Morali, & Metaphyſicâ, doctrina Ariſtotelis

rentius, potiùs non legantur: ne rerum qualitas animorum puritatem offendat.

telis ſequenda eſt; & in aliis Artibus liberalibus, & in commentariis tam huiuſmodi auctorum, quàm Humaniorum Litterarum, habito eorum delectu, nominentur ij, quos videre diſcipuli, quoſque ipſi Præceptores præ aliis in doctrinâ quam tradunt, ſequi debeant. *a* Rector autem in omnibus quæ ſtatuerit, procedet iuxta id, quod in vniuerſali Societate magis conuenire ad Dei gloriam iudicabitur.

a Sup. c.5. §.4. & E.

De curſibus, & gradibus.

CAPVT XV.

1 A IN Litteris Humanioribus, & linguis † curſus temporis limitatus ad earum ſtudium abſoluendum eſſe nequit, propter ingeniorum & doctrinæ auditorum varietatem, multaſque alias cauſas; quæ non aliam temporis præfinitionem, quàm quæ vnicuique conuenire *b* iuxta prudentis Rectoris, vel Cancellarij

IN CAP. XV.

A ¶ *Bono ingenio præditis, qui ſtudia inchoāt, videatur an medius annus in quauis quatuor claſsium inferiorum ſufficiat, & duo in ſu-*

b Sup. c.5. §.3. & c.13. §.4. & inf. c.17. §.2.

rij arbitrium videbitur, permittunt.

2 In Artium ſtudio curſus erunt ordinandi, in quibus B ſcientiæ naturales † (ad quas minus quàm trium annorum ſpatium ſatis non erit) prælegantur; *a* præter quos medius adhuc annus ad audita repetenda, & actus Scholaſticos celebrãdos, & gradum Magiſterij ſuſcipiendum iis qui eum ſuſcepturi ſunt, relinquetur. Curſus ergo integer trium erit annorum cum dimidio, vſque ad promotionem ad Magiſterium.

C † Singulis autem annis vnus huiuſmodi curſus inchoabitur, & alius cum diuino auxilio abſoluetur.

3 Theologiæ curriculum ſex annis emetietur. *b* In primis quatuor, ea omnia quæ

ſupremâ; quod tempus Rhetoricæ, & linguarum ſtudiis impendatur: certa tamen regula præſcribi non poteſt.

B ¶ *Si aliquis alibi audiuiſſet aliquid ex artibus liberalibus, poſſet eius temporis ratio haberi: vt plurimùm tamen, vt quis ad gradum Magiſterij promoueatur, tres annos, vt dicitur, ſtuduerit oportet: & tantumdem de quatuor Theologiæ annis, vt ad actus admittantur, & in eadem gradum Doctoratus accipiant, dictum ſit.*

C ¶ *Si opportunũ non fuerit id ita omnino præſtare, vel* ꝙ *deſint homines, vel alias ob cauſas; præſtabi-*

a Sup. c. 6. §. 16. & 17.

b Sup. c. 9. §. 3. & p. 5. c. 2. §. 2.

bitur cum Præpoſiti Generalis, vel certè Prouincialis aſſenſu, quod poterit.

D ¶ Si talis eſſet rerum ſtatus in aliquo Collegio vel Vniuerſitate Societatis, vt ſecundo quoque anno inchoare melius videretur, vel aliquãdo poſt quartum; de conſenſu Generalis, vel Prouincialis, fieri poterit quod magis conuenire comperietur.

E ¶ Si iuſtas ob cauſas aliquis publicè non examinandus videretur; habitâ à Generali,

a Sup. c. 6. §. 16.
b Ibid. §. 17.
c Sup. c. 6. §. 17.

quæ legi oportebit, prælegentur; in duobus reliquis, *a* præter repetitionem, *b* actus ſoliti ad gradum Doctoratus ab iis qui promouendi ſunt, abſoluentur. †Quarto quoque anno ordinariè curſus inchoabitur, ſic libris prælegendis diſtributis, vt quolibet quatuor annorum quiuis ſtudioſus inchoare poſſit; & quod reliquum eſt incepti quadriennij, & eius quod ſequitur quadriennij, vſque ad illum terminum, vnde inceperat, audiendo, quatuor annis peragere omnino curſum Theologiæ poſſit. D

4 *c* In gradibus tam Magiſterij Artium, quã Doctoratus Theologiæ tria obſeruentur; Primum, ne quis niſi diligenter † & publicè examinatus, per perſonas deſignatas, quæ benè ſuum officium faciant, & idoneus ad prælegendum eamdem Scientiam inuentus, promo- E

moueatur; ſiue ille de Societate ſit, ſiue extra eam. Alterum, *a* vt præcludatur oſtium ambitioni, nullis locis certis eis, qui ad gradus promouentur, aſſignatis; quin potiùs honore ſe inuicem præuenire, nullâ locorum differentiâ obſeruatâ, curent. *b* Tertium, vt quemadmodùm gratis docet, ita & ad gradus Societas gratis promoueat: † & non niſi admodùm exigui ſumptus (licet voluntarij ſint) externis permittantur: ne conſuetudo vim legis tandem obtineat, & in eâ parte temporis decurſu exceſſus fiat. Videat etiam Rector, ne Magiſtris, vel vllis aliis de Societate, ſibi, aut Collegio pecuniam, aut dona quæuis ab vllo pro re quauis in ipſorum vtilitatem factâ accipere permittat; *c* quandoquidem præmium noſtrum ſolus Chriſtus Dominus iuxta noſtrum Inſtitutum futurus eſt; qui eſt merces noſtra magna nimis.

li, vel Prouinciali facultate, fieri poterit quod Rector ad maiorem Dei gloriam fore iudicauerit.

F ¶ *Et ſic non permittentur conuiuia, nec alij ludi, qui cum ſumptibus non mediocribus fiunt, & ad finem nobis propoſitum inutiles ſunt: nec pilei, aut chirothecæ, vel quid aliud detur.*

a Sup. c. 6. §. 17. & p. 10. §. 6.

b Sup. c. 7. §. 3 & inf. c. 17. §. 2. & F. & Ex c. 1. §. 1. & c. 4. §. 27 & p. 6. c. 1 §. 7 & G. & p. 7. c. 4. §. 4. & B. & p. 10. §. 5.

c Exa. c. 4. §. 27.

De iis, quæ pertinẽt ad bonos mores.

CAPVT XVI.

1 DILIGENTER curetur, vt qui litteras diſcendi gratiâ ad Vniuerſitates Societatis ſe conferunt, ſimul cum illis bonos ac Chriſtianis dignos mores addiſcãt. Ad quod multùm iuuerit, † ſi *a* omnes ſingulis ſaltem A menſibus ſemel ad confeſſionis Sacramentum accedent; ſi Miſſam quotidie, Concionem ſingulis diebus feſtis (cùm ea fiet) audient. Ex Præceptoribus autem quiſque hoc à ſuis diſcipulis præſtari curabit.

a Sup.c.7. §.2.

2 *b* Prælegetur etiam in Collegio, aliquo die cuiuſcumque hebdomadę, Chriſtiana doctrina; & vt pueri eam ediſcant, & recitent, omneſque etiam adultiores, ſi fieri poteſt, eamdem ſçiant, curabitur.

b Sup.c.7. §.2.

a Ha-

IN CAP. XVI.

A ¶ *QVi facilè compelli poſſunt, compellantur ad id quod de confeſſione, Miſſâ, Concione, doctrinâ Chriſtianâ, & declamatione dicitur. Aliis amanter quidem perſuadere conuenit; ſed ad id ne cogantur, nec ſi id non præſtiterint, à Scholis expellantur; dũ tamen nec diſſoluti, nec aliis offendiculo eſſe vi-*

3 *a* Habebitur etiam ſingulis hebdomadis (vt de Collegiis eſt dictum) † ab aliquo ex Scholaſticis declamatio de rebus, quæ audientibus ædificationi ſint, eoſque ad augmentum in omni puritate ac virtute expetendum inuitent; *b* vt non ſolùm ſtylus exerceatur, ſed mores meliores reddantur. Omnes autẽ eos qui Latinè ſciunt, huiuſmodi declamationi intereſſe oportebit.

B

4 In Scholis nec iuramenta, nec iniuriæ verbo vel facto illatæ, nec inhoneſtum aut diſſolutum quid in externis ad Scholas accedentibus permittatur. *c* Feratur autem Præceptorum peculiaris intẽtio, tam in lectionibus, cùm ſe occaſio obtulerit, quàm extra eas ad eoſdem ad obſequiũ & amorem Dei ac virtutũ, quibus ei placere oportet, mouendos; & vt *d* omnia ſua ſtudia ad

videantur.

B ¶ *Quamuis vt plurimùm ex primâ claſſe ſit futurus, qui hanc declamationem dicet, ſiue ex Scholaſticis Societatis, ſiue ex externis ſit; poſſet tamen aliquando aliquis alius, qui Rectori videretur, eam conficere, vel quod alius confecerit, pronuntiare. Quia tamen res erit publica, huiuſmodi eſſe debebit, vt à quocumque pronũtietur, eo loco non indigna eſſe iudicetur.*

C ¶ *Ora-*

a Sup. c. 6. §. 13.

b Sup. c. 6. §. 13. & c. 13. §. 3.

c Sup. c. 8. A.

d Sup. c. 6. §. 1.

ad hunc finem referant. Quod vt ad memoriam eis reducatur, † ante lectionis initium dicat aliquis breuē orationem ad id inſtitutā; quam Prȩceptor, & Diſcipuli omnes aperto capite attentè audient. C

C ¶ *Oratio vel eo modo dicenda eſt, vt deuotionem & ædificationem addat, vel non eſt dicenda; ſed Præceptor ſigno Crucis ſe muniat aperto capite, & incipiat.*

Propter eos qui tam in diligentiâ ſuis ſtudiis adhibendâ, quàm in iis, quæ ad bonos mores pertinent, peccauerint; & cum quibus ſola verba bona, & exhortationes non ſufficiunt, *a* Corrector (qui de Societate non ſit) conſtituatur; qui pueros in timore cōtineat, & eos, quibus id opus erit, quique caſtigationis huiuſmodi erunt capaces, caſtiget. Cùm autem nec verba, nec Correctoris officium ſatis eſſet, & in aliquo emendatio non ſperaretur, aliiſque eſſe offendiculo videretur; † præſtat *b* à Scholis eum remouere, quàm vbi parum ipſe proficit, & aliis nocet, retinere. Hoc autem iudicium Rectori Vniuerſitatis, vt omnia ad gloriam & ſeruitium Dei, vt par eſt, procedant, relinquetur. 5 D

a Sup.c.7. §.2.& D.& inf.c.17.G.

b Sup.c.11.B.

D ¶ *Si caſus aliquis accideret, vbi in remedium offendiculi præſtiti, ſatis non eſſet à Scholis expellere; videat* Re-*ctor*

De

ctor quid prætereà conueniat prouidere: quamuis, a quoad eius fieri poterit, in ſpiritu lenitatis, pace & charitate cum omnibus conſeruatâ, ſit agendum. a P.10. §.11.

De Officialibus vel Miniſtris Vniuerſitatis.

CAPVT XVII.

1 A † CVRA vniuerſalis, vel ſuperintendentia & gubernatio Vniuerſitatis, penes Rectorem erit; qui idē eſſe poterit qui in Collegio præcipuo Societatis præeſt, & iis præditus Dei donis, *b* de quibus dictum eſt; vt poſſit commiſſo ſibi officio dirigendi in litteris & moribus totam Vniuerſitatem, ſatisfacere. *c* Eius electio ad Præpoſitum Generalem, vel alium, cui ille id commiſerit (cuiuſmodi eſſet Prouincialis, vel Viſitator) ſpectabit: confirmatio verò ſemper erit Generalis.

IN CAP. XVII.

A ¶ QVāuis hoc ita ſe habeat, tamen nec Lectores primarios, nec officiales (qualis eſt Cancellarius) inconſulto Prouinciali, vel Generali. ſi vicinior eſt, mutabit; ſi ille non eidem id commiſſet; cui vt res omnes per-

b Sup.c.10. §.4.

c Sup.c.2. §.5. & c.10. §.3 & p.9. c.3.§.3.14.& 15.

a Sup.c.10. §.7.& inf. §.6.& p.9. c.6.§.14.& 1.
b P.8.c.1. §.3.

perſpecta ſint curare debet.

neralis. † Habebit a autem B
Rector quatuor Conſiliarios, vel Aſſiſtentes, qui in rebus ad ipſius officium pertinentibus vt plurimùm poſſint eum iuuare, & cum quibus ipſe, quæ ſunt maioris momenti, conferat.

B ¶ b *Ex his Conſiliariis vnus poßet Collateralis eſſe, ſi Præpoſito Generali id neceſſarium videretur: & ſi tam multi eſſe commodè non poſſent, fiet, vt optimè poterit.*

c Sup.c.5. §.1.
d Supr. c.13. §.4.& c.15. §.1.

2 † Erit c & Cancellarius, vir in litteris egregiè verſatus, qui & zelo bono, & iudicio ad ea quæ ſunt ei cõmittenda, polleat: d cuius ſit munus, generale Rectoris inſtrumentum eſſe ad ſtudia benè ordinanda, & diſputationes in actibus publicis dirigendas, & ad diſcernendum an ſufficiens doctrina ſit eorum, qui ad actus & gradus (quos quidem ipſemet dabit) ſunt admittendi. C

C ¶ *Si ſatis eſſet Rector, vt præter ſuum, Cancellarij etiam munus obire poſſet, in eamdem perſonam hæc duo officia poſſent conuenire.*

3 Sit Secretarius ex eadem Societate, qui librum habeat, † vbi omnium Scholaſticorum, qui Scholas aſſiduè frequentãt nomina ſcribantur: quique eo- D

D ¶ *Quando vltra vnam hebdomadam, aßiduè*

eorum promiſſionem de obedientiâ Rectori præſtandâ, & *a* Conſtitutioni-

aſſiduè Scholas frequentant, inuitandi ſunt ad nomina ſua danda, quæ in librum matriculæ referantur: & legentur eiſdem non omnes Conſtitutiones, ſed quæ vnicuique ſunt obſeruandæ: & promiſſio ab eis, non autem iuſiurandum, de obedientiâ & obſeruatione propoſitarum Conſtitutionum exigetur. Si nollent aliqui promiſſione obligari, vel nomina in matriculam referenda dare, non ideò à Scholis excludendi ſunt; dummodò pacificè & ſine offendiculo in eis verſentur: & ſic eis ſignificari poterit; addendo nihilominùs, quòd cura magis peculiaris Scholaſticorum, quorum nomina ſcripta in libro Vniuerſitatis ſunt, haberi ſolet.

a Sup. c. 7. §. 2.

E bus obſeruandis († quas ipſemet proponet) admittat; & ſigillum Rectoris, & Vniuerſitatis habeat: *b* quæ tamen omnia ſine vllis expenſis Scholaſticorũ fient.

E ¶ *Quamuis poſteà quæ ab omnibus sũt obſeruanda, eo in loco, vbi publicè legi poſſint; quæ verò in quauis claſſe, in eâ ipsâ ſunt affigenda.*

b Sup. c. 15. §. 4.

4 F † Erit & Notarius, vt fidem publicam faciat de ſuſceptis gradibus, & aliis

F ¶ *Hic poterit aliquid vtilitatis ab externis qui teſtimonium ſuorum graduum requirent, percipere.*

a Suprà c.15. §.4. *Sit tamen quid moderatum, a nihilq́; in Societatis vtilitatem redundet. Ad teſtimonium autem noſtris reddendum, litteræ patentes Rectorum ſatis erunt.*

quæ occurrent. † Sint & G duo, vel tres Bidelli, vnus ad facultatis linguarum, alter ad Artium, tertius ad Theologiæ functiones deſtinatus.

G ¶ Hi ex Societate non erunt: quia tamen non parum laboris ſunt habituri, commodum ſtipendium accipient; b & vnus eorum Corrector eſſe poterit.

b Suprà c.16.§.5.

5 In has tres facultates Vniuerſitas diuidetur; & in quauis earum ſit Decanus, & duo alij Deſignati ex iis qui meliùs res facultatis illius callent: qui à Rectore vocati, poſſint dicere quid ſentiant ad ſuæ facultatis bonum conuenire: & ſi quid tale in mentem venerit, dum inter ſe de huiuſmodi rebus agunt, ad Rectorem, quamuis non vocentur, referent.

6 In rebus quæ ad ſolam vnam facultatem pertinēt, † vocabit Rector, præter H Cancellarium & ſuos c Aſſiſtentes, Decanum etiam & Deſignatos illius facultatis: in iis quæ ad omnes pertinent, Decani, & Deſignati omnium vocentur. Et

H ¶ Quamuis deciſio rerū ex ſuffragiis horum non pendeat; ipſos tamē vocari & audiri conuenit. Sententiæ autem

c Sup.§.1.

Et ſi Rectori viſum fuerit & alios de Societate, vel extra eam, ad Congregationē vocare, facere id poterit; vt cùm omnium ſententias audierit, meliùs quod conuenit conſtituat.

tem eorum, qui res meliùs intelligunt, eam quam par eſt, rationem Rector habebit. Si tamen omnes alij aliter quàm ipſe ſentirent, contra omnium ſententiam ne agat; niſi priùs rem cum Prouinciali contulerit.

7 † Erit *a* Syndicus vnus
I generalis, qui tam de perſonis, quàm de rebus, de quibus videbitur, Rectorem & Præpoſitum Prouincialem, & Generalem admoneat: qui quidem Syndicus vir magnæ fidelitatis & iudicij eſſe debebit. Præter hunc, ſuos habebit Syndicos particulares Rector;
K † vt quæ quauis in claſſe acciderint, quibus prouidere oporteat, ad ipſum referant. Et vt ipſe de omnibus Præceptoribus, & aliis de Societate; ita & Collateralis, & Syndicus, & Conſiliarij de ipſo, & de aliis † a ſcri-

a Sup. c. 6. §. 15. & c. 10. §. 7. & p. 3. c. 1. §. 16.

¶ I *Hoc Syndici officium poſſet coniungi cum Collateralis, vel Conſiliarij officio, ſi ſic videretur conuenire; quòd alius in Vniuerſitate magis ad id idoneus, quā aliquis eorum, non eſſet.*

K ¶ *Et quāuis Syndici nihil habeant, quod alicuius momenti ſit; ſingulis tamen diebus Sabbati ſal-*

a P.8.c.1. §.9.

ſaltem, ſe nihil habere Superiori referant.

L ¶ *Mittantur huiuſmodi litteræ eo modo obſignatæ, vt nullus ſciat quid alius ſcripſerit. Et cùm vellet Præpoſitus Generalis vel Prouincialis pleniorem rerum notitiam; non tantùm Collateralis, Syndicus, & Conſultores de Rectore, deq; omnibus aliis ſcribent; verùm etiam quiſque Magiſtrorum, & Scholaſticorum approbatorum, & Coadiutorum quoque formatorum ſcribet, quid de omnibus, ac etiam de Rectore ſentiat. Et ne id nouum videatur, tertio quoque anno ſaltem, hæc referri quaſi ordinariè ſic debeant.*

† a ſcribent ſemel ſingulis annis Præpoſito Generali, & bis Prouinciali, qui Generalem (ſi quid oportuerit) admonebit: vt in omnibus maiori cum circumſpectione & curâ præſtandi quod quiſque debet, procedatur. L

8 De aliquibus inſigniis, num eis Rector, Cancellarius, Bidelli, Doctores & Magiſtri, vt in Vniuerſitate cognoſcantur, vel ſaltem in actibus publicis vti debeant, nécne; & ſi vtantur,

M ¶ *Quamuis hoc ita ſe habeat; id tamen, quod in quouis loco conuenire ex inſigniis*

qualia eſſe debeant, † conſiderationi Generalis tunc exiſtentis, cùm aliqua Vniuerſitas admittitur, relinquetur. Ille autem per ſe, M vel

vel per alium, expenſis cir-cũſtantiis, quod iudicauerit ad maiorem Dei gloriam & obſequium, & bonum vniuerſale fore (qui vnicus ſcopus in hac, & in omnibus rebus nobis eſt) conſtituet.

niis huiuſmodi videbitur, diſtinctè in cuiuſque Vniuerſitatis Regulis conſtituetur.

QVINTA PARS

De iis, quæ ad admittendum in corpus Societatis pertinent.

De admiſsione, & quis, & quando debeat admittere.

CAPVT I.

1 QVI in Societate, quantum ſatis eſt, probati fuerunt; & tamdiu, vt vtrimque intelligi iam poſſit, num in eadẽ manere ad maius Dei obſequium & glo-

DECLARA-*tiones in quintam Partem.*

De iis, quæ ad admittendum in corpus Societatis pertinent.

IN CAP. I.

a Exa.c.1. §.7.

A ¶ *a* *Societas, vt eius nomen latiſſimè accipitur, omnes eos, qui ſub obedientiâ Præpoſiti Generalis viuunt,*

b Inf.c.2.§.1. 4. & 5. & B. & C.& p.9. c.3.§.1.& A.

etiam Nouitios; & quicumque

c Exa. c.3. §. 14.& p.1. c.4.§.3.

c *cùm propoſitum viuendi & moriendi in Societate habeant, in Probationibus verſantur, vt in eam ad aliquem ex aliis gradibus, de quibus dicetur, admittantur, complectitur.*

riam conueniat; † admitti debent; non vt priùs ad Probationem, ſed modo magis interno, vt membra vnius ac eiuſdem corporis Societatis. Huiuſmodi autem ſunt præcipuè, qui ad Profeſſionem, vel in Coadiutores formatos admittuntur. Sed quia Scholaſtici approbati, etiam modo quodam interiori, quàm admiſſi ad Probationem, in corpus Societatis cooptantur; de eorum quoque admiſſione in hac quintâ Parte dicetur, quid in Domino obſeruandum videatur. A

2 b Primò quidem facultas admittendi in corpus Societatis eos qui admittendi erunt, penes eius caput erit, vt ratio poſtulat. Sed quia Præpoſitus Generalis tam variis locis intereſſe non

Secundo

Secundo modo, qui minùs latè patet, Societas cum Profeſſis & Coadiutoribus formatis, etiam Scholaſticos approbatos continet. Ex his enim tribus partibus, ſeu membris, Societatis corpus cõſtat.

Tertio modo, & magis proprio Profeſſos, & Coadiutores formatos dumtaxat continet: a & ſic accipiendus eſt in Societatem ingreſſus, quem Scholaſtici promittunt; ſcilicet, vt inter Profeſſos, vel Coadiutores formatos illius numerentur. a Inf. c. 4. E. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1.

Quarta huius nominis Societatis acceptio & maximè propria Profeſſos dumtaxat continet: non quòd eius corpus alia membra non habeat, ſed quòd hi ſint in Societate præcipui, b & ex quibus aliqui, vt inferiùs dicetur, ſuffragium actiuum & paſſiuũ habent in electione Præpoſiti Generalis, &c. b P. 8. c. 3. A. & c. 6. B.

Quocumque ex his quatuor modis aliquis in Societate ſit, capax eſt communicationis gratiarum ſpiritualium, c quas in eâ Præpoſitus Generalis, ſecundùm conceſſionem Sedis Apoſtolicæ, ad maiorem Dei gloriam poteſt concedere. Ceterùm de primo admittendi modo, cùm idem ſit, atque ad Probationem admittere, in primâ Parte dictum eſt: & de admiſſione in tribus aliis modis in hac quintâ Parte agetur. c P. 8. c. 1. §. 6. & p. 9. c. 3. §. 10.

B poteſt, † aliis d de Societate eam partẽ huius facultatis, quæ ad totius corporis huius bonum facere videbitur, poterit communicare.

3 e Tempus ad admittẽdum modo

B ¶ *Alij, quibus ordinariè magis, & abſolutè communicabitur, Præpoſiti Prouinciales erũt. Qui-* *buſ-*

d Inf. c. 2. §. 4. & 5. & A. B. & C. & p. 9. c. 3. A.

e Inf. c. 4. §. 3. & 6. & Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & 41. & c. 6. §. 8. & p. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5. ... c. 4.

buſdam tamen Præpoſitis Localibus, vel Rectoribus, & aliis Viſitatoribus, aut perſonis inſignibus, poterit Præpoſitus Generalis hanc auctoritatem communicare; imò & alicui qui de Societate non eſſet, aliquo in caſu, vt Epiſcopo alicui, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſticâ conſtitutæ; cùm nullus ex Profeſsis eiuſdem Societatis eo in loco, vbi aliquis ita eſt admittendus, inueniretur.

C ¶ *Quamuis hoc ita ſe habeat, tamen vt prorogari, ita & contrahi hoc ſpatium quibuſdam in caſibus, ex cauſis tamen non leuis momenti, iudicio Præpoſiti Generalis (cuius erit diſpenſandi ius) licebit: raro tamen id fiet.*

modo ſuperiùs dicto, in vniuerſum loquendo, † vltra biennium eſſe oportebit. C Sed qui antequàm ad ſtudia mitteretur, vel in eiſdem diu probatus fuiſſet; poſt illa abſoluta, ſi ad Profeſſionem eſt admittendus, *a* integrum adhuc Probationis annum habebit; vt adhuc magis perſpectus ſit, antequàm eam emittat. *b* & prorogari hoc tempus poterit (vt in Examine dictum eſt) cùm Societas, vel qui ab eâ hanc in Domino curam habet, pleniùs ſibi ſatisfieri deſideraret.

a Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & c. 6. §. 8.

b Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 43.

Qua-

Quales eſſe debeant, qui admittendi ſunt.

CAPVT II.

1 CVm nullo ex his modis admitti debeat, niſi qui idoneus in Domino fuerit exiſtimatus; illi ad Profeſſionem idonei habebuntur, *b* quorum vita diuturnis ac diligentibus Probationibus, † à Præpoſito *c* Generali (ad quem referent particulares Præpoſiti, vel alij, quorum teſtimonium Generalis requiret) perſpecta valdè & approbata fuerit. Ad hoc autem conferet illis qui ad ſtudia miſſi fuerunt, abſoluta iam, eâ curâ & diligentiâ, quæ ad excolendum intellectum adhibita fuerit, vltimæ Probationis tempore in ſcholâ affectus diligentiùs

A

IN CAP. II.

A ¶ *Quã Vãuis in remotiſſimis regionibus (cuiuſmodi ſunt India) poſſit Præpoſitus Generalis, iudicio Prouincialis relinquere, non expectatâ hinc approbatione (quæ non niſi per multos annos eò perueniret) num aliquis ad Profeſſionem admitti*

a Sup. c. 1. §. 2. & B. & p. 9. c. 3. A.
b Exa. c. 1. §. 8. & p. 8. c. 1. §. 2. & B. & p. 10. §. 7.
c Sup. c. 1. §. 2. & inf. §. 4. & 5. & B. & C. & p. 9. c. 3. §. 1. & A.

a Exa.c.4. §.16.
b P.9.c.3.A.
c Inf.§.2.& p.3.c.1.§.23.
d Exa.c.1. §.8.& 10.
e P.4.c.9.§.3.& c.15.§.3.

mitti debeat, nec ne: b *in locis tamen, ex quibus maior poteſt haberi communicatio, non facilè vlli Prouinciali facultatem admittendi ad Profeſſionem committet; niſi priùs ipſe certior factus ad eos qui ei videbuntur in Domino ad profeſſionem admittendos, particulariter conſenſum præſtiterit.*

B ¶ *Quamuis vt plurimùm hæc mēſura ſtudij quatuor annorum in ſacrâ Theologiâ (præter Litterarum Humaniorum & Artium ſtudia,*

tiùs ſe exercere, *a* & in rebus ſpiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate & *c* abnegatione vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis & iudicij proprij, & ad maiorem cognitionem & amorem Dei conferunt, inſiſtere; vt cùm in ſeipſis profecerint, meliùs ad profectum ſpiritus alios ad gloriam Dei & Domini Noſtri iuuent.

d Doctrina etiam in hu- 2
iuſmodi, ſufficiens eſſe debebit, præter Humaniores
Litteras, & Artes liberales,
in Theologiâ Scholaſticâ &
Sacris Litteris. Et quamuis
aliqui breuiori tempore nō
minorem progreſsū, quàm
alij longiori facere poſſent;
nihilominùs vt communis
aliqua menſura ſumatur,
ſpatium aliquod temporis
præſcribetur: & hoc erit
† *e* quadriennium inte- B
grum poſt Artium liberalium & Philoſophiæ ſtudia,

dia, in Theologiâ expleuiſſe. Vt ergo ad Profeſſionem quis admittatur, in eâ facultate hoc tẽpus ſe exercuiſſe, & quidem, ad gloriam Dei, ſatis in eâ profeciſſe conuenit; & in profectus huiuſmodi teſtimonium quiſque ante Profeſſionem Aſſertiones Logices, Philoſophiæ, & Theologiæ Scholaſticæ tuebitur. Quatuor autem ad argumentandum, & iudicandum de eorum doctrinâ, an ſit quanta oportet, prout iuxta veritatem ſincerè ſenſerint, deligantur. *a* Quòd ſi doctrinâ eâ præditi eſſe, quæ ſatis ſit, non inuenientur; conducibilius erit, vt donec eam conſequantur, expectent: vt illos etiam expectare oportebit, qui in *b* abnegatione ſui ipſorum, & virtutibus Religioſo dignis teſtimonium, quod par eſſet, nondum omnino haberent.

dia, & examinationem dictam, vt quem progreſſum in eâ doctrinâ fecerint, videri poßit) ſit obſeruanda; nihilominùs tamen qui in Iure Canonico doctrinam ſufficientem, vel alia egregia Dei dona haberet, ex quibus, quod ſtudio Theologiæ deeſt, compenſari poſſet; ſine eo, ad Profeßionem trium, & alíqui viri inſignes etiam ad quatuor votorum (quamuis hoc extendi non debeat) admitti poſſent.

a Par. 10. §. 7.

b Sup. §. 1.

a *Horum*

a Sup.c.1. §.2.

a Horum donorum iudicium Præpoſito Generali tantùm, vel ſi cui, peculiari præſcripto, id ille committeret, vt quod foret ad maiorem Dei gloriam, faceret, relinquetur.

b Inf.c.3. §.5. & 6. & Exa.c.1. D.

3 C Præter hos, † b nonnulli ad trium Votorum ſolemnium tantùm Profeſſionem admitti poſſent: rarò tamẽ, & non ſine cauſis peculiaribus alicuius momenti: & hos, ſeptem annos in Societate notos fuiſſe, & non mediocrem ſui talenti ac virtutum ſatisfactionem, ad gloriam Dei, præbuiſſe in eâ oportebit.

c Exa.c.6. §.1.

4 c Vt quis etiam in Coadiutorem formatum admittatur, oportet Societati eſſe ſatisfactum de eius vitâ, deque bono exemplo ac talento ad ſe iuuandam, vel cum litteris, in rebus ſpiritualibus, vel ſine illis, in exterioribus; prout cuique diuina bonitas dona ſua communicauerit. Hoc ipſum autẽ e metiatur oportet Præpoſiti Generalis prudentia: niſi alicui ex particu-

d Sup.c.1. §.2.

e Sup.§.1.

C ¶ *Qui ad profeſſionem trium Votorũ ſolemnium admittuntur, ordinariè ſufficientiam in litteris, quæ ſaltem ad Confeſſarij munus benè obeundum ſatis ſit, habeant oportet; vel certè dona Dei aliqua rara, quæ id compenſare videantur, ita, vt* d *Præpoſitus Generalis, vel alius, cui ſuas vices ad hoc ille ſpeciali commiſſione concederet, ad maius Dei obſequiũ, &*

ticularibus, cui multum in Domino confideret, id committendum videretur.

5 *a* Vt aliqui admittantur in Scholaſticos approbatos, quadam proportione ſeruatâ, eadem requiruntur: & id peculiari quadam ratione; vt ex eorum ingenio ſperetur, eos in litteris profecturos, *b* Præpoſiti Generalis iudicio, vel eius, cui hoc munus ille commiſerit, confidendo prudentiæ ac probitati à Deo ipſi donatæ.

& Societatis bonum, ſic conuenire iudicaret. Et hi vt plurimùm homines erũt, qui propterea quòd benè meriti ſint, & valdè deuoti, quamuis minori doctrinâ, ac concionandi aptitudine præditi, quàm noſtrum Inſtitutum in Profeſſis requirat, admittendi eſſe in Domino videbuntur.

a Exa.c.1. §.10. & p.4. procœ.A. & c.3. §.1.2.& 3.

b Sup.§.1.

De modo admittendi ad Profeſſionem.

CAPVT III.

1 QVANDO *c* aliqui, peracto Probationis tempore, & experimentis; ac aliis, quæ in Examine continentur, confectis,

c Exa.c.1. §.8.

ctis, ad Profeſſionem admittendi fuerint; cùm Societati, vel eius Præpoſito Generali plenè ſit in Domino ſatisfactum, Profeſſio hoc modo, qui ſequitur, emittetur.

In primis Præpoſitus 2
Generalis, vel qui acceptâ ab eo facultate, ad Pro-
feſſionem admittet,† poſt- A
quàm publicè Miſſæ ſacrificium obtulerit in eccleſiâ coram domeſticis, & aliis externis, qui interfuerint; cum ſanctiſſimo Sacramento Euchariſtiæ ad eum, qui Profeſſionem eſt emiſſurus, ſe conuertat. Ille autem abſolutâ generali Confeſſione, & verbis quæ ante Communionem dici ſolent, voce altâ Votum ſuum ſcriptum a (quod aliquot ante dies conſiderauerit oportet) leget; cuius formula hæc eſt:

EGO N. Profeſſionem facio, & promitto Omnipotenti Deo coram eius Virgine Matre, & vniuersâ cæleſti curiâ, ac omnibus circumſtantibus, & tibi

IN CAP. III.

A ¶ *Particularia quæ hîc, & inferiùs attinguntur, decent quidem, & cùm fieri poteſt, obſeruanda ſunt; non tamen, vt neceſſaria. Fieri enim poſſet, vt Sacerdos non eſſet, vel Miſſam celebrare non poſſet, qui ex ordinatione Præpoſiti Generalis Profeſſionem admittit. Illud autem eſſentiale eſt, vt publicè*

a Exa. c. 4. §. 41.

tibi Patri Reuerendo N. Præpoſito Generali Societatis Iesv, locum Dei tenenti, & ſucceſſoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vice Præpoſiti Generalis Societatis Iesv, & ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti; perpetuam *a* Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam; & ſecundùm eam, † peculiarem *b* curam circa puerorum eruditionem, iuxta formam viuendi, in litteris Apoſtolicis Societatis Iesv, & in eius Conſtitutionibus contentam.

a Inf.§.6. Exa.c.1. §.5. & p.6.c.1. & 2.ferè per totum.

b Inf.§.6.& c.4.§.2.

cè Votũ legatur coram iis de Societate, & externis, qui adfuerint, atque vt tamquàm ſolemne & emittatur, & admittatur.

B *¶ Promiſſio docendorum puerorum ac rudium hominum, iuxta litteras Apoſtolicas, & Conſtitutiones nõ inducit aliam obligationẽ, quàm reliqua ſpiritualia exercitia, quæ ad auxilium proximorum adhibentur; cuiuſmodi ſunt Confeſſiones, & Prædicationes, &c. in quibus quiſque ſe debet occupare, iuxta rationem obedientiæ ſuorum Superiorum. Quòd autem de pueris docendis in Voto fit mentio, eâ de causâ fit, vt ſancta hæc exercitatio, peculiari modo ſit commendata, & deuotiùs curetur, propter ſingulare obſequium quod Deo per eam in animarum auxilio exhibetur; & quia faciliùs obliuioni tradi poterat, & in deſuetudinem abire, quàm alia magis ſpecioſa,*

a Exa.c.1. §.5.& p.6. c.5.& p.7. c.1.§.1.& B.

cioſa, cuiuſmodi eſt prædicatio,&c.

C ¶ *Tota intentio quarti huius Voti obediendi ſummo Pontifici fuit & eſt circa miſſiones: & ſic intelligi oportet litteras Apoſtolicas, vbi de hac Obedientiâ loquuntur ; in omnibus quæ iuſſerit ſummus Pontifex , & quocũque miſerit,&c.*

b Inf.c.4. G.

† Inſuper *a* promitto ſpecialem Obedientiam ſummo Pontifici , circa miſſiones; prout in eiſdem litteris Apoſtolicis ,& Cõſtitutionibus continetur. Romæ , vel alibi, tali die, menſe, & anno , & in tali eccleſiâ. 3 C

4 Poſt hæc, ſumet ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum. Quibus peractis, *b* in libro , quem ad hoc habebit Societas, eius nomen qui Profeſſionem emiſit;& illius , in cuius manibus emiſit, adnotato die, menſe,& anno,ſcribetur;& eius Vota ſcripta aſſeruabuntur : vt omnia ſemper conſtare poſſint,ad Dei gloriã.

c Sup.c.2. §.3.& C.& Exa.c.1.D.

5 Aliqui,*c* qui ad Profeſſionem trium Votorum ſolemnium dumtaxat admittentur, in eccleſiâ , ac coram domeſticis & externis qui aderunt , antequàm ſanctiſſimum Chriſti Corpus accipiant, ex ſcripto ſuum Votum iuxta formulam ſequentem legent.

6 EGO N. Profeſſionem facio, & promitto omnipotenti Deo coram eius Virgine Matre , & vniuersâ cæleſti curiâ , ac om-

omnibus circumſtantibus, & tibi Reuerendo Patri Præpoſito Generali Societatis IESV, locum Dei tenenti, ac ſucceſſoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vice Præpoſiti Generalis Societatis IESV, ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti, *a* perpetuam Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam, & ſecundùm eam, *b* peculiarem curam circa puerorum eruditionem; iuxta formam viuendi in litteris Apoſtolicis Societatis IESV, & in eius Conſtitutionibus contentam, Romæ, vel alibi, tali die, menſe, & anno, & in tali eccleſiâ. Deinde ſequetur Communio, & reliqua ſuperiùs dicta.

a Sup.§.3.
b Sup.§.3.

De admittendis Coadiutoribus formatis, & Scholaſticis.

CAPVT IV.

1 QVI *c* in Coadiutores formatos ſpirituales cum ſimplicibus Votis, & non ſolemnibus admittuntur, in eccleſiâ, vel ſacello Domus, aut alio decenti loco coram domeſticis &
A externis, qui aderunt, † in ma-

c Exa.c.1. §.9.& c.6. §.8.

IN CAP. IV.

A ¶ IN *manibus fieri Vota dicuntur, quando emittuntur coram aliquo, qui, cùm*

cùm ad id habeat poteſtatẽ, ea admittit. Et quamuis multi adeſſent, cùm huiuſmodi Vota fiunt; non ideò tamen mutant naturam ſimplicium: quandoquidem intentio emittentis, & admittentis, iuxta traditam à Sede Apoſtolicâ facultatem, hæc eſt, vt nec emittantur, nec admittantur vt ſolemnia. Ad prudentiam autem admittentis pertinebit, conſecutura ædificationis rationem habere; & ſic curabit, vt plures, vel pauciores interſint. Ceterùm eadem erit formula, quâ Coadiutores Temporales, & Spirituales vtentur; & vtraque in exterioribus perſimilis erit ei, quâ Profeſsi vtuntur.

manibus eius, qui admiſſurus ſit, Votum ſuum emittent in hac formulâ, quæ ſequitur, id legentes:

2 EGO N. promitto Omnipotenti Deo, coram eius Virgine Matre, & totâ cæleſti curiâ, & tibi R. Patri Præpoſito Generali Societatis IESV, locum Dei tenenti, & ſucceſſoribus tuis; vel tibi R. Patri vice Præpoſiti Generalis Societatis IESV, & ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti; *a* perpetuam Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam; & ſecundùm eam, *b* peculiarem curam circa puerorum eruditionem; † iuxta modum in litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus dictæ B

a Exa.c.1. §.9.& p.6. c.1.& 2.

b Sup.c.3. §.3.& B.

B ¶ *Quod dicitur, iuxta Bullas, & Conſtitu-*

dictæ Societatis expreſſum. Romæ, vel alibi, in tali loco, die, menſe & anno, &c. Demum ſumat ſanctiſſimum Chriſti Corpus: & fient, quæ de Profeſſis dicta ſunt.

ſtitutiones; intelligendum eſt, quòd Coadiutores emittunt huiuſmodi ſimplicia Vota, cum tacitâ quadam, quod ad perpetuitatem attinet, conditione, quæ hæc eſt; Si Societas eos tenere volet. a *Quamuis enim illi, quod in ipſis eſt, ſe obligent in perpetuum, ſua deuotionis & ſtabilitatis gratiâ; liberum tamen erit Societati eos dimittere,* b *vt in ſecundâ Parte dicitur: quod ſi accideret,* c *tunc illi liberi ab omnium Votorum obligatione manent.*

a Exa.c.6. §.8.& A.
b P.2.c.1. §.1.& A.
c Exa.c.6. §.8.& c.7. §.1.& 2. & p.2.c.4. §.3.

3 C † Formula ad Coadiutores in rebus temporalibus admittendos eadem erit; clauſulâ illâ de puerorum inſtitutione ſolùm remotâ.

Qui peractâ ſuâ priori Probatione & experimẽtis d per bienniũ, in Scholaſticos approbatos admittũtur corã aliquibus domeſticis,

C ¶ *Si homines eſſent, qui Latinam linguam non intelligerent, quales aliqui Coadiutores Temporales erunt; Votum in vernaculam linguam vertetur; & legant ipſi, vel præeat alius legendo verba, quæ mox ipſimet, eum inſequendo, pronuntiabunt.*

d Sup c.1. §.3.& Exa. c.1.§.12.& c.4.§.41.& p.4.c.3.§.3. & c.4.§.5.

† quamuis non in manibus D
cuiuſquam, Vóta ſua emittent ad hunc modum.

4 Omnipotens Sempiterne Deus, EGO N. licet vndecumque diuino tuo conſpectu indigniſſimus, fretus tamen pietate ac miſericordiâ tuâ infinitâ, & impulſus tibi ſeruiendi deſiderio, a voueo coram ſacratiſſimâ Virgine Mariâ, & curiâ tuâ cæleſti vniuersâ, diuinæ Maieſtati tuæ Paupertatẽ, Caſtitatẽ, & Obedientiam perpetuam in Societate
IESV: † & promitto eam- E
dem Societatem me ingreſſurum, vt vitam in eâ perpetuò degam, omnia intelligendo iuxta ipſius Societatis Conſtitutiones. A tuâ ergo immensâ bonitate & clementiâ per IESV Chriſti ſanguinem peto ſuppliciter, vt hoc holocauſtum in odorem ſuauitatis admittere digneris: & vt largitus es ad hoc deſiderandum & offerendũ, ſic etiam ad explen-

D ¶ *Vt hoc Votum ſoli Deo offertur, & non homini; ita nemo id admittit. Propterea in nullius manibus fieri dicitur. Et conditio illa tácita, quæ ineſſe dicta eſt in Voto Coadiutorũ,* b *quod ad perpetuitatem attinet, etiam in hoc eſt intelligenda; ſcilicet, Si Societas eos tenere volet.*

a Exa.c.1. §.10. & c.7. §.1. & p.4. c.3. § 3.
b Exa.c.7. §.1. & 2.

E ¶ *Promiſſio ingrediendi Societatem, vt declaratum eſt initio* c *huius Partis, eſt de Votis Profeſſorum ſolemnibus, vel Coadiutorum formatorũ, prout Præ-*

c Sup.c.1.A. & Exa.c.1. § 10. & c.7. §.1.

plendum, gratiam vberem largiaris. Romæ, vel alibi, tali loco, die, menſe, & anno. Poſt hæc perinde vt alij, ſanctiſſimum Chriſti Corpus ſument; & reliqua, quæ ſuperiùs dicta ſunt peragentur.

5 *b* Poſtquàm aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, F † ad alium progredi curare non debet: ſed in ſuo perfici, & obſequio Dei & gloriæ ſeſe impendere; ac Superiori, qui ſcilicet Chriſti Domini Noſtri vices gerit, curam aliorum omnium relinquere.

6 Qui in Domibus versãtur, *d* poſt biennium Vota eadẽ emittere, quæ Scholaſtici, & Chriſto Domino Noſtro ſe obſtringere debent; & id, quamuis ſtudiis applicandi non videantur, nec expedire, vt tam citò in Coadiutores formatos, vel Profeſſos admittantur, exiſtimetur. *e* Quòd ſi quis propriâ impulſus deuotione, ante id tempus biennij vellet Votis ſe Deo offerre; eamdẽ for-

Propoſito ad maius Dei obſequium fore videbitur, emittendis.

F ¶ *a Proponere quæ in animo verſantur, quæq́; occurrunt, licitum eſt: nihilominùs, vt in Examine dicitur, omnino paratum eſſe oportebit*, c *vt id melius eſſe exiſtimet, quod Superiori ſuo melius videbitur.*

a Exa. c. 8. A. & p. 7. c. 2. I.

b Exa. c. 6. §. 5. & 6.

c P. 3. c. 2. §. 1. & p. 6. c. 1. §. 3.

d Sup. c. 1. §. 3.

e Exa. c. 1. E. & p. 3. c. 1. T.

a Sup.c.3. §.4.

G ¶ a *Etiam in libro aliquo horum memoria (ſicut & aliorum) honeſtas ob cauſas debet aſſeruari.*

formulam ſequi poterit; & † vno Voti ſui ſcripti G exemplo tradito Superiori, alterum penes ſe retineat; vt quid Deo ac Domino Noſtro obtulerit, recordetur. Et ad hoc ipſum, ſimulque ad deuotionem augendam conferet, † ſtatutis H quibuſdam temporibus, quæ congrua videbuntur, Vota ſua renouare. Quod quidem non eſt, obligatione nouâ ſe obſtringere, ſed eius, quâ obſtricti ſunt in Domino, recordari, atque eamdem confirmare.

b P.4.c.4. §.5.& D.

H ¶ *Quod* b *ad Scholaſticos attinet, iam in quartâ Parte dictum eſt, quibus temporibus ſua Vota renouare debeant. Eadem erit ratio eorũ qui in Domibus habitant, & Vota emiſerunt: in duobus enim feſtis ſolemnibus ſingulis annis ea renouare debent, & in aliquo alio, ſi Superiori videretur expedire: non in cuiuſquam manibus, ſed vnoquoque ſuum Votum legente coram ſanctiſsimo Sacramento, reliquis vel nonnullis de Societate præſentibus; vt magis ad deuotionem obſeruandi quod Deo ac Domino Noſtro promiſerunt, magiſq; præ oculis habendum id quod ex obligatione debent eidem Domino, excitentur.*

SEX-

SEXTA PARS

De iis qui admiſsi, & in corpus Societatis cooptati ſunt: quod ad ipſorum perſonas attinet.

De iis, quæ ad obedientiam pertinẽt.

CAPVT I.

1 VT illi qui iam ad Profeſſionem, vel in Coadiutores formatos admiſſi ſunt, vberiori cum fructu, iuxta noſtrum Inſtitutum, diuino ſeruitio, & proximorum auxiliis ſe impendant; aliqua in ſeipſis obſeruare debent: quorum præcipua, licet ad ea Vota, *a* quæ Deo & Creatori Noſtro iuxta litteras Apoſtolicas obtulerunt, reducantur; de illis tamen, vt magis & declarentur, & commendentur, in hac ſextâ Parte dicetur. Et quoniam quæ ad Votum Caſtitatis pertinent, interpretatione non indigent,

a P.5.c.3.§.3. & c.4.§.2.

digent, cùm conſtet, quàm ſit perfectè obſeruanda, nempe enitendo Angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis noſtræ munditiâ: his ſuppoſitis, de ſanctâ Obedientiâ dicetur. Quam quidem omnes plurimùm obſeruare; & in eâ excellere ſtudeant; nec ſolùm in rebus obligatoriis, ſed etiam in aliis; licet nihil aliud, quàm ſignum volũtatis Superioris ſine vllo expreſſo præcepto, videretur. *a* Verſari autem debet ob oculos Deus Creator ac Dominus Noſter, propter quem homini Obedientia præſtatur: &, vt in ſpiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum eſt: ita *b* vt omnes conſtanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuinâ gratiâ conſequi poſſimus † in abſolutâ omnium Conſtitutionum obſeruatione, noſtrique Inſtituti peculiari ratione adimplendâ, prætermittamus. & exactiſſimè omnes neruos virium noſtrarum ad hanc virtutem Obedientię in primis Summo Pontifici, deinde Superio- A

a Inf. §. 2. & 3. & p. 3. c. 1. §. 23. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 7. c. 2. §. 1. & A. & I. & p. 8. c. 1. D. & p. 9. c. 3. §. 20.

b Inf. c. 5. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 8. & c. 6. A. & p. 10. §. 13.

c Procem. declar.

DECLARAtiones

In Sextam Partem.

IN CAP. I.

A ¶ HÆ *primæ Declarationes, quæ ſimul cum Conſtitutionibus promulgantur*, *c* *eamdẽ, quam illa, auctoritatem habent. Et ita in vtrarumque obſeruatione,*

rioribus Societatis exhibendam, intendamus: ita

B † vt omnibus in rebus, ad quas poteſt cum charitate ſe Obedientia extendere, ad eius vocem, perinde ac ſi à Chriſto Domino egrederetur (quandoquidem ipſius loco, ac pro ipſius amore & reuerentiâ Obedientiam præſtamus) quàm promptiſſimi ſimus; re quauis, *b* atque adeò litterâ à nobis inchoatâ necdum perfectâ relictâ; ad eum ſcopum vires omnes ac intentionem in Domino conuertendo,

C † vt ſancta *c* Obedientia tum in executione, tum in voluntate, tum in intellectu ſit in nobis ſemper omni ex parte perfecta; cum magnâ celeritate, ſpirituali gaudio, & perſeuerantiâ, quidquid nobis iniunctum fuerit, obeundo; omnia iuſta eſſe, nobis perſuadendo; omnem ſententiam ac iudicium noſtrum contrarium cæcâ quadam Obedientiâ abnegando; & id quidem in omnibus, quæ

ne, eamdem curam adhiberi oportet.

B ¶ *a* *Huiuſmodi ſunt illæ omnes, in quibus nullum manifeſtum eſt peccatum.*

C ¶ *Obedientia quod ad executionem attinet, tunc præſtatur, cùm res iuſſa completur: quod ad voluntatem, cùm ille qui obedit, id ipſum vult, quod qui iubet: quod ad intellectum, cùm id ipſum ſentit, quod ille; & quod*

a Inf. hoc §.1.& p.3. c.1.§.23.

b P.4.c.10. §.9.

c P.3.c.1. §.23.& p.4. c.10.§.5.

quod iubetur benè iuberi exiſtimat. Et eſt imperfecta ea Obedientia, in quâ præter executionem, non eſt hæc eiuſdem voluntatis & ſententiæ inter eum qui iubet, & qui obedit, conſenſio.

a Declar. B.

quæ à Superiore diſponuntur, vbi definiri non poſſit (a quemadmodùm dictum eſt) aliquod peccati genus intercedere. Et ſibi quiſque perſuadeat, quòd qui ſub Obedientiâ viuunt, ſe ferri ac regi à diuinâ prouidentiâ per Superiores ſuos, ſinere debent, perinde ac ſi cadauer eſſent, quod quoquouerſus ferri, & quacumque ratione tractari ſe ſinit: vel ſimiliter atque ſenis baculus, qui vbicumque, & quacumque in re velit eo vti qui eum manu tenet, ei inſeruit. Sic enim obediens rem quamcumque, cui eum Superior ad auxilium totius corporis Religionis velit impendere, cum animi hilaritate debet exequi; pro certo habens, quòd eâ ratione potiùs, quàm re aliâ quauis, quã præſtare poſſit, propriam voluntatem ac iudicium diuerſum ſectando, diuinæ voluntati reſpondebit.

2 Omnibus itidem maximè commendatum ſit, vt multum reuerentiæ (& præcipuè in interiori homine) ſuis Superioribus exhibeant: b IESVM Chriſtum in eiſdem conſiderent, ac reuereantur: eoſdem ex animo vt patres in eodem diligant: ac ſic in ſpiritu

b Sup. §. 1.

ſpiritu charitatis in omnibus procedant, vt *a* nihil ex externis vel internis eos celent: quin potiùs, vt omnia prorſus intelligant; quò meliùs in viâ ſalutis & perfectionis ſe dirigant, optare debent. Et eâ de causâ omnes tam Profeſſi, quàm formati *b* Coadiutores ſemel ſingulis annis (& quoties prætereà Superiori viſum fuerit) ad ſuas conſcientias in Confeſſione, vel ſecreto, vel aliâ ratione eiſdem aperiendas, propter magnã eius rei vtilitatem (vt in Examine dictum eſt) parati eſſe debebunt : tum etiam ad Confeſſionem generalem, quæ ab vltimâ generali inchoëtur, ei quem Superior ſibi ſubſtituerit, faciendam.

a Exa. c. 4. §. 34. &c. & p. 3. c. 1. §. 12. & p. 4. c. 10. §. 5.

b Exa. c. 4. §. 40.

3 Deferant omnes ad Superiorem ſuum res, quæ eis expetendę occurrerint: nec priuatus quiſpiam, directè vel indirectè ſine eius facultate, & approbatione, à Summo Pontifice, nec ab alio extra Societatem, gratiam vllam in ſuum priuatum, vel alterius vſum petat, aut petendam curet : ſibique *c* perſuadeat, ſi per Superiorem ſuum, vel cum eius conſenſu, quod optat, non obtinuerit, ne id quidem ad diuinum ſeruitium ſibi conuenire : &, ſi conuenit, cum Superioris conſenſu, vt qui *d* Chriſti Domini Noſtri locum erga ipſum tenet, id ſe conſecuturum.

c P. 3. c. 2. §. 1. & p. 5. c. 4. F.

d Sup. §. 1.

De

De iis, quæ ad Paupertatem, quæque eam conſequuntur, pertinent.

CAPVT II.

a P.3.c.1. §.25.& p. 10.§.5.

PAVPERTAS, *a* vt murus Religionis 1
firmus, diligenda, & in ſuâ puritate conſeruanda eſt, quantum Diuinâ gratiâ aſpirante fieri poterit. Et quia humanę naturæ hoſtis ad hoc propugnaculum ac refugium debilitandum (quod Deus Dominus Noſter Religionibus inſpirauit contra illum, alioſque Religioſæ perfectionis aduerſarios) eniti ſolet, ea quę à primis Fundatoribus benè ordinata fuerant, immouendo per declarationes, vel innouationes, primo illorum ſpiritui minimè conſentaneas; vt quod in nobis ſitum fuerit, hac parte Societati proſpiciamus; quicumque in eâ Profeſſionem emiſerint, † ſe ad A
innouationem Conſtitutionum in iis quæ ad Paupertatem pertinent, nihil facturos promittant: niſi aliquo modo pro rerum occurrentium ratione, eam in Domino magis reſtringendam

IN CAP. II.

A ¶ INnoua*ri quod ad Paupertatẽ attinet, eſt relaxari ad reditus,*

gendam iudicarent.

2 a In Domibus, vel Eccleſiis, quæ à Societate ad auxilium animarum admit-
B tentur, † reditus nulli, ne Sacriſtiæ quidem, aut fabricæ applicati, haberi poſſint: ſed neque vllâ aliâ ratione, ita vt penes Societatem eorum ſit vlla diſpenſatio: ſed in ſolo Deo, cui per ipſius gratiam ea inſeruit, fiducia conſtituatur, ſine reditibus vllis ipſum nobis proſpecturum de rebus omnibus cõuenientibus ad ipſius maiorẽ laudẽ & gloriam. † Pro-

tus, vel poſſeſſionem vllam in proprium vſum, vel ad Sacriſtiam, vel ad fabricam, vel ad aliquem alium finem b *præter id, quod ad Collegia, & Domos Probationum attinet, admittendum. Et ne in re, quæ tantum habet momenti, Conſtitutiones mutentur; poſt emiſſam Profeſſionem vnuſquiſque promittat coram Præpoſito Generali, & iis qui apud eum erunt, aſſeratq; in conſpectu Creatoris & Domini Noſtri, quòd numquàm aſſentietur ad immutandum quod ad Paupertatem in Conſtitutionibus pertinet; nec in conuentu totius Societatis congregatæ, nec per ſeipſum vllâ ratione id curando.*

a Infrà 6.5. & 6. & Exa. c.1.§.3. & 4. & p.10.§.5.

b Exa.c.1. §.4.

B ¶ *Si aliquis ex Fundatoribus Domorũ vel Eccleſiarum vellet reditus aliquos ad fabricæ vſum relinquere; dummodò nec diſpoſitio eorum ad Societatem pertineat; nec ſit vnde ei competat actio in illos*

illos (quamuis id illi curæ eſſet, vt is cui tale munus commiſſum eſt, ſuum officium faceret) & ſic in rebus ſimilibus; non eſſet id à Paupertate Societatis alienum.

3 C † Profeſſi viuant ex eleemoſynis in Domibus, cùm aliquò non mittuntur: a nec officium Rectorum ordinarium in Collegiis, vel Vniuerſitatibus Societatis habeant (niſi ipſarum neceſsitas, vel magna vtilitas id exigeret) † nec e reditibus eorum in Domibus vtantur. D

a P.4. c.10. A.

b P.4.c.2.F.

c P.4.c.2. F.

d P.4.c.2.F.

e Exa.c.1. §.4.& p.4. c.2.§.5. & c.10.§.1.& p.9.c.3.§.18. & c.4.§.7. & p.10. §.4.

C ¶ *In Collegiis Profeſſos a non habitare, intelligitur, diu in eis manendo: b quamuis dum aliò iter faciũt, diem aliquem, vel tempus congruum in eis manere poſſint: habitare autem c diu etiam poſſent, cùm neceſſarium aut conueniens ad ipſius Collegij, vel Vniuerſitatis bonum id eſſet; vt ſi ad gubernationem ſtudiorum eſſent neceſſarij; vel ſi legerent, aut in ſpiritualibus exercitiis Confeſsionum & Concionum, ad Scholaſticos, qui id præſtare deberent, ſubleuandos; vel ad id demum quod ipſi non poſſunt, præſtandum, occuparentur; vel ſi ad viſitanda & dirigenda huiuſmodi Collegia, vel Vniuerſitates mitterentur. Quando etiam neceſſarium aut conueniens ad vniuerſale bonum id videretur; d vt ſi aliquis cum expreſsâ facultate Præpoſiti Generalis ſcribendi gratiâ per tempus aliquod ſe eò reciperet.*

D ¶ *Res d minimæ ducũtur pro nihilo: &*

Coad-

4 Coadiutores; quamdiu in Domibus erunt, quæ ex eleemoſynis viuunt, & ipſi eodem modo viuent. In Collegiis, ſi Rectores fuerint, vel Lectores, aut alioqui in rebus neceſſariis vel valdè conuenientibus eiſdem Collegiis vtiles fuerint, viuent ſicut reliqui, ex eorum reditibus, quamdiu eorum operâ Collegia indigebunt. Cùm autem deſierint vtiles eſſe Collegiis, deſinent in eis habitare; & in Domibus Societatis, vt de Profeſſis eſt dictum, habitabunt.

& ita ad ſcrupulos eximẽdos declaratur, vbi Rector eum qui iter per ipſius Collegium haberet, ac viatico egeret, viatico aliquo ac eleemoſynâ proſequeretur, recipi eam poſſe. Quòd autem Collegia ſuppleant aliquos ſumptus, quos ſi ipſa non facerent, facturæ eſſent Domus, ſi poſſent, vt veſtitum & viaticum eis qui ad Collegia ex Domibus mittuntur, prouidere; quamuis id ſit, aut eſſe videatur Domum iuuare; non tamen eſt contra intentionem huius Conſtitutionis, quæ cauet, ne Collegiorum reditibus ad victum, & veſtitũ, & alias expenſas proprias Domus iuuentur. Sic etiam intelligitur contra Conſtitutionem non eſſe, quòd in aliquo horto Collegij aliquid recreationis infirmi, vel ſani, qui ſunt in Domibus, ſumant; dum tamen expenſis Collegij, quamdiu ſunt in Domibus, non alantur: & tantumdem de rebus ſimilibus poteſt iudicari.

E ¶ *Quia,*

a Sup. §. 1. E ¶ *Quia, vt in litteris Apoſtolicis dicitur, non eſt habitura Societas ius ciuile ad rem vllam ſtabilem, niſi ad ipſius habitationem & vſum eſſet opportuna; quidquid ſtabile illi datum fuerit, teneatur eo, quàm primùm poterit, ſe exuere, ac vendere; vt pauperibus Societatis, vel externis, ſuâ in penuriâ ſubueniatur.*

a Non ſolùm reditus, † ſed nec poſſeſſiones vllas habeant in particulari, nec in communi Domus vel Eccleſiæ Societatis, præterquam quod ad habitationem, vel vſum neceſſarium eis, aut valdè conueniens fuerit; cuiuſmodi duceretur, ſi in vſum conualeſcentium, vel eorum, qui vt rebus ſpiritualibus vacent, ſe ab hominum frequentiâ recipiũt, locus aliquis à communi habitatione ſeparatus, qui aëre ſalubriori, & aliis commodis polleret, admitteretur: & tunc huiuſmodi ille ſit, vt nec aliis 5 E

Quamuis hoc ita ſe habeat, temporis tamen opportunitas ad vendendum non eſt excludenda. Et hoc intelligatur, cùm res illa ſtabilis, neceſſaria non eſt ad Domus vſum, vt aliqua ex ſuperiùs memoratis. Aliarum rerum mobilium, vt pecuniarum, vel librorum, vel earum, quæ ad victum & veſtitum pertineant, poteſt in communi Societas proprietatem ad vſum ſuum habere.

F ¶ *Huiuſmodi eſſent, ſi vini, vel*

locetur, † nec fructus, qui F redi-

redituum loco eſſe poſſint, habeat.

6 Quamuis ad bona & ſancta opera, & maximè perpetuò duratura incitare laudabile ſit; ob maiorem tamen ædificationem, nullus de Societate debet, nec poteſt quemquam ad eleemoſynas perpetuas Domibus vel Eccleſiis eiuſdem Societatis relinquendas, incitare: & ſi aliqui ſponte ſuâ eas relinquerent, nullum ius ciuile ad eas petendas in iudicio adquiratur. Sed cùm ad id charitas propter Deum eos mouerit, tunc eas elargiantur.

vel olei, vel tritici prouentum dictæ poſſeſſiones ferrent; vel ſi fructus, & olera ex hortis venderentur: quorum nihil licebit. Quamuis fructibus, aut parte ipſorum ad commodum Domus ſuæ vti poſſint; ſi tamen Societas colonum aliquem, vel ſæcularem hominem haberet, qui hortis vel agris, quos dictæ Domus habent, præeſſet; non eſſet etiam ei prohibendum, ne ad priuatam ſuam vtilitatem, quod videretur conuenire, ex dictis, faceret: dummodò tunc nec ad Domos, nec ad particulares perſonas Societatis vtilitas interim vlla perueniret.

7 *a* Omnes, quì ſub Obe-
G dientiâ ſunt Societatis, † meminerint ſe gratis dare debe-

G ¶ *Quamuis quicumque voluerint, Do-*

Q

a Exa.c.1. §.3.& c.4. §.27.& p.4. c.7.§.3.& c.15.§.4.& c.17.F.& p.7.c.4.§.4.& B. & p.10. §.5.

Domum vel Eccleſiam eleemoſynis iuuare poſſint (ſiue in ſpiritualibus ipſi ab eâ iuuentur, ſiue non) tamen non debet quidquam accipi tãquàm ſtipendium, vel eleemoſyna, pro iis, quæ ob ſolum Chriſti Domini Noſtri obſequium eis communicantur; ita vt hoc detur, aut accipiatur pro illo.

debere, quæ gratis acceperunt; nec poſtulando, nec admittendo ſtipendium, vel eleemoſynas vllas, quibus Miſſæ, vel Confeſſiones, vel Prædicationes, vel Lectiones, vel viſitationes, vel quoduis aliud officium ex iis quæ Societas iuxta noſtrum Inſtitutum exercere poteſt, compenſari videatur: vt ſic maiori cum libertate poſsit, & proximorum ædificatione, in diuino ſeruitio procedere.

8 Vt omnis auaritiæ ſpecies euitetur, præcipuè in piis miniſteriis, quibus ad animarum auxilium Societas vtitur; nulla ſit in eccleſiâ arca, in quam eleemoſynæ ab iis qui ad Conciones, Miſſas, vel Confeſsiones, & reliqua ſpiritualia ad eam conueniunt, coniici ſolent.

9 Eadem de causâ munuſcula, quæ Magnatibus ad res maiores ab ipſis obtinendas offerri ſolent, ne offerantur: nec huiuſmodi primarios viros inuiſere Noſtri conſueſcant, niſi ſancto ſtudio piorum operum ducerentur; vel quando intimâ beneuo-

lentiâ in Domino tam eſſent coniuncti, vt huiuſmodi officium aliquoties eis deberi videretur.

10 *a* Parati ſint ad mendicandum oſtiatim, quando vel Obedientia, vel neceſsitas id exiget. Et ſit vnus, vel plures ad eleemoſynas petendas, quibus perſonæ Societatis ſuſtententur, deſtinati: quas eleemoſynas ſimpliciter amore Domini Noſtri petent.

a Inf.I.& Exa. c.4. §.27.& p.4. c.2.§.6.

11 † Vt nihil *b* proprium H Domi teneri, ita nec foris apud alios poteſt. Et quiſque iis, quæ de communi data fuerint ad vſum ſuum neceſſarium aut conuenientem, reſecatis ſuperfluis, ſit contentus.

b P.3.c.1. §.7.

12 Quò meliùs Paupertatis puritas, & quies illa quam ſecum affert, conſeruetur; non ſolùm particulares Profeſsi, vel Coadiutores formati hereditariæ ſucceſsionis non erunt capaces, verùm nec Domus, nec Eccleſiæ, nec Collegia eorum ratione. Sic enim omnibus litibus, & controuerſiis præciſis, charitas cum omnibus ad Dei gloriam me-

H ¶ Intelligendum eſt hoc abſolutè de Profeſsis, & Coadiutoribus formatis. Ceterùm in Scholaſticis, & aliis qui tempus Probationis nondum expleuerũt, hoc intelligi debet de rebus iis, c *quæ in præſentiâ ſubſint eorũ diſpoſitioni. nihil enim horum habere debent, niſi conſcio & approbante Superiore. Neque ve-*

c Exa.c.4. §.4.

verò ſermo eſt de bonis, quæ fortè procul inde illi habent; de domibus ſcilicet, vel rebus aliis; b *ſed quod ad hæc attinet, parati etiam eſſe debebunt, vt illis ſe abdicent, quandocumque Superiori videretur, vt in Examine dictum eſt.*

meliùs conſeruabitur.

13 a Quando Summus Pontifex, vel Superior, huiuſmodi Profeſſos, vel Coadiutores ad laborandum in vineam Domini mittet, c nullum viaticum petere poſſint; ſed ſe liberaliter repræſentent, † vt mittantur, prout illis ad maiorem Dei gloriam fore videbitur. I

a P.7.c.1. §.1.

b Exa.c.4. §.2.& 5.& p.3.c.1.§ 7. & F.& p.4. c.4.E.

c Exa.c.1. §.5.& p.7. c.1.§.3.& E.& c.2.G.

I ¶ *Id eſt pedites, vel equites cum pecuniis, vel ſine illis. Et* d *omnino parati eſſe debebunt ad id faciendũ, quod is qui mittit, magis conuenire, & ad maiorem ædificationem vniuerſalem fore iudicauerit.*

d Sup. §.10. & p.7.c.1.E. & c.2.G.

14 Vt in hac etiam parte modo conſentaneo debitæ Paupertati procedatur, † nullum in Domibus Societatis iumentum ad equitandum, ad vſum alicuius de ipſâ Societate (ſiue Præpoſitus, ſiue ſubditus ille ſit) ordinariè habebitur. K

K ¶ *Niſi id fieret propter aduerſam valetudinem continuam, vel neceſsitatem vrgentem propter publica negotia,*

15 e In veſtitus itidem ratione tria obſeruentur; Primum,

e Exa.c.4. §.26. & p.3. c.2.§.3.& C.

tia, præcipuè in amplis populis. Tunc enim potiùs vniuerſalis boni, & ſanitatis Noſtrorum, quàm temporis definiti, aut perpetui, quamq; ſuis vel alienis pedibus incedendi, ratio eſt habenda; intuendo ſemper quod neceſſarium & honeſtum ſit, & nullâ ratione quod ad pompam vllã pertineat.

mum, vt honeſtus ille ſit;
L Alterum, † vt ad vſum loci in quo viuitur, accommodatus; Tertium, vt Profeſſioni Paupertatis non re-
M pugnet. † Videretur autem repugnare, ſi Sericis, vel pretioſis pannis vteremur; à quibus abſtinendum eſt; vt in omnibus *b* humilitatis & ſubmiſſionis, debita ad maiorem Dei gloriã ratio habeatur.

16 In iis quæ ad rationem victus, *c* ſomni, ac vſus reliquarum rerum vitæ neceſſariarum, vel conuenien-

L ¶ *Vel ſaltẽ quòd omnino non recedat.*

M ¶ *Hoc intelligendum eſt in iis, quibus Domus nouas veſtes prouidet:* a *non tamen repugnat, quòd qui Societatem ingrediuntur, ſi pãno pretioſiore, aut re ſimili induti venerũt, eo vti poſſint. Nec etiam, ſi in occurrenti aliquâ occaſione, vel neceſſitate quis veſtibus melioribus, honeſtis tamen, indueretur: ſed ad ordinarium veſtiendi modum eis vti non debent. Eſt nihilominùs conſiderãdum quòd non omnes eiſdem viribus naturalibus, nec ſanitate corporis, nec ætate ad eam conuenienti pol-*

a Exa.c.1.F.
b Sequenti §.
c P.3.c.2.E. & P.4.c.4. §.1.

pollent: atque ita iuxta maius particulare bonum huiuſmodi perſonarum, & vniuerſale aliarum multarum, id conſiderandum eſt; & quoad eius fieri poterit, ad maiorem Dei gloriam prouidendum.

N ¶ *In particularibus, ſi magis vel minùs neceſſarium erit, iuxta circumſtantias perſonarum; relinquetur diſcretioni eorum, qui ipſis præſunt; vt quemadmodùm eis conueniet, prouideant.*

a Exa. c. 1. §. 6.
b P. 3. c. 2. G.
c Sup. §. 15. & Exa. c. 4. §. 26.
d P. 7. c. 4. §. 26.

N tium ſpectant, † quamuis *a* communis illa ſit, minimeque diuerſa ab eo *b* quod Medicus illius loci, in quo viuitur, iudicabit: ita vt quod quiſque ſibi inde ſubtraxerit, ex deuotione, non ex obligatione ſubtrahat. *c* Habenda tamen ſemper erit ratio humilitatis, Paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis, *d* quæ ſemper nobis in Domino ob oculos verſari debet.

De

De iis rebus, in quibus occupari, & à quibus abſtinere debent qui in Societate ſunt.

CAPVT III.

1 QVONIAM habitâ ratione temporis, ac approbationis vitæ, quæ expectatur, vt aliqui ad Profeſsionem, vel in Coadiutores formatos in Societate admittantur, tamquàm certum ducitur, eos viros ſpirituales futuros; & qui ſic in viâ Chriſti Domini Noſtri profecerint, vt per eam currere poſsint, quantum corporis valetudo, & externæ occupationes charitatis atque Obedientiæ permittent; non videtur in iis *a* quæ ad orationem, meditationẽ, & ſtudium pertinent, vt nec in corporali exercitatione ieiuniorum, vigiliarum, aut aliarum rerum ad auſteritatem vel corporis castigationem ſpectantium, † vlla regula eis præſcribenda, niſi quam diſcreta charitas vnicuique dictauerit: *b* dum tamen ſemper Confeſſarius conſulatur, & vbi dubium acciderit, quid conueniat, res

a P.3.c.1.R.

A

b Exa.c.1. §.6.& C.& P.3.c.1.§.12. & c.2.§.5.

IN CAP. III.

A ¶ SI quibuſdã conuenire iudica-

cabitur certum tempus præſcribi, ne excedant, vel deficiant in ſpiritualibus exercitiis; Superior id facere poterit. Sic etiam in vſu aliorum mediorum, ſi ipſe omnino iudicaret aliquo vtendum eſſe, non id relinquendo arbitrio cuiuſquam particularis perſonæ, procedet, vt in Domino conuenire iudicabit. Subditi autem erit, cum omni deuotione, quod ſibi præſcriptum fuerit, amplecti.

res ad Superiorem referatur. Hoc tamen dicetur in vniuerſum, eſſe quidem animaduertendum, *a* ne nimius huiuſmodi rerum vſus tantoperè vires corporis debilitet, tantumque temporis eos diſtineat, vt deinde ſpirituali proximorum auxilio, iuxta noſtri Inſtituti rationem non ſufficiant: nec contrà tanta in illis ſit relaxatio, vt feruore ſpiritus refrigeſcente, humani ac inferiores affectus incaleſcant.

2 Sacramentorum frequétatio valdè commendetur. *b* Differri autem non debet Communio, aut Miſſæ celebratio ſine cauſis iudicio Superioris legitimis, vltra octo dies: *c* omnéſque aſſignato ſibi Confeſſario, vel alioqui iuxta ordinem, quem quiſque præſcriptum habet à Superiore, confiteantur.

a P.3.c.2. §.1.

b Exa.c.4. §.25.& p.3. c.1.§.11.& p.4.c.4.§.3. & B.

c P.3.c.1. §.11.& I.& Q.

3 Ex Regulis particularibus, quæ in Domibus, vbi ipſi fuerint, obſeruantur, debent ope-

operam dare, vt eam partem obſeruẽt, quæ conueniens eſt, ac iudicio Superioris ipſis imponetur; ſiue ad profectum vel ædificationem ſuam id ſit, ſiue etiam aliorum, inter quos verſantur.

4 Quoniam occupationes, quæ ad animarum auxilium aſſumuntur, magni momenti *a* ſunt, ac noſtri Inſtituti propriæ, & valdè frequentes; cumq́ue alioqui noſtra habitatio tam ſit in hoc vel in illo loco incerta; B † non vtentur Noſtri choro, ad Horas Canonicas, vel Miſſas, & alia officia decantanda: quandoquidem illis, quos ad ea audienda deuotio mouerit, abundè ſuppetet, vbi ſibi ipſis ſatiſfaciant. Per Noſtros autem ea tractari conuenit, quæ noſtræ vocationis ad Dei gloriam magis ſunt propria.

a Exa.c.1. §.2.& p.4. proœm.

5 Cùm *b* homines itidem huius Societatis ſemper parati eſſe debeant ad diſcurrendum per quaſuis mundi partes, quò fuerint à Summo Pontifice, vel à ſuis Superioribus miſſi; non debent curam animarum, neque

b P.4.c.2. §.4.& B.

B ¶ *Si in quibuſdam Domibus vel Collegiis ſic conuenire iudicaretur; eo tempore, quo veſperi prædicandum, vel legendum eſt, ad populum detinendum ante huiuſmodi Lectiones vel Conciones, poſſet veſpertinum officium tantùm dici. Sic etiam ordinariè Dominicis &*

& feſtis diebus, ſine cantu figurato vel firmo, vt vocant, ſed tono quodam deuoto, ſuaui, & ſimplici: & id in hunc finẽ; & quatenus iudicaretur, quòd populus ad magis frequentandas Confeſsiones, Conciones, & Lectiones moueretur, & non aliter. Eodem tono officium, quod tenebrarum dici ſolet, cum ſuis cærimoniis in hebdomadâ ſanctâ fieri poſſet.

que item mulierum Religioſarum, vel aliarum quarumcumque ſuſcipere, vt ordinariè illarum Confeſſiones audiant, vel ipſas regant: quamuis nihil repugnet ſemel vnius Monaſterij Confeſſiones ob ſpeciales cauſas audire.

a P.4.c.1. A. a *In Miſsis maioribus, quæ dicentur (licet ſubmiſsâ voce) habitâ deuotionis & decentiæ ratione, licebit duos veſtitos ſuperpelliceis, vel vnum aſsiſtere; prout in Domino fieri poterit.*

b P.4.c.2. §.4.& B. C ¶ *Quod ad Collegia attinet, in quartâ Parte attingitur quid horum poſsit tolerari: Domibus quidẽ omnino conuenit, tale onus non ſuſcipere.*

c P.9.c.6. §.4.& B. D ¶ *Hæc*

6 C † Obligari *b* etiam ad Miſſas perpetuas in ſuis eccleſiis dicendas, vel ad curam ſimilem, quam libertas noſtro procedendi modo in Domino neceſſaria non patitur, minimè conuenit.

7 Vt *c* pleniùs poſſit Societas rebus ſpiritualibus iuxta

ta ſuum Inſtitutum vacare, D † quoad eius fieri poterit, à negotiis ſæcularibus abſtineat (qualia ſunt Teſtamẽtariorum, vel Executorum, vel Procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea vllis precibus adducti obeunda ſuſcipiant, vel in illis ſe occupari ſinant. Quòd ſi Collegiorũ aliqua negotia tractanda fuerint, ſuum habeant Procuratorem, per quem ea tractent, & iura ſua tueantur. Si verò ad Domos Societatis, vel ad totum eius corpus pertinent; quò pacem ſuam meliùs conſeruare poſſit Societas, idem Procurator, vel alius ex Coadiutoribus, vel demũ aliquis extra Societatem, aut Familia quæpiam, quæ Domus patrocinium ſuſciperet, ius Societatis ad maiorem Dei gloriam poſſet defendere.

D ¶ *Hoc obſeruetur, quoad eius fieri poterit: Superiori tamen ad caſum aliquem neceſſitatis, vel maioris momenti, ad finem diuini ſeruitij præfixum, facultas diſpenſandi ad tempus relinquetur. Hic autem Superior, Præpoſitus Generalis erit, vel qui ab eo facultatem ad hoc acceperit.*

8 Eadem de causâ, vtque inquietudinis, à noſtrâ profeſſione alienæ, occaſiones euitentur, *a* & meliùs pax ac beneuolentia cum omnibus ad maiorem Dei gloriam conſeruetur;

a Par. 10. §. 11. & B.

uetur ; nemo ex Profeſſis, vel Coadiutoribus, vel etiam Scholaſticis Societatis in cauſis ciuilibus, nedum criminalibus,† ſe examinari (niſi, qui ad peccatum obligare poteſt, compelleret) ſine licentiâ Superioris permittat. Superior autem eam minimè dabit, niſi in cauſis quæ ad Religionem Catholicam pertinent, vel alioqui in piis, quæ ſic cedunt in huius fauorem, vt in alterius detrimentum non cedant: quandoquidem Inſtituti noſtri eſt, ſine cuiuſquam offenſione, quantum fieri poteſt, omnium in Domino commodis inſeruire. E

E ¶ *Si Superior alicui facultatem daret, vt in causâ ciuili examinaretur, in gratiam alicuius, cui id denegari non poſſe videretur; limitatio tunc neceſſaria erit, quæ prohibeat, ſi quis articulus criminalis vel infamatorius occurrerit, in eo examinari: ad hoc enim nullus Superior facultatem dare debet.*

De

De auxilio, quod morientibus in Societate præſtatur: & de ſuffragiis poſt mortem.

CAPVT IV.

1 VT in vitâ vniuersâ, ita & multò magis, in morte vnuſquiſque de Societate eniti & curare debet, vt in ipſo Deus ac Dominus Noſter IESVS Chriſtus glorificetur, ipſiuſque beneplacitum impleatur; & a proximi ædificentur, ſaltem exemplo patientiæ, ac fortitudinis, cum fide viuâ, ac ſpe, & amore bonorum illorum æternorum, quæ nobis Chriſtus Dominus Noſter tam incomparabilibus vitæ ſuæ temporalis laboribus, & morte promeruit & acquiſiuit. Cùm tamen perſæpè huiuſmodi ſit morbi ratio, vt vſum virium animę magnâ ex parte impediat; cumque huiuſmodi ſit ille à temporali vitâ tranſitus, vt propter graues impugnationes dæmonis (à quo ſummoperè refert non ſuperari) requirat ſubſidium fraternæ charitatis; ſollicitè aduertat Superior, vt qui iuxta Medici ſententiam de vitâ periclitatur, antequàm

a Exa. c. 4. §. 32.

ſequàm vſu iudicij priuetur, omnibus Sacramentis ſanctis acceptis, tamquàm armis à Diuinâ liberalitate Chriſti Domini Noſtri nobis conceſſis, ad tranſitum à temporali vitâ ad æternam, ſe muniat.

Iuuari etiam debet orationibus omnium domeſticorum valdè peculiaribus, donec animam ſuo Creatori reddat. Et præter alios qui ingredi poſſunt plures † aut pauciores pro A arbitrio Superioris, aliqui delecti ſint oportet peculiariùs, vt infirmum morti proximum inuiſant, & ei aſſiſtant, & animoſiorem reddant; eaque ſuggerant, eiſque auxiliis iuuent, quæ eo tempore conuenient. Et cùm iam aliis rebus iuuari non poterit, eum Domino commendent, donec eius animam à corpore diſcedentem dignetur ad ſe recipere, qui eam tam caro pretio ſanguinis & vitæ ſuę redemit. 2

Poſteaquàm quis expirauerit, vſque ad ſepulturā eius 3

IN CAP. IV.

A ¶ *Si aliqui ex infirmis, quòd in phreneſim inciderint, vſu rationis priuati ſint (quo in ſtatu quidquid dixerint, nihil habet vel culpæ vel meriti) vel ſi contingeret eſſe aliquos, qui minus ædificationis in ſuâ ægritudine, quā par eſſet, præberent; vtriſque paucos aſsiſtere ex iis, quibus magis cōfideretur, oporteret.*

B ¶ *In*

B eius corpus decenter, † quamdiu conueniet, tenea-

C tur. Poſtmodùm † abſoluto officio, coram domeſticis pro more ſepeliatur: & manè proximo poſt eius mortem, omnes Sacerdotes domeſtici, pro eius animâ Miſſæ Sacrificium offerant: reliqui verò peculiari oratione pro eodem diuinam implorent clementiam; atque in eo perſeuerent vlteriùs, iuxta Superioris arbitrium, & cuiuſuis priuatam deuotionem, & obligationes quæ in Domino intercedunt.

B ¶ *In aliquo poſſent aliquot horæ deeſſe ad diem naturalem, quando mali odoris ratione (præſertim cùm viget æſtus) iudicio Superioris, anteuerti id tempus poſſe videretur: ordinarium tamen ſpatium id erit, quod dictum eſt.*

C ¶ *Vſus habet, vt officium dicatur tono mediocriter alto, ſine cantu; præſentibus in eccleſiâ domeſticis cum ſuis candelis accenſis, &c.*

4 Reddantur etiam certiores alij de Societate, in locis illis quæ Superior conuenire iudicauerit, vt ſimile officium præſtent: ita vt charitas erga eos qui vitâ perfuncti ſunt, non minùs quàm erga viuentes, in Domino demonſtretur.

Quòd

Quòd Conſtitutiones peccati obligationem non inducunt.

CAPVT V.

a Sup.c.1. §.1. & p.4. c.10.§.5.& p.9.c.3.§.8. & c.6.A.& p.10.§.13.

CVM *a* exoptet Societas vniuerſas ſuas Conſtitutiones, Declarationes, ac viuendi ordinem, omnino iuxta noſtrum Inſtitutum, nihil vllâ in re declinando, obſeruari; optet etiam nihilominùs ſuos omnes ſecuros eſſe, vel certè adiuuari, ne in laqueũ vllius peccati, quod ex vi Conſtitutionum huiuſmodi aut ordinationum proueniat,

b P.5.c.3.§.3.

incidant; viſum eſt nobis in Domino, *b* excepto expreſſo Voto, quo Societas Summo Pontifici, pro tempore exiſtenti, tenetur, ac tribus aliis eſſentialibus Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, nullas Cõſtitutiones, Declarationes, vel ordinem vllum viuendi, poſſe obligationem ad peccatum mortale vel veniale inducere ; niſi Superior ea In Nomine Domini Noſtri IESV Chriſti, vel

c P.9. c.3. §.20.

c In virtute Obedientiæ iuberet : quod in rebus, vel perſonis illis, in quibus iudicabitur, quòd ad particulare vniuſcuiuſque, vel ad vniuerſale bonum multùm conueniet, fieri poterit: & loco timoris offenſæ, ſuccedat amor & deſideriũ omnis perfectionis; & vt maior gloria & laus Chriſti Creatoris, ac Domini Noſtri conſequatur.

SEP-

SEPTIMA PARS

De iis, quæ pertinent ad admiſſos in corpus Societatis ad proximorum vtilitatem per vineam Domini diſtribuendos.

De Miſſionibus Summi Pontificis.

CAPVT I.

1 VT in ſextâ Parte de iis dictum eſt, quæ obſeruanda ſunt cuique de Societate erga ſeipſum, ita in hac ſeptimâ de iis dicendum eſt, quæ erga proximos (*a* qui finis noſtri Inſtituti valdè proprius eſt) dum diuiduntur per Chriſti vineam, vt in eâ illius parte, atque opere, quod ipſis commiſſum fuerit, ſe exerceant, obſer-

uari

a Exa. c. 1. §. 2. & p. 1. c. 2. §. 8. & c. 3. §. 1. & p. 3. c. 1. §. 9. & p. 4. prooem. & c. 12. §. 1. & p. 6. c. 3. § . 4. & p. 10. §. 2.

DECLARATIONES in ſeptimã Partẽ.

IN CAP. I.

A ¶ HI *ſunt qua-*

R

tuor

tuor modi vniuerſaliores, noſtros diuidendi per Chriſti Domini Noſtri vineam; de quibus totidem Capitibus Septimæ huius Partis agitur.

uari debent; † ſiue à Summo *a* Chriſti Domini Noſtri Vicario, ſiue à Superioribus Societatis, qui etiam Diuinæ Maieſtatis loco ipſis præſunt, per diuerſa loca mittantur; ſiue ipſimet ſibi eligant vbi, & quâ in re occupentur; *b* ſi ipſorum iudicio relictum fuerit, vt diſcurrant quacumque maius Dei & Domini Noſtri obſequium, & animarum profectum aſſequi ſe poſſe arbitrentur: ſiue labor ſit impendendus, non loca peragrando diuerſa, ſed in ſtabili ac continuâ habitatione, in aliquibus locis, vbi magnus diuinę gloriæ & obſequij prouentus ſperatur. Et vt primo loco de Miſſione Summi Pontificis, vt inter ceteras præcipua, tractetur; animaduertendum eſt quòd † eò fertur *c* intentio Voti illius, quo ſe Obedientiæ Summi Chriſti Vicarij, ſine vllâ excuſatione Societas obſtrinxit, vt quocumque gentium ad maiorem Dei gloriam, & animarum auxilium inter fideles *d* vel infideles, nos mittendos cenſuerit, nos conferamus. Nec

A

B

a P.6.c.2. §.13.

b Inf.§.7.& §.3.§.1.

c Exa.c.1. §.5.& p.5. c.3.§.3. & C.

d Inf. c.2.C. & p.9.c.3.F.

B ¶ Intentio quarti Voti ad Summum Pontificem, non tendebat ad locum aliquem particularem: ſed vt per varias mundi partes,

Nec intellexit Societas particularem aliquem locum; ſed vt per *a* orbem in diuerſas regiones, & loca ſpargeretur; cùm optaret, quod factu optimum eſſet, eligere; idque ſperaret futurum, ſi hanc ipſius diſtributionem Summus Pontifex faceret.

2 Et in hac parte, cùm omnem proprium ſenſum ac voluntatem Chriſto Domino Noſtro, & eius Vicario

tes, qui vouebant, ſpargerentur. Cùm enim qui primi conuenerunt in hanc Societatem, ex diuerſis prouinciis & regnis eſſent, nec eis conſtaret, inter quas regiones fidelium, b *vel infidelium verſari deberent; ne in viâ Domini errarent, promiſſionem illam, vel Votum emiſerunt, vt Summus Pontifex eos ad maiorem Dei gloriam, & iuxta ipſorum intentionem, per orbem diſcurrendi, diſtribueret: & ſicubi optatum ſpiritualem fructum non inuenirent, vt inde in alium atque alium locum, maiorem Dei gloriam & animarum auxilium inueſtigando, ſe conferrent.*

a Inf. c.1.H. & Exa.c.4. §.35.& p.3. c.2.G.& p. 4.proœ.A.

b Inf.c.2.C. & p.9.c.3.F.

C Societas ſubiecerit, † nec Superior pro ſeipſo, nec quiſquã alius ex inferioribus pro ſe, vel pro alio curare nec tentare mediatè vel immediatè cum Summo Pon-

C ❡ *Cùm aliquis ex inferioribus ad locum aliquẽ vel opus deſignare-*

Pontifice, vel eius miniſtris poterit, vt reſidere, vel mitti potiùs in hanc partem, quàm in illam debeat: ſed *a* inferiores hanc curam vniuerſam Summo Chriſti Vicario, ac Superiori ſuo; Superior verò, quod ad ſuam perſonam attinet, † Summo Pontifici, & ipſi Societati in Domino relinquat. D

3 *b* Prætereà, qui à Summo Pontifice deſignatus fuerit, vt aliquò ſe conferat; ſeipſum liberaliter, re temporali nullâ pro viatico per ſe, vel per alium poſtulatâ, offerat: quin potiùs ſic à Sūmo Pontifice mittatur, † vt eius Sanctitas ad maius Dei, & Sedis Apoſtolicæ obſequium fore, nullâ rei alte- E

retur, ad quod mittendus non fore, rebus à Summo Chriſti Vicario benè perſpectis, iudicaretur; Præpoſitus Generalis pleniorem notitiam eius Sanctitati dare, omnibus tandē ipſius arbitrio relictis, poterit.

D ¶ *Societas eſſe intelligerentur, qui ex eadem in loco vbi agit Præpoſitus Generalis, inuenirentur; qui poſſent quod res habet, benè Summo Pontifici referre, ſi aliorum relatu diuerſo adduci videretur, vt Præpoſitum Generalem, quò non conuenit ad commune bonum Societatis, & maius Dei obſequium, mittere cogitaret.*

E ¶ *Hoc ſanè repræſentari poterit, imò debebit, per Prælatū aut quemuis*

a Inf.c.2.C. & I.& c.3. §.1.

b Exa.c.1. §.5.& p.6. c.2.§.13.& I.

alterius in eo habitâ ratione, iudicauerit.

4 Si Summus Pontifex perſonam non deſignaret, ſed aliquem vel plures ad hunc vel illum locum proficiſci iuberet, Superioris arbitrio relinquendo, qui ſint ad huiuſmodi Miſſionem aptiores; Superior iuxta eius præceptum, eos qui magis conuenire, & aptiores ad id fore videbuntur, deſignabit. Quâ in re maius bonũ vniuerſale intuebitur, & vt quàm minimum detrimentum alia opera ad Dei obſequium ſuſcepta, patiantur.

5 *b* Ei qui ſic miſſus fuerit, plenè declarari conuenit plurimùm Miſſionẽ ſuam, & ſcopum, quò fertur Summi Pontificis intentio, & effectum, cuius gratiâ mittitur: F † & hoc, ſi fieri poteſt, in ſcriptis; quò exactiùs, quod ei iniunctum fuerit, explere poſſit.

† Eum-

uis alium, per quem Summus Pontifex iubet aliquò proficiſci, quæ ſit ipſius mens, a *de modo itineris conficiendi; & ibidem quò mittitur, manendi; num ex eleemoſynis propter Chriſti amorem emendicatis, an alio modo viuendo: quod enim Sũmo Pontifici melius videbitur, deuotiùs & ſecuriùs in Domino fiet.*

F ¶ *Si id non obtinebitur, curandum certè erit, vt verbotenus mens Summi Pontificis intelli-*

a Inf. c.2. G. & p.6.c.2. §.13.& I.

b Inf. c.2. §.2.& L.

telligatur: ſiue ipſemet eam immediatè, ſiue per Superiorem, vel Prælatum, vel quemuis alium ei qui mittitur, declaret.

G ¶ Superior etiam aliquibus documentis adhibitis, non ſolùm in ſuis, ſed etiã Summi Pontificis Miſſionibus iuuare poterit; vt meliùs quod ad Chriſti Domini Noſtri obſequium quæritur, conſequatur.

† Eumdem etiam Superior iuuare conſiliis ac inſtructione, quoad eius fieri poterit, curabit; vt in omnibus ad Dei, & Sedis Apoſtolicæ obſequium, vtiliùs ſuum impendat miniſterium. G

a Inf. c. 2. H. & p. 9. c. 3. G.

6 *a* Si ad particularia loca, tempore minimè limitato, per Summum Pontificem mittetur; ad tres menſes ibidem manendum ei eſſe intelligatur: & magis, aut minùs, pro modo maioris aut minoris ſpiritualis fructus, qui inde percipi videbitur, vel alibi ſperabitur; vel demum vt ad bonum aliquod vniuerſale magis expedire iudicabitur. Quæ omnia, iuxta Superioris arbitrium, qui ſanctam intentionem Pontificis, in Chriſti Domini Noſtri obſequiũ cõſiderabit, tranſigentur.

b Sup. §. 1. & inf. c. 3. §. 1.

7 Cùm *b* in locis deſignatis diutius erit reſidendum, ſi fieri poterit ſine detrimento principalis Miſſionis, atque intentionis Summi Pontificis, excurſiones aliquas, ſi po-

poterit, & cum fructu diuini ſeruitij eas fore iudicabit, facere non erit inconueniens: vt in locis vicinis, animarum auxilio ſeruiens, poſtmodùm ad ſuę reſidentiæ locum redeat: in quo quidem, præter id quod eſt ei peculiari ratione iniunctum (ad quod præcipuam etiam conferet curam, nec propter alias occaſiones, licet bonas, diuini obſequij poſthabebit) poteſt, & debet conſiderare, quibus aliis in rebus, quæ ad Dei gloriam, & animarum ſalutem conferant, ſuam operam ſine detrimento ſuæ Miſſionis (vt dictum eſt) poſſit impendere. Opportunitatem autem, quam Deus ad id dederit, quantum in eodem conuenire iudicabit, è manibus elabi non ſinet.

8 Ad finem noſtræ profeſſionis ac promiſſionis meliùs conſequendum, Præpoſitus Generalis cùm nouus Chriſti Vicarius in Apoſtolicâ Sede fuerit conſtitutus, per ſe, vel per alium, intra annum ab eius creatione & coronatione, teneatur eius Sanctitati declarare profeſſionem, *a* ac promiſſionem expreſſam Obedientiæ, quâ ipſi Societas peculiari Voto circa Miſſiones ad Dei gloriam ſe obſtrinxit. *a* Sup. M.

De Miſſionibus Superioris Societatis.

CAPVT II.

IN CAP.II.

A ¶ F*Aciliùs & expeditiùs pluribus locis (præſertim ſi remoti ſint à Sede Apoſtolicâ) per Superiorem Societatis prouideri poteſt, quàm ſi ſemper eis qui hominibus Societatis indigent, eſſet Summus Pontifex adeundus. Particularibus etiam ſecurius eſt, ſi cum ſuorum Superiorum Obedientiâ, quàm ſi pro arbitratu ſuo (etiam ſi id poſſent) & non ab iis miſſi proficiſcerentur, a à quibus Chriſti Domini Noſtri loco, vt ab interpretibus diuinæ voluntatis, ſunt regendi.*

a Inf. hoc §. 1.

B ¶ *Vt poteſt Præpoſitus Generalis reliqua munera per ſe ipſum, & per inferiores; ita & hoc mittendi ſuos, reſeruatis Miſſionibus, quas duxerit reſeruandas, obire poterit.*

b P. 9. c. 3. §. 9. & F. & G.

QVo † ſpirituali animarum neceſſitati ſubueniri multis in locis maiori cum facilitate ac ſecuritate eorum, qui ad id fuerint 1 A

deſtinati, poſſit; † b Præpoſiti Societatis, iuxta facultatem eis à Summo Pontifice conceſſam, mittere quoſuis de Societate pote- B

runt,

C erunt, † quocumque magis expedire iudicabunt: qui tamen vbicumque fuerint, ad Obedientiā Sedis Apoſtolicæ parati erunt. Et quia complures ſunt, qui aliquos ex Noſtris ſibi concedi petant, potiùs propriæ obligationis ſpiritualis erga ſuū gregem, vel aliorum commodorum, à fine noſtro magis diſtantium, ratione habitâ, quàm communium & vniuerſalium; Præpoſitus Generalis, vel qui ab eo hanc habuerit facultatem, diligenter in huiuſmodi

C ¶ a *Mittere quocumque eis videbitur, inter fideles, etiam in Indias, & inter infideles, præſertim vbi aliqua eſset habitatio fidelium, vt in Græciam, &c. intelligendum eſt. Vbi eſſent omnino infideles, conſiderare admodùm Superiorē oportebit in conſpectu Domini, num mittere, néc ne, & quò, & quos debeat.*

a Sup.c.1.§.1.& B.& p.4 9.c.3.F.

b *Semper autem erit ſubditi, Miſsionem ſuam, vt de manu Domini, hilari animo ſuſcipere.*

b Sup.c.1. §.2.

D Miſſionibus curet, † vt in ſuis ad hanc potiùs, quàm ad illam partem mittendis, rectiùs procedatur,

D ¶ *Vt in mittendo ad hunc vel ad illum locum, rectiùs procedatur, præ c oculis habendo maius diuinum obſequium, & vniuerſale bonum, vt regulam ad quam exigi Miſsiones oportet; eligenda videtur, in tam amplâ Chriſti Domini Noſtri vineâ (paribus ceteris,*

c Inf.hoc §.1.& E.

teris, quod in omnibus quæ ſequuntur debet intelligi) eius pars illa, quæ magis indiget; tam ob penuriam aliorum operariorum, quàm ob miſerum ſtatum, & infirmitatem proximorum in eâ, & damnationis extremæ periculum.

Conſiderandum eſt etiam, vnde veriſimile ſit fructum vberiorem, ex mediis proximi iuuandi quibus vtitur Societas, prouenturum; inde ſcilicet, vbi oſtium apertius, & maior diſpoſitio, & facilitas in hominibus, vt iuuari poſſent, videretur: quod quidem poſitum eſt in eorum maiori deuotione, ac deſiderio (quod ex inſtantiâ quâ Noſtros petunt, ex parte intelligi poteſt) vel in conditione & qualitate perſonarum, quæ magis ſint idoneæ, vt iuuari, & fructum quem ceperint, ad Dei gloriam conſeruare poßint.

Vbi magis debemus, vt in locis illis, in quibus Domus vel Collegia Societatis ſunt, vel aliqui ex eâ, qui ſtudent, & beneficentiâ populi iuuantur (ſi paria eſſent cetera quæ ad ſpiritualem profectum attinent) magis conueniret aliquos noſtros operarios verſari, & huiuſmodi loca talem ob cauſam, iuxta ordinem perfectæ charitatis, aliis præferri.

❧ Inf. E. *Quia bonum, quò a vniuerſalius, eò diuinius eſt; illi homines, & loca, quæ, cùm profecerint, in causâ erunt, vt bonum ad multos alios qui eorum auctoritatem ſequuntur, vel per eos reguntur, perueniat, debent præferri. Sic ſpirituale auxilium, quod hominibus magnis & publicis (ſiue ſæculares, vt Principes, Domini, Magiſtratus, vel Iuſtitiæ mini-*

miniſtri; ſiue Eccleſiaſtici illi ſint, vt Prælati) quodq́; viris doctrinâ & auctoritate eminentioribus confertur, maioris momenti eſſe propter rationem eamdem boni vniuerſalioris exiſtimandum eſt: propter quam etiam, auxilium impenſum magnis gentibus, vt Indis, vel populi primariis, vel Vniuerſitatibus, quò ſolent multi confluere, qui ſi iuuentur, ipſi operarij eſſe ad alios iuuandos poterunt, debeat præferri.

Vbi itidem intelligeretur inimicus Chriſti Domini Noſtri ſeminaſſe zizania, ac præcipuè effeciſſe, vt malè ſentiant, vel malè affecti ſint in Societatem, quò impediatur fructus, qui ex eâ poſſet prouenire; tunc impenſiùs eſſet incumbendum; præſertim ſi alicuius momēti, & cuius habenda ſit ratio, is locus eſt: eoq́; mittendi eſſent homines, ſi fieri poſſet, qui vita exemplo, & doctrinâ, conceptam ex falſis narrationibus malam opinionem remouerent.

E & † ad hoc opus potiùs, quàm — E ¶ *Ad meliorem ac certiorem operū electionem, ad quæ Superior ſuos mittit, a eadem regula ob oculos verſetur, ſcilicet diuinus honor maior, maiusq́; bonum vniuerſale. Hæc enim conſideratio iuſtiſſimè ad mittendum in hunc locum potiùs, quàm in illum mouere poteſt. Et vt aliqua quæ ad alterutram partem poſſunt momentum habere, attingantur; in primis, cùm poſſint, qui de Societate ſunt, operam ſuā collocare, vbi bona* a Sup. D. & inf. hoc §. 1.

na

na ſpiritualia quæruntur, & etiam vbi corporalia, in quibus etiam miſericordia & charitas exercetur; cùm itidem aliqui poßint in rebus maioris ſuæ perfectionis, & minoris, & demum in rebus
a Inf.c.4. §.9. *ex ſe melioribus, & minùs bonis iuuari;* a *ſi vtraque ſimul præſtari non poſſunt, priora (ceteris paribus) ſecundis ſemper eßent præferenda.*

Cùm etiam res aliquæ in diuino ſeruitio magis vrgeant, aliæ minùs, quòd remedij dilationem meliùs ferant; quamuis alioqui æqualis eſſent momenti, priores poſterioribus ſunt anteponendæ.

Cùm etiam quædam peculiari quodam modo ad Societatem pertineant, vel cernatur alios non eſſe, qui eiſdem vacent; rurſus aliæ, quarum curã, & modum eiſdem proſpiciendi, alij habent; priores in Mißionibus priorem locum habere æquum eſt.

Sic etiam inter pia opera, quæ æqualis eſſent momenti ac neceßitatis, & quæ æqualiter vrgerent, ſi aliqua ſecuriora tractãti, alia verò periculoſiora eſſent; & rurſus, aliqua quæ faciliùs & expeditiùs, alia quæ maiori cum difficultate & longiori tempore abſoluuntur; priora etiam debent præferri.

b Sup.D. & inf.c.3.§.2. b *Ceteris quæ dicta ſunt, paribus; cùm etiam ſint aliquæ occupationes vniuerſalioris boni, & quæ ſe ad plurium auxilium extendunt, vt concionari, vel legere; aliæ magis particulares, vt Confeſſiones audire, vel exercitia ſpiritualia tradere; ſi vtriſque vacari non poteſt, priores præferantur: niſi aliqua circumſtantiæ mouerent, vt ſecundæ magis*

con-

conuenire viderentur. Cùm etiam quædam pia opera diuturniora, & ſemper profutura ſint, vt fundationes aliquæ piæ, quæ ad proximorum auxilium inſtituuntur; alia minùs diuturna, quæ rarò, & ad tempus exiguum iuuant; conſtat priora ſecundis eſſe præferenda. Et ſic Præpoſitus Societatis potiùs ad hæc quàm ad illa, ſuorum operam conferre debet. Fiunt verò hæc omnia propterea quòd ad maius Dei obſequium, maiuſq; proximorum bonum ita conueniat.

F quàm ad illud. & † vt hanc perſonam potiùs, quàm illam

F ¶ a *Quāuis ſumma prouidentia, & Sancti Spiritus directio, ea ſit, quæ efficaciter meliora cùm in aliis omnibus eligere faciat, tum in mittendis ad quemuis locum illis, qui magis conuenient, & quadrabunt perſonis, & rebus, propter quas mittuntur; illud tamen in vniuerſum dici poteſt; primùm, quòd ad res grauiores, & in quibus plus refert non errare (quoad ſitum in eo fuerit cum diuinâ gratiâ, qui prouidere debet) mitti viros magis delectos, quibuſq; magis confidatur, oportet.* a Procem. Conſtit. & p.1.c.2.§.13. & p.4. c.8. §.8.

In rebus quæ corporis labores maiores exigunt, qui robuſtiores & ſaniores.

Vbi pericula ſpiritualia plura ſunt, qui in virtute magis probati & ſecuriores.

Vt agant cum viris prudentibus, qui ſpiritualem gubernationem vel temporalem habent, ij conuenire magis videntur, b *qui diſcretionis & con-* b P.1.c.2. §.9.& 10.

conuerſandi cum hominibus gratiam habent; cum exteriori ſpecie (modò, quæ interiora ſunt, non deſint) quæ ad auctoritatem conferat. Poſſet enim magni momenti eſſe eorum conſilium.

Ingenioſis & ſubtilibus ac litteratis, ij magis quadrant, qui in ingenio itidem & litteris peculiare donum habent. Hi enim in lectionibus, & colloquiis magis iuuare poterunt.

Ad populum, vt plurimùm, aptiores erunt, qui talento Prædicationis & audiendarum Confeſſionum pollent.

Quod ad numerum attinet huiuſmodi operariorum, qui mittendi ſunt, & combinationẽ eorũ, conſideratio erit etiam adhibenda: & primò quidẽ, cùm fieri poſſet, cõueniret vnum ſolum non mitti; ſed ſaltẽ duos: tum vt mutuò ipſi in rebus ſpiritualibus & corporalibus iuuentur, tum vt poſſint eſſe magis vtiles iis ad quos miſſi ſunt; labores inter ſe diuidẽdo, quos in ſeruitium proximorũ ſuſcipiunt.

Et ſi duo mittentur, cum vno Concionatore vel Lectore commodè coniungeretur alius, qui meſſem in Confeſſionibus, & ſpiritualibus exercitiis, quã ille præpararet, colligeret; iuuaretq́; eumdem in colloquiis, & aliis mediis, quæ ad proximos iuuandos adhiberi ſolent.

Sic etiam, ſi quis in modo procedendi Societatis, & cum proximis agendi parum exercitatus mitteretur; alteri in his magis exercitato adiungi deberet; quem imitari, cum quo conferre, quemq́; de rebus dubiis, quæ occurrent, conſulere poſſit.

Alicui

Alicui valdè ſeruenti & animoſo, alius magis circumſpectus & cautus benè adiungeretur: a *& ſic de aliis mixtionibus huic ſimilibus; ita vt diuerſitas vinculo charitatis vnita, ſic vtrumque iuuet, vt contradictionem vel diſcordiam inter eos, aut alios proximos generare non poſſit. Plures, quàm duos, cùm opus ad quod mittuntur, maioris eſſet momenti in diuino obſequio, ac maiorem multitudinem exigeret, & alioqui Societas plures operarios ſine detrimento rerum aliarum ad maiorem Dei gloriam & vniuerſale bonum ſpectantium poſſet prouidere, Superior mittere poterit; prout ſancti Spiritus vnctio eum docuerit, vel in diuinæ Maieſtatis conſpectu melius conuenientiuſq́; ipſe ſenſerit.* a P.8.c.1.§.3.&C.

G lam mittat, † hoc, vel ad modũ attinet

G ¶ b *Quod ad modũ attinet eos mittẽdi (præter conuenientem inſtructionem) num pauperum more, vt ſine iumento ac pecuniâ, an maiori cum commoditate mitti oporteat;* c *cum litteris item, an ſine illis, quò tendunt, deſtinatis (ſiue ad priuatos aliquos homines, ſiue ad ciuitatem, vel eius caput ſcribentur, quæ ad auctoritatem aut beneuolentiam conferant) Superior vndecumque maiorẽ proximorum ædificationem, & diuinum obſequium intuendo, quod conuenit, conſtituet.* b Sup.c.1.E.& p.6.c.2.§.13.&I. c Inf.M.

H illo modo, † ad prolixius, vel breuius tempus; id e ſemper, quod ad

H ¶ d *Tempus quod Miſſionibus dandum* d Sup.c.1.§.6.& p.9.c.3.G. e Sup.D.&E.

ad maius Dei obſequium, & bonum vniuerſale facit, ſtatuatur. Cum hac ergo rectiſſimâ ac ſinceriſſimâ intentione, in Dei ac Domini Noſtri conſpectu habitâ, & ſi ei videbitur, propter deliberationis difficultatem vel momentum, re diuinæ Maieſtati, ſuis & domeſticorum orationibus ac Sacrificiis, commendatâ; & cum aliquo vel pluribus ex eadem Societate, qui videbuntur inter eos qui adfuerint, communicatâ; ſtatuet per ſeipſum, num mittere debeat, nécne: & ſic de reliquis circumſtantiis, vt ad Dei maiorem gloriam conuenire iudicabit. Erit autem eius, qui mittitur, officium, nullâ ratione ſe ingerendo ad eundum, vel manendum in hoc loco potiùs, quàm in

dum eſt, ſiue ad hanc, ſiue ad illam partem mittātur, quādo à Summo Pontifice præſcriptum non eſt, metietur, hinc quidem qualitas negotiorum ſpiritualium, quæ tractantur, & momentum ipſorum maius aut minus, habitâ neceſſitatis, & fructus qui percipitur vel ſperatur, ratione; inde verò, conſideratio eorum, quæ aliis in locis ſe offerunt, & obligatio eis vacandi, & vires Societatis, quas habet, vt his atque illis operibus poſſit ſatisfacere. Quædam etiam accidere ſolent, quæ expendenda ſunt, vt Miſſionis tempus, vel breuius

uius

uius ſit, vel prolixius. a *Demum habitâ primi noſtri Inſtituti ratione, cùm hoc ſit per varias mundi partes diſcurrere, ac magis vel minùs in illis hærere, pro fructus, qui cernitur, modo; videndum erit, num conueniat plus aut minus temporis in his, aut illis Miſsionibus impendi.* b *Et vt hoc intelligatur, conueniet crebris litteris certiorem reddi Superiorem percepti fructus ab his, qui miſsi ſunt.*

a Sup. c.1. §.1. & Ex. c.4. §.35. & p.3. cap.2. G. & p.4. proœ. A.

b Inf. §.2. & p.8. c.1. §.9. & L.

c *Cùm mutari aliquem oportebit, animaduertat Superior, quòd ad eum reuocandum, quoad fieri poterit, iis mediis vtatur; vt hi, à quibus aliquis euocatur, potiùs beneuoli omnino maneant, quàm offenſi vel malè affecti; & quòd in omnibus honor & gloria diuina, & bonum vniuerſale quæritur, ſibi perſuadeant.*

c P.10. §.11. & B.

I illo, † e plenam ac omnino liberam ſui diſpoſitionem Superiori, f qui eum Chriſti loco dirigit, ad ipſius maius obſequium & laudem relinquere. Sic etiam, vt alij maneant alicubi, vel aliò ſe conferant,

I ¶ d *His non repugnat proponere motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt; ſubiiciendo ſuum ſentire & velle ei, quod ipſius Superior, Chriſti Domini Noſtri loco, ſentiret ac vellet.*

d Exa. c.8. A. & p.5. c.4. F.

e Sup. c.1. §.2. & inf. c.3. §.1. & p.4. c.10. §.5.

f Sup. A. & p.3. c.1. §.23. & p.4. c.10. §.5. & p.6. c.1. §.1.2. & 3. & p.8. c.1. D. & p.9. c.3. §.20.

K † nemo quoquo modo ſine conſenſu Superioris ſui, per

K ¶ *Hinc planum ſit, pro-*

prohiberi, ne quis Principem, vel Communitatem, aut hominem quemuis magnæ auctoritatis, ad ſcribendum Superiori, vel verbotenus petendum aliquem de Societate, moueat; niſi priùs, cum Superiore communicatâ re, hanc eſſe ipſius voluntatem intellexerit.

a Sup.c.1. §.5.& F.& G.

per quem ille in Domino gubernandus eſt, curare debet.

2 *a* Quocumque Superior mittet aliquem, † eum plenè inſtruere (& ordinariè in ſcriptis) debebit, tam de modo procedendi, quàm de mediis, quibus eum vti velit ad finem, quem in animo habet. Per *b* crebram etiam litterarum communicationem, quantum fieri poteſt, totius ſucceſſus certior redditus ex eo loco, vbi ipſe reſidet (vt perſonæ, & negotia exegerint) conſilio, † & aliis auxiliis, quæcumque adhiberi poſſint, prouidebit; vt maius ſeruitium Deo fiat, magiſque commune bonum per perſonas Societatis iuuetur: quod tantò maiori curâ

b Sup.H.& p.8.c.1.§.9. & L.

L ¶ *Dicitur ordinariè, propterea quòd aliquando is, qui mittitur, tam inſtructus eſt, tantâque dexteritate pollet, vt inſtructio nõ ſit neceſſaria. Sed demum hoc fiet, quandocumque opus erit.*

M ¶ *Cuiuſmodi eſſent orationes & Miſſæ, quæ initio præſertim ſuſcipiendorum operum,*

curâ præſtari debebit, quã-tò negotij qualitas (quòd vel magni momenti ſit, vel

rum, vel quando maior ſubſidij neceſsitas cernitur, quòd res magni momenti ſint, vel difficultates graues incidant, ad id applicentur. In hoc ergo, ſicut & in aliis auxiliis a ſuarum patentium, aut Sedis Apoſtolicæ litterarum, & aliis rebus, quæ poſſent eſſe neceſſariæ; prouidebit Superior, prout ratio & charitas monebit. a Sup.G.

N difficile) † & perſonarum, quæ miſſæ ſunt (quòd conſilio, & inſtructione indigeant) id magis exigit.

N ¶ *Hoc conſilium, & inſtructio, non tantùm negotiis, ſed etiam perſonis, prout vnuſquiſque vel animari, vel reprimi opus habet, perutile eſſe poterit: & ſic de aliis intelligatur.*

De liberâ ad hanc vel illam partem profectione.

CAPVT III.

1 QVAMVIS b eorum ſit, qui ſub Obedientiâ Societatis viuunt, ſe non ingerere directè vel indirectè ad ſui Miſſionem, ſiue à Summo Pontifice, ſiue à ſuo Superiore b Sup.c.1. §.2.& c.2. §.1.& 1.

riore In nomine Domini Noſtri Iesv Chriſti mittātur; qui tamen ad regionem aliquā magnā (cuiuſmodi eſſet India, vel aliæ Prouinciæ) miſſus eſſet; *a* ſi pars eius aliqua, peculiari limitatione ei aſſignata non fuerit, poteſt magis, & minus in hoc vel in illo loco immorari, aut diſcurrere quacumque, omnibus perpenſis (in ſe, quod ad voluntatem ſuam attinet, indifferentiam ſentiendo) & oratione factâ, iudicauerit ad Dei gloriā magis expedire. Hinc apparet quòd (primæ & ſummæ Obedientiæ Summi Pontificis non repugnādo) multò magis in huiuſmodi Miſſionibus, Superiori ad hanc partem potiùs, quàm ad illam, prout in Domino ſenſerit conuenire, eoſdem dirigere licebit.

a Sup.c.1. §.1.& 7.

Vbicũque quis maneat, ſi 2
non eſt ei iniũctum, vt medio aliquo limitato vtatur, quale eſſet legere, vel prędicare; in eo ſe exercebit, ex iis quibus vtitur Societas, in quartâ Parte, capite octauo dictis, & proximo capite dicēdis, † *b* quod magis cōuenire iudicabit: atque etiā quod *d* in ſextâ Parte deuitandum dicitur, ad maius Dei obſequium etiam deuitabit. A

IN CAP.III.

A ¶ Q*Vãuis hoc ita ſe habeat, tamē conferre media, quibus vti debet cũ* c *eo Superiore, qui ei propior fuerit, ſemper erit ſecurius.*

b Sup.c.2. D.& E.
c P.8. c.1. §.4.
d P.6.c.3 §.4. & ſequentibus.

Qui-

Quibus in rebus Domus & Collegia Societatis proximum adiuuent.

CAPVT IV.

1 QVIA non ſolùm enititur Societas, diſcurrendo per varia loca, ſed etiam in quibuſdam continenter reſidendo (vt in Domibus & Collegiis) proximos iuuare; operæ pretium eſt intellexiſſe, quibus modis poſſint animæ in huiuſmodi locis iuuari; vt eorum pars illa, quæ poterit, ad gloriam Dei exerceatur.

2 Et primò quidem conferet bonum exemplum totius honeſtatis ac virtutis Chriſtianæ; *a* vt non minùs bonis operibus, imò magis, quàm verbis eis *b* ædificationi eſſe, quibuſcum agitur, curent. *a* P.10. §.12. *b* P.6. c 2. §.16.

3 Iuuatur etiam proximus ſanctis deſideriis, & orationibus in Dei conſpectu pro vniuersâ Eccleſiâ, ac

A † pro iis præſertim, qui maioris ſunt momenti, ad eius vniuerſale bonum effuſis; ac pro amicis et-

IN CAP. IV.

A ¶ *CViuſmodi ſunt* Principes *Eccleſiaſtici, & ſæculares, & alij, qui mul-*

a P.4.c.1.

multùm prodeſſe, vel obeſſe bono animarum, & diuino obſequio poßet.

etiam, & a benè de nobis meritis viuentibus, & vitâ functis; ſiue poſtulent ipſi, ſiue non poſtulent; ac pro illis, in quorum auxilium peculiariter ipſi, & reliqui de Societate in variis locis inter fideles, & infideles incumbunt: vt Deus omnes ad gratiam ſuam excipiendam, per debilia huius minimæ Societatis inſtrumenta diſponere dignetur.

4 Miſſarum etiam Sacrificiis iuuare poſſunt, & aliis diuinis officiis, † nullâ c pro eis eleemoſynâ acceptâ; ſiue aliqui particulares ea petierint, ſiue pro ſuâ deuotione quiſque ea Deo obtulerit. Et quod attinet ad Miſſas, præter d eas quæ pro Fundatoribus dicuntur, vna, vel duæ, aut plures (pro numero Sacerdotum, & prout conuenerit) ſingulis hebdomadis pro benefactoribus viuis, aut defunctis offerentur; Deum ac Dominum Noſtrum rogando, vt pro illis hoc ſanctum Sacrificium admittere, & pro infinitâ ac ſummâ liberalitate ſuâ, eam beneficentiam remunerari, quâ illi erga Societatem noſtram ex diuino amore ac reuerentiâ vſi ſunt, æternis præmiis dignetur.

B B ¶ *Vt* b *in ſextâ Parte explicatum eſt.*

b P.6.c.2. §.7. c Exa.c.1. §.3.& p.6. c.2.§.7.& p.10.§.5.

d P.4.c.1.

5 Poterit e iuuari etiam proximus Sacramen-

e P.4.c.8. §.4.

mentorum administratio-
ne: præcipuè in audiendis
C Confeſſionibus († ad quas
aliqui à Superiore, qui eo
fungantur officio, ſunt de-
ſignandi) & in ſancto Eu-

C ¶ *Præter eos qui Confeſſarij ordinarij conſtituti ſunt, Superioris erit, in ſpiritualibus neceßitatibus quæ occurrunt, videre, num alij horum Sacramentorum adminiſtrationi vacare debeant; & quod conuenit, ſtatuere.*

D chariſtiæ Sacramento,† ex-
tra Paſchæ tamen feſtum,
ſuâ in eccleſiâ adminiſtran-
do.

6 Proponatur verbum Dei
populo aſſiduè in eccleſiâ,
in Concionibus, Lectioni-
bus, & in Chriſtianâ Do-
ctrinâ, per eos quos Supe-
rior probauerit, & ad tale

D ¶ *Paſcha, intelliguntur octo dies ante, & totidem poſt ipſum feſtum: quamquàm eo tempore, qui facultatem haberent, vel peregrini, & reliqui quos ius excipit, poſſunt ad Communionem admitti: & illi etiam, qui cùm iam ſuis Parochiis ſatisfecerint, vellent hiſce quindecim diebus ſemel aut ſæpius in noſtris eccleſiis Sanctiſsimum Chriſti Corpus accipere.*

E munus deſtinauerit: † &
quidem iis temporibus, &
modo, a qui eidem ad ma-
iorem

E ¶ *Quia quibuſdam in locis fieri poſſet, vt aliquando his* [a] P.4.c.8. §.3.

his mediis, vel earum parte vti non conueniret; Conſtitutio non obligat, niſi cùm Superiori eis vtendum eſſe videretur: ſed eam intentionem oſtendit, quam habet Societas in locis, in quibus reſidet; quæ ea eſt, vt hæc tria media, vel duo ex illis, vel quod eorum magis conuenire videbitur exerceatur.

iorem Dei gloriam, & animarum ædificationem expedire videbitur.

Poteſt & hoc ipſum, quod dictum eſt, extra eccleſiam Societatis, aliis in eccleſiis, vel plateis, vel aliis locis præſtari; quando ei, qui ceteris præeſt, ad maiorem Dei gloriam conferre videbitur. 7

a Exa.c.6. §.4.& p.4. c.4.§.6.

a Curabunt etiam priuatim proximum piis colloquiis ad meliora promouere; tum conſilio, & exhortatione ad bona opera, † tum *b* etiam tradendis ſpiritualibus exercitiis. 8 F

b P.4.c.8. §.5.& F.

Corporalibus etiam pietatis operibus, *c* quantum ſpiritualia, quæ maioris ſunt momenti, permittent; quantumque vires patientur, incumbent; vt infirmis iuuandis, præcipuè in Xenodochiis, eos inuiſendo, & aliquos, qui eis inſeruiant, 9

c Sup.c.2. E.

F ¶ *Exercitia ſpiritualia plenè non niſi paucis, iisq; huiuſmodi, vt ex eorum profectu, non vulgaris ad Dei gloriam fructus ſperetur, tradenda ſūt. Prima*

uiant, mittendo; & diſſidentes ad concordiam reuocando; ſic etiam pauperes, ac in cuſtodiis publicis detentos, quoad eius fieri poterit, per ſe ſubleuando, G † & vt alij ſubleuent, curando. Metiatur autem oportet Præpoſiti prudentia (qui maius Dei obſequium ac bonum vniuerſale ſemper ob oculos ſibi proponet) quantum in huiuſmodi rebus operę ſit ponendum.

10 *a* In Collegiis, & eorum eccleſiis fiet, ex iis quæ de Domibus dicta ſunt, quod fieri poterit; prout opportunum fuerit, iuxta Superioris (vt dictum eſt) arbitrium. *a* P.4.c.8. §.1.

11 *b* Qui talento præditus ad ſcribendos libros communi bono vtiles, eos conſcriberet; *c* in lucẽ edere non debet aliqua ſcripta, niſi *b* P.6.c.2.O. *c* P.3.c.1. §.18.& p.4. c.6.O.

ma hebdomada exercitia ad multos, & aliqua conſcientiæ examina & modi orandi (præſertim primus trium illorum, qui in exercitiis proponuntur) ad multò plures etiam extendi poſſent. quiuis enim bonâ præditus voluntate ad hæc idoneus erit.

G ¶ *Nihilominùs non conuenit, Societatem, vel eius Domos, aut Collegia, cum aliquâ Congregatione miſceri: nec in eâ vlli conuentus agãtur; niſi qui ad earumdem Domorũ vel Collegiorum finẽ, in diuino obſequio fient.*

niſi priùs Præpoſitus Generalis ea videat, & legi ac examinari faciat; vt, ſi ad ædificationem fore videbuntur, & non aliter in publicum prodeant.

De iis, quæ ad officia domeſtica, & res 12
alias magis particulares pertinent, *a* in Regulis Domorum dicetur: nec vlteriùs progrediemur circa Miſſiones, vel diuiſionem eorum, qui de Societate ſunt, per vineam Domini Noſtri IESV Chriſti.

a Procem. declar. & p.4.c.10. §.6.

OCTA-

OCTAVA PARS

De iis, quæ conferunt ad eorum, qui diſperſi ſunt, cum ſuo capite, & inter ſe mutuam vnionem.

De iis, quæ iuuant ad vnionem animorum.

CAPVT I.

1 QVo difficilius eſt, mēbra huius Congregationis cum ſuo capite, & inter ſe inuicem vniri,
A † quòd tam diffuſa in diuerſis mundi partibus inter fideles & infideles ſint; eò impenſiùs, quæ iuuant ad vnionem, quærenda ſunt: quandoquidem nec

DECLARATIONES In Octauam Partem.

IN CAP. I.

A ¶ *SVnt & aliæ rationes, qualis eſt, quòd vt plurimùm*

rimùm littera-ti erunt, & gra-tiâ apud Prin-cipes & prima-rios viros, ac populos non pa-rum valebunt.

nec conſeruari, nec regi, atque adeò nec finem, ad quem tendit Societas ad maiorem Dei gloriam, conſequi poteſt, ſi inter ſe & cum capite ſuo membra eius vnita non fuerint. Dicetur ergo de iis, quæ conferunt ad animorum vnionem: Deinde de iis quæ ad vnionem perſonalem in Congregationibus vel conuentibus pertinent. Et quidem circa animorum vnionem, quędam ex parte ſubditorum, quædam ex parte Superiorum, quædam ex vtrorumque parte iuuabunt.

a Par. 4. Procе.A.& p.5.c.2.§.1. & 2.& p.10. §.7.

B ¶ *Hoc autem non excludit numerũ (licet magnũ) eorum, qui erunt idonei, vt in Profeſſos, vel Coadiutores formatos, vel Scholaſticos approbatos admittantur: ſed hoc eò ſpectat, vt commendatum*

2 Ex parte ſubditorum, iuuerit, † magnam *a* turbam hominũ ad Profeſſionẽ non admitti; nec quoſcumque, ſed ſelectos homines, etiam inter Coadiutores formatos, aut Scholaſticos retineri. Multitudo enim magna eorũ, qui vitia ſua non benè domuerũt, vt ordinem non fert, ita nec vnionem, quę in Chriſto Domino Noſtro tã neceſſaria eſt, vt bonus ſtatus, ac procedendi modus Societatis cõſeruetur. B

Et

3 Et quia huiuſmodi vnio magnâ ex parte per Obedientiæ vinculum conficitur; *a* hæc ſemper in ſuo vigore conſeruāda eſt: & qui foras ad laborandum in agro Dominico ex Domi- C bus mittũtur, † quoad eius fieri poteſt, in eadem ſint exercitati: *b* & hi in virtute, qui primas in Societate tenent, bono ſui exemplo aliis præluceant; vniti omnino cum ſuo Superiore; & promptè, humiliter, & deuotè ei obediendo, perſiſtant. *c* Qui autem tam egregium ſui ſpecimen in Obedientiâ non dediſſet, certè ei adiungi deberet ſocius, qui in eâ magis eſſet conſpicuus. Nam vt plurimùm ſocius qui in Obedientiâ magis profecit, eum qui minùs in eâ profeciſſet, cum diuino fauore, in eadem iuua-

tum habeatur, ne, qui tales non erunt, idonei (præcipuè ad Profeſſionem) facilè cenſeantur: & cùm benè obſeruabitur quod in primâ, & in quintâ parte dictum eſt, ſatis erit. Qui enim huiuſmodi eſſent turba exiſtimari non deberent: ſed potiùs gens electa, tametſi magna ea eſſet.

C ¶ *Cùm experimento compertum eſſet, aliquos ex iis qui miſſi ſunt, non rectà incedere, quod ad Obedientiam attinet; vel reuocari debent, vel ſocij qui in eâ profecerint, eis adiungi, quamuis initio miſſi non fuiſſent.*

a P.3.c.1.§.23.& p.6.c.1.

b P.4.c.10.§.4.& 8.

c P.7.c.2.F.

iuuabit. Et alioqui, quamuis ad hunc ſcopum non tenderetur, ei qui cum aliquo munere gubernandi mittetur † *a* Collateralis D ſocius (ſi Superiori videbitur quòd ſic meliùs commiſſo muneri ſatisfaciet) adiungi poterit: qui ſic ſe geret cum eo qui aliis præeſt, & ille inuicem cum hoc, vt Obedientia ac reuerentia ſubditorum, debilior erga Superiorem non reddatur: ſed illi potiùs verum ac fidelem aliutorem, & ſubleuatoren erga ſuam perſonam, & aliorum, qui ſuæ fidei conmiſſi ſunt, ſibi datum eſſe in Collaterali experiatur.

b Ad eamdem Obedien- 4
tiæ virtutem ordo benè obſeruatus inter ipſos Superiores, quorũ alij aliis ſubduntur, & inferiorum erga illos, pertinet: ita vt ſinguli, qui in aliquâ Domo vel Collegio verſãtur, ad ſuum Præpoſitum Localem, ſeu Re-

a P.4.c.17. B.

b Inf.§.6.p.4.c.10.§.5. & p.10.§.9.

D ¶ *Quamuis Collateralis, Obedientiæ Præpoſiti, vel perſonæ illius cui datur, non ſubdatur; debet tamen ei interiùs & exteriùs reuerentiam exhibere; ac in eâ reliquis, qui eius Obedientiæ ſubduntur, exemplum præbere. Debet itidem quâ poterit diligentiâ eum, qui aliis præeſt, iuuare in rebus omnibus ad ipſius officium pertinẽtibus, in quibus eius operam ille requiret.*

Quamuis etiam nullâ de re interrogaretur, cùm tamen anim-

Rectorem recurrant, & per eum in omnibus regi ſe ſinant. Eis autem qui per prouinciam aliquam variis in locis diſiuncti manent, ad Prouincialem Præpoſitum, *a* vel alium Localem viciniorem erit recurrendum, prout eis iniunctum fuerit. *b* Omnes verò Præpoſiti Locales, vel Rectores crebrâ communicatione cum Prouinciali vtantur; & iuxta eius arbitrium in omnibus ſe gerant. Eodẽ modo Præpoſiti Prouinciales cum Generali ſe habe-

animaduertet, quòd ei aliquid dici conueniat, quod ad perſonam, aut res quæ ſunt ipſius officij, pertineat; debet fideliter ea quæ oportet, ei referre; & cum libertate & modeſtiâ Chriſtianâ, quod ſentiat, explicare: propoſitis tamẽ ſuis rationibus, & iis quæ ipsũ mouent, ſi Præpoſitus in ſuâ contrariâ ſententiâ perſiſteret, Collateralis proprium iudicium ſubmittere, & ei conformem ſe reddere debet; niſi tamen clariſsimè intelligeret illum errare: quod ſi accidet, ad Superiorem referre debet.

Curet etiam Collateralis vnionem, quoad eius fieri poterit, ſubditorum inter ſe, & cum ſuo Præpoſito immediato; & inter eos velut Angelus pacis incedat: & ſtudium adhibeat; vt de Superiore ſuo ſic ſentiant, illumq; ita ament vt oportet, c quem Chriſti Domini Noſtri loco habent.

d Debet etiam certiorem reddere Superiorem ſuum

a P.7.c.3. A.

b P.9.c.6. §.2.

c P.3. c.1. §.23. & p.4. c.10.§.5. & p.6.c.1.§.1. 2. & 3. & p.7.c.2.§.1. & A. & p.9. c.3.§.10.

d Inf.§.9. & p.4.c.17. §.7.

ſuum Generalem, vel Prouincialem iis de rebus, quas vel ipſe, vel is, cui Collateralis adiunctus eſt, commendaret: & ſponte ſuâ etiam eius loco id faciat, cùm per aduerſam corporis valetudinem, vel occupationes, vel aliquam aliam cauſam, ille in hac parte officio ſuo deeſſet.

Contrà, Præpoſitus cum ſuo Collaterali nonnulla obſeruare debet: ac primùm, conſiderando quòd non vt ſubditus, ſed vt auxilium & ſubleuamen ei datus eſt, peculiarem erga eum dilectionem, & honorem præ ſe ferre debet: agatq́; cum eo familiariter, vt ſit animoſior ad ei dicendum, quod ſentit; commodiuſq́; id faciat, ac videat, quâ in re eum iuuare poſſit. Curet etiam, vt auctoritatem habeat, & diligatur ab inferioribus: eò enim vtiliùs eius miniſterio erga illos vtetur.

Si qua occurrerint, quæ difficiliora eſſe videantur; cum eo tractari oporteret, eius ſententiam rogando, & ad dicendum quod ſentit (etiam cùm non interrogaretur) reducendumq́; ſibi in memoriam quod ad ſuam perſonam & officium conuenire videatur, exhortando. Et auditis, quæ à Collaterali dicuntur, meliùs per ſeipſum, quod facto opus eſt, conſtituet.

Quod attinet ad executionem ſui officij, ad ſubditorum gubernationem, vtatur Collaterali, vt fideli miniſtro in rebus maioris momenti; ſiue vniuerſales ſint, ad Domos, ſiue particulares, ad quemuis ex fratribus ſpectantes.

In iis, quæ ad Præpoſitum Generalem pertinent,

eiq́;

eiq́; debentur, vtatur etiam eius operâ: & in omnibus eo habeat loco, eoq́; modo ipſi confidat, quo alteri ſibi (demptâ poteſtate) in ſpiritus vnione in Chriſto Domino Noſtro.

Et animaduertendum eſt, duabus ex cauſis præcipuè Collateralem adiungi debere. Prima eſt, quando in eo, qui cum præcipuo munere mittitur, maius auxilium deſideraretur; propterea quòd non ſit magnoperè verſatus & exercitatus in huiuſmodi gubernatione; vel propter alias cauſas: quamuis eius deſideria, & vita ad maiorem Dei gloriam ſint valdè approbata. Secunda, quando aliquis ex eis, quos ſecum eſt habiturus, huiuſmodi eſſet, vt exiſtimaretur minùs profecturus, ſi ſub eius qui præeſt, Obedientiâ conſtituatur, quàm ſi vt Socius adiungeretur: dummodò talentum ad eumdem iuuandum haberet.

E bebunt. † Sic enim, *a* ſubordinatione cõſeruatâ, vnio, quæ in eâ quàm maximè conſiſtit, aſpirante gratiâ Dei, conſeruabitur. (a P.2.c.1. §.2.)

5 *b* Si quis diuiſionis, vel diſſenſionis eorum qui vnà viuunt, inter ſe, vel cum ſuo capite auctor eſſe cerneretur; diligentiſſimè ab eâ Congregatione, velut peſtis quæ eam poteſt ſummoperè (b P.2.c.2. D.)

E ¶ *Cùm particularibus ex cauſis, Præpoſito Prouinciali magis conuenire ad diuinũ obſequium videretur, vt aliquis ex iis, qui in Domibus vel Collegiis verſantur, ſibi immediatè ſubſit;*

ſit; poteſt ab Obedientiâ Rectoris, vel Præpoſiti Localis eum eximere. Et ſic Generalis quoſdam ex priuatis, & Præpoſitis Localibus, vel Rectoribus, ſuæ Obedientiæ proximè reſeruare poſſet. Vt plurimùm tamen prædicta Obedientiæ ſubordinatio eò melior erit, quò perfectiùs obſeruabitur.

F ¶ *Separare intelligendũ eſt, vel omnino à Societate dimittendo; vel in alium lolocum transferendo, ſi hoc ſufficere videretur: & ad diuinum obſequium, ac commune bonum, iudicio illius qui curam eius habet, magis conueniret.*

mopere inficere, ſi præſens remedium non adhibeatur, † ſeparandus eſt. F

Ex parte Præpoſiti Ge- 6
neralis, quæ ad hanc vnionem animorum conferent,

G ¶ *Iuuabit* a *etiam in primis, inter alia Dei dona, bona exiſtimatio, & auctoritas erga ſubditos; & habere, ac præ ſe ferre dilectionem, & curam illorum:* c *ita vt ſubditi ſibi perſuadeant, ſuum*

a P.9.c.2. §.2.& 9.& c.6.A.

b P.9.c.2.

c Sup.§.4.& p.5.c.1.A.& p.9.c.3.§.1. & 10.

† ſunt eæ dotes, quibus (vt G
b in nonâ Parte dicetur) eum exornari oportet: quibus cùm præditus fuerit, erga omnia membra Societatis ſuo fungetur officio: capitis videlicet, à quo in illam influxus, ad præfixum ipſi finem neceſſarius, deſcendat. c & ſic à Generali Præpoſito, vt à capite, vniuerſa facultas Prouincialium

lium egrediatur, ac per eos ad Locales, per hos autem ad ſingulares perſonas deſcendat. Sic etiam ab eodem capite (vel ſaltem eo ſuam facultatem communicante, & rem approbante) Miſſiones procedant. De communicatione gratiarũ Societatis tantumdem ſit dictum : *a* quò enim magis inferiores à Superioribus pendebũt, eò meliùs amor, Obedientia, atque vnio inter eos retinebitur.

7 Et vt locus magis conueniat ad communicationem capitis cum ſuis membris, con-

ſuum Superiorem ſcire, velle, & poſſe benè ipſos in Domino gubernare. Ad quod, ſicut ad alia multa, cõferet, ſecum viros, qui conſilio polleant, habere; (vt b *in nonâ Parte dicetur) quorum operâ in iis quæ ſtatuenda ſunt ad bonum Societatis progreſſum, in his atque illis locis ad Dei gloriam vti poſſit.*

Conferet etiam, circumſpectè & ordinatè præcipere , eo modo curando ſubditos in Obedientiæ officio continere , vt Superior omni beneuolentiâ, & modeſtiâ, & c *charitate in Domino, quod in ipſo eſt, vtatur: ita vt ſubditi ſe potiùs ad dilectionem maiorem, quàm ad timorem ſuorum Superiorum poſſint componere; quamuis aliquando vtrumque ſit vtile : eorum etiam arbitrio aliquid relinquendo, cùm probabile videbitur , quòd eos id iuuabit: aliquando etiam eis ex parte aliquid indulgendo,*

a P.2.c.1.§.2.
b P.9.c.5. §.2.& c.6. §.10.& 11.
c P.3.c.1.N.

& compatiendo, cùm videretur id poſſe magis conuenire.

H ¶ *Poterit nihilominùs ſubditos aliis in locis, prout occaſio & neceſſitas occurrerit, viſitare; & prope Romam aliquando habitare; prout ad maiorem Dei gloriam fore iudicauerit.*

a Inf.c.5. §.1.

conferre plurimùm poteſt,
vt † Præpoſitus Generalis H
magnâ ex parte *a* Romæ reſideat: vbi cum aliis omnibus locis Societatis faciliori vtetur commercio.

I ¶ *De viſitatione Præpoſiti Prouincialis eadem erit ratio, atque Generalis: poterit enim id facere, cùm videbitur ad Dei maius obſequium fore: eſtq́; id valdè proprium eius officij. Cùm tamen aliquo in loco diutius eſt ei reſidendum, ſi fieri poteſt, locum eligat, ex quo, cum ſubditis,*

† Prouinciales itidem in iis I
locis diutius verſabuntur, vnde cum inferioribus, & cum Superiori Præpoſito commoda fuerit communicatio; quantum in Domino id effici poterit.

b Par.10. §.9.

b Præcipuum vtriuſque 8
partis vinculum, ad membrorum inter ſe, & cum capite ſuo vnionem, amor eſt Dei ac Domini Noſtri IESV Chriſti: cum cuius diuinâ ac ſummâ bonitate, ſi Superior & inferiores valdè vniti fuerint, perfacilè inter ſeipſos vnientur: idque per eumdem illum amo-

amorem fiet, qui à Deo deſcendēs ad omnes proximos, ac peculiari ratione ad corpus Societatis pertinget. *a* Charitas itaque, & vt in vniuerſum dicatur, omnis probitas ac virtus, quâ iuxta ſpiritum procedatur, ad vnionem ex vtraque parte iuuabit; & (quod inde ſequitur) omnis rerum temporalium contemptus, in quibus ſui ipſius amor, grauiſſimus huius vnionis ac boni vniuerſalis hoſtis, errare ſolet. *b* Multùm etiam conferet conſenſio,

K tum in interioribus, † vt eſt doctrina, iudicia, ac voluntates, quoad eius fieri poterit; tum etiam in exterioribus, vt eſt veſtitus, cærimoniæ *d* Miſſæ, & reliqua; quantum perſonarum & locorum, & ceterorum varietas permittet.

tis, & cum Generali crebrâ communicatione litterarum, vt poſſit.

a Par. 10. §. 2. & 9.

b Proœm. declar. & p. 3. c. 1. §. 18. & p. 10. §. 9.

K ¶ *c Cum iis qui adhuc litteris operam non dederint, curandum eſt, vt omnes (vt plurimùm) eādem doctrinam, quæ in Societate fuerit electa vt melior & conuenientior Noſtris, ſequantur. Qui autem ſtudiorum curſum iam peregit, aduertat, ne opinionum diuerſitas coniunctioni charitatis noceat: & quoad eius fieri poterit, doctrinæ in Societate communiori ſe accommodet.*

c P. 4. c. 5. §. 4. & c. 14. §. 1.

d Exa. c. 5. §. 7. & p. 4. c. 8. §. 2.

a Magno-

a Sup.D. & inf.c.2.B. & p.4.c.17. §.7. & L.& p.7.c.2. §.2. & H.& p. 10.§.9.

L ¶ *Præpoſiti Locales, vel Rectores, qui ſunt in aliquâ Prouinciâ, quiq; miſſi ſunt ad fructū in agro Domini curandum; Præpoſito ſuo Prouinciali ſingulis hebdomadis, ſi fieri poteſt, ſcribere debent: & b Prouinciales, & alij, Generali ſingulis hebdomadis, ſi vicinus fuerit: ſi autem in regno diuerſo reſident, vbi deſit ea commoditas, tam priuati ad fructificandum miſſi (vt dictum eſt) & Præpoſiti Locales, & Rectores, quàm Prouinciales, ſingulis menſibus ſemel Generali ſcribent: qui curabit, vt eiſdem, ſaltem Prouincialibus, ſemel ſingulis menſibus ſcribatur. Ipſi verò Prouinciales, Præpoſitis Localibus, & Rectoribus, & priuatis perſonis, quibus opus erit, ſemel etiam ſingulis menſibus ſcribi curabunt: & vtrimque crebriùs, iuxta occaſionum in Domino occurrentium rationes.*

b P.9.c.6.A.

a Magnoperè etiam iuuerit, † litterarum vltro citroque miſſarum inter inferiores & Superiores, frequens commercium; & crebrò alios de aliis certiores fieri; † ac audire quæ ex variis locis ad ædificationem 9 L M

M ¶ *Vt autem res Societatis ad ædificationem pertinentes, communicari omnibus poſſint; hanc formulam ſequi oportebit. Qui ſub vno Prouinciali ſunt, ex diuerſis Domibus vel Collegiis ſcribant, quarti cuiuſque menſis initiis, litteras, quæ ſolùm ea quæ ad ædificationem faciunt, contineant: & alterum earum exemplum, linguâ vernaculâ*

naculâ illius prouinciæ; alterum, Latinâ ſcriptum ſit: & mittant vtrumque duplex Prouinciali; vt mittat alterum exemplum vtraque linguâ, Generali, cum aliis ſuis litteris; vbi referat quod notatu dignum, vel ad ædificationem fuerit, ſi particulares id omiſerunt. Ex altero verò exemplo, tot alia exſcribi curet, vt ad certiores reddendos alios de ſuâ Prouinciâ, ſatis ſint. Si multum temporis conſumeretur mittendis huiuſmodi litteris Prouinciali; Præpoſiti Locales, & Rectores poſſunt litteras ſuas Latinâ & vernaculâ linguâ ſcriptas, rectà ad Generalem, & earum exemplum Prouinciali deſtinare. Poterit etiam Prouincialis, cùm ei viſum fuerit, quibuſdam ex Localibus iniungere, vt certiores reddant alios eiuſdem Prouinciæ; tranſmiſſis ad eos earumdem litterarum, quæ ad Prouincialem mittuntur, exemplis.

Vt tamen, quæ in vnâ Prouinciâ geruntur, in aliâ ſciantur; curabit Præpoſitus Generalis, ex litteris quæ à Prouinciis mittuntur, tot exempla exſcribenda, quot ſatis ſint, vt omnes alij Prouinciales certiores reddantur. Illorum verò quiſque, exſcribi in ſuæ Prouinciæ vſum curabit.

Cùm magnum inter duas Prouincias commercium eſſet, vt inter Luſitaniam & Caſtellam, Siciliam & Neapolim; Prouincialis vnius poſſet Prouinciali alterius exemplum litterarum Præpoſito Generali miſſarum tranſmittere.

N tionem, † & eorum quæ N ¶ *Ad cla-*

riorẽ omnium cognitionem, quarto quoque menſe mittatur Præpoſita Prouinciali ex ſingulis Domibus vel Collegiis breuis catalogus, iſq; duplex, geruntur, cognitionem, afferuntur; cuius rei Superioribus, ac præcipuè Generali, & Prouincialibus cura erit; eo conſtituto ordine, vt quouis in loco, quæ ad mutuam conſolationem & ædificationem in Domino faciunt, ex aliis ſciri poſſint.

omnium qui in eâ Domo ſunt; quiq; etiam poſt vltimum catalogum miſsum vſque ad id tempus quo ſcribitur, deſint; vel quòd mortui fuerint, vel aliâ quauis causâ: breuiter perſtringendo dotes vniuſcuiuſque. a *Et Prouincialis eodem modo ſingulis quadrimeſtribus exemplum catalogorum cuiuſuis Domus & Collegij, Generali tranſmittet. Ita enim meliùs intelligentur, quæ ad perſonas attinent; meliuſq; totum Societatis corpus ad Dei gloriam regi poterit.*

a P.9.c.6. §.3.

Qui-

Quibus in caſibus Congregatio generalis fieri debeat.

CAPVT II.

1 AD vnionem perſonalem vt veniamus, quæ in Congregationibus Societatis fit; conſiderandum eſt, quibus in caſibus, qui, & per quem; ac itidem quo in loco, quo tempore, & modo debeant congregari; & id definiri, de quo in Congregationibus agetur. Et vt declaretur primo loco, quibus in caſibus Congregatio, & Conuentus generalis fiat; illud in primis ſuppoſitum ſit, quòd non videtur in Domino in præſentiarum ex-
A pedire, † vt certis temporibus, aut *a* crebrò fiat: quoniam Præpoſitus Ge-
B neralis † adiutus communicatione, quam cum vniuerſâ Societate habet, & *b* eorum operâ qui cum ipſo degent, hoc laboris & diſtractionis vniuerſæ Societati, quantum fieri poterit, adimet. Aliquando tamen

IN CAP. II.

A ¶ *Huiuſmodi eſſet, tertio aut ſexto quoque anno, plus, minùs.*

B ¶ *c Huiuſmodi communicatio fit per transmiſſas litte-*

a Inf.c.4. §.2.& p.9. c.1.& C.

b P.9.c.2. §.10.& c.6. §.7.&c.

c Sup.c.1. §.9.& L. & p.9.c.6.A.

men congregari, omnino erit neceſſarium, vt ad electionem Præpoſiti Generalis; ſiue eligendus ſit, qui in demortui locum ſuccedat, ſiue aliquam ob cauſam ex iis propter quas Generalis à ſuo officio abſolui poteſt, vt *a* poſteà dicetur.

a P.9.c.4. §.7.& c.5. §.4.

Altera cauſa eſt, cùm de- 2

litteras, & perſonas, quæ ex Prouinciis venire debent; ſaltem vnus ex ſingulis earum, tertio quoque anno, & ex Indiis, quarto; electus Profeſſorũ & Rectorum illius Prouinciæ ſuffragiis; ad certiorem multis de rebus faciendum Præpoſitum Generalem. Poſſunt etiam per huiuſmodi communicationem, cùm opus fuerit, intelligi ſententiæ eorum, quos Præpoſitus Generalis in vniuerſâ Societate meliùs ſenſuros iudicabit. Et ſic, adhibitis eis, quos apud ſe habet conſilij gratiâ, multa conſtituere ſine Congregatione totius Societatis poterit: quandoquidem magnâ ex parte Congregatio ideò ad benè conſtituendum iuuare ſolet, quòd vel rerum maior cognitio habetur, vel quòd conueniunt aliqui eminentiores viri, qui dicunt quod ſentiunt. Id autem multis in caſibus ſine Congregatione generali, vt dictum eſt, tranſigi poteſt.

b P.4.c.2. §.3.& c.10. §.2.& c.11. §.2.& p.9. c.3.§.5.17. & 18.

liberari oportebit † de rebus perpetuis ac magni momenti: quales eſſent (verbi gratiâ) *b* Collegia vel C

C ¶ *Non res perpetuæ quauis ſatis ſunt, vt generalis Conuentus*

vel Domos diſſoluere, aut aliò transferre; vel res admodùm difficiles ad vniuerſam Societatem ſpectantes; vel rationem procedendi in illâ, pertractare, ad maius diuinum obſequium.

uentus indici debeat; niſi maioris momenti ſint. Aliqua tamen magni momenti, licet non perpetua, ſatis eſſent.

a *Hoc autem diſcernere, & ſtatuere, Præpoſiti Generalis erit. Cùm tamen aliqua acciderent, quæ vrgerent, magniq́; momenti viderentur, vt qui aßiſtunt Generali, & Prouinciales, ac Præpoſiti Locales pluribus inter ſe ſuffragiis iudicarent, quòd cogi debeat Congregatio generalis,* b *vt nonâ in Parte dicitur, cogetur: idq́; Præpoſito Generali gratum eſſe oportet. Et vt Congregatio huiuſmodi magnâ cum diligentiâ fiat, idem Generalis ſtatuere debet.*

a Inf. c. 4. §. 2. & p. 9. c. 3. §. 12.

b P. 9. c. 4. §. 6. & c. 5. §. 6.

Qui

Qui debeant congregari.

CAPVT III.

NON omnes, qui ſub 1
Obedientiâ Societatis
viuunt, nec Scholaſtici ap-
probati; † verùm Profeſſi A
dumtaxat, & præterea Co-
adiutores aliqui, ſi ita ex-
pedire in Domino videre-
tur, ſunt ad Congregatio-
nem generalem conuocan-
di: & quidem ex his, non *a*
niſi qui commodè venire
queant. Non itaque infirmi
ac valetudinarij, nec qui
in regionibus remotiſſimis B
agunt, vt in Indiis; ſed nec
illi, qui præ manibus nego-
tia habent magni momen-
ti, quæ abſque graui incom-
modo deſeri non poſſunt,
conuenient. Pendebit autẽ
hoc ex iudicio Præpoſiti
Generalis, ſi is ad Congre-
gationem conuocauerit;
vel eorum, qui congregati
in

IN CAP. III.

A ¶ *CVm vocat Congregationem qui ſupremam in Societate curam habet, eius erit iudicium, num aliqui* b *qui Profeſſionem trium Votorum ſolemniũ emiſerunt, vel Coadiutores nonnulli, ad conferendum cum eis de rebus quæ in Congregatione tractandæ ſunt, venire debeant. Hoc enim aliquando conueniens*

a Inf.c.5. §.3.
b Inf.c.6. B.

in ſingulis Prouinciis fuerint, vt venturos ad generalem Congregationem eligant. Verùm vt certa aliqua ratio præſcribatur; cùm Conuentus celebrabitur ad eligendum Generalem, aut ad deliberandum de iis quæ ad Generalem ipſum ſpectant, terni ex ſingulis Pro-

niens fore videtur, præſertim ſi Rectores Collegiorum, & eorum Procuratores, aliiq; Officiales, quibus optimè perſpecta erũt quæ ad ipſorum officia pertinent, vocentur. Poſſent etiam huiuſmodi Officiales, ſuffragium actiuum & paſsiuum ad reliqua habere, præterquàm vt Profeßis quatuor Votorum praeſſe poſsint. a *Si Congregatio ad electionem Generalis indicitur, nullus qui quatuor Vota ſolemnia in Profeſsione non emiſerit, ſuffragium actiuum aut paßiuum ad huiuſmodi electionem habere poterit.* a Inf. c. 6. B. & p. 5. c. 1. A.

B uinciis veniant; † Prouincialis videlicet Præpoſitus, cum duobus aliis, qui fuerint ad hoc negotium in Congregatione Prouinciali electi: quæ quidem Congregatio in ſingulis Prouinciis, ante generalem, ad hũc finem cogetur. Conuenient *b* autem, & ſuffragij ius habebunt in eâ, Profeſſi omnes nes b Inf. c. 5. §. 3.

B ¶ *Prouinciali veniendum eſſe intelligatur, ſi poßit: ſin minùs, pro ſe aliũ mittet; qui magis idoneus ei videbitur ex tribus, quos Cõgregatio Prouincialis elegerit.*

C ¶

nes Prouinciæ, qui intereſſe poterunt; Præpoſiti Domorum, atque Collegiorum Rectores, ac Procuratores; vel ij quos tamquàm vicarios illi ſuo nomine miſerint. Cùm Conuentus ad res alias indiceretur, Præpoſitus Prouincialis ſine Congregatione prouinciæ, duos ex eâ eligere poterit, pro arbitrio Præpoſiti Generalis; cuius erit, pro occurrentium cauſarum ratione, conſtituere, num Conuentus prouincialis huiuſmodi ad duorum illorum electionem ſit cogendus; an Prouincialis ſine Conuentu eos debeat eligere; prout ei videbitur in Domino expedire. † His tribus, & generali Congregationi, quicumque in Prouinciâ remanent, ſuas vices delegabunt. Quòd ſi præter duos electos, quoſdam alios Præpoſitus Generalis deſignaret, vel Præpoſitus Prouincialis adducendos iudicaret; eadem erit horum, & aliorum ratio. Sed ſi Prouincialis præter tres, aliquos eligeret; plures, quàm duos, adiicere non poterit: ita vt ad ſummum quinque ex vnâ Prouinciâ veniant. C

C ¶ *Quamuis qui remanent in prouinciis, ſuum ſuffragium in ſcriptis mittere non poſſint; tamen ſi res fuerit eis communicata, ſuam ſententiã in ſcriptis trãſmittent: & qui veniunt, dicent in Congregatione generali, quid & alij ſentiant.*

Ex

Ex Profeſſis qui Congregationi intererunt, vnuſquiſque ſuffragium vnicum; ſolus Generalis duo habebit. Sed ſi numerus par eſſet, Prouincialis reliquis præferetur: & ſi inter ipſos Prouinciales eſſet paritas, pars illa, in quam Præpoſitus Generalis, vel (ſi is è viuis exceſſiſſet) ipſius Vicarius inclinabit, eſſet præferenda. Vt enim illis magis eſt neceſſarium diuinæ gratiæ auxilium, propter munus quod gerunt; ita ſperandum eſt, Deum ac Dominum Noſtrum vberiùs id illis vt ſentiant & dicant quæ ad ipſius gloriam faciant, largiturum.

Ad quem ſpectet Congregationem generalem indicere.

CAPVT IV.

1 CVM ad eligendum nouum Præpoſitum, priore vitâ functo, conuentura eſt Societas; A † vnus ex Profeſſis, quem ſuum in hac parte Vicarium, ante mortem Præpoſitus nominauerit, alios certiores faciendos curabit. Hic autem Vi-

IN CAP. IV.

A ¶ *SI nullus ex Profeſſis apud Generalem eſſet, & aliquem ipſe ex vicinis nominaret; eadem erit*

erit ratio. Si tamen morte præoccupatus, vel morbo, qui ad hunc effectum perinde ac mors cenſeatur, Vicarium non nominauit; qui apud eum fuerint Profeſſi (quamuis nō in eodem loco, ſed in vicinis fuerint) pluribus ſuffragiis Vicarium eligent. Et ſiue Præpoſitus Generalis aliquem vicinū abſentem, ſiue nullum nominauerit; qui præeſt Domui, in quâ mortem obiit Generalis, vel qui vicinior eſſet, ſi in nullâ Domo Societatis moreretur, cu-

a Sup.c.1. C.& p.9. c.3.§.12.

b Sup.c.1. §.1.& C.& p.9.c.1.C.

Vicarius (vt plurimùm) vnus ex iis erit, qui adeſſe Præpoſito, & ipſum iuuare ſoliti ſunt: vel certè ex iis qui proximè degunt. Huius officium erit, Societatem ad electionem Præpoſiti faciendam, præſcripto tēpore, & loco, quo conuenire oporteat, conuocare.

2 Quando non ad electionem Generalis congregatur Societas, *a* in aliis euentibus Præpoſitus Generalis eam conuocabit; præterquàm in illis, qui in nonâ Parte exprimentur: *b* & non congregabit frequenter Societatem, vt dictum eſt, niſi rerum agendarum neceſſitas vrgeret. Sed cùm generalis Congregatio ad electionem Præpoſiti conuocata, eum iam elegerit; deinde de rebus aliis grauioribus, quàm vt à Generali, & iis qui cum ipſo agunt, decidi debeant, tractari poterit.

De

curabit ſtatim mitti, qui certiores faciat Profeſſos vicinos, vt ad Vicarium conſtituendum (vt dictum eſt) qui gerat vices Generalis, donec ille electus fuerit, congregentur; vel ad eum agnoſcendum, quem conſtabit electum eſſe.

De loco, tempore, & modo congregandi.

CAPVT V.

1 LOCVS, quò conueniet Societas ad Generalis electionem, videtur ordinariè Curia Summi Pontificis eſſe debere, *a* vbi plurimùm erit ipſius Generalis reſidentia: niſi Societas, ex compoſito, conueniendum eſſe in alium locum, qui commodior omnibus futurus eſſet, ſtatueret: vt ſi quis in confinio diuerſarum prouinciarum, in quibus manet Societas, eſſet conſtitutus; vel alius, qui magis accommodus videretur. *b* Si Præpoſitus Generalis eſt, qui Societatem ad alia negotia congregat; eius erit eligere ac deſignare locum, quem in Domino aptiorem iudicauerit.

a Sup. c. 1. §. 7.

b P. 9. c. 3. §. 12.

2 Spatium temporis, quod cogendæ Societati tribuetur, vbi de electione Generalis agendum èſt, quinque aut ſex menſium

erit, à tempore, quo litteræ, quæ de hac re commonefacient, ſcriptæ fuerint. Prorogari tamen id tempus poterit, cùm neceſſitas poſtulauerit. *a* Cùm verò alias ob cauſas fuerit congreganda, Generalis Præpoſitus pro ſuo arbitratu tempus deſignabit.

a P.9.c.3. §.12.

Modus in congregandâ Societate ſeruãdus hic erit; vt ille, cuius eſt hoc munus, confeſtim variis viis Prouinciales, & ſi qui ex Profeſſis ſigillatim conuocandi eſſent, adſcriptâ (quantum ſat eſſe ipſi videbitur) causâ, loco, & tempore Conuentus habendi, certiores faciat: admonens quoque, *b* vt vbique Miſſæ celebrentur, & orationes fiant pro felici Præpoſiti electione. Vnuſquiſque autem Prouincialium (ſi ipſi ſoli eligendi poteſtatem non habuerint) *c* Profeſſos qui in ipſius Prouinciâ verſantur, Rectores quoque, & Locales Præpoſitos, qui venire poſſint, conuocabit. Vbi verò ad Congregationem Prouincialem conuenerint qui commodè potuerint, eligent pluribus ſuffragiis (Prouincialis ſententiâ pro duobus ſuffragiis numeratâ) eos, qui ad generalem Congregationem venient: qui eſſe ij debebunt, quos magis expediat Congregationi intereſſe; & *d* quorum abſentia minus detrimenti Prouinciæ ſit allatura. Ipſi verò, quàm primùm poterunt, ad conſtitutum locum, relictis in ſuis Prouinciis 3

b Inf.§.4. & c.7.§.1.

c Sup.c.3.§.1.

d Sup.c.3. §.1.

Vi-

Vicariis, & rebus omnibus benè compoſitis, proficiſcentur.

4 a Curabunt prætereà Superiores, vt omnes, qui ſub Obedientiâ Societatis viuunt, quotidie in orationibus, & in Miſſarum Sacrificiis plurimùm Domino commendent eos, qui ad generalem Congregationem ſe conferunt; & ſimul, vt quidquid in eâ tranſigetur, ad maius obſequium & laudem & gloriam Diuini nominis cedat. a Sup.§.3.

De modo deliberationis, cùm de electione Generalis agitur.

CAPVT VI.

1 SI Conuentus indictus eſt ad noui Præpoſiti, qui in demortui locum ſuccedat, electionem; ſimul atque conuenerint, Vicarius Generalis, quatuor dies ante Præpoſiti futuri electionem, de eadem omnes alloquatur: horteturque ad eam, prout ad maius Dei obſequium; & bonam Societatis gubernationem conuenit, faciendam. Et præter hunc diem, tres ſequentes habebunt, vt ſe Deo commendent, meliuſque conſiderent, quiſnam ex

vniuerſâ Societate ad huiuſmodi curam maximè idoneus ſit futurus; informationem capientes ab eis, qui eam benè dare poterunt: donec tamen ingrediantur locũ electionis, & in eum includantur, non definiant apud ſe, quem ſint electuri.

Hoc medio tempore, vnuſquiſque, ſub 2
pœnâ Excommunicationis latæ ſententiæ, teneatur Vicario manifeſtare, vel alicui ex antiquioribus Profeſſis (qui cum Vicario conferet) ſi ſciret aliquem hoc munus affectaſſe, vel etiam tunc affectare, directè aut indirectè id procurando, vel ſigno aliquo id declarando.† Qui autem A
de ambitione huiuſmodi conuictus eſſet, actiuo & paſſiuo ſuffragio priuetur, vt inhabilis ad eligendum alium, & *a* vt ipſe eligatur: nec in eam Congregationem, nec in aliam vmquam admitti poſſit.

a Par. 10. §. 6.

Ipſo die electionis, qui 3
hos tres dies conſequetur, celebret aliquis Miſſam de Spiritu ſancto, quam omnes audiant, ac in eadem Sanctiſſimum Chriſti Corpus ſumant.

Poſtmodùm ad campanę 4
pul-

IN CAP. VI.

A ¶ *Vt ſuffragio priuari quis poſsit vt inhabilis, quòd de ambitione huiuſmodi notatus eſſet; oporteret clarè teſtimoniis conuictum eſſe, vel alioqui, quantum ſatis eſt, de veritate eorum,*

rum, quæ obiecta ſunt, conſtare; quacumque ratione id conſtare poßet. Sed cùm probationes ſuſpicionem tantùm valdè probabilem, ſed non fidem certam facerent; is non erit ad electionem idoneus; & quæſitâ aliquâ occaſioné, remouendus quidem ab eâ Congregatione; ſed ſuffragij iure tamquàm inhabilis priuandus non erit. Nec ſuſpicio euulganda erit; & multò minùs, ſi ſuſpicio probabilis non eſſe deprehenderetur: tunc enim nullâ ratione id nocere debebit ei, qui non iuſtè notatus fuerit; nec deſinet Congregationi intereſſe, & ſuffragij ius, ſicut alij, habere. Ad quem pertinet hoc iudicare, Vicarius eſt, tribus aliis ex antiquioribus Profeſsis vocatis: & condemnatio vt minimùm tribus ſuffragiis fieri debet. Qui autem aliter, atque in animo ſentiret, ſententiam diceret, ipſo facto Excommunicationem incurret.

Si ipſemet Vicarius, vel aliquis ex antiquioribus notaretur; ſemper quatuor ex iis, qui priùs Profeſsionem emiſerunt, iudicabunt; excluſo eo, qui notatus eſt: & eorum quiſque, ad cuius aures huiuſmodi infamia perueniret, reliquos vocet; vt de eâ cognoſcatur.

B pulſum, † qui ſuffragium habent, ad locum Congregationis vocentur: & vnus eorum concionem habeat; quâ in genere (nullo dato ſigno, quo particularis

B ¶ a *Qui ſuffragium habent, Profeſsi quatuor Votorum dumtaxat erunt, vt* b *dictum eſt, ſi quidem*

a Sup.c.3. A. & p.5. c.1.A.

b Sup.c.3.A.

dem de electione Generalis agitur: quamuis curetur, vt & alij conueniant, ad maiorem rerum cognitionẽ habendam, ſi opus fuerit; & ad agendum, poſt electionem Generalis, aliis de rebus, in quibus a *Rectores, & Præpoſiti Locales (ſi Profeſſionem trium Votorum emiſerunt, vel Coadiutores formati ſunt) qui vocandi erunt, ſuffragium (vt ſuperiùs diximus) habebunt.*

a Sup.c.3.A.

laris aliqua perſona ſignificetur) ad electionem eius Præpoſiti, qui ad maius Dei obſequium conueniat, exhortetur. Et poſtquàm hymnum illum ſimul dixerint, Veni creator Spiritus, &c. in prædictum locum Congregationis, ab aliquo ex Præpoſitis, vel Rectoribus, vel aliquo quopiam de Societate, cui id officij in Domo Congregationis commiſſum fuerit, includantur: ita vt nec inde egredi, nec eis aliquid ad victum, præter panem & aquam, dari poſſit; donec Præpoſitum Generalem elegerint.

5 Quòd ſi omnes communi inſpiratione, non expectato ordine ſuffragiorum, quempiam eligerent; ille ſit Præpoſitus Generalis. Omnem enim ordinẽ, & eligẽdi formulã, Spiritus ſanctus, qui ad huiuſmodi electionẽ eos mouit, facilè ſupplet.

6 Quando eo modo nõ peragetur electio; for-

formula quæ ſequitur, erit obſeruanda. In primis, quiſque ſeorſim orabit Deum;
C †& cum nullo alio loquendo, in Creatoris ſui ac Domini conſpectu, ex iis quæ priùs intellexit, apud ſe ſtatuet, quem ſit electurus: & in chartâ ſcribet nomẽ perſonæ, quam eligit in Præpoſitum Generalem, & ſuum ſubſcribet; & ad hoc, ſpatium vnius horę ad ſummum præfigatur. Deinde ad ſedes ſuas omnes con-
D ueniant, & Vicarius † cum Secretario ad hoc ipſum inter Profeſſos electo, & alio tertio qui eis aſſiſtat, exurgens à ſede, proteſtetur nolle ſe admittere quemquam, nec excludere, quem non debeat.

C ¶ *Seruabunt omnes ſilentium in loco incluſionis; ita vt vnus cum alio non colloquatur in iis, quæ ad electionem pertinent (niſi quid eſſet, quod neceſſarium videretur; & id quidem coram omnibus dicendum eſſet) donec Generalis ſit electus.*

D ¶ *Antequàm ingrediantur in locum electioni deſtinatum, in ſpatio quatuor illorum dierum*

† Det *congregati omnes qui in loco Cõgregationis Profeſſi inuenientur, a Secretarium, & Aſſiſtentẽ eligẽt: ac quilibet quẽ nominet, ſcriptũ dabit: & publicè Vicarius, cũ duobus ex Profeſſis antiquioribus, videbit quis plura habeat ſuffragia; & vbi paritas eſſet, tres ipſi ſuffragia ſua ferent: & qui duo habuerint*

a Inf. F. & G. & p. 9. c. 5. §. 4.

ex eis, Secretarius, & Aſsiſtens erunt.

† Det autem omnibus abſolutionem generalem ab omnibus cenſuris, ad hunc canonicæ electionis effectum. Poſtmodùm inuocatâ Spiritus ſancti gratiâ, accedat cum ſuis ſociis ad menſam in medio poſitam: & ipſimet tres prædicti, mutuò ſuffragia ſua alius ab alio petant: & † iuret vnuſquiſque, priùs quàm det, quòd eum nominat, quem ſentit in Domino ad hoc munus magis idoneũ: & ſuffragia in manibus Secretarij ſimul ſeruentur: deinde à quolibet eorum qui in Congregatione ſunt, ſeorſum, ſed tamen coram aliis, proprium ſuffragium ſcripto contentum poſtulent: quod, præuio eodem iuramento, eiſdem dabit vnuſquiſque. Deinde in medio omnium Secretarius ſuffragia, electum ſolummodò nominando, promulgabit: ac demum vno ſuffragiorum numero cum alio

E ¶ *Abſoluit ab omnibus cenſuris, quas non incurriſſent propter defectus ad hanc electionem pertinentes.*

F ¶ *Formula iuramenti hæc eſſe poterit: Teſtem inuoco, cum omni reuerentiâ,* IESVM *Chriſtum, qui Sapientia eſt æterna, quòd ego* N. *illum eligo, & nomino in Præpoſitum Generalem Societatis* IESV, *quẽ ſentio ad hoc onus ferendum aptiſsimum.*

Ita-

alio collato, qui pluſquàm mediam partem ſuffragiorum habuerit, ſit Præpoſitus Generalis : & ita qui priùs eum nominauit, vel Vicarius percũctetur alios, an ſuum conſenſum ei præſtent, quem maior pars elegit : & vtcumque reſpondeant, formabit Decretum electionis, dicendo: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti ; EGO N. nomine meo, & omnium idem ſentientium, eligo N. in Præpoſitum Generalem Societatis IESV. Quo G peracto,† ſtatim omnes ad reuerentiam ei exhibendam accedãt; & flexo vtroque genu, manum eius oſculentur. Qui verò electus fuerit, nec electionem, nec ex-

Itaque duo iurat ; vnum, quòd ſuum nomen ponit, vt perſonæ eligentis ; alterum, quòd ponit nomen illius, quẽ magis idoneum iudicat, vt perſona electa: & tunc ſuffragiũ ſuum ſcriptum dabit. Et hanc iuramenti formulam quiſque ſcriptam habeat exteriùs in eadem chartâ ſui ſuffragij, & eam legat altâ voce, cùm ſuffragium dat tribus deſignatis. Locus autem, vbi quiſque ſeorſum, & coram omnibus ſuum dat ſuffragium, menſa erit in medio conſtituta, vbi Vicarius eſt cum a *ſuis Aſsiſtentibus.* a Sup.D.

G ¶ *Incipiente Vicario* b *cum Aſsiſtentibus; vel (ſi aliquis eorum fuerit electus) duobus reliquis; & ſe-* b Sup.D.

V 5

exhibitã reuerentiam (memor cuius nomine eam admittere debet) recuſare poterit. Deinde ſimul omnes dicãt, Te Deum laudamus.

7 Si non fuerit qui ampliùs quàm mediam partem ſuffragiorum habeat; alia ratio, ſcilicet compromiſſionis, ineatur; † electis H inter omnes tribus, aut quinque electoribus (qui nimirum ad id munus plura habuerint ſuffragia) & quò maior horum trium vel quinque pars inclinauerit, ille ſit Præpoſitus Generalis, & promulgetur, eique reuerentia exhibeatur, & Deo Noſtro gratiæ agãtur; vt ſuperiùs *a* dictum eſt.

8 Poſt promulgationem, nulli integrum erit, ſuffragium ſuũ mutare, nec peractâ electione aliam tentare: & obſeruet quæ dicta ſunt, qui ſchiſmaticus ac ruinæ Societatis auctor haberi nolit, & in pœnam Excommunicationis latæ ſententiæ

ſequentur ceteri.

H ¶ *Modus eligendi hos electores erit, vt ſcribat vnuſquiſque quos ſentiat eligendos; & qui plura habuerint ſuffragia, ſint electores: & cùm quiſque ſcripſerit huiuſmodi electorum nomina, iurabunt omnes in hanc formam: Teſtem inuoco* IESVM *Chriſtum, qui Sapientia eſt æterna, quòd ego* N. *illum eligo, & nomino in Præpoſitum Generalem Societatis* IESV, *quem electores ad id conſtituti elegerint*

a Sup. §. 6.

I tentiæ incidere; † aliaſque graues cenſuras ſubire, pro arbitrio Societatis; cui *a* vnio & conformitas omnimoda ad Dei gloriam conuenit.

rint & nominauerint.

1 ¶ *Poterit Vicarius cum plurium aſſenſu, vel qui electus fuerit in Præpoſitum Generalem, decernere cenſuras, quæ conuenire in Domino videbuntur.*

a P.5.c.1. §.18.

De modo in deliberationibus tenendo, quando in Congregatione generali non de electione Præpoſiti, ſed aliis de rebus agitur.

CAPVT VII.

1 CVM in Congregatione, non de electione Præpoſiti, ſed aliis de rebus grauibus, & ad ſtatum Societatis pertinentibus agitur; incluſio neceſſaria non erit: licet ſit curandum, vt quàm expeditiſſimè fieri poterit, quæ tractanda ſunt, abſoluantur. Sed quia ex primâ & ſummâ Sapientiâ deſcendat oportet lux ea, quâ diiudicari poſſit quid ſtatuere conueniat; in *b* primis Miſſarum Sacrificia offerentur; fietque oratio in loco Congregationis, & aliis partibus Societatis, per totum

b Sup.c.5. §.3.& 4.

tum illud tempus quo congregantur, & quo tractantur res in eo Conuentu definiendæ, ad gratiam impetrandam, vt omnia ad maiorem Dei gloriam conſtituantur.

Deinde ſemel, aut ſæpius omnibus congregatis, † Præpoſitus Generalis, deinde Prouinciales, Rectores, aliique ad Congregationem vocati, quæ eis tractanda videbuntur, rationeſque eorum quæ ſentiunt (poſtquàm diligenter omnia conſiderauerint, ac Deo & Domino Noſtro commendauerint) coram omnibus breuiter proponent. Et poſtquàm propoſue- 2 A

IN CAP. VII.

A ¶ QVi veniunt Prouincialium loco, eis abſentibus eodē ordine loquentur. Hoc tamen obſeruabitur, vt antiquißimus ex Profeſſis cuiuſuis Prouinciæ, qui Prouincialis ſit, vel loco Prouincialis veniat, dicat primus; & eum ſequentur reliqui omnes eiuſdem Prouinciæ, iuxta antiquitatem Profeſſionis, vel Votorum, quæ Coadiutores Spirituales emittunt. Poſteà inter reliquos Prouinciales, qui fuerit antiquior, & cum eo reliqui ex eadem Prouinciâ. Poſt huiuſmodi ſequentur, ſi alij fuerint, qui ſub nullo Prouinciali ſint, vel extra ordinem ſint vocati, qui etiam ordine antiquitatis dicent.

B ¶ Suum

B ſuerint, ſummam † ſcriptã in medio relinquent; vt ſi qui velint, eam legant; & quod eâ de re ſentiunt, in ſequenti Congregatione dicant.

B ¶ Suum ſcriptum ſuper menſâ, quæ in medio erit, ponendo. Curabit autem Secretarius, vt, ſi opus fuerit, plura exempla exſcribantur, vel quiſque ſecum ferat; quibus rationes, quæ ipſos mouent, contineantur; vt videri poſſint ab iis, qui ſententiam de rebus eiſdem dicturi ſunt.

3 Rebus agitatis hinc inde in vnâ vel pluribus Congregationibus, ſi nihil manifeſtè in alteram partem conſtitui videretur; communi omnium, vel ferè omnium aſſenſu, quatuor qui definiant, ex iis qui interſunt Conuentui, & in eo ius habẽt ſuffragij, plurium ſententiis (quibus alij ſe ſtare velle compromittant) eligantur: qui quoties opus fuerit, cum Præpoſito Generali congregati, omnia ea, de quibus agitur, decident. Quòd ſi omnes eiuſdem ſententiæ non fuerint; quò verget maior pars, id præferendum, & à totâ Congregatione, vt de manu Domini, admittendum erit.

4 Si Præpoſitus Generalis eâ corporis valetudine non eſſet, vt poſſet rebus omnibus tractandis intereſſe; poſſet alium ſuo loco ſubſtituere; & ſic ſigillatim, omnibus rebus

bus conſtitutis, prout maiori parti viſum fuerit, quod decretum eſt, ſcribetur: & in plenâ Congregatione legetur: &, ſi etiam tunc alicui viſum fuerit, quid eâ in re ſentiat, dicere ei licebit: ſed omnia tandem arbitrio Præpoſiti cum Definitoribus relinquentur.

Conſideratis denuò il- 5
lis, quæ diſcuſſa ſunt, & modo iam dicto rurſum conſtitutis, Secretarius in libro ad id deſtinato † ea poſt- C
modùm promulganda ſcribet.

C ¶ *Promulgatio fiet coram totâ Domo, ac poſteà per Domos, & Collegia reliqua; quod de ordinationibus & ſtatutis dictum intelligatur, quæ, vt vbique obſeruentur, conſtituta ſunt. Quod enim ad Collegium, vel Domum, vel perſonam vnam tantùm pertineret, non eſt quòd aliis in locis promulgetur, quamuis res ſecretæ non eſſent: ſed ſi eſſent ſecretæ, multò magis euulgatio, ſub grauibus cenſuris arbitrio Præpoſiti Generalis, eſt prohibenda.*

Ordinationes in Congregatione conſtitutæ, in ſuo vigore permaneant (ſi in aliâ Congregatione generali non reuocarentur) quamuis Præpoſitus Generalis, ſub quo factæ ſunt, è viuis exceſsiſſet.

NO-

NONA PARS

De iis quæ ad Caput Societatis, & gubernationem ab eo deſcendentem pertinent.

Quòd Præpoſitum Generalem, & quidem perpetuum, dum vixerit, eſſe oporteat.

CAPVT I.

1 VT in omnibus Rebuſpublicis vel Congregationibus benè conſtitutis, præter eos qui ad fines particulares in eis tendunt, neceſſe eſt eſſe aliquem, vel etiam plures, qui boni vniuerſalis curam habeant; &, vt ad proprium finem, ad id tendant; ſic etiam in hac Societate, præter eos, qui particularibus Domibus, Collegiis, & Prouinciis etiam, in quibus huiuſmodi ſunt Domus vel Collegia, prȩſunt, neceſſe eſt *a* eſſe ali- [a] Inf. c. 6. §. 1.
quem,

quem, qui vniuerſæ Societatis curam habeat: qui hunc ſibi finem conſtituat, vt benè gubernetur, conſeruetur, & augeatur totum Societatis corpus: & hic eſt Præpoſitus Generalis; qui cùm duobus modis eligi poſſet; ſcilicet, vt ad tempus aliquod definitum, vel vt quamdiu viuet, Societati præſit: † propterea quòd experientia, & in gubernando exercitatio, & hominum particularium noti- A

DECLARATIONES *in nonam Partem.*

IN CAP. I.

A ¶ *PRater rationes, quæ in hac Conſtitutione attinguntur, vt Generalis ad vitam conſtituatur; ſunt & aliæ.* a *Vna eſt, quòd longiùs recedet omnis cogitatio & occaſio ambitionis, quæ huiuſmodi officiorum peſtis eſt, quàm ſi certis temporibus eſſet eligendus.*

a Par. 10. §. 6.

Altera, quòd facilius eſt vnum idoneum, quàm plures, ad hoc munus inueniri.

Tertia eſt, exemplum quod ſumitur ex communi ratione gubernationum magni momenti, quæ ad vitam eſſe ſolent, tam in Eccleſiaſticis, Summi Pontificis, & Epiſcoporum; quàm in ſæcularibus, Principum ac Dominorum. De remedio autem, quo euitentur aliqua incommoda, quæ ſequi poſſent ex huiuſmodi officio, ſi ad vitam teneatur; inferiùs capite quarto agetur.

B ¶ *Ma-*

B notitia, † & erga eoſdem auctoritas confert magnoperè, vt benè hoc munus obeat; ad vitam, & non ad tempus aliquod præſcriptum, erit eligendus. *a* Accedit autem ad cetera hoc commodi ex eo, vt Societas in rebus magni momenti, ad Dei gloriam, ſatis ferè

a P. 8. c. 1. §. 1. & c. 4. §. 2.

B ¶ *Maior erit Præpoſiti auctoritas, ſi mutari non poterit, quàm ſi ad vnum vel plures annos eligeretur, cum externis, quia magis omnibus notus erit, & cum iis, qui de Societate ſunt, propter rationem eamdem. Et contrà, ſcire, quòd eo officio aliquando ſit perfuncturus, & æqualis, vel inferior aliis futurus; eſſe etiam in eo parum exercitatum, auctoritatem poteſt imminuere.*

C ſemper occupata, † vniuerſalibus his Conuentibus, minus laboris & diſtractionis patiatur.

C ¶ *Conſtat, rariùs congregandam vniuerſam Societatem, ſi Præpoſitus ad vitam eligetur: quandoquidem quæ fiunt Congregationes, maiori ex parte, ad eius electionem, & rarò in aliis occaſionibus fiunt.*

Qualis eſſe debeat Præpoſitus Generalis.

CAPVT II.

IN CAP. II.

A ¶ *AD has ſex*
partes, vt primarias, reliqua reducuntur: quandoquidem in eis Præpoſiti perfectio conſiſtit erga Deum; quodq; eius affectum, intellectum, & executionem perficit; quodq; ex bonis corporis, & externis iuuare poterit. Et iuxta ordinem poſitum, momentum earum eſti-

a Inf.c.6. A. & p.10.§.2.

b Inf.c.6. A. & p.8.c.1.G.

† INter dotes varias, qui- 1
bus ornari Præpoſitum A
Generalem optandum eſt,
omnium prima hæc erit:
a vt cum Deo ac Domino Noſtro quàm maximè coniunctus, & familiaris, tam in oratione, quàm in omnibus ſuis actionibus ſit: vt eò vberiùs ab ipſo, vt boni totius fonte, vniuerſo corpori Societatis abundantem donorum ac gratiarum eius participationem, ac multum valoris & efficaciæ omnibus illis rationibus, quibus ad animarum auxilium vtetur, impetret.

Secunda, *b* vt vir ſit, cu- 2
ius in omni virtutum genere exemplum, reliquos de So-

Societate iuuet; ac præci- *æſtimandum* puè in eo ſplendor charita- *eſt.* tis erga omnes proximos,& *B* ¶ *Et* in primis erga Societatem; ac veræ humilitatis, quæ Deo & hominibus amabilem eum reddant, ſit conſpicuus.

3 Liber etiam ab omnibus inordinatis affectionibus, per gratiam Dei edomitis & mortificatis, ſit oportet; ne interiùs iudicium rationis perturbent:& vt exteriùs tam ſit compoſitus, & in loquendo præſertim tam circumſpectus, vt in eo nihil, ne verbum quidem, notari poſſit, quod non ad ædificationem, ſiue eorum qui de Societate ſunt (quibus ſpeculi & exemplaris loco eſſe debet) ſiue externorum faciat.

4 Nihilominùs eo modo didicerit rectitudinem ac ſeueritatem neceſſariam, cum benignitate & manſuetudine miſcere, vt nec ſe flecti ſinat ab eo, quod Deo ac Domino Noſtro gratius fore iudicauerit; & tamen filiis ſuis, vt conuenit, compati nouerit: eo modo ſe gerendo, *a* vt etiam qui reprehenduntur, vel corriguntur, quamuis ſecundùm inferiorem hominem quod agitur diſpliceat, agnoſcant nihilominùs quòd rectè in Domino, & cum charitate ille ſuum officium faciat. *a* Inf.c.3. §.11.& p.5. c.1.§.15.& N.

5 Animi etiam magnitudo ac fortitudo eſt ei perneceſſaria, ad infirmitatem

multorum ferendam, & res magnas in diuino ſeruitio aggrediendas; in eiſque conſtanter, quando id conuenit, perſeuerandum; non propter contradictiones (licet à magnis & potentibus excitatas) animum deſpondendo; nec ab eo, quod ratio, & diuinum obſequium poſtulat, vllis eorum precibus, aut minis ſeparari ſe ſinendo: vt omnibus demum caſibus, qui incidere poſſunt, ſit ſuperior: nec proſperis efferri, nec aduerſis deiici animo ſeſe permittat: paratiſſimus, cùm opus eſſet, ad mortem pro Societatis bono, in obſequium IESV Chriſti Dei ac Domini Noſtri, ſubeundam.

Tertia eſt, vt præclaro intellectus, ac iudicij dono polleat; vt nec in rebus ad ſpeculationem, nec ad praxim pertinentibus, quæ occurrerint, hoc talento ſit deſtitutus. Et quamuis doctrina valdè ei neceſſaria ſit, qui tam multis viris eruditis eſt præfuturus; *a* magis tamen eſt neceſſaria prudentia, & in rebus ſpiritualibus & internis exercitatio, ad varios ſpiritus diſcernendos; ad conſilium ac remedium tam multis, qui neceſſitatibus ſpiritualibus laborabunt, adhibendum. 6

a Par. 10. §. 2.

b Diſcretionis etiam donum in rebus externis, ac modo res tam varias tractandi, *c* & cum tam diuerſis hominum generibus in ipsâ Societate & extra illam, agendi, ſummoperè

b P. 7. c. 2. F.

c P. 4. c. 8. §. 8.

moperè erit ei neceſſarium.

7 Quarta, & in primis neceſſaria ad res conficiendas, eſt vigilantia, & ſollicitudo ad eas incipiendas; & ſtrenuitas ad eaſdem ad finem & perfectionem ſuam perducendas, vt nec incuriâ, nec remiſſione animi, inchoatæ & imperfectæ relinquantur.

8 Quinta ad corpus pertinet; in quo,
B quod ad ſanitatem, ſpeciem externam, † & ætatem attinet, habenda eſt ratio hinc quidem decentiæ & auctoritatis, inde verò virium corporis, quas eius munus exigit; vt in eo fungi officio ſuo, ad Dei ac Domini Noſtri gloriam, poſſit.

9 *a* Sexta † circa res exter-
C nas eſt; inter quas, quæ magis ad ædificationem, & Dei obſequium in eo officio conferunt, præferri debent. *b* Huiuſmodi eſſe ſolent, exiſtimatio ac bona fama: & demum, quæ ex ceteris ad auctoritatem cum externis, & cum iis qui de Societate ſunt, adiuuant.

10 Denique ex eorum numero eſſe debet Præpoſitus Ge-

B ¶ *Et ſic videtur ætas valdè ſenilis nõ conuenire, quæ ad labores & curas huius officij idonea eſſe non ſolet: nec valdè iuuenilis, quam nec auctoritas, nec experientia quæ conuenit, comitari ſolet.*

C ¶ *Externa cenſentur, nobilitas, diuitiæ, quas in ſæculo habuit, honor, & ſimilia.*

a P.1.c.2. §.13.

b P.8.c.1. G.

lia. Et horum, ceteris paribus, aliqua ratio eſt habenda; alia tamen maioris momenti ſunt, quæ, quamuis hæc deſint, ad electionem poſſint ſufficere.

Generalis, qui in omni virtutum ornatu clariſſimi, & de Societate optimè meriti, & diu in eadem tales eſſe perſpecti ſunt. Et ſi aliquæ ex dotibus ſuperiùs dictis deeſſent, certè non deſit eximia probitas, & amor erga Societatem, ac iudicium bonum, quod etiam idonea doctrina comitetur. In reliquis enim, per eos *a* qui ad eius auxilium deſtinandi ſunt (de quibus inferiùs dicetur) cum auxilio & fauore diuino, multa ſuppleri poterunt.

a Inf.c.6. §.7.&c.& p.8.c.1.§.1.

De auctoritate Præpoſiti Generalis erga Societatem, ac de officio eius.

CAPVT III.

b P.4.c.10. §.2 & p.8. c.1.§.6.& p.10.§.8.

VT *b* benè gubernetur Societas, expedi- 1
re valdè videtur, vt Præpoſitus Generalis omnem habeat auctoritatem in Societatem, ad ædificationem. Quæ poteſtas (vnde Præpoſiti officium cognoſcitur) hæc erit. *c* Primùm Præpoſitus Generalis per ſe, & per alios admittere in Domibus, vel Collegiis,

c P.1.c.1.§.1.

legiis, vel vbicũque libeat, poterit eos qui ad Inſtitutum Societatis ei idonei videbũtur; ſiue ad Probationem, A † ſiue *a* ad Profeſſionem, ſiue in Coadiutores formatos, vel Scholaſticos approbatos admittendos B cenſeat. † *c* Poterit etiam eoſdem dimittere, & à Societate remouere.

IN CAP. III.

A ¶ Cum vnum vel plures ad Profeßionem per alium admiſerit, priùs nominatim de eis certiorem fieri, & de eorum dotibus ipſi ſatisfactum eſſe oportebit: b *vel hoc munus admittendi pro ſuo arbitratu (iuxta id, quod in quintâ Parte dicitur) alicui, cui perinde ac ſibi ipſi confidat, peculiariter committat.*

[a P.5.c.1. §.2.& B.& c.2.§.4.& 5.] [b P.5.c.1.§.2. & B.& c.2. A.]

B ¶ Iuxta id, quod in ſecundâ Parte de dimittendi ratione dictum eſt. [c P.2.c.1.§.2.]

2 Eiuſdem erit, quos mittendos iudicauerit, & quocumque volet, ad ſtudia litterarum mittere. *d* Poterit & eoſdem reuocare ante vel poſt abſoluta ſtudia, ac transferre ab vno in alium locum; prout ad ipſorum particulare, & ad vniuerſale bonum Societatis magis conuenire in Domino exiſtimabit. [d P.4.c.9. §.2.]

3 *e* Totam habebit ſuperintendentiam, & gubernationem Collegiorum, quod ad [e P.4.c.2. §.5.& c.10. §.1.]

Scholaſticos, & Præceptores, & Officiales attinet: inter quos primas tenent Rectores; *a* quos conſtituere, ac remouere poterit, eamque facultatem eiſdem communicare, quam ſenſerit in Domino conuenire: & *b* per huiuſmodi Rectores, adminiſtrationem Collegiorum exercebit in iis quæ ad ædificia, & temporalia ipſorum bona in Scholaſticorum vſum comparata pertinent; vt in litteris Apoſtolicis continetur.

a Inf.§.14. & 15. & p.4. c.2.§.5. & c.10.§.3.
b P.4.c.2. §.5.& C.

c Curabit etiam, † vt illi rationem officij ſui eo modo qui conuenire maximè videbitur, reddant. Et quod de Collegiis dicitur, de Vniuerſitatibus Societatis eius curæ commiſſis dictũ intelligatur. Res enim earum, quę ad vitæ ac doctrinæ inſtitutionem pertinẽt, adminiſtrare, Præpoſiti Generalis munus erit; quod per miniſtros à ſe iuxta Cõſtitutiones conſtitutos, exercebit, &c. 4 C

c Inf.§.15. & p.4.c.2.§.5. & c.10.§.3.

C ¶ *Siue reddenda ſit ratio eidem, ſiue Præpoſito Prouinciali, ſiue alij cuipiam, qui ad eam exigendam poteſtatem commiſſariam habeat.*

Eſt item penes Præpoſitum Generalem omnis facultas agendi quoſuis contractus emptionum aut venditionum quorumlibet bonorum temporalium mobilium tam Domorum quàm Collegiorum Societatis: & imponendi, ac redimendi quoslibet cenſus 5

ſus

ſus ſuper bonis ſtabilibus ipſorum Collegiorum, in eorumdem vtilitatem ac bonũ, cum facultate ſeſe onere liberandi, reſtitutâ pecuniâ quæ data fuerit. Alienare *a* autem, aut omnino diſſoluere Collegia vel Domos iam erectas Societatis, ſine generali eius Congregatione, Præpoſitus Generalis non poterit.

a Inf. §. 17. & 18. & p. 4. c. 2. §. 3. & c. 10. §. 2. & c. 11. §. 2. & p. 8. c. 2. §. 2.

6 De iis verò quæ Societati ita relinquuntur, vt ipſa pro ſuo arbitratu ea diſponat (ſiue bona ſtabilia illa ſint, vt domus aliqua, vel prædium non alicui certo Collegio ab eo qui relinquit determinatè applicatum vel annexum; ſiue mobilia, cuiuſmodi ſunt pecunia, triticum, & quæuis alia mobilia) idem Generalis diſponere poterit, aut vendendo, aut retinendo, aut huic vel illi loco id quod ei videbitur, applicando; prout ad maiorem Dei gloriam ſenſerit expedire.

7 Et Præpoſiti Prouinciales, aut Locales, & Rectores, & alij eius Commiſſarij eam partem huius facultatis habebunt, quam ipſis Generalis communicauerit. Neque verò Collegiales ad huiuſmodi actus collegialiter erunt congregandi.

8 Sicut ad Generalem pertinet curare, vt *b* Societatis Conſtitutiones vbique obſeruentur, † ita ad eumdem pertinebit, in iis, quæ acci-

D

D ¶ *Per ſe-*
ipſum

b Inf. c. 6. A. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1. & c. 5. & p. 10. §. 13.

 dunt,

ipſum exercere debet Generalis hanc poteſtatem: a *& per alios in caſibus vrgentioribus id etiam præſtare poterit, vbi ſine incommodo inſigni expectari nequit; vel vbi peculiariter alicui, cui tamquàm ſibi ipſi fideret, præſertim in locis remotiſsimis, qualis eſt India, committeret. Et intelligendum eſt, diſpenſare poſſe, vbi eam eſſe mentem Conſtitutionum, vt dictum eſt, conſideratis circumſtantiis particularibus, & non aliter, in Domino iudicaret.*

a Par. 4. c. 10. B.

b Procem. declar.

dunt, vbi diſpenſatione opus eſt, habitâ ratione perſonarum, locorum, temporum, & aliarum circumſtantiarum, diſpenſare: quod munus eâ cum prudentiâ, quam lux æterna communicauerit, *b* finem earumdem Conſtitutionũ intuendo, qui alius non eſt quàm maius Dei obſequium, & eorum bonum, qui hoc viuendi Inſtitutum ſequuntur, præſtabit. Idque

c Exa. c. 4. §. 9. & 16.

E ¶ c *Penes Generalẽ erit, vt omnia experimenta, & plura etiam quàm illa ſex de quibus in Examine dicitur, fiant; vel vnum aut plura*

† tam de experimentis eorum, qui in Probationibus verſantur, quàm de aliis rebus, in quibus eam fuiſſe mentem eorum, qui Conſtitutiones condiderunt, ad gloriam Dei ac Domini Noſtri iudicabitur, dictum ſit. E

ra Idem

9 *a* Idem Generalis in Miſſionibus omnem habebit poteſtatem; eis tamen nullâ ratione repugnando, quæ à Sede Apoſtolicâ (vt in *b* ſeptimâ Parte dicitur) proficiſcuntur. Mittere ergo poterit omnes ſibi ſubditos, ſiue Profeſſionem emiſerint, ſiue non emiſerint (quos mittendos iudicaverit) † ad quaslibet mundi partes, ad quoduis tempus, vel definitum, vel indefinitum, prout ei videbitur; ad quamuis actionē ex iis, quibus vti ad proximorum auxilium Societas G ſolet, exercendam. † Poterit etiam miſſos reuocare: & in omnibus denique, vt ad maiorem Dei gloriam fore ſenſerit, procedere.

a P.7.c.1. §.1.& A.B. & C.

b P.7.c.1.

F *ra eorum omittantur, vel cum aliis permutentur, conſtituere; quando alicui non conueniret, quod generatim conuenit; cuiuſmodi eſſet hoſpitale, vel peregrinatio, vel lectio, vel aliqua ex aliis Probationibus.*

F ¶ *c Vt inter fideles in Indiis, & inter infideles, vbi sũt aliqui incolæ Chriſtiani, & etiamſi nulli ſint, in quibuſdam caſibus, vel neceſſitatibus vrgentioribus: id tamen magnâ conſideratione præcedente fieri debet.*

c P.7.c.1.§.2. & B. & c.2. C.

G ¶ *d Non ſolùm miſſos per præcedentem Præpoſitum, vel per ſeipſum,* † Idem, *ſed etiam per Summum Pontificem, nullo tempore definito, poteſt reuocare; vt in litteris Apoſtolicis gra-*

d P.7.c.1. §.6.& c.2. H.

gratiarum, anno quadrageſimo nono, per Paulum Tertium, noſtrum ſanctum Patrem nobis conceſſarum continetur.

H ¶ Hoc, ſicut alia multa dicta, & dicenda, poterit exequi Generalis per ſuos miniſtros; ſiue Præpoſiti Locales illi fuerint, ſiue non.

† Idem, cùm talenta hominibus Societatis noſtræ donata cognoſcat, officia Prædicatorum, Lectorum, & Confeſſariorum diſtribuet. De aliis officiis tantumdem intelligatur: & quemlibet eo in munere, quod conuenientius ad diuinum obſequium, & ſalutem animarum obiturus in Domino videbitur, conſtituet. H

a P.5.c.1.A. & p.8.c.1. §.6.

a Eius erit, vti facultatibus à Sede Apoſtolicâ Societati conceſſis; & eam partem illarum vnicuique inferiorum communicare, quam in ipſo benè collocatam, ad finem diuini obſequij nobis præfixum, exiſtimauerit. Eiuſdem erit reuocare eas, vel cõtrahere; ad eamdem regulam diuini beneplaciti omnia exigendo. 10

b Sup.c.1. §.4.& inf. c.6.§.2.& p.3.c.1. §.15. & N.

b Eiuſdem Generalis erit, correctionibus vti, ac pœnitentias, quæ ad ſatisfactionem quorumcumque defectuum conuenire videbuntur, habitâ ratione perſonarum, & aliarum circumſtantiarum, iniungere: quarum conſideratio eius charitati cum prudentiâ 11

dentiâ coniunctæ, quâ ad Dei gloriam vtetur, committitur.

12 *a* Eiuſdem erit, conuocare Societatem ad generalem Congregationem (quando aliis de rebus, quàm de electione Præpoſiti eſt agendum) & ſtatuere, vt Prouincialis etiam Congregatio conuocetur, cùm expedire iudicauerit; & dirigere eos qui conuenerint; ac ſuo tempore, iis abſolutis quæ tractanda erant, dimittere. *a* P.8.c.1. C. & c 4.§.2.& c.5.§.1. & 2.

13 *b* Sine eius facultate & approbatione, nullus poſſit dignitatem vllam extra Societatem admittere: nec ille facultatem huiuſmodi dabit, nec id approbabit, ſi Sedis Apoſtolicæ Obedientia ipſum non compelleret. *b* P.10.§.6. & A.

14 *c* Conſtituat idem, vt dictum eſt, per ſeipſum Rectores Collegiorum, & Vniuerſitatum, ac Præpoſitos Locales Domorum, quos aptiores fore iudicauerit: † *d* Prouinciales itidem Præpoſitos ad triennium vt plurimùm (quamuis & contrahi, & prorogari etiam id ſpatium temporis poſſit, quando ad maiorem Dei ac Domini Noſtri gloriam id fore videbitur.) *e* Quibus etiam eam poteſtatem communicabit, *c* Sup.§.3. & P.4. c.2.§.5. & c.10.§.3. & c.17.§.1.

I ¶ *Cum iis qui benè ſuum officium faciunt, & ei poſſunt ſatisfacere, in triennij definito ſpatio nihil deperit: quandoquidem hoc tempus & contrahi,* *d* Inf.c.5.§.1. *e* Sup.§.3.

cabit, quam duxerit communicandam.

Poterit etiam eam reuo- 15
care, reſtringere, & etiam augere, *a* & adminiſtrationis rationem ab eis exigere. *b* Quòd ſi Prouinciali facultatem conſtituendi Præpoſitos Locales, & Rectores communicauerit; eiuſdem Generalis erit, eoſdem confirmare, vel remouere.

† Idem Officiales reli- 16
quos ad gubernationem K
Societatis neceſſarios, *c* vt Procuratorem generalem, *d* & Secretarium Societatis conſtituet; eam illis facultatem, quam pro negotiorum ac perſonarum ratione conuenire in Domino iudicabit, communicando.

e Idem poterit, non ex- 17
pectatâ generali Congregatione, Domos, Collegia, Vniuerſitates Societati oblatas accipere; & in Fundatores, cùm priuilegiis in quartâ Parte dictis, eos quos

trahi, & prorogari poterit: cum iis qui ſe parum idoneos oſtenderent, id commodi accedit, vt ſine notâ, curſu triennij peracto, remoueri poſſint: niſi ante id tempus, ratione vniuerſalis boni, Generali remouendi viderentur.

K ¶ *Quamquã poterit ad has electiones, & res alias graues & dubias, rogare ſententias aliorũ, quos iudicauerit in Domino benè ſenſuros; conſtituere tandem, in eius erit poteſtate.*

a Sup.§.4.

b Sup.§.3. & p.4.c.2. §.5.& c.10. §.3.& c.17. §.1.

c Inf.c.6. §.12.& p.4. c.2.E.

d Inf.c.6. §.8.

e Par.4. Prœm.A. & c.2.§.1.

IN

quos in Domino admittendos duxerit, admittere; & Lectores, Sacerdotes, & alia quæ occurrerint, prouidere. *a* Erit tamen ei curandum, vt cum huiuſmodi conditionibus admittat, ex quibus Societas commoditatem ad propoſitum ſibi diuini obſequij finem, & non detrimentum ſentiat. *b* Sed ſi experimento compertum eſſet, grauari magis quàm iuuari Societatem, nec Præpoſitus Generalis de remedio proſpiceret; in primâ generali Societatis Congregatione, vtrùm huiuſmodi Domum, Collegium, vel Vniuerſitatem relinqui, an teneri cum tali onere expediat, agi poterit.

a P.4.c.2. §.2.& c.11. §.2.& A.

b Sup.§.5.& p.4.c.2. §.2. & 3.& A.

18 *c* Transferre, vel diſſoluere Domos, vel Collegia iam erecta, aut in *d* vſum Societatis Profeſſæ reditus eorum cõuertere, Præpoſitus Generalis, vt in quartâ Parte dictum eſt, non poterit.

c Sup.§.5.

d Inf. c.4. §.7.& Ex. c.1.§.4.& p.4. c.2. §.5. & c.10.§.1. & p.6.c.2. §.3. & p.10. §.4.

19 *e* Cognoſcat, quoad eius fieri poterit, conſcientias eorum qui ſub eius Obedientiâ ſunt; ac præcipuè Præpoſitorum Prouincialium, & aliorum, quibus munera maioris momenti committit.

e Exa.c.4. §.36.

20 Generatim loquendo, in rebus omnibus quæ ad propoſitum Societati finem perfectionis & auxilij proximorum ad gloriam Dei faciunt, *f* omnibus præcipere in Obedientiæ virtute poſſit. Et quamuis aliis inferioribus Præpoſitis, vel Viſitatoribus,

f P.6.c.5.

ribus, vel Commiſſariis ſuam facultatem communicet; poterit tamen approbare, vel reſcindere quod illi fecerint, & in omnibus quod videbitur, conſtituere: & ſemper ei obedientiam ac reuerentiam (*a* vt qui Chriſti vices gerit) præſtari oportebit.

a P.3. c.1. §.23. & p.4. c.10 §.5. & p.6. c.1. §.1. 2. & 3. & p.7. c.2. §.1. & A. & p.8. c.1. D.

De auctoritate, vel prouidentiâ, quam Societas habere debet erga Præpoſitum Generalem.

C A P V T IV.

1 † FACVLTAS, vel prouidentia Societatis A erga Præpoſitum, (habitâ ſemper ratione boni vniuerſalis, ac maioris ædificationis) ſex in rebus, quæ ad Dei gloriam iuuare poſſunt, conſiſtit.

IN CAP. IV.

A ¶ *b* E T *exercebit eam per Aſsiſtentes, de quibus mox dicetur.*

b Inf. c.5. §.2.

2 *c* Prima ad res externas pertinet, veſtitus, victus, & expenſarum quarumlibet ad perſonam Præpoſiti ſpectantium: quæ omnia vel augere, vel imminuere poterit Societas; prout Præpoſitum ipſum, ac ſe decere, & Deo gratius fore iudicabit.

c Inf. c.5. §.2.

dicabit. Et huic Societatis ordinationi Præpoſitum acquieſcere oportebit.

3 *a* Secunda ad corporis curam pertinet; ne in laboribus, vel rigore nimio menſuram excedat. Quâ etiam in re ad moderationem ſe reduci ſinet Superior, & Societatis arbitrio acquieſcet. *a* Inf.c.5.§.2.

4 *b* Tertia ad animam eius ſpectat, cùm etiam viris perfectis aliquando huiuſmodi cura vel circa perſonam, vel circa officium ſit neceſſaria. Habeat ergo Societas cum Præpoſito Generali (& idem cum inferioribus fieri poſſet) aliquem, qui accedens ad Deum in oratione, poſtquàm diuinam bonitatem conſuluerit, & æquum eſſe id iudicauerit, cum modeſtiâ debitâ ac humilitate, quid ſentiat in ipſo Præpoſito requiri ad maius obſequium & gloriam Dei, admonere teneatur; ſiue ille ſit eius Confeſſarius, ſiue alius quiſpiam per Societatem deſignatus, qui ad hoc negotium aptus videatur. *b* Inf.c.5.§.2.

5 *c* Quarta eſt, quòd † ſi
B quis vrgeret (licet eum non obligando ſub pœnâ peccati) vt dignitatem aliquam admitteret, in quâ Præpoſiti officium neceſſariò relinquendum eſſet, non poſſet ſine conſenſu So- *c* Inf.c.5.§.6.& E.& p.10.§.6.& A.

B ¶ *Vrgere intelligendum eſt, ſi Princeps aliquis ſæcularis id curaret; & ordinaret Summus Pontifex aliquâ ſu-*

Societatis eam admittere. Societas autem, ſemper intuendo quæ ad maius Dei obſequium & gloriam pertinent, ſi Obedientia Sedis Apoſtolicæ non compulerit, aſſenſum numquàm præſtabit.

ſumere dignitatem; non tamen ita abſolutè imperando, vt oſtendat ſe velle eum ad tale officiūm admittendū obligare. Nam in huiuſmodi caſibus, vbi ceßat obligatio, non debet, nec poteſt ſine probatione Societatis eam admittere: nec Societas approbabit, ſi Pontifex præcepto, quod ad peccatum obliget, nō compelleret.

a Inf.c.5.6. & D.

a Quinta locum habet, ſi accideret vt valdè negligēs vel remiſſus eſſet in rebus magni momenti, ad Præpoſiti officium pertinentibus; propter corporis grauem ægritudinem, aut ſenium, ſpe emendationis eâ in parte ſublatâ; vnde multum detrimenti publicum bonum pateretur. Tunc enim Coadiutor, vel Vicarius qui Generalis officio fungatur, eſt eligendus: ſiue ipſemet Præpoſitus eum cum approbatione Præpoſitorum Prouincialium ſibi ſubſtituat; ſiue illi cum approbatione duorum Prępoſitorum Localium, vel Rectorum vniuſcuiuſque Prouinciæ, eum per litteras pluribus ſuffragiis eligant ad Societatis gubernationem; cum eâ facultate, quæ Generali, vel ipſi Societati, ſi ea 6

elige-

eligeret, communicanda videretur.

7 *a* Sexta locum haberet in quibuſdam caſibus (quos ſperamus per Dei bonitatem, aſpirante ipſius gratiâ, numquàm euenturos) cuiuſmodi eſſent peccata mortalia in externum actũ prodeuntia; ac nominatim

C copula carnalis; † vulnerare quemquam; *b* ex reditibus Collegiorum aliquid ad proprios ſumptus aſſu-

D mere, † vel cuiuis extra Societatem donare; vel aliqua ſtabilia bona Domorum, aut Collegiorum alienare; vel prauam doctrinam habere. Si quid ergo horum accideret, poteſt ac debet

E Societas † (*c* ſi de re ſufficientiſſimè conſtaret) eum officio priuare; *d* &, ſi opus eſt, à Societate remouere: in omnibus præ oculis habendo quod ad maiorem Dei gloriam & vniuerſale bonum Societatis fore iudicabitur.

C ¶ *Vt cum aliquo armorum genere, vel cultello, vel re quauis, cum quâ inſignis læſio inferri poteſt.*

D ¶ *Id agitur peculiariter, vt non det conſanguineis, vel eis qui coniunctionem aliquam ſæcularẽ cum ipſo habent: & non præcluditur oſtium, vt fiat eleemoſyna, vel detur, quod cõuenit, ei, cui dari debere ad Dei gloriam Generalis ſentiret.*

E ¶ *Quoniam qui curam aliorum, præcipuè tam vniuerſalẽ habent, iniu-*

a Inf. c. 5. §. 4.

b Sup. c. 3. §. 18. & Exa. c. 1. §. 4. & p. 4. c. 2. §. 5. & c. 10. §. 1. & p. 6. c. 2. §. 3. & p. 10. §. 4.

c Inf. c. 5. §. 4.

d P. 2. c. 1. §. 1. & A.

ſtè calumniam à multis pati varias ob cauſas poſſunt; diligenter animaduertere oportet, vt probationes dictorum defectuum ſint, quàm fieri poßit, efficaciſsimæ, morali modo loquendo.

De modo quo procedere debet Societas in iis, quæ ad Præpoſitum Generalem pertinent.

CAPVT V.

a Sup.c.3. §.14.

IN primis Præpoſiti Prouinciales, *a* quos Generalis ipſe per ſe conſtituit, in conſpectu Dei conſiderare & efficere quod vniuerſali bono Societatis debent in prædictis ad Præpoſitum Generalem pertinentibus, prout in Domino ſenſerint, teneantur. 1

b Sup.c.4. §.2.

b In iis quæ ad ſumptus & curam corporis eius, & res alias minùs graues pertinent, Cōgregatione opus non eſt: ſed † vt *c* Societas viros quatuor ei Aſſiſtentes, qui diſcretione, ac zelo communis boni Societatis polleant, conſtituat: qui *d* quidem apud Præpoſitū ma- 2 A

c Sup.c.4.A. & inf.c.6. §.10.& 11.& p.8.c.1.G.

d Inf.c.6. §.10.

IN CAP. V.

A § *PRofeßi ſint, ſi commodè fieri poterit. Et ſi aliquando huiuſmodi Aßiſtentes (vel aliquis*

manentes, in conſpectu Creatoris ac Domini ſui dicere, ac efficere, *a* quidquid circa tria prima in præcedenti capite dicta, ad maiorem Dei gloriam fore ſenſerint, teneantur.

quis eorum) à Præpoſito recederent, miſſi ad hanc vel illam partem, vt citò redeant; neceſſe non erit alios in eorum locum ſubrogare: ſi diu eos abeſſe oporteret, alij ſubrogentur. Verùm Præpoſitus Generalis ſine graui causâ vel neceßitate eos procul à ſe mittere non debet.

a Sup.c.4. §.2.3. & 4.

3 Electio verò quatuor huiuſmodi Aſſiſtentium, eorum erit qui Præpoſitum eligent, quando ad id congregantur. Quòd ſi vel mortem obiret, vel à Præpoſito Generali diutius abeſſe, propter cauſas graues, aliquem ipſorum oporteret; non repugnantibus Prouincialibus Societatis, Præpoſitus Generalis alium ſubſtituet, qui cum approbatione omnium, vel maioris partis eorum, manebit in demortui vel abſentis loco.

4 *b* Tertiò, ſi accideret aliquod ex peccatis (auertat id Deus) quæ ſufficiunt ad Præpoſitum officio ſuo priuandum; ſimul atque res *c* per teſtimonia ſufficientia, vel ipſius affirmationem conſtaret; iuramento obſtringantur quatuor Aſſiſtentes ad id Societati denuntiandum, & cum omnium, vel certè trium ſubſcriptionibus Congre-

b Sup.c.4. §.7.

c Sup.c.4. §.7.

 gationem,

B ¶ *Rem nihilominùs ſecretã teneant, quantum fieri poterit, cum aliis, etiam eiuſdem Societatis, donec veritas eluceat: vt ſi certum eſſe, quod quatuor ſibi perſuaſerãt, non inueniretur, iniuſta infamiæ nota, Præpóſito non inuratur.*

C ¶ *Cùm*

gationem, † id eſt Præpoſitos Prouinciales cum duobus aliis, quos ſinguli ex ſuâ Prouinciâ ſecum adducent (qui congregari tenebuntur) conuocandam. Et ſi res diuulgata, & communiter manifeſta eſſet; nõ expectatâ quatuor Aſſiſtentium conuocatione, Prouinciales alij alios vocando conuenire deberent. Et ipſo primo die, quo in locum huiuſmodi Congregationis ingredientur, vbi aderunt quatuor illi qui conuocarunt, cum aliis cõgregatis, rem is aggrediatur, cui omnia notiora ſunt, & accuſatio dilucidè explicetur: & poſtquàm auditus fuerit Præpoſitus, foras egredi debebit: & antiquiſſimus ex Prouincialibus *a* ſimul cum Secretario, & alio Aſſiſtente de totâ re ſcrutinium faciat; & primò quidem, an conſtet de peccato quod obiicitur; deinde an huiuſmodi ſit, vt propter id priuari officio debeat; & idem ſuffragia promulget, quæ, vt ſufficiant, duas tertias partes excedent; & tunc ſtatim de alio eligendo agatur: & ſi fieri poteſt, non priùs inde egrediantur,

a P.8.c.6. D.

tur,quàm Societas Generalem Prępoſitum habeat:& ſi eo die res tranſigi non poterit, in ſequenti vel quàm expeditiſſimè fieri poterit,eo modo quo in octauâ Parte *a* dictum eſt,tranſigatur. *a P.8.c.6.*

5 † Si defectus deprehenſi C non fuerint eiuſmodi, vt priuandus officio ſuo, ſed tantùm corrigendus videretur; quatuor eligantur, quibus cura iniũgatur conſiderandi, quæ correctio ei conueniat: & ſi non conuenirent, paribus ſuffragiis exiſtentibus, quintus adiũgatur, vel tres alij; vt quid in Domino conueniat conſtituant.

C ¶ *Cùm defectus ad depoſitionem ſufficientes non deprehenderētur, aliis de rebus agatur propter quas conuocata Societas videatur; & quod ad Præpoſitum attinet, diſſimuletur: imò quoad eius fieri poterit, nullo tempore diuulgari debet. Et ſic, cùm conuocantur, præmoneri, & poſt rem diſcuſſam seriò iniungi conſciis, & præſertim Prouincialibus oportet, ne cui indicent. Et cùm conſtitutum fuerit illum officio priuare, tunc etiam cum Præpoſito Generali ſecretò agendum eſt, vt ipſemet officio ſe abdicet; vt hoc promulgari, & peccatum, ac officij propter peccatum priuatio occultari poſſit.*

6 † Si *b* accideret Præpoſitum Generalem ad Socie- D tatis *b Sup.c.4. §.6.*

D ¶ *Omnino eſſet inutilis,*

lis, qui vſu rationis careret; quiq; in morbum minimè curabilem incidiſſet, tamq; grauem, vt rebus ſui officij vacare non poſſet, nec aliquãdo vacaturus ſperaretur. Si morbus talis non eſſet, vt de ſanitate deſperandum videretur; ſine Congregatione generali Vicarius per eumdem Præpoſitum poſſet conſtitui, vt ipſius officio, donec conualeſceret, omnino fungeretur: & recuperatâ ſanitate, conceſſa ei priùs facultas ceſſabit. E¶

tatis gubernationem eſſe inutilem, re partim coram eo, & partim in eius abſentiâ agitatâ, diſpiciatur an eligi Vicarium abſolutâ cum poteſtate, quamuis ſine nomine Præpoſiti Generalis (quamdiu vixerit qui tunc erat) oporteat: & id, ſi pluribus quàm dimidiæ parti ſuffragiorum viſum fuerit, ſic agendum erit. Si id neceſſarium fore non iudicarent, videndum erit an præter miniſtros illos quorum operâ Generalis vtebatur, Societas alios prouidere debeat; vt ſubleuato magis eo, & adiuto, non deſideraretur quod ad gubernationem Societatis conueniret. Et eâ in re ſequi oportebit quod pluſquàm media pars eorum qui congregati ſunt, ſtatuerit. *a* Si ageretur de dignitate, quã vt plurimùm pati non poteſt Prępoſiti officium, ſi non compulerit talis Obedientia Summi Pontificis, quæ

a Sup. c. 4. §. 5. & B. & p. 10. §. 6. & A.

quæ ad peccatum obligare poſſet; res in conſultatio-
E nem ne adducatur: † ſed id omnino tamquàm certum tenendum eſt, nec debere, nec poſſe conſenſum ad huiuſmodi dignitatem admittendam, præſtari.

E ¶ *Hinc apparet neceſſarium non eſſe ad hoc ſtatuendum ad Congregationem venire: niſi Obedientia Sedis Apoſtolicæ intercederet, quæ Præpoſitum, vel Societatem (vt dictum eſt) ad peccatum obliget, niſi res ad effectum perducatur.*

De iis, quæ iuuare poterunt Præpoſitum Generalem, vt ſuo officio benè fungatur.

CAPVT VI.

1 Cvm proprium Generalis officium non ſit concionari, nec Confeſſiones audire, nec alia huiuſmodi (in quibus tamen ille, vt particularis perſona, videbit quid præſtare poſſit, cùm ei per alias occupationes officij ſui proprias licebit, & non
A aliter) † ſed *a* ita regere vniuerſum huius Societatis cor-

IN CAP. VI.

A ¶ *b* Hoc præſtabit

a Sup.c.1.
b Sup.c.2. §.2.& p.8. c.1.G.

ſtabit in primis auctoritate, & exemplo vitæ ſuæ, & charitate ac dilectione Societatis in Chriſto Domino Noſtro, & oratione a *aſsiduâ ac deſideriis plenâ, & Sacrificiis, quæ gratiã conſeruationis & augmẽti huiuſmodi impetrent: & ex iis, quæ præſtare ipſe poteſt, hoc maximi momenti apud eum eſſe debet, & in quo plurimùm in Domino confidat. Eſt enim in primis efficax ad gratiam à diuinâ Maieſtate impetrandam; à quâ, quod expetitur*

corpus, vt conſeruetur, & gratiâ diuinâ aſpirante in bono ſuo ſtatu, & modo procedendi ad Dei & Domini Noſtri gloriã creſcat; ad quem ſibi propoſitũ finẽ ſuâ poteſtate vti debet.

2 Præter dona illa perfectionis magnæ ſpiritualis, ac virtutũ, de quibus ſecundo capite dictum eſt, bonis *b* etiam miniſtris ad munera particularia obeunda opus habet. Quamuis enim per ſeipſum aliquando in illis verſetur; habeat tamen neceſſe eſt Præpoſitos inferiores (quos viros ſelectos eſſe oportet) *c* quibus multum poteſtatis conferre, & huiuſmodi res particulares ferè ſemper committere poſſit. *d* Eius autem crebrior communicatio inter Præpoſitos inferiores cum Prouincialibus erit; horum autem cum Rectoribus, & Præpoſitis Localibus, vt *e* meliùs ſubordinatio conſeruetur. Aliquando

a Sup.c.2. §.1.& p.10. §.2.

b Par.10.§.8.

c P.2.c.1. §.2.& B.& p.4.c.10. §.4. & p.10. §.8.

d P.8.c.1. §.4.

e P.2.c.1. §.2.& p.8. c.1.§.4.& E. & p.10. §.9.

do tamen Generalis, vel vt pleniorem rerum omnium notitiam habeat, vel propter alia quæ ſæpius accidere ſolent, ipſemet cum Rectoribus, & Præpoſitis Localibus, & particularibus etiam perſonis aget; *b* eoſdemque conſilio, reprehenſione, & ſi opus eſt, correctione iuuare ſtudeat: quãdoquidem eius eſt munus, defectus Præpoſitorum inferiorum ſupplere; ac cum diuino fauore & auxilio, quod in ipſis perfectum non eſt, ad perfectionem perducere.

5 Ad omnia etiam conferret, ſi Generalis litteras Apoſtolicas, & conceſſiones omnes, quæ ad inſtitutionem, facultates, vel priuilegia Societatis pertinent, & quoddam eorum compendium apud ſe habuerit: catalogum itidem vnum omnium Domorũ & Collegiorum Societatis cũ ſuis reditibus; & *d* alterum per-

ſonarum

titur procedit: idq́ potiſſimùm faciet, cùm neceſſitas occurrerit: a *tum etiam id faciet, ſollicitudinem adhibendo ad Conſtitutionum obſeruationem;* c *iniungendo crebrò ſibi rationem reddi eorum quæ in Prouinciis omnibus geruntur per Prouinciales: ſcribendo eiſdem quod ſentit de rebus ad ſe relatis; & curando, vt prouideatur, vbi conuenit, per ſe, & miniſtros; de quibus agetur.*

a Sup.c.3. §.8.& p.4. c.10.§.5.& p.6.c.1.§.1. & c.5. & p.10.§.13.

b Sup.c.3. §.11.

c P.8. c.1. §.9.& L.& c.2.B.

d P.8.c.1. N. 1

B ¶*Hoc*

ſonarum omnium quæ in quauis Prouinciâ verſantur, non ſolùm Profeſſorum, & Coadiutorum qui formati, ac Scholarium qui approbati dicuntur; ſed etiam illorum qui in Probationibus exercentur; vbi eorum nomina, & qualitates ſcribantur: & hunc catalogum renouandum ſingulis annis, ſi conuenire videbitur, curabit. Et demum omnia perſpecta habeat, vt in omnibus rebus meliùs poſſit quæ ad gloriam diuinam pertinent, prouidere.

a P.6.c.3. §.7.& E.

4 *a* Quod in vniuerſum in ſextâ Parte capite tertio dicitur, eos qui de Societate ſunt, negotiis ſæcularibus, licet pia alioqui eſſent, implicari non debere; id Generali magis, quàm reliquis omnibus, conuenit: † ne in B eis, vel aliis etiam rebus, piis quidem, ſed ad Societatem non pertinentibus, ita occupari ſe ſinat, vt tempus ac vires ad ea quæ pertinent ad ipſius officium (*b* quod quidem magis, quàm totum hominem requirit) eum deſtituant.

b Inf.§.7.

B ¶ *Hoc intelligendum eſt, quatenus declinari poterunt. Sed demum prudentia docebit, num per ſe, aut alios de Societate debeat nonnumquàm aliquorum piorum operum, quæ ad Societatem non pertinent, curam ſuſcipere: vel quòd magni ſint momenti in Dei obſequio, vel in gratiam eorum, qui id*

5 † Sed nec in executione C miniſteriorum particularium ad Societatem pertinentium, quæ per alios effici poſſunt, magnoperè occupari deberet: cuiuſmodi eſſet peculiaris alicuius Domus cura, quod ad ſuſtentationem temporalem, & gubernationem eius attinet: quin potiùs, *a* vt ſuperiùs dicitur, ſuos quouis in loco, etiam vbi ipſe reſidebit, Officiales habeat; in quos ſi totam curam non reiecerit, ſubleuetur certè ab eis, & huiuſmodi curæ occupatione liberetur.

id impetrare ſtudent.

C ¶ *Præſcribere ordinem, qui tenendus eſt (ſi talis non eſſet, qualis conueniret) vbi reſidet, & etiam aliis in locis, Præpoſiti Generalis eſt: ſed executio aliis, vt dicitur, demandabitur.*

a Sup. §. 2.

6 *b* Sic etiam in quauis Prouinciâ eos habeat Prouinciales tam probatæ fidei, vt qui intelligit magnâ ex parte ex his & Localibus bonam gubernationem Societatis pendere. Cùm autem illi tales fuerint, laborem cum illis, in rebus quæ id patiuntur, diuidendo, & de omnibus grauioribus certiorem ſe fieri curando, plus otij ac temporis ſibi relictum, vt rebus vniuerſalibus vacet, quæ ſolus ipſe obire poteſt, intelliget: plus etiã lucis ad perſpiciendũ quid in illis facto opus ſit, ſi ipſius intellectus eam lu-

b Par. 10. §. 8.

lucem, quâ donatus eſt, ex parte non amiſerit; vt eis accidit, qui plus æquo in rebus particularibus, ac exiguis occupantur; vnde opprimi & debilior reddi intellectus acies ad res vniuerſales perſpiciendas ſolet.

Nec ſolùm Præpoſitus Generalis ad res 7
particulares (vt *a* dictum eſt) miniſtris opus habet; † ſed etiam ad vniuerſales, & ſui officij proprias; vt eis benè ac ſuauiter poſſit ſatisfacere. Habeat igitur neceſſe eſt, qui multa in memoriam reducendo, ad ſollicitudinem curandi res tam multas officij ſui; qui etiam conſilio ad eas ordinandas; demum qui diligentiâ ac labore ad eas opere complendas adiuuet. Id enim compertum eſt, quòd nec viri vnius memoria tam multarum rerum recordationi ſatis ſit; nec, ſi id præſtaret, vnius intellectus ad eaſdem benè conſiderandas & ordinandas ſatis eſſet; nec, quamuis & hoc poſſet, vires vnius ad eaſdem exequendas ſufficerent. D

a Sup. §. 2. 5. & 6.

D ¶ *Quoniam qui cum tam multis hominibus, deq; rebus tam variis & tanti momenti agere debet, ſi aliorũ miniſterio non iuuaretur, onus ferret intolerabile, quod ne magnâ quidem cum diſtractione animi, & ſanitatis, ac longioris vitæ diſpendio benè poſſet ſuſtinere: & ſic videre eſt, eos omnes quibus gubernatio-* *num*

Ad

num alicuius momenti cura eſt commiſſa, quò illis ſatiſfacere poſſint, multis ad id auxiliis ſubleuari. Vnde & Generalis, vt benè, expeditè, & ſuauiter ſuum officium faciat, eiſdem indiget auxiliis.

8 Ad *a* primum illud de ſollicitudine omnia curandi, aliquo miniſtro ei opus eſt, qui ordinariè E apud ipſum maneat; † qui pro memoriâ & manibus illi ſit ad omnia, quæ ſcribenda & tractanda fuerint, ac breuiter ad res omnes officij ſui obeundas; qui induat Præpoſiti perſonam; & præter poteſtatem, totum officij eius pōdus humeris ſuis impoſitum eſſe exiſtimet.

a Sup.c.3. §.16.

9 Hic Præpoſiti miniſter vir eſſe ſollicitus, & diſcretionis, & ſi fieri poſſet, doctrinæ dono, & ſpecie honeſtâ, ac modo agendi verbo & litteris cum omni hominum genere, præditus eſſe deberet; quique in primis eſſet vir, cui confidēter quiduis committi poſſet; qui-

E ¶ *Huius officium erit, ex omnibus litteris & informationibus ſummam in pauca redigere, & capita eorum quæ Superiori proponenda ſunt, & quæ poſtulant vt reſpondeatur, vel aliquid agatur; & prout ſe extendet munus à Generali commiſſum, litteris poterit reſpondere; ſiue Generalis, ſiue ipſe*

ipſe Secretarius de ipſius commiſsione, eas ſubſcribat: & Generali eas, vel ſecundùm eius voluntatem Aſsiſtentibus, vel alicui eorum, aut etiam nulli oſtendat; prout res ipſæ, de quibus ſcribitur, & ratio perſonæ Secretarij exigunt.

F ¶ *Et-*

quique Societatem in Domino diligeret: quò vtiliùs eius operâ ac miniſterio vti Præpoſitus Generalis ad gloriam diuinam valeat.

Secundum auxilium, videlicet conſilij ad res graues, quæ ſe offerunt, ordinandas & conſtituendas, quàm ſit Generali Præpoſito neceſſarium, ex earum multitudine, & ex humani intellectus naturâ, qui tam multas in partes conſideratione diuidi nequit, vel certè ad id quod oportet, in eis partibus diſpiciendum, ac prouidendum non ſufficit, poteſt intelligi. a Videtur ergo perneceſſarium, vt aliqui ſint apud Superiorem viri, litteris & omnibus aliis Dei donis clari, qui ei aſſiſtant; & conſiderandi peculiari ſollicitudine res vniuerſales Societatis à Generali commiſſas curam habeant; quam illis poſſet diuidere, quò accuratiùs res omnes perſpiciant: vt vnus rerum Indicarum inſpiciendarum, alter Hiſpaniæ & Portugalliæ, & alius Germaniæ & Galliæ, & alius Italiæ & Siciliæ curam haberet: & ſic de aliis, quando Societas in plures partes ſpargeretur.

a Sup. c. 5. §. 2. & p. 8. c. 1. G.

geretur. Quiſque autem ex eis peculiari oratione,& ſuis in Sacrificiis recordatione, Deo partem illam ſibi ſpecialiter commiſſam commendare debet; & conſiderare, quid in eâ magis, ad id conſequendum quod ſibi Societas proponit, iuuare poſſet. Conferendum etiam cum aliis eſſet, ſi quid ad rem facere magnoperè videretur. Res autem inter ſe diſcuſſas Generali referre poſſent.† Iidem etiam attenderent iis rebus, quæ vel à Præpoſito, vel etiam à Secretario Societatis proponerentur, vt magis inter ipſos diſcuſſæ Superiori referantur. Et in vniuerſum in conſiderandis & tractandis rebus, tam ad doctrinam, quàm ad praxim pertinentibus, quæ altiorem conſiderationem poſtulant, iuuare Præpoſitum ac ſubleuare debent. Præter id autem,& quòd rebus multis meliùs prouideri per illos poterit, Prædicationi, Lectioni, Confeſſionibus audiendis,& aliis bonis ac piis operibus ad Dei gloriam & animarum auxili-

F ¶ *Etiam res ſcribendæ maioris momēti, & inſtructiones eorum, qui huc & illuc mittuntur, cum his antequàm ſcriberentur, poſſent conferri: quodq; eis videretur, poſſet Secretarius Superiori referre: & tantumdem in iis, quæ ad doctrinam pertinent. Hæc autem non ſolùm ſubleua-*

xili- rent

rent Generalem, ſed etiam rebus illis, quæ ab ipſo conſtituerentur, maiorem auctoritatem afferrẽt.

a Sup.c.5. §.2.

xilium vacare poterunt.

11 Numero autem huiuſmodi Aſſiſtentes nunc quidem quatuor erunt; & quidem illi ipſi eſſe poterunt, de quibus *a* ſuperiùs dictũ eſt. Quamuis autem res grauiores cum eis tractandæ ſint, ſtatuendi tamen facultas, poſtquàm eos audierit, penes Præpoſitum Generalem erit.

12 In tertio auxilio, videlicet diligentiæ ad exequendum vel complendum quod ad res Societati neceſſarias fuerit conſtitutum, cuiuſmodi eſſent negotia, quæ ad Domós vel Collegia pertinent, expedire; tum etiam quæ illorum ſunt, defendere: & generatim ad res omnes agendas, *b* multum conferet, imò neceſſarium eſt vnius Procuratoris generalis Societatis auxilium, qui quidem Romæ reſideat, ac prudentiâ, fidelitate, & dexteritate cum hominibus agendi, & omnibus aliis dotibus polleat; non tamen Profeſſus ſit, † nec in Domibus Societatis Profeſſæ habitet; ſed in aliâ (de quâ dictum eſt in quartâ Parte) † qui G

b Sup.c.3. §.16. & p.4. c.2.E.

G ¶ *Quamuis Procuratorum habitatio in Domibus Profeſſæ Societatis ordinariè eſſe non debeat, ſed in aliâ ipſis aſsignatâ; nihilomi-*

nùs

nus quando non tractant lites, vel quando neceſſitas aliqua vrgeret, vel alioqui conueniret, & ad tempus, poſſent in Domibus habitare. Et hoc eorum iudicio relinquitur, qui in dictis Domibus Profeſſæ Societatis aliis præſunt; iuxta quod ordinatum vel commiſſum eis fuerit à Generali, vel de ipſius intentione eis conſtiterit.

H † qui ſuis etiam auxiliis, ac miniſtris ad ea negotia, quę ſolus non poteſt conficere, neceſſariis ſubleuetur.

13 Cùm ergo Præpoſitus huiuſmodi habeat auxilia, tèmpus (quod quidem valetudo, & vires corporis permittent) partim cum Deo, partim cum Officialibus, & miniſtris huiuſmodi agendo, partim ſecum ſeorſum conſiderando, ac cum auxilio & fauore Dei ac Domini Noſtri, quod agendũ eſt ſtatuendo, impendet.

14 † Præpoſiti *a* etiam Prouinciales, & Rectores Collegiorum, vel Præpoſiti particulares Domorũ ſuis auxiliis pluribus & paucioribus, pro neceſſitate ac

I

H ❡ Vel vt plures Procuratores conſtituerẽtur; prout res, quæ incidunt, & neceſſitas vrgens diuerſarum ac variarum regionum poſtularet.

I ❡ Ex iis, quæ dicta ſunt de Generali, intelligi poterit quod Prouincialibus, & Localibus, & Rectoribus Collegiorũ conuenit, quod attinet ad Dei dona,

a Par.4. c.10.§.7.& c.17.§.1.& p.10.§.8.

Z 2 *qui-*

ac momento rerum ipſis commiſſarum, ſubleuari debent: ac præcipuè ad conſilium aliquos cum quibus res grauiores quæ occurrunt, communicent (quamuis eis auditis penes Superiores ſit ſtatuendi facultas) deſignatos habeant.

quibus ornari debent, ad poteſtatem, officium, & auxilia, quæ habere eos oportet; prout expreſſè dici poterit a in Regulis, quæ ad Præpoſitos huiuſmodi particulares pertinent.

a Prooem. Declar.

D E-

DECIMA PARS

De modo, quo conſeruari & augeri totum corpus Societatis in ſuo bono ſtatu poſſit.

1 QVIA Societas, quæ mediis humanis inſtituta non eſt, per ea nec cóſeruari nec augeri poteſt; ſed per gratiam omnipotentis Dei ac Domini Noſtri IESV Chriſti; in eo ſolo ſpem conſtitui oportet, *a* quòd conſeruaturus ſit & promoturus hoc opus, quod ad obſequium & laudem ſuam, & auxilium animarum inchoare dignatus eſt. Et iuxta ſpem hãc primum medium & maximè conſentaneum, orationum & Sacrificiorum erit; quæ hac cum intentione ſanctâ offerri, & ſingulis hebdomadis, menſibus, & annis in omnibus locis, vbi Societas reſidet, certâ ordinatione inſtitui debent.

a Inf. §. 12. & Proœm. conſt. §. 1.

2 Ad conſeruationem & incrementum

non ſolùm corporis, id eſt eorum quæ externa ſunt, ſed etiam ſpiritus Societatis, atque ad aſſecutionem *a* finis quem ſibi præfigit auxilij animarum, ad vltimum & ſupernaturalem ſuum finem conſequendum media illa quæ cum Deo inſtrumentum coniungunt, ac diſponunt, vt à diuinâ manu rectè gubernetur, efficaciora ſunt, quàm quæ illud diſponunt erga homines. *b* Huiuſmodi eſt probitas & virtus, ac præcipuè charitas, & pura intentio diuini ſeruitij, & *c* familiaritas cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitiis, & zelus ſincerus animarum ad gloriam eius qui eas creauit ac redemit, quouis alio emolumento poſthabito. Videtur *d* itaque in vniuerſum curandum eſſe, vt omnes qui ſe Societati addixerunt, in virtutum ſolidarum ac perfectarum, & ſpiritualium ſtudium rerum incumbant; ac in huiuſmodi maius momentum, quàm in doctrinâ, vel aliis donis naturalibus & humanis conſtitutum eſſe ducant. Illa enim interiora ſunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propoſitum oportet.

a Exa.c.1. §.2.& p.1. c.2.§.8. & c.3.§.1. & p. 3.c.1.§.9. & p.4. Proœ. & c.12.§.1. & p.6. c.3. §.4.& p.7. c.1.§.1.

b P.8.c.1.§.8.

c P.9.c.2. §.1.& c.6.A.

d P.3.c.1. §.10.

3 Hoc iacto fundamento, media illa naturalia quæ Dei ac Domini Noſtri inſtrumétum in proximorum vtilitatem diſponunt, in vniuerſum ad conſeruationem & incrementum totius huius corporis conferent; ſi ta-

tamen & addiſcantur, & exerceantur ſincerè ad ſolum Dei obſequium; non vt illis fiducia noſtra innitatur, ſed potiùs vt diuinæ gratiæ, iuxta ſummæ prouidentiæ ſuæ ordinem, per hæc cooperemur; qui ad gloriam ſuam tam dona naturalia, quæ ipſe vt Creator, quàm ſupernaturalia, quæ vt gratiæ auctor donat, vult referri. Et ideò media humana, vel per induſtriam acquiſita, ac præcipuè doctrina exacta & ſolida, *a* & modus eam proponendi populo in Concionibus, & Lectionibus, *b* & forma agendi cum hominibus, eoſdemque tractandi diligenter curanda ſunt.

a P.3.c.1.§.21. & p.4.c.8.§.3. & A. B. & C.
b P.4.c.8.§.8.

4 Iuuerit etiam magnoperè, in ſuo bono ſtatu ac diſciplinâ Collegia conſeruare, & ad id eorum *c* ſuperintendentiam per illos exercere, quibus *d* vtilitatis temporalis nihil ex eis poteſt accedere. Talis eſt Societas Profeſſa, *e* quæ in Collegiis eos inſtituendos curabit in perfectione vitæ, litteriſque Chriſtiano dignis, qui talentum ad id ſortiti eſſe videbuntur. Hi enim pro Seminario Societati Profeſſæ, & eius Coadiutoribus erunt. Et ſi cum Collegiis, Vniuerſitates etiam curæ Societatis commiſsæ fuerint; obſeruato illo modo procedendi, *f* de quo in quartâ Parte dictum eſt, ad finem eumdem iuuabunt.

c P.4.c.10.§.1.
d Inf.§.5. & Exa.c.1.§.4. & p.4.c.2.§.5. & c.10.§.1. & p.6.c.2.§.3. & p.9.c.3.§.18. & c.4.§.7.
e P.3.c.1.§.27. & p.4. Procem. & c.3.§.1. & c.7.§.1. & c.11.§.1.
f Par.4.c.11.

a P.3. c.1. §.25.& p.6. c.2.§.1.

Quia *a* Paupertas velut propugnaculum 5
eſt Religionibus, vt eas in ſtatu ſuo, & diſciplinâ conſeruet, & à compluribus hoſtibus defendat (vnde etiam dæmon enititur illud variis rationibus euertere) refert plurimùm ad conſeruationem & augmentum totius huius corporis, procul admodùm omnem auaritiæ ſpeciem ablegaſſe; nullos reditus, vel poſſeſſiones; *b* vel ſtipendia pro verbi Dei Prædicatione, aut Lectione, aut Miſſis; aut adminiſtratione Sacramentorum, aut demum rebus quibuſlibet ſpiritualibus (vt eſt in ſextâ Parte dictum) admittendo, *c* nec ad ſuam vtilitatem reditus Collegiorum applicando.

b Exa. c.1. §.3.& c.4. §.27. & p.4. c.7.§.3.& c.15.§.4.& c.17. F. & p.6. c.2. §.7. & G. & p 7. c.4.§.4.& B.

c Sup.§.4.

d P.4.c.6. §.17.& c.15. §.4.& p.9. c.1.A.

d Erit etiam ſummi momenti, vt perpe- 6
tuò felix Societatis ſtatus conſeruetur, di- A
ligentiſſimè ambitionem, malorum omnium in quauis Repub. vel Congregatione matrem ſubmouere; ac aditum ad dignitatem, vel prælationem vllam directè vel indirectè quærendam in Societate, præcludere. Quod vt fiat, omnes Profeſſi ſe nihil vmquam ad eam obtinendam acturos; & quos agere animaduerterint, delaturos, Deo ac Domino Noſtro voueant: *e* & incapaces ac inhabiles ad prælationem quãuis habeantur ij, de quibus probari poſſet quòd eam ambiiſſent. Promittant *f* etiam

e P.8. c.6. §.2.& A.

f P.9. c.3. §.13.& c.4. §.5.& B. & c.5.§.6.& E.

Deo

Deo ac Domino Noſtro ad nullam etiam extra Societatem prælationem, vel dignitatem obtinendam ſe quidquam acturos: nec ad ſui electionem ad huiuſmodi munus, quoad eius fieri poterit, conſenſum præſtituros; ſi eius Obedientia, qui ſub pœnâ peccati poteſt præcipere, eos non compulerit: ſed vnuſquiſque videat quâ ratione animarum ſaluti iuxta noſtræ profeſſionis humilitatem & ſubmiſſionem, inſeruire poſſit: & ne Societas his hominibus, qui ad propoſitum ſibi finem ſunt ei neceſſarij, priuetur.

Promittat etiam Deo, quòd ſi quando dicto modo compulſus, prælationẽ aliquam extra Societatem
A admittet, † audiet poſteà quouis tempore, Præpoſiti Generalis, qui pro tempore fuerit, conſilium; vel alicuius, quem ille ſibi ad hoc ſubſtitueret; quodque, ſi ſenſerit melius eſſe quod conſulitur, ſit illud executurus: non quòd habeat qui Prælatus eſt, aliquem de Societate Superioris loco; ſed quòd ſponte in Dei conſpectu vult ad id faciendum

DECLARATIONES IN DECIMAM PARTEM.

A ¶ *Conſiderãdo, quàm inſtanter, quamq́; multis rationibus curatum ſit, vt aliqui de noſtrâ Societate varios Epiſcopatus ſumerent; cumq́;* in

in multis obuiàm itum ſit, nec tamen in Patriarchatu & Epiſcopatibus Aethiopiæ admittendis reſiſti potuerit; de hoc auxilio ad opus illud Aethiopiæ, & alia ſimilia, cùm reſiſtendi modus deeſſet, cogitatum eſt. Non tamen obligatur Societas ad hoc munus ſuſcipiendum quādocumque alicui ex eâ, Epiſcopatus eſſet admittendus: imò libera manet, vt id oneris & relinquere, & aſſumere poſſit, vbi multum referre ad Dei

dum obligari, quod ad diuinum obſequium melius eſſe intellexerit; quodque placeat eſſe aliquem, qui ſibi cum charitate ac libertate Chriſtianâ ad gloriam Dei & Domini Noſtri id proponat.

Vt perpetuò totius huius 7
corporis bonus ſtatus conſeruetur, confert plurimùm quod in primâ, ſecundâ, & quintâ Parte dictum eſt, de *a* turbâ & hominibus ad noſtrum Inſtitutum ineptis, ne ad Probationē quidem admittendis: & ſi aliqui Probationis tempore *b* non eſſe idonei inuenirentur, etiam dimittendis. *c* Si qui verò deprauatis moribus eſſent, aut de quorum emendatione parum ſperaretur, multò minùs eſſent retinendi. Minus etiam apertum oſtium eſſe debebit ad admittendos aliquos in Scholaſticos approbatos, & Coadiutores formatos: minimè verò omnium in Pro-

a P.1.c.1. §.3.& p.4. Proœm.A. & p.8.c.1. §.2.& B.

b P.2.c.1. §.1.

c P.2.c.2. §.1.

Profeſſos: *a* non enim alij, quàm ſpiritus & doctrinæ ſelectæ viri, & multùm diuque exercitati, & in variis Probationibus virtutis & abnegationis ſui ipſorum, cum omnium ædificatione & ſatisfactione perſpecti, ad Profeſſionem admitti debent. Sic enim, licet multitudo augeſcat, non imminuetur nec debilior reddetur ſpiritus, dum tales ſint qui in Societatis corpus cooptantur.

Dei obſequium indicaret. Poſt emiſſam autem Profeſſionem, hoc Votum ſimplex b cum aliis de quibus diximus, emittetur.

a P.5.c.2. §.1.& 2.

b Sup.§.6. & p.6.c.2. §.1.

8 *c* Cùm bona & mala capitis habitudo in vniuerſum corpus redundet, ſummoperè conferet ſi electio Præpoſiti Generalis ea ſit, quæ in nonâ Parte deſcripta eſt. *d* Et poſt hanc electionem, illa maximi erit momenti, quâ inferiores Præpoſiti in prouinciis, & Collegiis ac Domibus Societatis eliguntur. Nam ferè quales hi fuerint, tales & eorum ſubditi erunt. Refert *e* etiam magnoperè, præter electionem, ſi Præpoſiti particulares in ſibi ſubditos, & Generalis in particulares, ac contrà Societas in Generalem (vt in nonâ Parte declaratum eſt) multũ poteſtatis habeant: ita vt omnes ad bonum omnia poſſint: &, ſi malè agerent, omnino ſubiecti ſint. Refert *f* etiam vt Superiores, Miniſtros idoneos

c P.9.c.2.

d P.9.c.6. §.6.

e P.2.c.1. §.2.& B.& p.4.c.10. §.4.& p.9. c.3.4.5.& 6.

f P.9.c.6. §.2.& 14.

idoneos (vt in eadem Parte dictum eſt) ad ordinationem & executionem rerum quæ ſpectant ad eorum officium, habeant.

a P.8.c.1. §.8.

9 *a* Quod iuuat ad vnionem membrorũ huius Societatis inter ſe, & cum ſuo capite, multùm etiam ad conſeruationem boni ſtatus illius iuuabit: cuiuſmodi eſt in primis voluntatum vinculum, quod Charitas eſt, & mutuus amor, *b* quem crebra communicatio, & rerum mutua notitia, *c* eadem doctrina, & in omnibus, quantum fieri poteſt, vniformitas nutriet. Sed in primis id præſtabit Obedientiæ vinculum, quòd *d* particulares cum ſuis Præpoſitis, & hos ipſos inter ſe, & cum Prouincialibus, & vtroſque cum Generali vniet: ita vt inter omnes diligenter *e* ſubordinatio ſeruetur.

b P.8.c.1. §.9.
c Proœm. Declar. & p.3.c.1.§.18. & p.8.c.1. §.8.
d P.4.c.10. §.5.& 8.& p.8.c.1.§.4.
e P.2.c.1. §.2.& p.8. c.1.§.4.& E. & p.9.c.6. §.2.

10 *f* Moderatio laborum animi & corporis, & in Conſtitutionibus, quæ ad neutrũ extremum rigoris vel diſſolutionis vergant (vt ſic meliùs obſeruari poſſint) mediocritas conferet ad durationem, & totius corporis in ſuo ſtatu conſeruationem.

f P.3. c.2.+ §.4.& 5.& p.4.c.4.§.1.

11 *g* Ad eumdem finem faciet, generatim curare vt amor & charitas omnium etiam externorum erga Societatem conſeruetur: † ſed eorum præſertim, quorum voluntas benè aut malè in nos affecta, multum habet. B

g P.3.c.1. §.9.& p.4. c.16.D.& p.6.c.3. §.8. & p.7.c.2. H.

B ¶ *In primis conſeruetur beneuolẽtia Sedis Apoſtolicæ, cui*

bet momenti, vt aditus ad diuinum obſequium & animarum auxilium aperiatur, vel præcludatur. In ipſâ verò Societate nec ſit nec ſentiatur animorum propenſio ad partem alterutram factionis, quæ eſſet fortaſſis inter Principes vel Dominos Chriſtianos: ſed ſit potiùs quidam vniuerſalis amor, qui partes omnes (licet ſibi inuicem contrariæ ſint) in Domino Noſtro amplectatur.

12 Iuuerit etiam moderatus & prudens vſus gratiarum per Sedem Apoſtolicam conceſſarum: ſolius auxilij animarum fine ſinceriſſimè nobis propoſito. Sic enim diuina bonitas *b* opus hoc quod cœpit, promouebit; ac bonus odor, *c* qui veritati bonorum operum innitatur, hominū deuotionem augebit: vt & à Societate ipſi iuuari, & eamdem ad propoſitum ſibi finem obſequij & gloriæ diuinæ

cui peculiariter inſeruire debet Societas: deinde Principum ſæcularium, & Magnatum, ac primariæ auctoritatis hominum; quorū fauor, aut alienatio animi multùm facit, vt oſtium diuino ſeruitio & bono animarū aperiatur, vel præcludatur.

a *Sic itidem, cùm aliqui malè affecti eſſe intelligerentur, præcipuè ſi homines ſint non vulgaris auctoritatis, orandū eſt pro eis, vtendumq; rationibus conuenientibus, vt in amicitiam redeant vel*

a P.4.c.10. C.

b Sup.§.1. & procem. Conſt.§.1.

c P.7.c.4. §.2.

vel certè aduerſarij non ſint: idq́; non timore contradictionum, vel quòd aſperius quidquam nobis inde poſſet accidere; ſed vt per huiuſmodi hominum beneuolentiam, magis in rebus omnibus Dei obſequium & gloria creſcat.

diuinæ Maieſtatis iuuare curent.

a P.3.c.2.§.1.

b P.4.c.10. §.5.& p.6. c.1.§.1.& c.5.& p.9. c.3.§.8. & c.6.A.

C ¶ *Ad hoc etiam curandum eſt, vt Domus & Collegia in locis vbi ſit purum & ſalubre cælum, habeantur; & non in eis, qui contrariam habent proprietatem.*

13 † *a* Conferet etiam, rationem habere valetudinis; C vt ea in particularibus conſeruetur; quemadmodùm tertiâ in Parte dictum eſt: *b* & vt demum omnes obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant: ad quam, eaſdem ſcire, ſaltem quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt. Quare legere vel audire eaſdem ſingulis menſibus oportebit.

FINIS.

For-

Formula Votorum ſimplicium, quæ Profeſsi emittunt poſt Profeſsionem, iuxta Conſtitutiones; extracta ex a primâ Congregatione generali, & recognita à b tertiâ.

a Tit.6.D. 23.
b Decr.70.

1 EGO N. Profeſſus Societatis IESV, promitto Deo omnipotenti coram eius Virgine Matre, & totâ curiâ cæleſti, & coram R. Patre Præpoſito Generali, vel coram N. locum Generalis Præpoſiti tenente, c numquàm me acturum quacumque ratione, vel conſenſurum, vt, quæ ordinata ſunt circa Paupertatem in Conſtitutionibus Societatis, immutentur: niſi quando ex causâ iuſtâ rerum exigentium videretur Paupertas reſtringenda magis. c P.6.c.2. §.1.& A.

2 d Prætereà promitto numquàm me acturum vel prætenſurum, ne indirectè quidem, vt in aliquam prælationem vel dignitatem in Societate eligar, vel promouear. d P.10.§.6.

3 e Promitto prætereà, numquàm me curaturum, prætenſurúmve extra Societatem prælationem aliquam vel dignitatem; nec conſenſurum in mei electionem, quantum in me fuerit, niſi coactum Obedientiâ eius, e Ibidem.

qui

qui mihi præcipere poteſt ſub pœnâ peccati.

a Ibidem.

a Tum, ſi quem ſciam aliquid prædictorum duorum curare, vel prætendere, promitto illum, remque totam me manifeſtaturum Societati, vel Præpoſito eius. 4

b Ibidem & A.

b Inſuper promitto, ſi quando acciderit, vt hac ratione in Præſidem alicuius Eccleſiæ promouear: pro curâ, quam de animæ meæ ſalute, ac rectâ muneris mihi impoſiti adminiſtratione gerere debeo, me eo loco, ac numero habiturum Præpoſitum Societatis Generalem, vt numquàm conſilium audire detrectem, quod vel ipſe per ſe, vel quiuis alius de Societate, quem ad id ipſe ſibi ſubſtituerit, dare mihi dignabitur. Conſiliis verò huiuſmodi ita me pariturum ſemper eſſe, promitto, ſi ea meliora eſſe, quàm quæ mihi in mentem venerint, iudicabo. Omnia intelligendo iuxta Societatis IESV Conſtitutiones & Declarationes. In tali loco, tali die, menſe, & anno, &c. 5

LAVS DEO.

INDEX IN EXAMEN, ET CONSTITVTIONES.

Abnegatio.

Impenſius ſtudium noſtrum debet eſſe in noſtri abnegatione. Paginâ 45. Ex.c.4. §.vlt. & pag.126. par.3. c.1.§.27.

Requiritur in noſtris abnegatio ſui in iis, à quibus ſenſus abhorret. pag.36. Ex.c.4.§.28. Voluntatis & iudicij. pag.123.par. 3.c.1.§.23. pag.231. par. 6.c.1.§.1. Vniuerſi amoris ſenſualis. pag. 217. par.5. cap.2.§.1. Item in iis, quæ ad corpus pertinent.pag.129.p.3.c.2.§.3

Supponitur vt fundamentum in iis,qui educuntur è Nouitiatu ad ſtudia. pag 134.par.4.procem.Et in admittendis ad profeſſionem. pag. 217. par.5. cap. 2. §.1. & pag.362. par 10.§.7. Et ad vota Coadiutorum temporalium.pag.51.Ex.c.6.§.6.

Abſolutio.

Formulas abſolutionũ minùs vſitatas habere debet Confeſſarius. pag. 175. par.4.c.8.D.

Abſolutio à cenſuris in loco electionis. pag.311.par.8. c.6.§.6.& E.

Actus.

Scholaſtici debent habere

ſuos actus. pag.168.par. 4.c.6.§.17.
Ante eos debent examinari à Cancellario. pag.208. par.4.c.17.§.æ. Quot anni ſtudiorum ad eos requirantur.pag.201.par. 4.c.15. B. Et quantum tempus in iis celebrandis ponendum.pag.201.c.15. §.2.& 3.

Admittere in Societatem.

Admittendi facultas eſt in Generali, etiam per aliũ. pag.66.par.1.c.1.§.1. & pag.326.par. 9. c.3.§.1. Iſq; eam communicat vt vult.pag.326.Ibid.
In admittendo neceſſarius eſt delectus. pag.67 par. 1.c.1.§.3.&pag.362.par. 10.§. 7. & deſiderium moderatum.pag.68.par. 1.c.1.§.4. Ita tamen ne deſimus vocationi diuinæ.Ibid.C.Cauendum à particulari affectu. pag. 68.par.1.c.1.§.4. & pag. 80.c.3.§.16. Menſuram autem in omnibus tenendam docet vnctio. pag. 73.par.1.c.2.§.13.
Qui habet officium admittendi debet habere apud ſe Examinatorẽ.pag.67. par.1.cap.1.§.3. Vterque autem qualis eſſe debeat. pag.68.par.1.c.1.§.4.
In admittendis examinandà eſt vocatio, & dotes. pag.67.p.1.c.1.§.3.Dotes autem quæ ſint. pag.72. par.1.c.2.§.6.& ſeqq.
Cur admittantur iuuenes, & quales eſſe debeãt.pag. 135.par.4.Proœm.A.
Inutiles,& difficiles non debent admitti, etiã ſi ipſis ſit vtile. pag.72.par.1.c. 2.§.4. Nec quorum parentes ſunt in neceſſitate extremâ, & præſenti. pag.18.Ex.c.3.B.
Nemo debet admitti, qui nõ ſtatuerit viuere & mori in Societate.pag.82.par. 1.c.4.§.3. Niſi fortè ad triduũ,vt hoſpes. Ibid.B.
Admittendi valdè cognoſci debent.pag.81.par.1.c.4. §.1. Alioquin differendi. pag.82.§.3. Niſi peculiares cauſæ vrgerent. Ib.C.
Qui motus eſſet à noſtris ad Societatem, quando debeat differri. pag.21.Ex. c.3.§.14.
Quæ ſint impedimẽta ne quis admitti poſſit in Societatem. vide Impedimẽta.

Ad-

Admittere in corpus Societatis.

Quære in titulis, Coadiutores, Profeſſi, Scholaſtici.

Admonitor.

Generalis debet habere Admonitorem.pag.337.par.9.c.4.§.4. Eius autem dotes, officium, electio. Ibid.

Præpoſiti inferiores debent habere ſuos Admonitores.Ibid.

Ædificatio.

Semper ante oculos habenda. pag.245.par.6.c.2.§.16. Procuranda verbis bonis, ſed magis operibus. pag.277.par.7.c.4.§.2. Procuranda etiam ab ægrotis. pag.38. Ex. c.4.§.32.& pag.118.par.3.c.1.§.17. Item à morientibus. pag.253.par.6.c.4.§.1.

Species exterior ædificationi eſſe ſolet. pag. 71. par. 1. c.2.§.3.

Ædificia.

Ædificanda ſunt Collegia, & Domus in aëre ſalubri.pag.366.par.10.C.

Ædificiorum cura pertinet ad Rectores.pag.143.par.4.c.2.§.5. & pag. 327. par.9.c.3.§.3.

Ætas.

Ætas nimis tenera, vel prouecta eſt impedimentum ad Societatem, ſed ſecundarium.pag.79.par.1.c.3.§.15. Tenera eſt infra quatuordecim annos. pag.73.par.1.c.2.§.12.& pag.80.c.3.K.

Ætas in Generali non debet eſſe nec valdè ſenilis, nec valdè iuuenilis.pag.325, par.9.c.2.B.

Affectus.

Affectus propinquorũ exuendus. pag.24.Ex.c.4.§.2.& pag.27.§.7. Et periculum affert errandi in iudicio.pag.24.§.3.

Affectus praui incorrigibiles excludunt à Societate. pag.78. par.1. cap.3.§.9.& pag.93.par.2.c.2.§.2.

Affectus humani incaleſcũt refrigeſcente ſpiritu.pag. 247.par.6.c.3.§.1.
Affectus in Generali debent eſſe mortificati.pag. 323. par.9.c.2.§.3.

Alienatio.

Alienatio bonorum mobilium permittitur Generali. pag.328.par.9.c.3. §.3.
Alienare Collegia, vide Collegia.

Ambitio.

Eſt malorum omnium mater.pag.360.par.10.§.6. Peſtis. pag. 320. par. 9. c.1.A.
Profeſſi vouent ſe non ambituros dignitatem, vel Prælaturam in Societate, nec extra eam, & delaturos quẽ ſciuerint ambire.pag.360.p.10.§.6.
Qui ambit Generalatum deferendus eſt ad quatuor antiquiſſimos. pag. 308.par.8.c.6.A.Et notatus ſeu cõuictus à quibus iudicandus & quâ pœnâ afficiendus. Ibid. Ambit autem qui directè, vel indirectè id procurat, aut ſigno declarat. Ibid. §.2. Et Electores eũ tenẽtur manifeſtare.Ibi.
Locorum ambitio in ſcholis remouenda.pag.168.par. 4.c.6.§.17. & pag.202. c.15.§.4.

Amici.

Amici conſeruandi, & aduerſarij conciliandi.pag. 182.par.4.cap.10.C. & pag.364.par.10.B. Pro iis orandum. pag. 277. par.7. c.4.§.3.
Examinator caueat ab affectu amicitiæ. pag. 68. par.1.c.1.§.4.

Amor.

Amor diuinus magis iuuat quàm Conſtitutiones externæ. pag. 61. Proœm. Conſt.
Amor creaturarum quatenus exuendus. pag.125. par.3.c.1.§.26.
Amor mutuus inter noſtros quantum curandus.pag. 283.par.8. c.1. §.1. & 8. & pag.364.par.10.§.9.
Amor ſui ipſius hoſtis vnionis. pag.293.par.8.c.1.§. 8. Eſt exuendus.pag.112. par.3.c.1.§.9.

Amor

Amor debet eſſe vniuerſalis in Societate erga omnes nationes. pag.364.par. 10.§.11.

Apoſtatæ.

Apoſtatæ ſi parum idonei ſint, non ſunt reducendi. pag.103. par.2. c.4.§.4. Nec ſi habitum alterius religionis ſumpſerint. Ibid. B. alioquin poteſt Societas eos vrgere ſuis priuilegiis.Ibid.§.5.

Apoſtatæ redeuntes quomodò recipiendi. pag.102. par.2.c.4.§.1. Et quam debent dare ſatisfactionem. pag.104. §.6. Et quas probationes iterùm ſubire.§.vlt.

Aſſiſtentes.

Aſſiſtẽtes cur neceſſarij ſint Generali.pag.352.par.9. c.6.§.10.

Debent eſſe quatuor. pag. 340.par.9.c.5.§.2.& 3. & pag.352.c.6.§.10.11.

Eligendi ſunt à Congregatione generali. pag.341. par.9.c.5.§.3. Quomodò autem,& quando à Præpoſito Generali ſubrogandi.Ibid.& A.

Debent, ſi commodè poterit, eſſe Profeſſi.pag.340.par. 9.c.5.A.

Debent habere zelum communis boni.pag.340.par. 9.c.5.§.2. Et eſſe litteris, & aliis dotibus clari.pag. 352.par.9.c.6.§.10.

Per illos exercet Societas ſuã prouidentiam erga Generalem. pag.336.par.9. c.4.A.

Debent iuuare Generalem in omnibus ad doctrinã, & praxim pertinentibus. pag.352.par.9.c.6.§.10.

Debent ſinguli habere peculiarem curam ſuarum Nationum.pag.353.par. 9.c.6.§.10. Et tamen ſimul conſiderare res vniuerſales Societatis. Ibid. Præter hoc officiũ ſuum poſſunt vacare confeſſionibus,& aliis rebus.Ibid.

Conſulendi ſunt à Generali in rebus grauibus. pag. 354. par.9. cap.6.§.11. Quamquàm iis auditis poteſt ſtatuere quod ei videtur. Ibid.& pag.264. par.7. cap.2.§.1. & pag. 334.par.9.c.3.K.& pag. 354.c.6.§.11.

Poteſt Generalis præter illos voca-

*vocare etiam alios ad conſultationem.pag.*188. *par.*4.*c.*11.§.2.

*Litteræ Generalis poſſunt eis non oſtendi. pag.*351.*par.* 9.*c.*6. E. *Quæ autẽ cum illis conferẽdæ.pag.*353.F.

Iurant denuntiare Generalem Societati, ſi incideret in aliquid propter quod deponi debeat. pag. 341. *par.*9.*c.*5.§.4.

*Poſſunt conuocare in certis caſibus Congregationem generalem. pag.*341.*par.* 9.*c.*5.§.4. *Et cũ Prouincialibus decernere, an ſit cogenda. pag.*298.*par.*8. *c.*2.C.

*Debent manere apud Generalem.pag.*340.*par.*9.*c.* 5.§.2. *nec ab eo abſque graui causâ amouendi ſunt.Ibid.A.*

Auaritia.

*Omnis eius ſpecies euitanda. pag.*242.*par.*6.*c.*2. §.8.*& pag.*360.*par.*10. §.5. *Idq́ plurimùm confert ad conſeruationem, & augmentum Societatis.Ibid.*

Benedictio.

B*Enedictio mẽſæ, & gratiarum actio.pag.*110. *par.*3.*c.*1.§.5.

Benefactores.

*Quantum iis debeamus. pag.*137.*par.*4.*c.*1.§.1.

Iis ante alios debentur ſubſidia ſpiritualia. pag. 265.*par.*7.*c.*2.*D.*

*Miſſæ & orationes pro eis dicendæ. pag.*137.*par.*4.*c.* 1.§.1.*&* 2. *Et aliæ ſingulis hebdomadis pro numero Sacerdotum. pag.* 278.*par.*7.*c.*4.§.4.

*Benefactores ſunt participes bonorum operum noſtrorum. pag.*139.*par.*4.*c.*1. §.5.

Beneficia eccleſiaſtica.

*Reſignanda ſunt cùm ſit Profeſſio, vel vota Coadiutorum, & quando antè. pag.*26. *Ex.c.*4.§.5. *Quibus verò, & quomodò. Ibid. & pag.*112.*par.* 3.*c.*1.G.

Beneuolentia.

*Beneuolentia omnium conſeruanda.pag.*251.*par.*6. *c.*3.

c.3.§.vlt. Sed præſertim Pontificis, & Principum. pag.364.par.10. §.11. & B. Etiam cum iis, qui è Societate dimittuntur. pag.100. par.2. c.3.§.6. Particulariter etiam in Miſſionibus. pag. 271. par.7. c.2. G. Denique procuranda etiam ab aduerſariis. pag.182. par.4. c.10.C.

Bibliotheca.

Debet eſſe vna communis præter priuatos libros. pag. 162. par.4. c.6.§.7. Eius clauis cui danda. Ibid. Et eius Præfecto conſtare debet ratio librorũ. Ibid. G.

Bidelli.

Duo vel tres eſſe debent in vniuerſitatibus ſecundùm facultates. pag.210. par.4. c.17.§.4. non tamen ex Societate. Ibid. G. Et accipient commodum ſtipendium. Ibid. Et eorum aliquis Corrector eſſe poteſt. Ibid.

Bona particularium.

Bonorum diſtributio debet fieri ante ingreſſum in Societatem. pag.23. Ex.c. 4.§.1. Vel ſaltem poſt annum omnes ad eam faciendam parati eſſe debent cùm Superior iuſſerit. pag.24.§.2. & pag. 111. par.3. c.1.§.7. & pag. 125.§.25. Poſſunt tamen ad tempus retineri bona poſt votum ſimplex Paupertatis. pag.154. par.4. c.4. E. Quæ autem, & quomodò. pag.243. par.6. c.2.H.

Diſtributio debet fieri in veros pauperes, & non ratione propinquitatis. pag. 24. Ex.c.4.§.2. Vt decet virum ſpiritualis vitæ ſectatorem. pag.112. par. 3.c.1.G.

Si ſit aliquod dubiũ de propinquis, quínam debeant iudicare. pag.112. par.3. c.1.G. Eorum autem aliqui poſſunt eſſe externi. pag.25. Ex.c.4.A.

Si quis velit donare Societati, debet ea liberè reſignare in manibus Generalis. pag.112. par.3. c.1. §.9. Si autem particulari loco, Generalis iudicabit an tolerandum ſit. pag. 113. ibid. H.

Quæ ſecum afferunt Nouitij ſcribenda ſunt in libro. pag.25. Ex.cap.4.§.4. &

pag.86.par.1.c.4.§.6. Vt reſtitui poſſint, ſi dimittantur. pag.25. Ex.c.4. §.4. & pag.100. par.2. c.3.B.

Bona Societatis.

Bona arbitrio Societatis relicta poteſt Generalis applicare cui vult loco. pag. 329.par.9.c.3.§.6. Intra eamdem tamen prouinciam. pag.113.par.3.c.1. §.9.

Bona temporalia Collegiorũ curãtur, & adminiſtrãtur à Societate per Rectores. pag.143.par.4.c.2. §.5.

Ea ab vnoquoque conſeruanda. pag.132. par. 3. c.2.§.7.

Reliqua vide in titulis Collegia, & Profeſſa Domus.

Bullæ.

Debent ab ingredientibus legi. pag.11.Ex.c.1.§.3. & pag.42.c.4.§.41. & pag. 85.par.1.c.4.§.5. Et poſteà ſexto quoque menſe, tempore probationis. pag. 42.Ex.c.4.§.41.

Earum compendium à Generali habendum. pag. 347.par.9.c.6.§.3.

Campana.

Campanã debet dari ſignũ ad opera domeſtica. pag.186.par.4.c.10.I. Cui ſigno omnes ſtatim obedire debent. Ibid.§.9.

Cancellarius.

Poteſt eſſe idem qui Vniuerſitatis Rector. pag.208. par.4.c.17.C. Debet eſſe doctus, bono iudicio & zelo, &c. Ibid.§.2.

Eius officium eſt examinare nouos. pag.196.par.4.c. 13.§.4. Et graduandos. pag.208. c.17.§.2. Præeſſe actibus publicis, denique eſſe inſtrumentum vniuerſale Rectoris. Ibid. Eumdem vocabit Rector ad conſilium de rebus ſtudiorum. Ibid.§.6.

Non poteſt mutari à Rectore. pag.207.c.17.A.

Candela.

Datur fundatoribus, vel cognatis eorum proximis. pag 138.par.4.c.1.§.3. Si nullus ſit cognatus, ponenda in altari. Ibid.B.

Nullum tamen ex eâ ius eis prouenit. Ibid. C.

Canones.

Lectiones Canonum litigioſorum non debent à noſtris aſſumi. pag.191. par.4. c.12.§.1. Aliorum, qui ad ſcopum noſtrum pertinēt, poſſunt. pag.199. par.4. c.14.C.

Scientia Canonum aliquando poteſt compenſare Theologiam in profeſſione. pag. 218. par.5.c.2.B.

Cantus.

Chorus, & cantus remouetur. pag.248. par. 6.c.3. §.4. Veſperæ autem quando, & quomodò dici poſſint. Ibid. B.

Carcer.

Scholaſtici externi inſolentes includendi carcere. pag. 189. par.4.c.11.B.

Carceratorum ſubuentio eſt ex Inſtituto noſtro. pag. 280. par.7.c.4.§.9.

Caritas.

In omnibus procedendum in ſpiritu Caritatis. pag. 234. par.6.c.1.§.2. In admittendo. pag.80. par.1. c.3.§.16. In dimittendo. pag.93. par.2.c.2.§.3.

Sapè de Caritate tractandū in concionibus domeſticis. pag.121. par.3.c.1.§.21.

Caritas Dei, & vera virtus iuuat ad vnionem. pag. 292. par.8.c.1.§.8.

Caritas nutritur crebrâ communicatione, & mutuâ notitiâ rerum, quæ fiunt à noſtris. pag.364. par.10.§.9.

Caritas cum omnibus conſeruanda. pag.206. par. 4 c.16. D. & pag.243. par.6. c.2. §.12. & pag. 364. par.10.§.11.

Caritas vniuerſalis præferenda particulari. pag. 80. par.1.c.3.§.16.

Interna lex Caritatis plus iuuat quàm vlla Conſtitutiones. pag. 61. proœm. Conſt.

Caſtitas.

Caſtitas noſtra Angelicam puritatem imitari debet. pag.231. par.6. c.1.§.1.

Caſus conſcientiæ.

Caſibus conſcientiæ qui operam dare debeant. pag. 157.par.4.c.5.D.

Eorum ſtudium neceſſarium eſt Confeſſario, & præſertim in quibus materiis. pag.175.par.4.c.8.D. Eſt vtile compendium eorum.Ibid.In Collegiis debet, ſi opus ſit, communiter de iis eſſe vna lectio. pag.170.par.4.c.7.B.

Caſuum reſeruatio.

Caſus quinam reſeruari debent.pag. 114. par.3.c.1. §.11.

Catalogus.

Generalis debet habere apud ſe catalogum Domorum, & Collegiorum, & alterum perſonarum. pag. 347.par.9.c.6.§.3.

Catalogus perſonarum ex ſingulis Domibus & Collegiis mittendus ad Prouincialem, & ab ipſo ad Generalem.pag.296.p.8. c.1.N.

Cenſura.

Cenſura prapoſita Electoribus in Congregatione generali ſi non deferant ambientem. pag. 308. par. 8. c.6. §.2. Et ſi Generalem electum non accipiant.pag.314.§.8.

De abſolutione à cenſuris per Vicarium.pag.311.par.8. c.6.§.6.& E.

Cenſus.

Cenſus impoſitio in bonis Societatis pertinet ad Generalem. pag.328.par.9.c. 3.§.5.

Chorus, *vide* Cantus.

Chriſtus.

Chriſtus eſt Societatis noſtræ auctor.pa.61.proœm. Conſt. & pag.357. par. 10.§.1.

Eum ſequi omnes debemus. pag.44.Ex.c.4.§.44.

Eius gloriam quærere. pag. 253.par.6.c.4.§.1.

Ipſe eſt merces noſtra. pag. 202.par.4.c.15.§.4.

Eius loco homini obedimus. pag.152.par.4.cap.4.§.3. & pag. 331.par.6.cap.1. §.1.

Claſſes.

Quæ, & quot claſſes in Collegiis

legiis eſſe debeant. pag. 194.par.4.c.13.B.Quando duplicanda. Ibid.

Coadiutores formati in communi.

Coadiutorum duplex genus, Spiritualium, & Temporalium. pag.9. Ex.c.1. §.9.& pag.49.c.6.§.1.

Eorum vota non ſunt ſolemnia, ſed publica, & ſimplicia.pag.9. Ex.c.1.§.9. & 12. & pag. 30. cap. 4. §.16. & 41. & pag.52. c.6.§.8.& pag.89.par.2. c.1.A.& pag.225.par.5. c.4.A. Fiunt cum conditione tacitâ, ſi Societas eos tenere volet. pag. 227. par.5.c.4.B.

Dicuntur propriè ex Societate. p.214.par.5.c.1.A.

Poſſunt aliquando ſtatim poſt biennium fieri. pag. 216.par.5.c.1.C. Poſſunt tamen differri. pag.10. Ex. c.1.§.12. & pag.43. c.4.§.43. Nemo autē faciendus ante biennium. pag.10.Ex.c.1.§.12. & pag.30.c.4.§.16.& pag. 215.par.5.c.1.§.3. Niſi ex diſpenſatione Generalis, idq; rarò.pag.216.par.5. c.1.C.

Quo ritu formentur.pag.41. Ex.c.4.§.41.& pag.225. par.5.c.4.§.1.& A. & §. 3.& C.

Antequàm formentur debēt mendicare triduo. pag. 35.Ex.c.4.§.27. Et facere Exercitia ſpiritualia per hebdomadam. pag. 42.c.4.§.41.

Eorum admiſſio pertinet ad Generalem.pag.326.par. 9.c.3.§.1. & pag. 220. par.5.c.2.§.4. Poteſt tamen delegare, cui valdè confidat.Ibid.

Non debent fieri niſi ſelecti. pag.284.par.8.c.1.§.2.& B.& pag.362.pa.10.§.7.

Debent ſuâ ſorte contenti eſſe.pag.9.Ex.c.1.§.9.

Debent viuere in Domibus profeſſis ex eleemoſynis, niſi ſint in Collegiis ob eorum vtilitatē. pag.239. par.6.cap.2.§.4. Neque poſſūt frui reditibus Collegiorum.pag.7. Ex.c.1. §.4.& p.239.par.6.c.2. §.4.& D.

Non ſunt capaces hereditatum, neque Societas eorū nomine, ac ne Collegia quidem.pag.243.par.6. c.2.§.12. Nec poſſunt habere beneficia eccleſiaſtica.pag.26.Ex.c.4.§.5.

Poſ-

Poſſunt dimitti.pag.89.par. 2.c 1.A. ſed à ſolo Generali.pag.53. Ex.c.6. A. Neque id eſt iniquum, etiam ſi ipſi ligentur. Ibi. Dimiſſi autem manent liberi à votis.pag.52.Ex. c.6. §.8. & pag.227.par. 5.c.4.B.

Non poſſunt ingredi aliam Religionem, niſi de expreſsâ licentiâ Superioris Societatis. pag. 43. Ex. c.4.§.42.

Eorum confeſſio annua, vide Confeſſio.

Coadiutores ſpirituales.

Debent eſſe litteris ſufficienter inſtructi.pag.49 Ex. cap.6. §.1. & pag.181. par.4.c.10.§.4. & docti. pag.9.Ex.c.1.§.10.

Requiritur probitas, & virtus, &c.pag.220. par. 5. c.2.§.4.

Debent eſſe Sacerdotes.p.49. Ex.c.6.§.1.

Eorum officium eſt iuuare Profeſſos in miniſteriis proximorum.pag.50.Ex. c.6.§.2.

Ex his ordinariè fiunt Rectores Collegiorum. pag. 181.par.4. c.10.§.3. & Lectores.pag.239.par.6. c.2.§.4. & Procuratores. pag.251.par.6.c.3.§.7.

Poſſunt aliquando eligi vt veniant ad Congregationem generalem.pag.300. par.8.c.3.A.& pag.309. c.6.B. Non habent ſuffragium in electione Generalis. Ibid. Nec vt poſſint praeeſſe Profeſſis quatuor votorum.pag 300. p.8.c.3.A.

Poſſunt eis communicari eadem gratiæ ad animarum auxilium, quæ Profeſſis.pag.50.Ex.c.6.§.2.

Non debent tentare vt mutent ſtatum.pag.51. Ex. c.6.§.5. & pag.229. par. 5.c.4.§.5.

Coadiutores temporales.

Eorum ordo, & officium. pag.9.Ex.c.1.§.9.

Debent in miniſteriis humilibus ſeruire cum omni humilitate & caritate.pag.50.Ex. c.6.§.3.

Debent addiſcere eas artes, quæ honeſtiùs fiunt domi quàm foris.pag.132.par. 3.c.2.§.7.

Officia eorum grauiora debent dari robuſtioribus. pag.

pag.131.par.3.c.2.F.
Non debent recipi plures quàm neceſſarij ſint ad vſus domeſticos. pag.70. par.1. c.2. A. Neque tamen pauciores. pag.132. par.3. c.2. §.vlt. & pag. 184.par.4.c.10.§.6.
Debent eſſe ædificatiui, & præſertim ſorte Marthæ contenti. pag.70. par.1. c.2.§.2.Sani, & firmi ad labores.pag.71.§.3.
Non debent exerceri concionando.pag.34. Ex. c.4. §. 25. Neque addiſcere litteras.pag.51.Ex.c.6.§. 6.Et affecti ad ſtudia nõ deberẽt admitti.pag.70. par.1.c.2.B.
Nihil repugnat eſſe litteratos.pag.49.Ex.c.6.§.1.
Non debent eſſe in ſacris. Ibid.
Poſſunt exerceri in maioribus rebus ſecundùm talentum. pag.50.Ex.c.6. §.3.
Debent etiam ipſi iuuare proximum colloquiis.pag. 51.Ex.c.6.§.4.
In magnis Domibus qui Coadiutores eſſe debeant. pag.70.par.1.c.2.A.
Quod tempus, & quam rationem in orando ſeruare debeant. pag.152. par.4. §.4.
Sunt participes bonorum operum, & indulgentiarum Societatis. pag. 50. Ex.c 6.§.3.
Non debent tentare vt mutent ſtatum. pag.51. Ex. c.6.§.6.
Si non intelligunt Latinè, vel neſciant legere, quomodò emittent vota. pag.227. par.5.c.4. C.

Collateralis.

Collateralis Rectori quando dandus. pag.286. par.8. c.1.D.
Non eſt ſubditus Rectori, ſed tamen debet præſtare ei omnem reuerentiam.Ibi. D.Eius officium.Ibid.
Quomodò Superior erga Collateralem ſe gerere debeat. Ibid.D.
Collateralis poteſt fieri vnus ex Conſultoribus. pag. 208.par.4.c.17.B.Idem etiam poteſt eſſe ſyndicus. pag.211.par.4.c.17.I.
Scribere debet quotannis bis ad Prouincialem, ſemel ad Generalem. pag.211. par.4.c.17.§.7.

Collegia.

Collegia ſunt ad litteras addiſcendas.pag.126.par.3. c.1.§.27.

Inſtituta ſunt ad erudiendos iuuenes.pag.135.par. 4. Procem. A. Et vt ſint Seminarium Societatis. pag.359.par.10.§.4.

Ea admittere ad Generalem ſpectat. pag.140.par.4. c.2.§.1. & pag. 334.par. 9.c.3.§.17. Non tamẽ illa diſſoluere poteſt ſine Cõgregatione generali. pag. 141.par.4.c.2.§.3.& pag. 188.c.11.§.2.& pag.298. par.8.cap.2. §.2.& pag. 328.par.9.c.3.§.5.& 18. Poteſt etiam aliquando hæc diſſolutio fieri miſſis ſuffragiis per litteras. pag.141.par.4.c.2.A. Iis autem diſſolutis quid faciendum de eorum bonis. Ibid.

Collegia habent reditus propter ſuſtentationem ſcholaſticorum.pag.7.Ex.c.1. §.4.& pag.143.par.4.c. 2.§.5.& pag.236.par.6. c.2.A.

In Collegiis accipiendis quæ poſſint admitti obligationes.pag.142.par.4.c 2.B. & pag.188.c.11.§.2. & A.& pag.334.par.9.c.3. §.17.

In Collegiis humaniores litteræ communiter docendæ cum caſibus conſcientiæ.pag.170.pa.4.c.7.B.

Collegiorum regimen eſt penes Societatem profeſſam. pag.143.par.4.c.2.§.5.& pag.359.par.10.§.4. & ſuperintendentia eorum penes Generalẽ.pag.327. par.9.c.3.§.3 & pag.354. c.6.§.12. Et Societatis eſt bona Collegiorum etiam in iudicio defendere.pag. 143.p.4.c 2.C.

Collegiorum officia quinam ſuſtinere debeant. pag. 159.par.4.c.6.§.3.& C.

Collegia nullum donum poſſunt accipere pro docendo. pag.203. par.4. c.15.in fine.

Quando petere poſſint eleemoſynam, quando nec petere, nec admittere. pag.145. par.4. cap.2. §.vlt.

In Collegiis quatenus iuuandi proximi in ſpiritualibus. vide Proximus.

Si non ſuppeteret copia noſtrorum, poſſunt ali externi iuuenes ad tempus. pag.

pag.148.par.4.c.3.B.& pag.178.c.9.A.

Commiſſarij.

Eorum acta à Generali reſcindi poſſunt. pag.335. par.9.c.3.§.vlt.
Tantam habent poteſtatem quantam Generalis communicauerit. pag. 329. par.9.c.3.§.7.

Communio.

A noſtris ſaltem octauo quoque die ſumenda.pag.34. Ex.c.4.§.25.& pag.114. par.3.cap.1.§.11. & pag. 151.par.4.c.4.§.3.Neque differenda ſine causâ, & licentiâ. pag.151.par.4. c.4.B.& pag.248.par.6. c.3.§.2.Sæpiùs autem non niſi neceſſitatis causâ potiùs quàm deuotionis. pag.151.par.4.c.4.B.
Poſſumus eam dare etiam externis.pag.278.par.7. c.4.§.5.& D.

Compromiſſarij.

Quando eligendi ſint pro creando Generali. pag. 314.par.8.c.6.§.7.
Quando autem ad decidenda negotia. pag.317.c.7. §.3.

Concilia.

Concilia quando legenda. pag.156.par.4.c.5.B.
Conciliorum aliqua pars in ſcholis prælegi poteſt.pag. 199.par.4. c.14.C.

Concio.

Concionari vel legere eſt vniuerſalius bonum, quã confeſſiones audire. pag. 267.par.7.c.2. E. Eſt munus ſpecioſum. pag. 223.par.5.c.3.B.
Concionatores quam ſupellectilem præparare debeant. pag. 174. par. 4. c.8.B. Et quibus mediis adiuuari. pag.175. Ibid. C. Debent linguam vernaculam benè addiſcere. pag.174.par.4.c.8.§.3.
In concionibus requiritur doctrina exacta, & modus eam proponendi. pag. 358.par.10.§.3. Is autem à ſcholaſtico diuerſus eſt. pag.174.p.4.c.8.§.3.
Conciones in noſtris templis aſſiduè eſſe debent, niſi aliud iudicet Superior. pag.170.par.4.c.7.B. & pag.

pag.279.par.7.c.4.§.6.

Poſſunt tamen noſtri concionari etiam in alienis. pag.280.Ibi.§.7. & in plateis.Ibid.

Concionator iuuatur ſi habeat bonum correctorem. pag.175.par.4.c.8.C.

In concionibus publicis non ſunt reprehendendi noſtri.pag.121.p.3.c.1.S.

Collegij fundatio cum obligatione dandi Concionatorem, non eſt admittenda. pag.172.par.4. c.7. §.3.

Pro concionibus nihil accipiendum, ne eleemoſyna quidem. pag.241.par.6. c.2.§.7.& pag 360.par. 10.§.5.

Omnes exceptis Coadiutoribus debent ſe exercere cõcionibus domeſticis. pag. 34.Ex.c.4. §.25. & pag. 121.par.3.cap.1.§ 21. & pag.175.par.4.cap. 8. C. Aliquando etiam habẽda concio in menſâ. pag. 110.par.3.c.1.§.5. & aliquâ horâ poſt prandium. pag.121.par.3.c.1.§.21.

Confeſſio quantum ad noſtros.

Confeſſio à noſtris debet fieri octauo quoque die. pag. 34.Ex.c.4. §.25. & pag. 114. par.3. c.1.§.11. & pag.151.par.4. cap.4.§.3. Alioquin ſubtrahendus cibus.pag.120.par.3.c.1. Q.

Confeſſarius vnus eſſe debet noſtrorum omnium.pag. 114.par.3.c.1.§.11. Niſi propter multitudinem, vel ſi quis ab alio meliùs iuuetur.Ibid. & I. Debet autem eſſe à Superiore aſſignatus. Ibid. & pag. 248.par.6.c.3.§.2.

Ei tota conſcientia aperienda.pag.115. par.3. cap.1. §.12. & pag.120.Q. & pœnitentiæ. pag.130.par. 3.c.2.§.5.Et qui alij confeſſus eſſet, debet eidem cõſcientiam aperire.pag. 120.par.3. c.1.Q.

Confeſſarij noſtrorum debẽt ſcire caſus à Superiore reſeruatos. pag.114.par.3. c.1.§.11.

Cum facultate Superioris poſſunt pœnitentias approbare.pag.8. Ex.c.1.C. Et ſi dubitent, ad Superiorem remittere. pag. 130.par.3.c.2.§.5.

Docendi ſunt noſtri cum fructu confiteri.pag.120. par.

par.3.cap.1.§.20.

Confeſſio generalis facienda in primâ probatione. pag. 42.Ex.c.4.§.41. & pag.86. par.1.c.4.§.6. Niſi quis antè feciſſet alicui ex noſtris. pag. 42.Ex.c.4.§.41. Poteſt etiã differri.pa.86.par.1.c.4.§.6.

Confeſſio generalis ſemeſtris.pag.42. Ex.cap.4.§.41. Profeſſorum & Coadiutorum annua.pag.235.par.6.cap.1. §.2.

Confeſſio quantum ad externos.

Confeſſarij munus magis particulare eſt quàm Concionatoris. pag.268.par.7. c.2.E.

Iuuare proximos confeſſionibus eſt maximè inſtituti noſtri.pag.134.pa.4.Prœm. A. & pag.223.par.5.c.3.B. & pag.278.par.7.c.4.§.5.

Quibúſnam rebus conueniat inſtructum eſſe Confeſſarium. pag.176.par.4.c.8. D.

Ad Generalem pertinet conſtituere Confeſſarios. pag. 331.par.9.c.3.§.9.

Confeſſarij deſignandi sũt à Superiore. pag.278.par.7. c.4.§.5.

Coadiutorum ſpiritualium magis proprium eſt audire confeſſiones. pag.50.Ex.c.6. §.2.

Confeſſarius Concionatori in Miſſionibus iungendus. pag.269.par.7.c.2.F.

Audire confeſſiones eſt vnum ex experimentis. pag. 30.Ex.c.4.§.15.

Pro confeſſionibus nihil accipiendum. pag.241.par. 6.c.2.§.7.

Quæ eruditio poſſit ſufficere Confeſſariis externis. pag.196.par.4.c.13.E.

Congregatio generalis.

Non expedit vt certis temporibus,nec crebrò fiat. pag. 297.par.8. c.2.§.1. & pag. 304.cap.4.§.2. & pag.321. par.9.c.1.C.

In eâ fit vnio perſonalis Societatis.pag.283.par.8.c. 1.§.1.& pag.297.c.2.§.1.

Locus ordinariè eſt curia Pontificis,niſi alius eligatur. pag.305.par.8.c.5.§.1.

Cauſæ Congregationis cogendæ ſunt, ad tractandas res magni momenti.pa.304. par.8.c.4.§.2. Vel ad deponendum Generalem. pag. 341.par.9.c.5.§.4. Vt plurimùm tamen erit ad electionem Generalis.pag.297.par. 8.c.2.§.1. & pag. 321.par.9. c.1.C.

Ad electionem Generalis in locum demortui, cogitur à Vicario. pag. 303 par. 8. cap. 4. §. 1. ob negotia ab ipſo Generali. pag. 304. §. 2. & pag. 333. par. 9. c. 3. §. 12. Ad iudicandum verò de Generali, ab Aſſiſtentibus. pag. 341. par. 9. c. 5. §. 4. Vel ab ipſis Prouincialibus inter ſe. Ibid.

Ad eam profeſſi tantùm quatuor votorum vocantur. pag. 300. par. 8. c. 3. §. 1. Ex ipſis autem quinam excuſentur. Ibid. Aliquando etiam vocantur aliqui profeſſi trium, vel Coadiutores. Ibid. A. & pag. 309. c. 6. B. & pag 316. c. 7. A.

Ad Congregationem quot ex ſingulis prouinciis venire debeant. pag. 300. par. 8. c. 3. §. 1.

Abſentes non poſſunt ſuffragium mittere, ſed tantùm ſententiam ſuam. pag. 302. par. 8. c. 3. C.

Tempus præſcribere ad Generalem pertinet, ſi ipſe vocat. pag. 305. par. 8. c. 5. §. 2. Si Vicarius propter electionem, eſt quinque vel ſex menſium. Ibid.

Orandum pro iis, qui veniunt ad Congregationem. pag. 306. par. 8. c. 5. §. 3. & 4. Et pro bono Congregationis ſucceſſu. pag. 315. c. 7. §. 1.

Quo ordine ſedendum, & ſententiæ dicendæ. pag. 316. par. 8. c. 7. A.

Quando includendi congregati, & ceteri ritus in Cōgregatione ſeruandi. pag. 307. par. 8. c. 6. toto.

Poſt electionem Generalis tractanda negotia, ſed grauia tantùm. pag. 304. par. 8. c. 4. §. 2.

Nempe perpetua & magni momenti. pag. 141. par. 4. c. 2. §. 3. Debent autem tractari quàm expeditiſſimè. pag. 315. par. 8. ca. 7. §. 1. Quo autem modo. pag. 316. Ibid. §. 2.

Ad Generalem pertinet dirigere Congregationem. pag. 333. par. 9. c. 3. §. 12.

Eſt tamen Congregatio ſuprà Generalem. pag. 363. par. 10. §. 8.

Quomodò promulgari debeant eius decreta. pag. 318. par. 8. c. 7. C.

Eius decreta valent etiam Generali mortuo, ſub quo facta ſunt. pag. 318. par. 8. c. 7. C. Poſſunt tamen reuocari ab aliâ Congregatione generali. Ibid.

Con-

Cógregatio prouincialis.

*Eſt agenda ante Generalẽ. pag.*300.*par.*8.*cap.*3.§.1.*& pag.*306.*c.*5.§.3.*& pag.*341. *par.*9.*c.*5.§.4.

*Eam conuocare pertinet ad Prouincialem. pag.*306. *par.*8.*c.*5.§.3.

*In eâ conueniunt & ſuffragium habẽt profeſſi quatuor votorum.pag.*300.*par.* 8.*c.*3.§.1.*Itemq; Rectores, & Procuratores.Ibid.*

*In eâ eligũtur qui ad generalẽ Cõgregationẽ venire debeant.pag.*300.*par.*8.*c.*3. §.3.*& pag.*306.*c.*5.§.3.*Item qui ad Præpoſitum Generalem tertio quoque anno.pag.* 297.*par.*8.*c.*2.*B.*

*Congregatio ad eligendũ Vicarium mortuo Generali.pag.*303.*par.*8.*c.*4.*A.*

Cõgregationes ſæcularıũ.

*Quomodò in noſtris Domibus, vel Collegiis tolerari poſſint.pag.*281.*pa.*7.*c.*4.*G.*

Conſanguinei.

*Diligendi ſunt affectu ſpirituali.pag.*27.*Ex.c.*4.§.7.

*Cõmunicatio cũ eis verbo vel ſcripto turbat quietem. pag.*26.*Ex.c.*4.§.6.

Non alloquendi à Nouitiis, niſi aliquo præſente.pag. 108.*par.*3.*c.*1.*B.*

*In examinandis ad Societatem conſanguineis vitandus affectus inordinatus. pag.*68.*par.*1.*c.*1.§.4.

Si in neceſſitate ſint, ſtandum iudicio Societatis quãtum ad eos ſubleuandos.pag. 18.*Ex.c.*3.§.3.

*Nõ debẽt iis bona diſtribui. pag.*24.*Ex.c.*4.§.2. *Niſi ipſi quoque ſint pauperes.*§.3. *Et hoc ex iudicio duorum vel trium.Ibi.& pag.*112.*par.*3. *c.*1.*G.quorum aliqui poſſunt eſſe externi.p.*29.*Ex.c.*4.*A.*

Conſcientia.

Quotidie examinãda.pag. 114.*par.*3.*c.*1.§.11.*& quidẽ bis.pag.*151.*par.*4.*c.*4.§.3.

*Profeſſi, & Coadiutores, ſingulis annis tenentur reddere rationem conſcientiæ; reliqui autem ſingulis ſex menſibus. pag.*41.*Ex.c.*4.§. 38.*&* 40.*& pag.*235.*par.*6. *c.*1.§.2. *Imò vtrique quoties Superior velit. pag.*41. *Ex.c.*4.§.40. *& pag.*182. *par.*4.*c.*10.§.5.

*Generalis debet cognoſcere conſcientias ſuorum, & maximè quibus maiora munera committit.pag.*335. *par.*9.*c.*3.§.19.

De patefaciendâ conſcientiâ vide Superiores.

Conſtitutiones.

Cur eas ſcribi neceſſarium fuerit. pag.61. proœm. conſt. §.1.

Quis finis earum. pag.62. proœm. conſt. §.2. & pa.329. par.9. c.3. §.8.

Debent eſſe plenæ, perſpicuæ, breues. pag.63. proœm. declar. Et ad neutrum extremum vel rigoris, vel diſſolutionis vergere. pag.364. par.10. §.10.

Perfectè ſeruandæ. pag.231. par.6. cap.1. §.1. & pag.256. c.5. Idq; iuuat ad conſeruationem Societatis. pag.366. par.10. §. vlt. Id autem curent Rectores. pag.182. pa.4. c.10. §.5. & B. & Generalis. pag.329. par.9. c.3. §.8. & pag.345. c.6. A.

Non obligant ad peccatũ. pag.256 par.6. c.5.

Quomodò poſſunt oſtendi externis. pag.63. proœm. declar.

Legendæ ſunt in primâ probatione, & tempore nouitiatus ſingulis ſex menſibus. pag.11. Ex. cap.1. §.3. & pag.42. c.4. §.41. & pag.85. par.1. c.4. §.5. Non tamen omnes, ſed compendium earum. Ibi. E. & pag.11. Ex. c.1. G.

Diſpenſare in Conſtitutionibus ad Generalem pertinet pag.329. par.9. cap.3. §.8. Etiam per alios. Ibid. D. Rectores autem poſſunt iuxta facultatem acceptam. pag.182. par.4. c.10. B.

Conſultores.

Multùm confert ad Generalis auctoritatem habere Conſultores. pag.290. par.8. c.1. G. Superioribus omnibus dari debent. pag.355. par.9. c.6. §.14.

Rectores Collegiorum debent habere duos, vel plures Conſultores. pag.185. par.4. c.10. §.7. Vniuerſitatis autẽ quatuor. pag.207. par.4. c.17. §.1. Poſſunt tamen eſſe pauciores. pag.208. Ibid. B.

Conſultores debent eſſe præditi prudentiâ, & probitate. pag.185. pa.4. c.10. §.7.

Cum iis conferenda quæ ſunt maioris momenti. pag.207. par.4. c.17. §.1. Et quæ difficiliora. pa.185. c.10. §.7.

Iis auditis ſtatuendi facultas eſt penes Superiorem. pag.210. par.4. c.17. §.6. & H. & pag.356. par.9. cap.6. §. vlt. Non tamen debet Superior Vniuerſitatis contra omnium ſententiam facere niſi conſulto Prouinciali. pag.210. par.4 c.17. H.

Semel in anno debent ſcribere Generali, bis Prouinciali. pag. 211. par. 4. c.17.§.7.

Contractus.

Ad faciendos contractus non ſunt noſtri collegialiter congregandi.pag.329.par.9. c.3.§.7.

Omnis poteſtas celebrandi contractus eſt penes Generalem.pag.328.par.9.cap.3. §.5.Poteſt tamen aliis illam communicare.Ibid.§.7.

Conuictores.

Conuictores externi quãdo, & quomodò poſſint teneri.pag.148.par.4.c.3.B. etiam cum noſtris.Ibid.in fine.

Corpus.

Corporis ſanitas in nõſtris requiritur. pag. 73. par.1. c.2.§.11.&pag.94.pa.2.c.2. B. & pag.147.par.4.c.3.§. 2.Eius cura quatenus habẽda.pag.127.par.3.c.2.§.1.& pag.150.par.4.c.4.§.1. & pag.366.par.10.§.13.Etiam in impoſitione officiorum. pag.131.par.3.c.2.F. & pag. 269.par.7.c.2.F.

Neceſſaria corpori danda, ita tamen vt in aliquo probetur virtus.pag.129.par.3. c.2.§.3.

Tenenda eſt indifferentia in iis quæ pertinent ad curã corporis.pag.127.par.3.c.2. §.1. Neque licet petere mutationem aëris aut loci. Ibidem pag.131.G.

Corporis labores moderãdi.pag.129.par.3.c.2.§.4.& 5.&pag.247.par.6.c.3.§.1. &pag.364.par.10.§.10.Vt etiam in Generali.pag.337. par.9.c.4.§.3.

Pœnitentiæ corporales, vide Pœnitentiæ.

Corporis deformitas eſt impedimentum ad Societatẽ niſi compenſetur.pag.79.pa. 1.c.3.I. Et ſpecies honeſta in noſtris requiritur. pag.73. par.1.c.2. §.10. Præſertim qui verſantur cum proximis.pag.269.par.7.c.2.F.

Correctio, *vide* Reprehenſio.

Correctõr.

Correctõr externorũ ſcholaſticorum debet aliquis eſſe, ſed externus. pag. 170. par.4.c.7.§.2.& D. & pag. 206. c.16. §.5. Alioquin quomodò exercenda caſtigatio.pag.171.par.4.c.7.D.

Correctõr quas ob cauſas adhibendus.pag.206.par.4. c.16.§.5. Iis tamen qui talis caſtigationis ſint capaces. Ib.

Poteſt idem etiam eſſe Bidellus.pag.210.p.4.c.17.G.

Cubicula.

Iunioribus nouitiis in eodē cubiculo ſocius maturior adiungi debet.pag.109.par.3.c.1.D. Et in diuerſis antiquiores intermiſceri.Ibid.

In alterius cubiculum nō eſt ingrediendum ſine facultate, & oſtio ſemper aperto. pag.109.p.3.c.1.D.

Cura animarum.

Non poteſt ſuſcipi in Collegiis.pag.142.par.4. c.2.§.4.Nec in Domibus. Ibid.B. & pag.249.par.6.c.3.§.5.

Debita.

INgreſſuri Societatem debent priùs debita ſoluere. pag.23.Ex.c.4.§.1.

Æs alienum eſt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag.80. par.1. c.3.§.15. Et in eo cauendum à ſcandalo. Ibid.L. Et ſi ſit magni momenti eſt cauſa dimiſſionis.pag.97.par.2. c.2. §.5.

Decanus.

Vnus debet eſſe in Vniuerſitatibus, & de eius officio. pag.210. par.4. cap.17. §.5. & 6.

Declamationes.

Singulis hebdomadis habendæ in Collegiis Græcæ vel Latinæ.pag.165.par.4. c.6. §.13. Idem in Vniuerſitatibus.pag.205.pa.4.c.16.§.3.

A quibus habendæ & audiendæ, & de quâ materiâ. Ibid.

Poſſunt ab alio componi. & ab alio recitari.pag.205. par.4.c.16.B.

Declarationes.

Cur additæ ſint Conſtitutionibus. pag.61.Proœm. declar.

Earum auctoritas eſt æqualis ipſis Conſtitutionibus. Ibid.pag.61.& pag.232.par.6.c.1.A.

Non obligant ad peccatum.pag.256.par.6.c.5.

Definitores.

Eligendi quando Congregatio decernere non poteſt. pag.317.par.8.c.7.§.3.

Hi quatuor eſſe debent.Ib.

Eorum determinationi ſtare debet Congregatio,licet tamen intercedere.Ibid.§.3. & 4.

Deuotio.

Ab omnibus quærenda pro viribus.pag.120. par.3. c.1.§.20.& pa.126.§.27.& pag.159.par.4.c.6.A.Et familiaritas cum Deo. pa.358. par.10.§.2.

Deſo-

*Deuotiones omnes cui aperiendæ. pag.*115.*pa.*3.*c.*1.§.12.

Deuotiones indiſcretæ ſũt impedimẽtum ſecundarium ad Societatem. pag. 78. *par.* 1.*c.*3.§.12.

*Requiritur in Profeſſo trium votorum. pag.*220. *par.*5.*c.*2.*C. Et in Coadiutore temporali. pag.*70.*par.* 1.*c.*2.§.2.*In ſcholaſticis temperandus eius exceſſus. pag.* 159 *par.*4.*c.*6.§.3.

Deus.

*Deus eſt in omnibus quærendus.pag.*125.*par.*3.*cap.*1. §.26.

*Amandus eſt in omnibus creaturis, & omnes in ipſo. Ibid. Agnoſcendus in proximis vt in imagine. pag.*109. *par.*3. *c.*1.§.4. *Eius maior gloria eſt finis Societatis.pag.* 257.*par.*7.*cap.*1.§.1.& *pag.* 283 *par.*8.*c.*1.§.1.

*In eo ſolo fiducia conſtituenda.pag.*237.*p.*6.*c.*2.§.2.

Eius maius obſequium & bonum vniuerſalius ſemper ſpectandum eſt. pag. 264. *par.*7.*c.*2.§.1.& D. & E.

Ei quantò quis ſe plus aſtringit, tantò eum erga ſe liberaliorem habebit. pag. 122.*par.*3.*c.*1.§.22.

*Media quæ cum Deo nos iungunt, efficaciora quàm quæ diſponunt ad proximum.pag.*358.*par.*10.§.2.

Dignitates.

*Præcludendus aditus dignitatibus.pag.*360.*par.*10. §.6. *Idq́; vouent Profeſſi. Ibid.*

Dignitatem extra Societatem nemo admittere poteſt ſine licentiâ Generalis. pag. 333.*par.*9.*c.*3.§.13. *Nec Generalis ſine licentiâ Societatis.pag.*337.*par.*9.*ca.*4. §.5. & B. *Numquàm autem danda licentia niſi Pontifex obliget ad peccatum.Ibid.*& *pag.*345.*c.*5.E. & *pag.*360. *par.*10.§.6. *Imò ne in conſultationem quidem adducendum.pag.*345.*par.*9.*c.*5. §.*vlt.*

*Qui coacti dignitatem ſuſceperint, quatenus Societatis conſilia audire debeant. pag.*360.*par.*10.§.6.

Dimittere.

*Dimittendi poteſtas eſt penes Societatem, & Generalem.pag.*89.*par.*2.*cap.*1. §.2.& *pag.*326.*par.*9.*c.*3. §.1. *Penes reliquos autem quantum eis Generalis communicauerit.pag.*89.*par.*2. *c.*1.§.2.*Quo modo autẽ communi-*

municare debeat. Ibid.pag. 90.B.

Nemo dimittendus niſi ex cauſâ, cùm ita conuenit communi bono Societatis. pag.88.par.2.c.1.§.1. Cùm quis potiùs impedit quàm iuuat diuinum ſeruitium. pag.52.Ex.c.6.§.vlt.Et cùm quis malè ſe gerit. pag. 54. Ex.c.7.§.1.

Confert ad Societatis conſeruationem dimittere non idoneos.pag.362.par.10.§.7.

Deprauati moribus & incorrigibiles omnino dimittendi. pag.362.par.10.§.7. Scandaloſi, & inquieti, & aliquid molientes contra Superiores vel Societatem. pag.96.par.2.c.2.D.

Auctores diſcordiæ. Ibid. & pag.290.par.8.c.1.F.Tenaces iudicij.pag.96. par.2. c.2.§.4.Valdè inepti.pag.93. par.2.c.2.§.3.Ad omnia ſcilicet miniſteria.Ibid.& pag. 167.par.4.c.6.N.Item ſi detegatur impedimẽtum. pag. 93.par.2.c.2.§.3.

Dimitti poteſt aliquis etiam propter peccata occulta ſi nolit corrigi.pag.93.par.2. cap.2.§.2. Et hic occultè dimittendus. pag.98.par.2.c. 3.A.

Item ob cauſam infirmitatis.pag.96.par.2.c.2.§.4. Non tamen inuitus ſi in obſequio Societatis contracta ſit.pag.94.par.2. c.2.B.

Omnes dimitti poſſunt. pag.88.par.2.c.1.§.1. & A. etiam Generalis. pag. 339. par.9.c.4.§.7.Difficiliùs tamen quò quis arctiùs Societati ligatus eſt. pag.88.pa.2. c.1.§.1. & A. Itemq; benè meriti, & qui habent bona talenta. pag.89. par.2.c.1. A.& C.

Quando maius eſt offendiculum, quàm peccatum, poteſt quis aliò mitti, non dimitti.pag.96.par.2.c.2.D.

In modo dimittendi quæ ſeruari debeant.pag.98.par. 2.c.3.toto.

Habenda eſt magis ratio communis boni, quàm particularis.pag.94.par.2.c.2. §.3.Alioquin eſſet imprudẽs caritas.Ibid. pag.97.§.vlt. Imò vitium contrarium caritati.Ibid pag.94.§.3.

Cauſæ publicandæ ſecundùm qualitatem perſonæ. pag.100.par.2.c.3.C.Abſtinendo à defectibus non publicis. Ibid.§.8. Quòd ſi publicari nõ poſſint, occultè dimittẽdi.pag.98.pa.2.c.3.A.

Non

Non debent noſtri manere malè affecti erga dimiſſum. pag.101.par.2.c.3.§.9.

*Dimiſſi manent liberi à votis ſimplicibus.*pag.53.*Ex.* c.6.§.8.& A.& pag.54.c.7. §.1. *Idq; illis declarandum.* pag.103.par.2.c.4.§.3.

Gratia, & facultates ceſſant in dimiſſis. pag. 102. par.2.c.4.§.2.

*Dimiſſo quando reſtituenda ſint ſua.*pag.26.*Ex.* c.4.B.& pag.99. par.2.c.3. §.5.& B.

*Dimiſſus ab vno Superiore non debet recipi, ipſo, aut Generali inconſulto, niſi fortè vt hoſpes.*pag.102.par. 2.c.4.§.1.& A.

Redeuntes poſt dimiſſionem quomodò recipiendi. pag.105.par.2.c.4.§.8.

Diſcordia.

Iudiciorum diuerſitas eſt mater diſcordiæ. pag. 119. par.3.c.1.§.18.

Eius auctores dimittendi. pag.96.par.2.cap.2.D. *Vt peſtis.* pag.289. par.8. c.1.§.5.

Diſcretio.

Seruanda in exercitiis mentalibus. pag.129.par.3. c.2.§.4.

In caſtigatione corporis. pag.130.par.3.c.2.§.5.

In exercitio paupertatis. pag.125.par.3. c.1.§.25. *In prouiſione rerum neceſſariarum.*pag.246.par.6.c.2.N.

In probandis ſubditis circa obedientiam. pag. 124. par.3.c.1.V.

Diſputationes.

Vtiles ſunt diſputationes. pag.163.par.4 c.6.§.10.

*Habendæ ſunt quotidie in Collegiis.*pag.165.§.11. & *ſingulis hebdomadis.* Ibid. §.10. *Crebrò etiam inferiorum claſſium cum ſuperioribus.*pag.193.c.13.§.3.

Noſtri debent intereſſe omnibus diſputationibus etiam externis. pag.164. par. 4.c.6.§.10.

In iis dandum eſt doctrinæ ſpecimen cum modeſtiâ. Ibid.

In iis præſidere ſemper aliquis debet, eiuſq; officium quod ſit. Ibid. & pag.193. c.13.§.3.

Doctrina.

Doctrinæ noſtræ ſcopus eſt vt noſtris & proximis proſit. pag.155.par.4.c.5.§.1.

Neceſſaria eſt Societati doctrina, & modus eam proponendi. pag.134.par.4. Proœm. & *quidem exacta.*

pag.358.par.10 §.3.

Doctrina in Societate debet teneri quæ ſit magis communis. pag.293. par.8.c.1. K. Magis approbata. pag. 157.par.4.c.5.§.vlt. Sana. pag.72.par.1.cap.2.§.6. & pag.118.par.3.c.1.§.18. Magis ſecura.pag.157.pa.4.c.5. §.vlt.& c.14.§.1. Magis ſolida. Ibid. Melior.pag.293. par.8.c.1. K. Magis conueniens.Ibid.

Eadem doctrina debet ab omnibus teneri.pag.118.par. 3.c.1.§.18. & pag.293. p.8. c.1.K. & §.8. & pag.364. par.10.§.9.

Doctrina ſuſpecta euitari debet.pag.198. par.4.c.14. §.1. Et quæ differat à communi ſenſu Doctorum Eccleſiæ.pag.118.par.3.c.1.O.

Qui petunt Societatem examinandi de doctrinâ. pag.46.Ex.c.5.§.1.

Doctrina Chriſtiana.

Per eam iuuatur proximus.pag.279.par.7.cap.4. §.6.

Eam noſtri omnes debent diſcere.pag.34.Ex.c.4.§.25. & pag.120.par.3.c.1.§.20. & modum tradendi eam pueris.pag.177.par.4.cap.8. §.6.

Experimentum docendæ doctrinæ. pag.30. Ex.c.4. §.14. Quod poteſt fieri etiam priuatim.Ibid.

Tradenda in noſtris templis aſſiduè, niſi aliud Superiori videatur. pag. 170. par.4.c.7.B. & pag.279. par.7.c.4.§.6.& E. Vel in plateis. Ibid.§.7. In ſcholis etiam tradenda diſcipulis. pag.170.par.4.c.7.§.2. & pag.204.c.16.§.2. Imò etiam Nouitiis explicanda. pag.120.par.3.c.1.§.20.

Profeſſi & Coadiutores ſpirituales faciunt de eâ votum particulare. pag.222. par.5.c.3.§.3. Iuxta rationē obedientiæ.Ibid.B.Eſt etiam propria Coadiutorum ſpiritualium.pa.50.Ex.c.6.§.2.

Rectores tenentur eam legere per quadraginta dies. pag.186.par.4.cap.10.§.10. Poſſunt tamen per alium cum conſenſu Prouincialis. Ibid.K.

Domus.

Generalis eſt acceptare Domos.pag.334.pa.9.c.3.§.17.

Debent eſſe in loco ſalubri. pag.366.par.10.C.

Non licet domo exire ſine licentiâ ſaltem generali, & ſocio aſſignato. pag.34.Ex.

c.4.§.25.& pag.108.par.3. c.1.§.3.C. & pag.154.par. 4.c.4.§.6.

Feminæ non poſſunt ingredi Domos noſtras. pag. 116.par.3.c.1.§.4.

Non poſſunt in eis teneri arma. pag.116.par.3.c.1. §.14.Nec res vana.Ibid.M.

Domus Probationis, & *Profeſſa.* vide ſuis locis.

Eccleſia.

Societas admittit eccleſias ad auxilium animarum. pag.237.par.6.c.2.§.2.

Eccleſiæ Societatis profeſſæ nullos reditus habere poſſunt. pag.6.Ex.cap.1.§.3.& pag. 237.par.6.c.2.§.2.

Electio.

Electio Generalis debet fieri in conſpectu Dei. pag. 311.par.8.c.6.§.6.

Non debēt electores Generalis definire niſi in loco incluſionis. pag.307. par.8. c.6.§.1.

In electione adhibendum ratiocinium mentis ex prius intellectis. pag.311. par. 8. c.6.§.6.

Electio per communem inſpirationem.Ibid.p.310.§.5.

Elector Generalis debet eligere quē ſentit aptiſſimū. pag.312.par.8.c.6.F.

Eleemoſyna.

Non poſſunt accipi eleemoſynæ pro miniſteriis Societatis.pag.6.Ex. c.1. §.3. & pag.242.par.6.c.2.§.7.& G. & pag.278. par.7.c.4. §.4.

De eleemoſynarum curatore.pag.70.par.1.c.2. A. Poſſunt autem eſſe plures. pag.243.par.6.c.2.§.10.

Omnes ad mendicandum parati eſſe debent. pag.243. par.6.c.2.§.10.

Eleemoſynæ perpetuæ relinqui poſſunt Domibus profeſſis, ſed non habent ius ciuile ad eas exigendas. pag. 241.par.6.c.2.§.6.& B. nec debent noſtri quemquā ad eas incitare. Ibid.§.6.

In Collegiis quomodò admitti poſſint eleemoſynæ. pag.145.par.4.c.2.§.6.

In eccleſiis noſtris non eſt tenenda arca ad eleemoſynas.pag.242.pa.6.c.2.§.8.

Domus profeſſæ viuunt ex eleemoſynâ: pag.238.par.6. c.2.§.3.

Equitare.

Iumentum ad equitandū ordinariè in Domibus profeſſis ali non poteſt.pag.244. par.6.c.2.§.14.Quando tamen poſſit.Ibid.K.

Exa-

Examen Conſcientiæ.

Vide Conſcientia.

Examen ad probationem.

Communia omnibus examinandis.pag.17.Exa.c.3. & 4.toto.

Examen eruditorum, & ſcholaſticorum.pag.46.Ex. c.5. Coadiutorum.pag.49. c.6.Indifferentium.pag.57. c.8.

Poteſt omitti cum iis qui noti ſunt. pag.5. Exa.cap 1. A.

Debet proponi in primâ probatione, Impedimenta autem ante eam. pag. 69. par.1.c.1.D. & pag.85.c.4. §.5.& E. & clariùs.pag.5. Exa c.1.A.

De officio examinatoris. pag.67.par.1. c.1.§.3.& 4. & D.

Obligatio reſpondendi verè in examine quanta ſit. pag.17.Ex.c.3.A.

Quæ in examine dicuntur ſecretè ſeruanda pro rei qualitate.pag.17. Ex.cap.3. §.1.

Varia Examina.

Examen debet proponi ſexto quoque menſe intra biennium probationis. pag. 69.par.1.c.1.D.

Qui ex ſtudiis veniunt examinari debent. pag.86. par.1.c.4.§.7.

Item qui ex aliis locis vbi non fuerunt diligenter examinati.pag.86.par.1. cap.4. §.7.

Item qui ad Societatem redeunt.pag.105.par.2. c.4. §.8.

Scholaſtici abſolutis ſtudiis examinari debent in ſingulis facultatibus. pag.166. par.4.c.6.L.

Item ante gradus ſuſceptionem diligenter.pag.168. par.4.c.6.§.17.& pag.202. c.15.§.4.& E.

Nemo noſtrorum poteſt in iudicio examinari, niſi in iis quæ nemini nocent.pag.251. par.6.c.3.§.8.& E.

Exemplum.

Exemplum antiquiorum in Societate multùm poteſt. pag.119. par.3 c.1.§.19. & etiam Generalis & aliorum primorum. pag.285.par.8. c.1.§.3. & pag.322. par.9. c.2.§.2.& pag.345.c.6.A.

Exercitia ſpiritualia.

Sunt vnum ex mediis Societatis ad ſalutem animarum.pag.178.par.4.c.8. §.5.& pag.280.par.7. c.4. §.8.Quæ etiam in Miſſionibus

bus dantur.pag.267.par.7. c.2.E.

Iuuant in noſtris ad habendam eorum notitiam. pag.83.par.1.c.4.D. & ad acquirendam deuotionem. pag.120.par.3.c.1.§.20.

Eorum experimentum primum, & per vnum menſem.pag.29.Ex.c.4.§.10.

Eorum vſum callere debent omnes noſtri.pag.176. par.4.c.8.§.5.

Qui incipiunt alius tradere exercitia, debent conferre cum aliquo magis perito. pag.176.par.4.c.8.E.

Qui ea tradit noſtris debet referre ad Superiorem quid de iis ſentiat. pag.32. Ex.c.4.§.18.

Exercitia prima hebdomadæ poſſunt dari omnibus, cetera non niſi capacibus. pag.176. par.4.c.8.E. & pag.280.par.7.cap.4.F. ſed alia ipſis accommodata.pag. 121.par.3.c.1 R.

Exhortationes.

Faciendæ ſunt noſtris ſingulis octo, vel quindecim diebus.pag.126.par.3.cap.1. §.28.

Experimenta.

Adhibentur ad melius perſpiciendos noſtros. pag. 70.par.1.c.2.§.1.

Sunt ſex. pag. 28. Ex. c.4.§.9. Poſſunt tamen eſſe plura. pag.30.§.16. & pag. 330.par.9.cap.3.E. Poſſunt præponi, poſtponi, ex parte, vel omnia iniungi, atque etiam permutari. pag.28. Ex.cap.4.§.9. Poteſt etiam Generalis diſpenſare in iis omittendis. pag. 330.par.9. c.3.E.

Debent fieri ante ſecundum annum probationis. pag.30.Ex.c.4.§.16.

Si non fiant ante ſtudia, poſſunt fieri inter ipſa, Ibid. vel iis finitis. pag. 56. Ex. c.7.§.6.

Facultates Apoſtolicæ.

Pontificiæ facultates ſupponunt approbationem Societatis.pag.5.Ex.c.1.§.1.

Earum compendium penes ſe habere debet Generalis. pag.347. par. 9. cap.6. §.3.

Non communicantur particularibus niſi per Generalem.pag.390.par.8.c.1.§.6. & pag.332.par.9.c.3. §.10. Qui poteſt eas contrahere, reuocare, &c.Ibid.

Earum vſus moderatus eſſe

eſſe debet. pag.365. par.10. §.12.

Vide Gratiæ Apoſtolicæ.

Fundatores.

Fundatoribus & eorum neceſſariis obligatio oſtendenda. pag.139. par.4. c.1. §. vlt.

Fundatores, vel præcipui benefactores ſunt participes meritorum Societatis. Ibid. §.5.

Pro fundatore quot Sacra dicenda. Ibid. pag.137. §.1. 2 & 4. Qui autem non plenè fundauit. ibid. pa.140. E.

De candelâ Fundatori dandâ. Ibid pag.138. §.3.

Fundator quomodò poteſt ſibi reſeruare auctoritatem applicandi bona ad aliud opus. pag.141. par.4. cap.2. A.

Si Communitas fundârit, quæ ſuffragia debeantur. pag.139. par.4. c.1. D.

Generalis.

NEceſſarius eſt in Societate. pag.319. pa.9. c.1.

Debet eſſe ad vitam. pag.321. par.9. c.1. A.

Multum refert ad Societatis cõſeruationem, vt eius electio fiat ſecundùm Conſtitutiones. pag.363. pa.10. §.8.

In electione pluſquàm mediam partem ſuffragiorum habere debet. pag.311. par.8. c.6. §.6.

Electus non poteſt recuſare. pag.314. par.8. c.6. §.7. Et qui eum non recipit, excommunicatus eſt. Ibid. §.8.

Quæ dotes & animi & corporis in eo requiruntur. pag.322. par.9. c.2. toto.

Habet plenam auctoritatem in omnes ad bonum regimen. pag.326 par.9. c.3. §.1. Idq́; expedit ad conſeruationem Societatis. pag.363. par.10. §.8.

In dimittendo habet omnẽ poteſtatem quam habet ipſa Societas. pag.89. par.2. c.1. §.2.

Soluſq́; poteſt dimittere Profeſſos & Coadiutores formatos. pag.91. par.2. c.1. C.

Poteſt vendere & applicare quæ liberè relinquuntur Societati. pag.329. par.9. c.3. §.6.

Poteſt admittere Collegia, & Vniuerſitates, & Domos, non tamen diſſoluere. pag.140. par.4. c.2. §.1. & 3. & pag.188. cap.11. §.2. & pag.328. par.9. cap.3. §.5. & ſtatuere vbi ſint aperiendæ ſcholæ. pag.170. pa.4. c.7. A.

Ipſius

Ipſius eſt Prouinciales per ſe conſtituere. pag. 333. par. 9. cap. 3. §. 14. & pag. 340. cap. 5. §. 1. & Rectores. pag. 333. cap. 3. §. 14. hos tamen etiam per alios poteſt. pag. 181. par. 4. c. 10. §. 3.

Ipſius etiam eſt admittere in corpus Societatis. pag. 214. par. 5. c. 1. §. 2. Quibus autem eam facultatem communicare poſſit. pag. 215. Ibid. B.

A Generali vt à capite defluit vniuerſa poteſtas Prouincialium & reliquorum. pag. 290. par. 8. cap. 1. §. 6. Et ipſe eis dat auctoritatem, quam iudicat dandam. pag. 329. par. 9. cap. 3. §. 7. & 16.

Res grauiores debet tractare cum Aſſiſtentibus, etſi ſtatuendi facultas penes ipſum eſt. pag. 354. par. 9. c. 6. §. 11. Quod in ſpecie de Vniuerſitatibus acceptandis dicitur. pag. 188. par. 4. cap. 11. §. 2. & A.

Eius eſt ſupplere defectus Præpoſitorum inferiorum. pag. 346. par. 9. c. 6. §. 2.

Item vti correctione & reprehenſione cùm opus eſt. Ibid.

Poteſt inſtituere Miſſiones. pag. 264. par. 7. c. 2. §. 1. & pag. 290. par. 8 c. 1. §. 6. In omnes mũdi partes. pag. 135. par. 4 proœm. A. Mutationes perſonarum. pag. 327. par. 9. c. 3. §. 2.

Quomodò poſſit reuocare miſſiones factas à Pontifice. pag. 262. par. 7. c. 1. §. 6. & pag. 271. c. 2. H. & pag. 331. par. 9. c. 3. G.

Quot & quos miniſtros habere debeat. pag. 345. par. 9. c. 6. toto.

Debet habere catalogum omnium noſtrorum cum ſuis qualitatibus. pag. 347. par. 9. c. 6. §. 3. & Collegiorum cum ſuis reditibus. Ibid.

Debet cognoſcere conſcientias ſubditorum, præſertim maiorum officialium. pag. 335. par. 9. c. 3. §. 19.

Vt plurimùm debet reſidere Romæ. pag. 291. par. 8. c. 1. §. 7. & pag. 305. c. 5. §. 1. Poteſt tamen viſitare. pag. 292. H.

Debet curare vt ſeruentur Conſtitutiones. pag. 329. par. 9. c. 3. §. 8. Poteſt tamen diſpenſare. Ibid.

Confert ei ad auctoritatem habere apud ſe viros graues. pag. 290. par. 8. c. 1. G.

Debet

Debet ordinariè agere cum Prouincialibus, ſed aliquando etiam cum Præpoſitis localibus. pag. 346. par. 9. c. 6. §. 2.

Debet exigere crebrò rationem eorum quæ fiunt in Prouinciis. pag. 346. par. 9. c. 6. A.

Non debet vacare concionibus niſi commodè poſſit. pag. 345. par. 9. cap. 6. §. 1. Neque occupari in aliis particularibus, ſed in vniuerſalibus. pag. 349. par. 9. c. 6. §. 6. Nec habere curam vllius Domus particularis. Ibid. §. 5.

Non poteſt mutare Conſtitutiones. pag. 180. par. 4. c. 10. §. 2.

Debet vitare negotia externorum, etiam pia. pag. 348. par. 9. c. 6. §. 4.

Miſſiones Pontificias nec debet recuſare, nec affectare. pag. 259. par. 7. c. 1. §. 2.

In congregatione habet duo ſuffragia, & prærogatiuam in paritate. pag. 303. par. 8. c. 3. §. 2.

Eſt ſubiectus Societati. pag. 363. par. 10. §. 8. Poteſt ei à Societate præſcribi ratio victus, & veſtitus. pag. 336. par. 9. c. 4. §. 2.

Poteſt aliquando amoueri, & etiam dimitti à Societate. pag. 339. par. 9. c. 4. §. 7. Modus autem in eo ſeruandus. pag. 341 par. 9. c. 5. §. 4. & ſeq.

Si fuerit valdè remiſſus vel inutilis, debet ei dari Vicarius. pag. 338. par. 9. c. 4. §. 6. & pag. 343. c. 5. §. 6.

Si ex reditibus Collegiorum dat conſanguineis, vel aliis, deponendus eſt. pag. 339. par. 9. cap. 4. §. 7. & D. Poteſt tamen facere conuenientem eleemoſynam. Ibidem.

Gradus.

Ad gradum ſuſcipiendum quot annorum ſtudium requiratur. pag. 201. par. 4. c. 15. §. 2. & B.

Eos conferre pertinet ad Cancellarium. pag. 208. par. 4. c. 17. §. 2.

Debet præcedere diligens examen, & quidem publicum. pag. 202. par. 4. c. 15. §. 4. & idem cum noſtris. pag. 168. par. 4. c. 6. §. 17.

Poteſt tamen cum licentiâ Generalis, vel Prouincialis, priuatim fieri. pa. 202 par. 4. c. 15. E.

Externis gratis dandi. pag. 203. par. 4. cap. 15. §. 4

Nec

Nec permittendus ſumptus niſi exiguus. Ibi. & F.

Non ſunt noſtris graduandis aſſignanda certa loca. pag.168.par.4.c.6.§.17. Atque idem etiam ſeruandum cum externis. pag.203.par.4.c.15.§.4.

Quomodò poſſint noſtri graduati habere aliqua inſignia in actibus publicis. pag.212.par.4.c.17.§.vlt.

Externis fides facienda de gradu per notarium. pag.209.par.4.c.17.§.4. Noſtris per patentes Rectoris. Ibid. F.

Grammatica.

Comprehenditur nomine litterarum humaniorum. pag.191.par.4.c.12.A.

Ordinariè tres eius claſſes eſſe debent. pag.194.par.4.c.13.B.

Gratiæ Apoſtolicæ.

Coadiutores formati earũ capaces ſunt. pag.50.Ex.c.6. §.3. Atque etiam Nouitij. pag.214.par.5.c.1.A.

Vide Facultates Apoſtolicæ.

Habitus, *vide* Veſtitus.

Hæreſis.

Damnatus vel ſuſpectus de hæreſi per ſententiam, habet impedimentum eſſentiale ad Societatem. pag.13.Ex. c.2.§.1. & pag.75.par.1.c.3. §.3. Non tamen ſi ſit hæreſis generalis, nẽpe nationis. Ib. B

Honor.

Fratres inuicem honorandi tamquàm Superiores. pa. 109. par.3.c.1.§.4.

Horæ.

Horarum diſtributio per ſignum campanæ neceſſaria. pag.186.par.4.c.10.§.9.

Horæ ſtatutæ, vt cibi & ſomni, ſeruari debent. pag. 128.par.3.c.2.§.2. niſi Superior diſpenſet. Ibid. B.

Hoſpitale.

Hoſpitalis experimentũ, ibi dormiendo, vel per horas aliquas quotidie ſeruiendo, pag.29.Ex.c.4.§.11. & pag. 32.§.19. In iis autem qui redeunt ad Societatem. pag. 105.par.2.c.4.D.

Subuentio eorum qui ſunt in hoſpitalibus eſt ex inſtituto noſtro. pag.280. par.7.c. 4.§.9.

Humaniores litteræ.

Earum nomine Rhetorica, & Grammatica intelligitur. pag.156.par.4.c.5. A. & prætereà Poëſis & Hiſtoria. pag.191.par.4. c.12.A. Quot autem, & quas claſſes contineant. pag.194.par.4. c.13.B.

Sunt his temporibus neceſſaria. pag.155.par.4.c.5. §.1.& pag.191.c.12.§.2.

Ad profeſſionem requiritur etiam ſcientia humaniorum litterarum.pag.218. par.5.c.2.§.2.& B.

Earum non poteſt eſſe tempus limitatū. pag.200. par.4.c.15.A.

Loquendo, & ſcribendo ſtylus exercendus. pag.165. par.4.c.6.§.13 & actio pronuntiando. pag.194.par.4. c.13.§.3.

Compoſitiones emendandæ à magiſtris.pag.193.par. 4.c.13.A.& aliquæ mittendæ ad Prouincialem vel Generalem.pag.166.par.4.c.6. L.

Humilitas.

Seruanda in animo,& in exteriori, deferendo aliis. pag.109.par.3.c.1.§.4.Et in ratione veſtitus. pag.244. par.6.c.2.§.15. Et in omnibus.Ibid.pag.245.§.16.

Silentium, & compoſitio exterior eſt indicium humilitatis. pag.109. par.3.c.1. §.4.

Requiritur in Rectore. pag.181.par.4.c.10.§.4. & nominatim in Coadiutoribus ſpiritualibus pag.51.Ex. c.6.§.5.& temporalibus.§.6.

Denique ſplendere debet in ipſo Generali. pag.321.par. 9.c.2.§.2.

Officia in quibus exercetur humilitas,deuotè obeunda.pag.122.par.3.c.1. §.22. & appetenda. pag.36.Exa. c.4. §.18. & aliquando à Sacerdotibus exercenda.pag. 119.par.3.c.1.§.19.

Appetendus eſt contemptus ſui nullâ datâ occaſione.pag.44 Ex.c.4.§.44.

Experimentum verſandi in officiis humilibus.pag.30. Ex.c.4.§.13.

Qui ad ſuperbiam propenſi ſunt, in humilibus exerceri debent.pag.116.par.3. c.1.§.13.

Humilitas eſt litterarum fundamentum. pag. 126. par.3.c.1.§.27.

Impedimenta.

Impedimenta eſſentialia quæ à Societate excludunt, ſunt quinque.pag.147.par. 4.c.3.§.2. Ea quæ ſint fusè explicatur. pag.13. Ex.c.2. & pag.74.par.1.c.3.

Debent proponi ante primam probationem. pag. 5. Ex.c.1.A. & pag.69. par.1. c.1.D.Non tamen vt impedimenta. pag.13 Ex.c.2.A.

Qui

Qui vnum celaſſet quod peccatum ſit, cui reſeruatũ. pag.17.Ex.c.3.A.

Si poſteà detegatur, dimitti debet. pag.93.p.2.c.2. §.3.

In his non poteſt Generalis, nec Societas diſpenſare. pag.77.pa.1.c.3.G. Quis autem poſſit. Ibid. & tunc ex diſpenſatione fiunt idonei. pag.147.par.4.c.3.A.

Impedimenta ſecundaria tum ex parte animi, tum corporis, quæ ſint. pag. 78. par.1.c.3.§.9.& ſeq.

Hæc ſatis poſſunt eſſe ſingula, vt quis non admittatur.pag.78.pa.1.c.3.H. Poſſunt tamen compenſari aliis bonis præclaris. Ibid.

India.

Indos iuuare quantum referat. pag.265.par.7.c.2. D.

Poſſunt noſtri in Indiam mitti.pag.265.par.7.cap.2. C. Rariùs tamen vbi nulli ſunt Chriſtiani. pag. 331. par.9.c.3.F.

Vnus Aſſiſtens Indiæ eſſe poteſt.pag.352.par.9. cap.6. §.10.

In Indiâ communicari poteſt poteſtas diſpenſandi in Conſtitutionibus. pag.330. par.9.c.3.D.Item dimittendi etiam Coadiutores formatos.pag.91.par.2. c.1.C. & admittendi ad profeſſionem. pag.217.par.5.c.2.A.

Ex Indiâ quarto quoque anno vnus mittetur ad Generalem. pag.297.par.8. c.2.B.

Poteſt in Collegiis doceri lingua Indica. pag.191.par. 4.c.12.B.

Indifferentes.

Indifferentes vocantur, de quorum ſtatu nondum decreuit Societas. pag. 10. Ex.c.1.§.11.

Hi debent eſſe parati ad omnia officia humiliora. pag.58.Ex.c.8.§.2. Nec debent procurare vt mutent ſtatum, ſed tantùm poſſent proponere.ibi.pag.57.A.

Omnes qui ingrediuntur, ex ſuâ parte debent eſſe indifferentes. pag.10. Ex.c.1. §.11.& pag.31.c.4.§.17. & pag.48.c.5.§.vlt.

Debemus eſſe indifferentes ad omnia. pag.57. Exa. c.8.§.1. & pag.264.par.7. c.2.§.1.in fine.

Infamia.

Eſt impedimentum eſſentiale. pag.14. Exa.c 2.§.2. & pag.76.par.1.c.3.§.4.Intelligitur tamen vbi ea extat.pag 74.Ex.c.2.C.

Infirmi.

Debent omnem ſui curam relinquere Superioribus.pag. 131.par.3.c.2.G.

Debent obedire Infirmariis, & Medico. pag.38.Ex. c.4. §.32. & dare omnibus ædificationem.Ibid.

Eorum Infirmarij numerantur inter Coadiutores. pag.70.par.1.c.2.A. qui debent eſſe bonis viribus. pag. 131.par.3.c.2.F.

Non minùs donum Dei eſt infirmitas quàm ſanitas. pag.118.par.3.c.1.§.17.

Infirmi Domorum poſſunt in hortis Collegiorum recreari pag.239.par.6.c.2.D.

Præfecto ſanitatis omnes manifeſtare debent morbos ſuos. pag.131. par.3.cap.2. §.6.

Magna cura habenda ægrotantium.Ibid.G.

Præfectus ſanitatis debet eam habere etiam in ſanis. Ibid.§.6.

Ad viſendos phreneticos & parùm ædificatiuos cum delectu admittendi.pag.254. par.6.c.4.A.

Ille dimittendus eſt in quo tempore probationis detegitur infirmitas, vel notabilis diſpoſitio ad illam. pag.96.par.2.c.2.§.4.

Ob corporis infirmitatem in obſequio Societatis contractam nemo inuitus dimitti debet. pag.94.par.2. c.2.B.

Iudicium proprium.

Pertinacia iudicij eſt impedimentum ad Societatem.pag.79.par.1.c.3. §.14.

Abnegatio iudicij proprij per obedientiam. pag.124. par.3.c.1.§.24.

Labores.

Labores etiam mentales debent interrumpi exterioribus.pag.129.par.3.cap.2. §.4.vel conuenienti recreatione.Ibid.D.

Labores tam animi quàm corporis neque nimis intenſi, neque remiſſi eſſe debent. pag.364.par.10.§.10.

Noſtrum inſtitutum exigit magnos labores. pag.135. par.4.proœm.A.

Lati-

Latina Lingua, *vide* Linguæ.

Lectiones Sacræ.

*Debent aſſiduè eſſe in templis noſtris.pag.*279.*par.*7.*c.*4.§.6. *niſi aliud videatur Superiori.Ibid.*E.

*Earum modus à ſcholaſtico diuerſus eſt. pag.*174.*par.*4.*c.*8.§.3.

Debet tamen cum doctrinâ redolere mores.Ibid.A.

*Lectionum cauſâ poſſunt dici veſpera.pag.*249.*par.*6.*c.*3.*B.*

*Pro his nullus reditus vel etiam eleemoſyna admitti poteſt.pag.*241.*par.*6.*c.*2.§.7.*&* *pag.*360.*par.*10.§.5.

Lectiones Scholaſticæ.

*Audienda ſunt ex arbitrio Rectoris.pag.*162.*par.*4.*c.*6.§.6.

*Debent diligenter audiri, & deinde repeti. pag.*163.*par.*4.*c.*6. §.8. *& pag.*193.*c.*13.§.3.

*Præmittenda breuis oratio.pag.*205.*par.*4.*c.*16.§.4. *vel ſaltem crucis ſignum. Ibid.pag.*206.*C.*

*In eis aliqua inſerenda ad pietatem. pag.*174.*par.*4.*c.*8.*A.*

*Aliquæ lectiones cum maiori apparatu fieri poſſunt. pag.*193.*par.*4.*c.*13.*A.*

*Aliqua etiam priuatim. pag.*162.*p.*4.*c.*6.*E.*

Lectores.

*Poſſunt aliqui fieri lectores ob ſuam vel aliorum vtilitatem. pag.*169. *par.*4.*c.*6.§.*vlt.*

*Lectores conſtituere pertinet ad Generalem. pag.*331.*par.*9.*c.*3.§.9.

*Lectores primarios mutare non poteſt Rector ſine auctoritate Prouincialis. pag.*207.*par* 4. *cap.*17.*A.* *niſi ex neceſſitate ad breue tempus. Inferiores autem poteſt. pag.*164.*par.*4.*c.*6.*F.*

Reliqua vide in Præceptores.

Leges.

Legum ſtudium à noſtris tractari non debet, niſi fortè per alios. pag. 192.*par.*4.*c.*12.§.*vlt.*

Libri.

*Libri profani prohibentur noſtris.pag.*117.*par.*3.*c.*1.*M.*

*In ſcholis non debent prælegi qui honeſtati repugnant niſi purgentur.pag.*158.*par.*4.*c.*5.*E.& pag.*199.*cap.*14.§.2. *nec quorum auctores ſunt ſuſpecti, vel eorum doctrina.*

ſtrina. Ibid. §. 1. & A.

Societas profeſſa poteſt in communi poſſidere libros proprios. pag. 240. par. 6. c. 2. E.

Cuique dandi ſunt libri neceſſarij. pag. 162. par. 4. c. 6. §. 7. & prætereà debet eſſe bibliotheca communis, & illius aliquot claues. Ibid.

In libris nemo ſcribere debet. Ibid. G.

Librorum ſcriptione iuuatur proximus. pag. 238. p. 6. c. 2. C. & pag. 281. p. 7. c. 4. §. 11.

Non poſſunt edi, niſi Generalis eos videat, & examinari faciat. pag. 168. par. 4. c. 6. O. & pag. 281. p. 7. c. 4. §. 11. Quomodò autem examinandi. pag. 118. par. 3. c. 1. §. 18.

Linguæ.

Linguæ defectus eſt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag. 79. p. 1. c. 3. §. 13.

Linguarum ſtudium iuuat ad ſcopum Societatis. pag. 155. par. 4. c. 5. §. 1.

Pertinent ad Collegia. pag. 170. par. 4. c. 7. B. Docendæ in claſſe Rhetoricæ, & Humanitatis. pag. 194. p. 4. c. 13. B.

Lingua Latina fundamētum iaciendum ante artes. pag. 161. p. 4. c. 6. §. 5. Reliqua poſſunt addiſci poſt artes. pag. 160. p. 4. c. 6. §. 4.

Progreſſus linguæ Latinæ ſpecialiter interrogatur ab ingredientibus. pag. 46. Exa. c. 5. §. 1.

Docenda lingua Latina, Græca, & Hebraica. pag. 191 par. 4. c. 12. §. 2. Aliæ etiam, vt Arabica, ſi fuerit opus. Ibid.

Linguarum ſtudium tātùm firmis in fide & doctrinâ concedendum. pag. 161. p. 4. c. 6. D. Aliquando tamen etiam iis qui in maioribus ſcientiis progreſſum facere non poſſunt. pag. 157. par. 4. c. 5. D.

Latinè loqui omnes ſcholaſtici communiter debent. pag. 165. par. 4. c. 6. §. 13.

Lingua vernacula à Cōcionatoribus benè addiſcenda. pag. 174. p. 4. c. 8. §. 3.

Litteræ.

Litterarum miſſio de rebus ædificatiuis confert ad vnionem animorum. pag. 294. par. 8. c. 1. §. 9.

Litteræ quadrimeſtres. Ibid.

Litteræ ſcribi non debent

niſi cum licentiâ Superioris; nec accipi niſi per ipſum.pag. 108.p.3. c.1.B. & pag.26. Exa. c.4. §.6. & Superior poteſt eas retinere.Ibid.

Lites.

Poteſt Societas bona Collegioru in iudicio defendere. pag.143.p.4.c.2.C. idq; per Coadiutores, vel per externos.pag.251.p.6.c.3.§.7.

Lites praſcindendæ, vt caritas conſeruetur. pag.243. par.6.c.2.§.12.

Lotor.

Numeratur inter officia Coadiutorum. pag.70.p.1. c.2.A. & pag.185. p 4.c.10. H.

Potiùs domeſticus eſſe debet quàm externus.pag.133. par.3.c.2.H.

Ludus.

In noſtris Domibus non poſſunt teneri inſtrumenta ad luſum. pag.117. p.3.c.1. §.14.M.

Mathematica.

A Noſtris tradenda quatenus ad finem noſtrũ facit.pag.192.p.4.c.12.C.

Medicina.

Non eſt in noſtris ſcholis docenda, ſaltẽ à noſtris.pag. 192 p.4.c.12.§.4.

Medicus.

Vocandus cùm eſt morbus alicuius momenti. pag.131. p.3. c.2.G. Ei obediendum. pag.38.Ex.c.4.§.32.& pag. 118.p.3.c.1.§.17. & pag.131. c.2.G.

Conſulendus Medicus de ratione victus, etiam in ſanis.pag.245.p.6.c.2.§.16.

Vnus ordinariè eſſe debet. pag.131.p.3.c.2.G.

Mendicare.

Omnes parati eſſe debent ad mendicandum oſtiatim. pag.243.par.6.c.2.§.10.

Profeſſionem, vel Coadiutorum vota facturi, ter mendicare debent. pag.35. Ex.c.4.§.27. Scholaſtici etiam, ſi Superior velit. Ibidem.

In peregrinationibus mendicandum oſtiatim. pag.29. Exa.c.4.§ 12.

In Miſſionibus mendicandum, ſi ita velit Pontifex, cùm mittit.pag.261.par.7. c.1.E.

Quando liceat in Collegiis mendicare. pag.145.par.4. c.2.§.6.

Menſa.

Ad menſam dandum eſt

ſignum campanâ. pag.186. par.4.c.10.I. & adhibenda benedictio, & lectio. pag.110. par.3.c.1.§.5.

Miniſter.

Miniſter Rectori neceſſarius eſt, qui prouideat vniuerſali bono Collegij. pag. 185.p.4.c.10.§.7.

Poteſt appellari Vicerector, vel Magiſter Domus. Ibid. Eſt officialis Rectori ſubordinatus. pag.37.Ex.c.4.E.

Ei omnes etiam alij officiales obedire debent. pag. 185. par.4.c.10.§.8.

Poteſt idem habere alia officia. Ibid.G.

Miſſa.

Quotidie à noſtris audienda. pag.151.p.4.c.4.§.3. niſi ex particulari cauſâ. Ibid. B. & ab externis Scholaſticis. pag.204.par.4. cap.16. §.1.

Celebranda à noſtris octauo quoque die vt minimùm. pag.248.par.6.c.3.§.2. Imò ſæpiùs. pag.34. Ex.cap.4. §.25.

An noſtri dum Miſſam audiunt, poſſint recitare officium, Superior ſtatuet. pag.151.par.4.c.4.B.

In Miſsâ ritus Romani ab omnibus ſeruari debent. pag.173.par.4.c.8.§.2. & in iis debet eſſe conformitas. pag.48.Exa.c.5.§.7. & pag. 292.p.8.c.1.§.8.

Miſſa ſolemnis intelligitur ſecundùm vſum noſtrum. pag.137.p.4.c.1.A.

In Miſſis maioribus, etſi ſubmiſſâ voce dicantur, licebit vti ſuperpelliceis. pag. 249.par.6.c.3.B.

Obligatio ad Miſſas non accipienda. pag.142 par.4. c.2.§.4. & pag.250.par.6. c.3.§.6. & quomodò hæc obligatio ſit intelligenda. pag. 142.par.4.c.2.B.

Pro Miſſis nihil accipiendum, ne eleemoſyna quidem. pag.241.par.6.c.2.§.7. & pag.278.p.7.c.4.§.4.

Quæ Miſſa dicendæ ſint pro noſtris mortuis. pag.254. p.6.c.4.§.3. Quæ pro fundatoribus. pag.137.p.4.c.1.toto. Quæ pro benefactoribus. pag.278.p.7.c.4.§.4. & quæ pro felici Præpoſiti electione. pag.306.p.8.c.5.§.3. & quæ pro bono exitu Congregationis generalis. pag 307.par.8. c.5.§.4. Quæ autem pro Societate noſtrâ. pag.357.p.10. §.1.

Miſſio-

Miſſiones.

Societatis proprium eſt diuerſa loca peragrare. pag. 35. *Exa. c.* 4. §. 27. *& pag.* 132. *p.* 3. *c.* 2. *G. & pag.* 249. *p.* 6. *c.* 3. §. 5. *& pag.* 135. *par.* 4. *proœm. A. & per orbem diſcurrere. pag.* 258. *p.* 7. *c.* 1. *B. & debet Societas eſſe expedita ad Miſſiones. pag.* 142. *p.* 4. *c.* 2. §. 4. *& hac de cauſâ Profeſſi non habent ſtabilem habitationem. Ibid. B.*

Miſſionum quot ſint genera. pag. 257. *par.* 7. *c.* 1. §. 1. *& A.*

Miſſiones primò & principaliter pertinent ad Pontificem. Ibid. §. 1.

Miſſiones Pontificis non procurandæ. pag. 259. *Ibid.* §. 2.

Miſſi à Pontifice non debent petere viaticum. pag. 7. *Ex. cap.* 1. §. 5. *& pag.* 244. *p.* 6. *c.* 2. §. 13. *& pag.* 260. *p.* 7. *c.* 1. §. 3. *debet tamen intelligi quæ ſit mens eius. pag.* 261. *p.* 7. *c.* 1. *E. & parati eſſe debent mendicare. pag.* 35. *Ex. c.* 4. §. 27.

Generalis debet informare Pontificem de perſonâ quã vult mittere. pag. 260. *p.* 7. *c.* 1. *C.*

Cùm Pontifex non limitat tempus, intelligitur ad tres menſes, vel vt opus erit. pag. 262. *p.* 7. *c.* 1. §. 6. *& pro qualitate negotiorum. pag.* 271. *c.* 2. *H. & in tali caſu poteſt Superior eos reuocare. pag.* 331. *p.* 9. *c.* 3. *G.*

Generalis in Miſſionibus habet omnem poteſtatem. pag. 331. *p.* 9. *c.* 3. §. 9.

Nemo ſe ingerere debet ad Miſſiones. pag. 259. *par.* 7. *c.* 1. §. 2. *neque directè, neque indirectè. pag.* 275. *c.* 3. §. 1. *Poſſunt tamen repræſentari motus animi cum indifferentiâ. pag.* 273. *p.* 7. *c.* 2. *I. neque de eâ agendum cum externis. Ibid. K.*

Ex miſſione debent noſtri ſæpè ſcribere ad Superiorem. pag. 274. *par.* 7. *c.* 2. §. 2. *& H. nempe ſingulis hebdomadis, ſi fieri poteſt. pag.* 294. *par.* 8. *c.* 1. *L. Superior autem intelligitur vicinior. pag.* 276. *p.* 7. *c* 3. *A. & pag.* 286. *p.* 8. *c.* 1. §. 4.

Qui mittuntur, oportet eos eſſe notiſſimos Superiori. pag. 39. *Ex. c.* 4. §. 35. *Nec debent mitti niſi probati, maximè in Obedientiâ. pag.* 285. *par.* 8. *c.* 1. §. 3.

Qui mittuntur non debent

bent ſe excuſare.pag.7.Exa. c.1.§.5.

Debet iis à Superiore dari inſtructio in ſcriptis. pag. 274.p.7.c.2.§.2. & L. non tantùm de negotijs, ſed etiam de perſonis. pag.275. Ibid.N.

In Miſſionibus faciendis quæ quibus loca præferenda ſint.pag.265. par.7.c.2.D. & quæ quibus opera. pag. 267.Ibid.E.

In ratione mittendi ſpectandus maior Dei honor. pag.271.p.7.c.2.G.vel Pontificis voluntas. pag. 261. p.7.c.1.E.

Non debet quiſquam ſolus mitti. pag.269.p.7.c.2. F.ſed ita iungendi, vt vnus ſuppleat defectum alterius. Ibid. & pag.285.par.8.c.1. §.3.

Ex loco Miſſionis quatenus liceat ad loca vicina excurrere.pag.262.par.7.c.1. §.7.

Pro Miſſionibus maioris momenti Miſſæ & preces indicendæ. pag. 274. par.7. c.2.M.

Tempus Miſſionum non eſt definitum niſi pro maiori ſeruitio Dei.pag.272.par.7. c.2.H.

Qui non benè ſe gererent, reuocandi, vel iuuandi ſocio.pag.285.par.8.c.1.C.

In reuocandis Miſſionibus habenda ratio, ne populi offendantur. pag.272.par.7. c.2.H.

Modeſtia.

Modeſtia interior & exterior facit ad propriam & externorum ædificationem. pag.154.p.4.c.4.§.vlt.

Modeſtia vultus eſt ſignũ humilitatis,& pacis interioris.pag.109.p.3.c.1.§.4.

Modeſtia in corporis refectione ſeruanda. pag. 110. Ibid.§.5.

Moniales.

Non poteſt Societas earũ curam ſuſcipere. pag. 249. p.6.c.3.§.5.poteſt tamen aliquando earum confeſſiones audire.Ibid.

Mors.

Morientes quomodò ſe ad tranſitum diſponere debent. pag.253.par.6.c.4.§.1.

Iuuãdi ſunt omnium orationibus, & aliqui ſemper aſſiſtere iis debent. pag.254. p.6.c.4.§.2.pauciores tamẽ, ſi phreneſi laborent. Ibid.A.

Pro mortuo quæ orationes faciendæ.pag.255.par.6.c.4. §.3.& 4.

Mor-

Mortui notandi ſunt in catalogo, qui mittitur ad Generalem, & Prouincialem.pag.296.p.8.c.1.N.

Mortui noſtri quomodò ſepeliendi, vide Sepultura.

Habendum compendium de modo iuuandi proximos moribundos. pag.177.p.4. c.8. G. Iſq; modus à noſtris Scholaſticis diſcendus. Ibid. §.7.

Mortificatio.

Debet eſſe continua in rebus omnibus.pag.45. Exa. c.4.§.vlt.

Ad eam confert etiam veſtitus.pag.129.p.3.c.2.C.

Multitudo immortificatorum, nec ordinem fert, nec vnionem. pag.284.p.8.c.1. §.2.

Mortificatio carnis, *vide* Corpus.

Mulieres.

Non poſſunt ingredi habitationes noſtras. pag. 116. par.3.c.1.§.14.L.

Nulla mulierum cura à noſtris accipi debet.pag.249. par.6.c.3.§.5.

Mundus.

Abhorrendum à mundo. pag.27.Ex.c.4.§.7. & pag. 44.§.44. conculcandus eſt. pag.129.p.3.c.2.C.

Eius contemptus iuuat ad vnionem. pag.293.p.8. c.1.§.8.

Munera.

Non poſſunt à noſtris dari Magnatibus munuſcula ad res obtinendas.pag.242.par. 6.c.2.§.9.

Muſica.

Non poſſunt in Domibus teneri inſtrumenta muſica. pag.117.p.3.c.1.§.14.M.

Nobilitas.

Si cetera adſint, facit hominem magis aptum Societati.pag.73.par.1.c.2.§.13. Idem in Generali. pag.325. par.9.c.2.C.

Notarius.

In vniuerſitatibus debet eſſe Notarius externus, qui fidem faciat de gradibus ſuſceptis.pag.209.p.4.c.17.§. 4. ſtipendium eius ſit moderatum.Ibid.F.

Nouitij.

Nouitiatus biennium durare debet.pag.10.Exa.c.1. §.12.& pag.30.c.4.Exa.§. 16.& pag.147.p.4.c.3.§.3. Vide Probatio ſecunda.

Non ſunt intra biennium compellendi ad vota facienda.pag.123.par.3.c.1.T.poſſunt ea facere ex ſuâ deuotione. Ibidem, & pag.229. par.

par.5. c.4. §.vlt. Conuenit ea non emitti ſine facultate Superioris.pag.10. Exa.c.1. E. Non tamen in manibus cuiuſquam.pag.123.p.3.c.1. T. & eorum memoria ſeruanda.Ibid.& pag.229.p.5. c.4. §.vlt. & G. Debent etiam ea bis in anno renouare.Ibid.pag.230.H.

Intra biennium nullus eis certus habitus Societatis datur.pag.11.Exa.c.1.§.13. Eorum veſtitus mortificationi ſeruire debet.pag.129.par.3. c.2.C. Superior tamen poteſt dare conuenientiorem eo, quem ex ſæculo attulerunt. pag.11.Exam.c.1.F. Vel permittere pretioſiorem, quem attulerint. pag.245.par.6. c.2.M.

Dicuntur eſſe de Societate largo modo.pag.214. p.5. c.1.A. Et ſunt capaces gratiarum.Ibid. Ipſi tamen non debent dicere ſe eſſe ex Societate.pag.31.Ex.c.4.§.17.

Docendi ſunt doctrinam Chriſtianam,meditari,confiteri, audire Miſſam. pag. 120.par.3.c.1.§.20.Et quomodò ſe gerant etiam interius, & exterius. pag.115. par.3.c.1.§.12. & interdum tentandi in virtutibus. Ibidem, pag.124. V.

Debet iis perſcribi,quibus cum conuerſentur.pag.109. par.3.c.1.D.

Debent quærere continuum puritatis, & virtutum augmentum. pag. 42. Ex.c.4.§.41.

Loqui debent de parentibus quaſi iam eos non haberent.pag.27.Exa.c.4.C.Nec cum eis, vel aliis propinquis coràm, vel per litteras communicare. pag.26.Ex.c.4. §.6.Neque cum eis loqui niſi breuiter, & aliquo præſente. pag 108 par.3.c.1.B. Quòd ſi ſollicitentur à ſuis, tranſmittendi aliò.Ibid.pag.107. A.

Debent ſingulis ſex menſibus biennij legere Bullas, & Regulas. pag.11. Exam. c.1. §.vlt. & pag.41.cap.4. §.41.

Conſtitutiones autem non vniuerſas, ſed compendium earum.pag.11.Ex.c.1.G.

Poſſunt probari etiam in Collegiis. pag.160.p.4.c.6. C.vel in Domibus.pag.126. par.3 c.1.§.27. & pag.144. par.4.c.2.D.

Nouitios dimittere poſſunt, qui poſſunt admittere, niſi ſit aliqua particularis ratio.

ratio.pag.91.par.2. cap.1.C. difficiliùs tamen, qui vota fecerunt.pag.89.p.2.c.1.§.1. A.

Sacerdotes Nouitij non poſſunt Sacramenta adminiſtrare niſi cum peculiari approbatione Superioris. pag.48.Exa.c.5.§.7.

Debent etiam priuatim exerceri in ritibus Miſſæ. Ibid.

Nouitiorum Magiſter.

Magiſter Nouitiorum alius eſſe poteſt à Confeſſario, & Superiore. pag.115. p.3.c.1.§.12. Poteſt tamen etiam Miniſter illorum curam gerere ob penuriam hominum. pag.185.p.4.c.10. G.

Debet eſſe verſatus in ſpiritualibus. pag.115.p.3.c.1. §.12. Quomodò autem ſe gerere debeat cum Nouitiis, & Nouitij cum ipſo. Ibid.

Obedientia.

Obedientia magni meriti eſt.pag.152.par.4. cap.6. §.2. Eſt vinculum vnionis. pag.285.par.8.cap.1.§.3. Iuuat ad conſeruationem Societatis.pag.364.p.10.§.9. Vocatur ſancta. pag.231. par.6.c.1.§.1.& pag.91.p.2. c.1.§.vlt.

Securiùs fit opus ex obedientiâ, quàm proprio arbitratu.pag.264.par.7.cap.2. A.

Obedientia triplex, Executionis, Voluntatis, Intellectus. pag.233.par.6.c.1.§.1. & C.

Debet eſſe prompta, humilis, integra, &c. pag.125. par.3.c.1.§.23. & pag.183. p.4.cap.10.§.5. & pag.233. p.6.c.1.§.1.

Obedientia litteræ inchoata.pag.186.par.4.c.10. §.9. & pag.233.p.6.c.1.§.1. obedientia cæca, vt cadaueris, vel baculi. pag.234. p.6.c.1.§.1. In omnibus rebus etiam non obligantibus. Ibid. §.1. Niſi præcipiatur peccatum manifeſtum. pag. 123.par.3.c.1.§.23. & pag. 233.p.6.c.1.§.1.& B.

Præſtanda etiam officialibus ſubordinatis. pag.37. Exa.c.4.§.31. & pag.124. par.3.c.1.§.24. & pag.185. par.4.cap.10.§.8. etiam coquo.pag.36. Exa.c.4. §.29. etiam infirmarius & medicis.pag.38.§.32.

Præſtanda eſt Superiori cum

*cum reuerentiâ, & amore. pag.*123.*par.*3. *c.*1.§.23. *& pag.*233.*p.*6.*c.*1.§.1. *Neque conſiderandum cui obeditur, ſed propter quē. pag.*36.*Ex. c.*4.§.29. *& pag.*124.*p.*3.*c.* 1.§.24.*Vide* Superiores.

*Obedientiæ exemplo maximè prælucere debent Primores Societatis. pag.*285.*p.*8. *c.*1.§.3.*Et qui alius præſunt. pag.*185.*p.*4.*c.*10.§.8.

*Subordinatio in obedientiâ diligenter ſeruanda. pag.*91.*par.*2.*c.*1.§.*vlt. & pag.*286.*p.*8.*c.*1.§.4. *&* E. *& pag.*364.*p.*10.§.9.*Poteſt tamen Prouincialis, & Generalis aliquem ſibi immediatè ſubdere. pag.*289.*p.*8. *c.*1.E.

Superiores poſſunt obligare ad peccatum in virtute obedientiæ, quando id multùm conueniat. pag. 256. *par.*6.*c.*5.

Obedientia Pontificis, *vide* Pontifex.

Obligationes.

Non ſunt recipiendæ obligationes cōtra ſynceritatem inſtituti noſtri. pag. 172. *par.*4.*c.*7.§.*vlt.*

*Obligationes lectionum ſuſcipi poſſunt in Collegiis. pag.*142.*p.*4.*c.*2.B. *& pag.* 172.*c.*7.E.*& pag.*188.*c.*11. *A. Eas autem diiudicare pertinet ad Generalem. pag.*142. *par.*4. *cap.*2.*B. & pag.* 334. *par.*9. *cap.*3. §.17.

*Non poteſt ſuſcipi obligatio dandi Concionatoris, aut Confeſſarij, aut Lectoris Theologiæ, niſi ex conſequenti. pag.*172.*par.*4.*c.*7.§.*vlt. &* E. *Neque ad Miſſas celebrandas. pag* 142. *par.*4. *c.*2.§.4.*Quæ videatur commenſurata reditui.Ibid.B.*

*Obligationes ſuſceptæ implendæ ſunt.pag.*188.*par.*4. *c.*11.*A.præter eas nihil facilè præſtandum ſine Generalis conſenſu.Ibid.*

Officia diuina.

*Officiis diuinis iuuatur proximus. pag.*278.*par.*7. *c.*4.§.4.

*Diuinum officium priuatim dicendum, non in choro.pag.*249.*p.*6.*c.*3.§.4.

*Scholaſtici noſtri debent dicere officium Beatæ Virginis, niſi à Superiore mutetur in orationem mentalem. pag.*151.*par.*4.*cap.*4.§.3. *& B.*

Offi-

Officia veſpertina, & tenebrarum poſſunt dici, ſed ſine cantu. pag.249.par.6. c.3.B. & eodem tono etiam officium mortuorum pro noſtris.pag.255.par.6.c.4.C.

Officia Societatis.

Ea diſtribuere pertinet ad Generalem. pag.327.par.9. c.3.§.3. & 9. Poteſt tamen etiam per ſuos miniſtros. Ibi. pag.332.H.

Omnes parati eſſe debent ad omnia officia. pag. 130. par.3.c.2.F. ad humilia etiam libentiùs. pag.36.Ex. c.4.§.28. & pag.122.par.3. c.1.§.22.

Poteſt vnus plura ſuſtinere.pag.185.par.4.c.10.G.

Officiales debent eligi apti.pag.184.par.4.c.10.§. 6. ſpectato cuiuſque talento. pag.331.par.9.c.3.§.9.

Debent habere ſuas regulas.pag.282.par.7.cap.4.§. vlt.& pag.184.par.4.c.10. §.6.

Non debet vnus ingerere ſe in officium alterius. pag. 184.par.4.c.10. §.6.

Officia operoſa non debent dari occupatis.pag.184.p.4. c.10.E. Laborioſa verò danda firmioribus. pag.131.p.3. c.2.F. Et in quibus experientia requiritur, non ſunt facilè mutandi. pag.184.p.4. c.10.E.

Opera pietatis.

Opera corporalia, in quibus miſericordia, & charitas exercetur, non ſunt extra inſtitutum Societatis. pag. 267.p.7.c.2. E. ſunt tamen minoris momenti, quàm ſpiritualia. Ibid. & ideò iis inſiſtendum eſt quatenus ſpiritualia permittent. pag. 280.c.4.§.9.

Generalis poteſt interdũ aliqua pia opera ad Societatem non pertinentia ſuſcipere.pag.348.p.9.c.6.B.

Opiniones.

Opiniones noua admittenda non ſunt.pag.118.p.3.c.1. O. in reliquis etiam conformitas inter noſtros tenenda. Ibid. & §.18.pag.200.p.4. c.14.§.vlt.pag.292.p.8.c.1. §.8. & K. Et in iis omnibus ſtandum definitioni Societatis.pag.118.p.3.c.1.O.

Qui examinatur ad Societatẽ interrogandus eſt de

opinionibus particularibus. pag.21.Ex.c.3.§.11.

Vide etiam Doctrina.

Oratio.

Orationis tempus vnius horæ eſſe debet. pag.151.p.4. c.4.B. an autem vocalis eſſe debeat, an mentalis, in particularibus iudicet Superior. Ibid.

Inexpertis proponenda capita orationis. pag.152.par.4.c.4.B.

Profeſſis & Coadiutoribus formatis nulla videtur regula præſcribenda. pag.247.p.6.c.3.§.1. niſi aliud iudicet Superior. Ibidem, A.

Generalis debet habere familiarem orationem. pag.322.p.9.c.2.§.1.& pag.346. c.6.A.

Orandum pro proximis. pag.100.par.2.cap.3.§.7.& pag.277.par.7.c.4.§.3. In particulari autem pro benefactoribus. pag.138.p.4.c.1. §.4. Pro Principibus, & Prælatis, qui multùm prodeſſe, vel obeſſe poſſunt. pag. 277.p.7.c.4.A. Pro malè affectis in nos. pag.365.p.10. B. Pro augmento Societatis. pag.346. par.9. cap.6. A. & pag.357.par.10.§.1.

Item pro Miſſionibus. pag.264 par.7.c.2.§.1. Pro electione Generalis. pag.306. par.8.c.5.§.3. & pag.307. c.6.§.1. & pro Congregatione futurâ. pag.315. par.8. c.7.§.1.

Oratio, *pro* declamatione. *Vide* Declamatio.

Ordinationes.

Ordinationes quædam particulares neceſſariæ ſunt præter Conſtitutiones. pag. 62.prœm.Declar.

Ordinationes Congregationis generalis quæ promulgandæ. pag.318.par.8. c.7.C.

Ordinationes Societatis non obligant ad peccatum. pag.256.par.6.c.5.

Ordines ſacri.

Non debent ad eos promoueri Coadiutores temporales. pag.49. Ex.c.6.§.1. In Scholaſticis differendi circa finem ſtudiorum. pag.160. par.4.c.6.C.

Qui examinatur ad Societatem interrogandus eſt, an habeat aliquos Ordines. pag.19.Exa.c.3.§.9.

Otium

Otium.

Otium ſemper fugandum aliquâ occupatione.pag.111. par.3.c.1.§.6. Eaq; cura ad Rectorem pertinet. pag.184. par.4.c.10.§.6.

Parentes.

Affectus carnalis parentum mutandus in ſpiritualem. pag.27.Exa.c.4. §.7.

Parentum neceſſitas extrema & præſens impedit ingreſſum in Societatem. pag. 18.Exa.c.3.B.

Non debent diſtribui bona parentibus, niſi ipſi egeant.pag.24.Exa.c.4.§.2. & 3. In dubio ſtandum eſt iudicio aliorum.pag.18.Ex. c.3.§.3.& pag.24.c.4.§.3.

Paſcha.

In Paſchate quibus communio dari poſſit. pag.279. par.7.c.4.D.

Paſſiones.

Paſſiones indomabiles sũt impedimentum ad Societatem ex ſecundariis. pag.78. par.1.c.3.§.9.

Paupertas.

Diligenda vt mater.pag. 125.p.3.c.1.§.25. Eſt propugnaculum Religionum.pag. 360.par.10.§.5.Murus.pag. 236.par.6.c.2.§.1. & Profeſſi vouent numquàm eam relaxare.Ibid.

Paupertas toti Societati communis in hoc conſiſtit,vt nemo vllâ re tamquàm propriâ vtatur. pag.111.par.3. c.1.§.7.& nihil accipere,vel dare poſſit ex iis, quæ domi ſunt.pag.112.§.8. & omnes viliſſimis quibuſque contenti ſint pag.34.Ex. c.4.§.26. & non ſolùm reſecent ſuperflua pag.243.pa.6.c.2.§.11. ſed etiam aliquando aliquos eius effectus experiantur. pag.125. par.3.c.1.§.25. In eod; Superiores ſubditos nonnumquàm probent.pag.124. Ibi.V. Sic tamen, ne deſint neceſſaria. pag.129.p.3.c.2. §.3. Præterea vt nulla ſtipendia pro ſpiritualibus accipiantur.pag.360.par.10. §.5. ac ne eleemoſyna quidẽ. pag.6.Exa.cap.1.§.3.& pag. 241.par.6.c.2.§.7.

Domus, & Eccleſia profeſſæ non poſſunt habere reditus vllos.pag.6.Exa.c.1.§.3.

neque ius ad vllam rem ſtabilem, præter habitationem, ſed tantùm ad res mobiles. pag.240.par.6.c.2.E. Et ſi quid ſtabile eis relinquatur, debet quamprimùm vendi. Ibid. Præterea nihil ex Collegiis habere poſſunt.pag.180 par.4.c.10. §.1. Vide Profeſſi.

Quomodò relinqui eis poſſit certus reditus pro fabricâ. pag.237.p.6.c.2. B. & poſſint habere vineas. Ibid.pag. 241.F. vel eleemoſynas perpetuas.Ibid.§.6.

Qui non ſunt Profeſſi, vel Coadiutores formati, poſſunt retinere proprietatem bonorum, etiam poſt votum paupertatis.pag.154.par.4.c.4. E.& pag.243.par.6.c.2.H. Nihil tamen habere penes ſe, vel penes externos. pag.25. Exa.c.4.§.4. & pag.243. p.6.c.2.§.11.

Peregrinatio.

Vnum ex experimentis eſt peregrinari per menſem ſine pecuniâ.pag.29.Exa.c.4.§. 12. poteſt tamen compenſari per aliud.Ibid.

Perfectio.

Perfectionem omni ſtudio quiſque in ſe procurare debet.pag.231.par.6.c.1.§.1.& pag.358.p.10.§.2.

Ad eam ſe inuicem omnes exhortari debent. pag.121.p. 3.c.1.§.21.Potiſſima ad eam via eſt ſui abnegatio. pag. 45.Exa.c.4.§.vlt.

Philoſophia.

Philoſophiâ tam naturali, quàm morali danda à noſtris opera.pag.155. p.4.c.5. §.1.& quidem ante Theologiam.pag.160.p.4.c.6.§.4. Ei tres anni dandi ſunt, & præterea dimidius ad repetendum. pag.201.p.4.c.15. §.2.& B.

In vtraque Philoſophiâ ſequendus Ariſtoteles. pag. 199.p.4.c.14.§.3.

Poteſt doceri ab eo, qui nō audiuit Theologiam. pag. 178.p.4.c.9.§.2.

Pœnitentiæ.

Ordinarias pœnitentias non habet Societas ex obligatione.pag.8.Exa.c.1.§.6.

Generalis poteſt iniungere pœnitentias.pag.332.p.9. c.3.§.11.Item Superior, etiam propter defectus non culpabiles. pag.117.par.3.c.1. §.15.

Publicis defectibus debentur publicæ pœnitentiæ. pag. 117.p.3.c.1.N.

In pœnitentiis iniungendis reſpicienda diſpoſitio perſonarum.pag.117.par.3.c.1. §.15.

Debet quiſque paratus eſſe ad omnes ſubeundas pœnitentias.pag.38.Exa. c.4. §.33.& quidem cum magnâ humilitate.pag.41.§.41. Et cum animo proficiendi. pag. 117.p.3.c.1.§.15.Imò aliquoties in anno ſponte petendæ. pag.126.Ibid.§.28.

Pœnitentiæ corporales non debent eſſe indiſcretæ. pag. 130.p.3.c.2.§.5. neque contrà nimis remiſſæ. pag.247. par.6.c.3.§.1.

Debent approbari à Confeſſario,vel Superiore.pag.8. Ex.cap.1.§.6.& C.pag.115. par.3.c.1.§.12. & pag.130. c.2.§.5.& eius arbitrio ſtandum.pag.159.p.4.cap.6. A. poſſunt etiam imponi à Superioribus. pag.8.Ex.c.1.§. 6.& C.

Pontifex.

Societatis ſcopus eſt praſtò eſſe ad omnes Miſſiones Pontificis. pag.39. Ex.c.4.§.35. & pag.135.p.4.p.exm.A.

Hanc obedientiam promittit Societas per quartum votum.pag.7.Ex.c.1.§.5. & pag.224.par.5.cap.3. C. & pag.263.p.7.c.1.in fine. Eſt autem hoc votum generale ad omnes terras, & locos. pag.258.par.7.c.1.B. & Societas quantum ad Miſſiones ſubiecit Pontifici omnem ſenſum.pag.259.p.7.c.1.§.2.

Debet hoc votum nouo Pontifici electo intra annum declarari à Generali. pag. 263.p.7.c.1.§.8.

Pontificiæ Miſſiones, vide Miſſiones.

Pontificis beneuolentia inprimus quærenda. pag.364. par.10.B.

Nullus poteſt à Pontifice vllam gratiam petere, niſi Superiore conſulto. pag.235. p.6.c.1.§.vlt.

Præceptores.

Debent eſſe docti,& diligẽtes.pag.162.p.4.c.6.§.6. & diſcipulorum cuiuſque in particulari profectum curare.pag.193.c.13.§.3.

Poſſunt duplicari,vel dari adiutores.pag.194.p.4.c.13. B. vel etiam aſciſci externi, ſi neceſſitas vrgeret. Ibid.

Poſſunt eſſe aliqui extraordinarij, qui legant cum apparatu.pag. 194. *par.*4.*c.*13.C.

*Pro re natâ debent inter legendum impellere ad pietatem.pag,*174.*p.*4. *c.*8. *A.* & *pag.*204.*c.*16.§.1.&.4.

*Nihil debent legere quod repugnet honeſtati. pag.*158. *p.*4.*c.*5. E. *Neque auctorem malum, ſi ſit Chriſtianus. pag.*158.*par.*4.*c.*5.E.& *pag.* 198.*c.*14.*A.*

*Ante initium lectionis orationem præmittere debēt. pag.*205.*par.*4.*c.*16.§.4.*vel ſaltem ſignum Crucis. Ib.C.*

*Debent inter ſe diſputare, ſed modeſtè. pag.*192.*par.*4.*c.*13.§.3.

Non poſſunt quidquam accipere à Scholaſticis. pag. 202.*p.*4.*c.*15.§.4.

Vide etiam Lectores.

Principes.

*Vtile eſt iuuare in ſpiritu Principes. pag.*266.*p.*7.*c.*2. D.§.4. & *pag.*277.*c.*4.*A.* *eorum beneuolentia procuranda.pag.*364.*p.*10.*B. pro eis orandum. pag.*277. *p.*7. *c.*4.*A.*

*Non debent communiter viſitari, neque iis munera dari.pag.*241.*p.*6.*c.*2.§.9.

Eorum ratio habenda in diſtributione bonorum.pag. 113.*p.*3.*c.*1.§.9.

*Non ſunt à noſtris incitandi, vt alicuius particularis Miſſionem petant, niſi conſtet de Superiorum volūtate.pag.*273.*p.*7.*c.*2.K.

Probatio prima.

Probatio prima fit vt quiſque melius Societatem, & Societas eum cognoſcat. pag. 11.*Ex.c.*1.§.13. & *pag.*81.*p.* 1.*c.*4.§.1.

*Ad eam quā habitatio deputanda. pag.*81.*p.*1.*c.*4.§.1. *in eā hoſpitum more verſari debent. Ibid.* & *pag.*12. *Ex.c.*1.§.13.*neque conuerſari cum aliis etiam domeſticis.pag.*12.*Exa.cap.*1.*H. niſi particulariter ad id deſignētur.pag.*84.*p.*1.*c.*4 §.4.

*Ibi videre debent Examen, & Regulas, habere lectionem.pag.*85.*p.*1. *c.*4.§.5. & *prætereà exhortationem. pag.*47.*Ex.c.*5.§.6. *Debent ſcribi res, quæ importantur. pag.*25.*Exa.c.*4.§.4. & *pag.* 86.*p.*1.*c.*4.§.6.

De Confeſſione autem generali,vide Confeſſio.

Durare debet duodecim dies,

dies, & ampliùs, quantum Superiori videatur. pag.12. Exa.c.1.H.& pag. 81.par.1. c.4.§.1.

Ad eam non ſunt admittendi, qui non habent propoſitum viuendi in Societate. pag.82.p.1.c.4.§.3. Poſſunt tamen, vt hoſpites ad triduum.Ibid.B.

Facilior eſt ex eâ dimiſſio. pag.89.p.2.c.1.A.

Probatio ſecunda.

Ad eam non debet quis admitti, niſi valdè notus. pag.81.p.1.c.4.§.1.

In eâ iacitur fundamentum propriæ abnegationis, & veræ virtutis. pag.134.p.4. in proœm.

Debet durare biennium. pag.10.Ex.c.1.§.12. & pag. 30.c.4.§.16. Imò poteſt adhuc prorogari. pag.10. Exa. c.1.§.12.& pa.43.c.4. §.43.

In eâ vacandum mortificationibus & pœnitentiis. pag.42.Exa.c.4.§.41.& ſex præcipuis experimentis. pag. 28.Ex.c.4.§.9.

Vide Nouitij.

Domus Probationis ſunt quaſi membra Collegiorum. pag.7.Exa.c.1.B. & poſſunt habere reditus. pag.7. Ex. c.1.§.4. & pag.236.par.6. c.2.A.

Varia de probationibus.

Probationes neceſſariæ ſũt ante admiſſionem ad profeſſionem, & vota Coadiutorũ formatorum.pag.8. Ex.c.1. §.8.& pag.217.p.5.c.2.§.1. & pag.362.p.10.§.7.

Scholaſtici poſt ſtudia vno ſaltem anno adhuc probandi.pag.10. Exa. c.1.§.12. & pag.31.c.4.§.16.& 43. & pag.52.c.6.§.8. & pag.216. par.5.c.1.§.3.Eo autem tempore quid facere debeant.pa. 217.p.5.c.2.§.1.

Scholaſtici poſt vota emiſſa dicuntur eſſe in probatione quantum ad gradus ſuperiores. pag.154.p.4.c.4.E.

Redeuntes probandi ſunt experimentis, quibus Superior iudicauerit. pag.105. p.2. c.4. §.vlt. præſertim ſi dubitetur de conſtantiâ. Ibi. D. ea autem probatio poteſt eſſe in Xenodochio. Ibid.

Procuratores.

Procurator Generalis neceſſarius eſt Præpoſito Generali, & quod eius officium. pag.354.p.9.c.6.§.12.

Ad Præpoſitum Generalem pertinet eum eligere. pag.

pag.334.par.9.c.3.§.16.

Non debet eſſe profeſſus, nec habitare ordinariè in Domibus profeſſis. pag.354. par.9.c.6.§.12.

Debet ali contributione eorum quorum agit negotia. pag.144.p.4.c.2.E.

Collegia, & Domus debent habere ſuos Procuratores.pag.251.p.6.c.3.§.7.

Procuratores Collegiorum poſſunt intereſſe Congregationibus prouincialibus.pag. 300.par.8.c.3.§.1.

Poſſunt etiam à Præpoſito Generali vocari ad Congregationem generalem.Ibidem,A.

Ex prouinciis debet mitti Procurator ad Generalem tertio quoque anno,ex Indiis quarto. pag.297.p.8.c.2.B.

Profeſſi quatuor Votorũ.

Profeſſi quatuor votorum ſunt prima claſſis Societatis. pag.8.Ex. c.1.§.8. & ſunt in Societate præcipui. pag.215. p.5.c.1.A.§.4.

Penes Societatem profeſſam eſt ſuprema Societatis cura, etiam Collegiorum. pag.180.par.4.c.10.§.1. & pag.359.par.10.§.4.

In Profeſſis requiritur ſacerdotium.pag.8.Ex.c.1.§.8. Ætas ſupra vigeſimũ quintum annum.pag.73.p.1.c.2. §.12.& pag.80. c.3. K. Doctrina,& virtus.pag.8.Ex. c.1.§.8.& pag.135.par.4.in proœm.A.& pag.247.p.6. c.3.§.1.& pag.362.p.10.§. 7. Ea autem doctrina debet eſſe Philoſophiæ, & Theologiæ, vel Iuris Canonici.pag. 218.p.5.c.2. B.poteſt tamen huius defectus compenſari aliis donis.Ibid.

Oportet eſſe diu probatos. pag.8.Exa.c.1.§.8. & pag. 30.c.4.§.16. & 41. & pag. 217.p.5.c.2.§.1.& pag.362. par.10.§.7.Id eſt vltra biennium vt minimùm.pag.10. Exam.c.1.§.12. & pag.30. c.4.§.16. Poteſt tamen hoc tempus prorogari.Ibid.Et ex diſpenſatione contrahi. pag. 220.p.5.c.1.C.

Non debet eſſe magna turba Profeſſorum. pag.284. par.8.c.1.§.2.

Profeſſionem facturi mẽdicare debent triduo oſtiatim.pag.35.Exam.c.4.§.27. Defendere theſes quatuor argumentantibus. pag.218. par.5.c.2.§.2.Facere exercitia per hebdomadam,& confiteri

ſiteri generaliter.pag.41.Ex. c.4. §.41. reddere rationem conſcientiæ. pag.41.§.38. diſtributionem omnium bonorum facere.pag.24. Ex.c.4. §.2.& 5.

Admittere ad Profeſſionē eſt ſolius Generalis.pag.214. p.5.c.1.§.2.& pag.326.p.9. c.3.§.1. Poteſt tamen communicare aliis hanc facultatem, ſed ordinariè non debet, niſi in Indiis. pag.217. p.5.c.2.A. & pag.327.p.9. c.3.A. Ipſe autem Generalis requirere debet teſtimonium Præpoſitorum localium, vel aliorum.pag.217.p.5.cap.2. §.1.

Ritus emittendi profeſſionem.pag.222.p.5.c.3.§.2. quamquàm ij ritus non ſunt de eſſentiâ.Ibid.A.

Formula profeſſionis. pag. 222.p.5.c.3.§.3.

Emitti debet in manibus alicuius.pag.224.p.5. c.3.§. 4.id eſt coram aliquo,qui poteſtatem habet eam admittendi.pag.225.p.5.c.4.A. Is autem poteſt etiam eſſe externus.pag.216.par.5.c.1.B.

Profeſsio edita in ſcriptis aſſeruanda cum nomine Profeſſi. pag.224.par.5.c.3. §.4.

Profeſſi non ſunt capaces alicuius hereditatis, nec Societas eorum nominè. pag. 243.par.6.c.2.§.12. Neque retinere poſſunt beneficia Eccleſiaſtica. pag.26.Ex.c.4. §.5.

Non habent ſtabilem habitationem. pag.142.par.4. c.2.B.nec debent iuuari Collegiorum reditibus. pag.7. Ex.c.1.§.4.& pag.180.par. 4.c.10.§.1.& pag. 238.p.6. c.2.§.3. & D. & pag.359. p.10.§.4.In quo nec Generalis quidem diſpenſare poteſt, pag.144.p.4.c.2.§.5.F. & pag.335.par.9.c.3.§.18. niſi in exiguâ quantitate. pag. 145.p.4.c.2.F. & pag.238. p.6.c.2. D. Poſſunt tamē viuere in Collegiis, cùm ſunt eis vtiles.pag.145.pa.4.c.2, F.& pag.238.par.6.c.2.C. vel ſi occupentur pro bono vniuerſali Societatis. Ibid. Rectores autem Collegiorum eſſe non poſſunt, niſi ita expediat ipſis Collegiis. pag.181. par.4. c.10.A. & pag.238. par.6.c.2.§.3.

Parati eſſe debent ad quālibet Miſſionem. pag.7.Exa. c.1.§.5. & pag.39. c.4.§.35. & ad pueros docendos. pag. 223.p.5.c.3.B.

Factâ profeſſione quæ ſint emittenda vota ſimplicia. pag.236 p.6.c.2.§.1.& pag. 360.p.10.§.6.

Eorum confeſſio annua, & oratio, vide in ſuis titulis.

Profeſſi quicumque dimitti poſſunt. pag.89.p.2.c.1. A. ſed à ſolo Generali. pag. 92. Ibid.C.

Profeſſi trium Votorum.

Hæc profeſſio eſt ſolemnis. pag.8.Ex. c.1. D.

Quibus dari debeat. pag. 220.p.5.c.2.C.

Non tamen danda, niſi rarò, & cum graui causâ. Ibid.

Quando poſſint intereſſe Congregationi generali; & quod in eâ ſuffragium habeant. pag.300.p.8.c.3.A.

Profeſſæ Domus.

Non poſſunt habere vllos reditus. pag.237.p.6. c.2.B.

Non ſunt ordinariè ad litteras diſcendas, vt Collegia, ſed ad exercendas. pag. 126.p.3.c.1.§.27.

Non poſſunt iuuari à Collegiis. pag.7.Ex.c.1.§.4.

Quomodò autem Collegia poſſint ſupplere aliquos earũ ſumptus. pag.238.p.6.c.2.D.

Propinqui.

Vide Conſanguinei.

Prouinciales.

Præpoſitos Prouinciales Generalis per ſe creat. pag. 333.p.9.cap.3.§.14. & pag. 340.c.5.§.1.

Eos oportet eſſe viros ſelectos. pag.346.p.9.c.6.§.2.

Et probatæ fidei. pag.349. §.6. & quibus proportionaliter conueniant dotes Generalis. Ibid. pag.355.I.

Poteſtas eorum tota promanat à Generali. pag.290. p.8.c.1.§.6. & pag. 333. par. 9.c.3.§.14.

Et ipſe eam reſtringere, & reuocare poteſt. Ibid. & §.15.

Expedit tamen amplam eis concedi. pag.89.p.2. c.1. §.2. & pag.346.p.9.c.6.§.2.

Eorum officium maximè eſt viſitare ſubditos. pag. 292.p.8.c.1.I.

Et debet reſidere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. Ibid. pag.291.§.7.

Debent eſſe maximè ſubordinati Generali. pag.364. par.10.§.9.

Et iuxta ipſius præſcriptum ſe gerere. pag.286. par.

par. 8. *cap.* 1. §. 4.

Et ei noti eſſe, quoad conſcientiam. *pag.* 335. *par.* 9. *c.* 3. §. 19.

Et cum eo crebrò communicare de rebus Prouinciæ. *pag.* 286. *p.* 8. *c.* 1. §. 4.

Et de grauioribus. *pag.* 349. *p.* 9. *c.* 6. §. 6. & *A.*

Et cum Superioribus localibus. *pag.* 346. *par.* 9. *c.* 6. §. 2.

Debent habere ſuos Conſultores. *pag.* 355. *par.* 9. *c.* 6. §. *vlt.*

In ſuâ Congregatione prouinciali habent duo ſuffragia. *pag.* 306. *p.* 8. *c.* 5. §. 3.

Ad Generalem autem debent venire cum duobus electis; & ſi impediti ſint, alteri vices ſuas mandare, *pag.* 300. *p.* 8. *c.* 3. §. 1. & *pag.* 301. B.

In Congregatione autem in paribus ſuffragiis ipſi præcedunt. *pag.* 303. *Ibid.* §. 2.

Iuxta Prouincialis arbitrium Rectores in omnibus ſe gerere debent. *pag.* 182. *p.* 4. *c.* 10. §. 5. & *pag.* 286. *p.* 8. *c.* 1. §. 4.

Eumq; monere de profectu Scholaſticorum. *pa.* 174. *p.* 4. *c.* 9. §. 3.

Et ad eum mittere catalogos. *pag.* 295. *p.* 8. *c.* 1. *N.*

Et quadrimeſtres. *Ibid.* *M.*

Denique ei rationem gubernationis reddere. *pag.* 328. *p.* 9. *c.* 3. *C.*

Eorum tempus ordinariè eſt triennij: ſed poteſt prorogari, & anticipari, *pag.* 333. *p.* 9. *c.* 3. §. 14. & *I.*

Quæ cura Prouincialibus competat circa Generalem. *pag.* 340. *p.* 9. *c.* 5. §. 1.

Quomodò venire poſſunt ad Congregationem generalem pro deponendo Generali. *pag.* 341. *p.* 9. *c.* 5. §. 4.

Et approbare Aſſiſtentem ſubſtitutum. *Ibid.* §. 3.

Eligere, vel confirmare Vicarium Generalem. *pag.* 338. *p.* 9. *c.* 4. §. 6.

Item approbare lectorem publicum. *pag.* 162. *p.* 4. *c.* 6. F.

Et admittere ad Societatem etiam in abſentiâ. *pag.* 67. *par.* 1. *c.* 1. B.

Proximus.

Societatis finis eſt non ſolum propria, ſed & proximorum perfectio. *pag.* 6. Ex. *c.* 1. §. 2. & *pag.* 134. *par.* 4. *in proœm.* & *pag.* 172. *c.* 7. §. 3. & *pag.* 257. *par.* 7. *cap.* 1. §. 1.

§.1. & cap.2.D.

*Et ad hoc ipſa doctrina Societatis dirigitur.pag.*115.*p*.4.*c*.5.§.1.

*Complectitur autẽ omnia hominum genera quantum ad ſpiritualia. pag.*74.*p*.1.*c*.3.§.1.& *pag*.177.*p*.4.*c*.8.§.8.

*Ad fructum cum proximis faciendum neceſſaria eſt gratia ſermonis.pag.*73.*p*.1.*c*.2.§.9.

Exoptanda quoque eſt ſpecies honeſta.Ibid.§.10.

*Magis tamen conferunt virtutes, quàm dona naturalia.pag.*358.*par*.10.§.2.

*Et ædificatio vitæ magis quàm verba. pag.*277.*par*.7.*c*.4.§.2.

*Et proprius profectus interior.pag.*217.*par*.5.*cap*.2.§.1.

*Iuuat etiam vnio noſtrorum. pag.*118.*par*.3.*cap*.1.§.18.

*Iuuantur proximi ſanctis deſideriis, & precibus. pag.*277.*p*.7.*c*.4.§.3.

*Tum Sacramentis, & concionibus. pag.*278.§.5.& 6.

*Priuatis colloquiis. pag.*280. *Ibid*.§.8. & *pag*.155.*par*.4.*c*.4.§.*vlt*. & *aliis de quibus pag*.173.*p*.4.*c*.8.& *pag*.277.*p*.7.*c*.4.

*Docendi noſtri quomodò cum proximis omnium generum tractent. pag.*177.*p*.4.*c*.8.§.8. & *pag*.358.*par*.10.§.3.

*Occupationes cum proximis magis propriæ ſunt Domuum profeſſarum.pag.*173.*par*.4.*c*.8.§.1.

*In Collegiis autem remittendæ propter ſtudia. pag.*159.*p*.4.*c*.6.§.3.

*Sub finem tamen ſtudiorum aliquæ aſſumendæ. pag.*173.*p*.4.*c*.8.§.1.& *pag*.186.*c*.10.§.*vlt*.

*Rector autem debet deſignare , qui cum iis agant. pag.*186.*c*.10.§.10.

*Debent proximi iuuari etiam corporalibus officiis. pag.*268.*p*.7.*c*.2.E. & *pag*.280.*c*.4.§.9.

*Meritum cum proximis ſpectatur non ex opere,ſed ex caritate.pag.*9.Ex.*c*.1.§.9.

*Vitanda eſt offenſio proximorum quantum poteſt.pag.*251.*p*.6.*c*.3.§.*vlt*.

Prudentia.

*Prudentia in Generali magis neceſſaria , quàm doctrina.pag.*324.*p*.9.*c*.2.§.6.

Polle-

Pollere debent Superiores prudenti caritate. pag.117. par.3.c.1.§.15.

Quadrimeſtres.

Qui eas ſcribere debeant, & quando, & quot exemplis.pag.294.p.8.c.1.M.

Recreatio.

Non debent labores continuari ſine aliquâ relaxatione.pag.129.p.3.c.2.D.

Præſertim in æſtate ceſſandum à prandio vnâ aut duabus horis.Ibid.

Scholaſticis dandus ſaltem vnus dies in hebdomadâ à prandio. pag.197.p.4.c.13. F.

De reliquis vocationibus ſtatuet Prouincialis. Ibidem.

Profeſſi recreari poſſunt in aliquo horto Collegij. pag.339.p.6.c.2.D.

Rectores.

Rectores Collegiorum, & Vniuerſitatum per ſe creat Generalis. pag.207.par.4.c.17.§.1.& pag.333.p.9.c.3.§.14.

Vel confirmat electos à Prouinciali ex commiſſione. pag.207.p.4.c.17.§.1.

Eiuſdem eſt etiam eos remouere.p.181.p.4.c.10.§.3.

Ordinariè debent eſſe Coadiutores ſpirituales. pag.181.par.4.c.10.§.3.& pag.238.par.6.c.2.§.3.

Debent habere talentum conueniens.pag.143.par.4.c.2.§.5.

Et eſſe præcipui in virtutibus,& diſcretione.pag.181.p.4.c.10.§.4.

Et pro proportione habere omnia quæ requiruntur in ipſo Generali. pag.355.p.9.c.6.I.

Eorum officium eſt Collegium velut humeris ſuſtinere.pag.182.p.4.c.10.§.5.

Habere curam ſuorum quoad animam, & quoad corpus. pag.151.c.4.A. & pag.182.c.10.§.5.

Conſeruare res temporales.pag.143.c.2.§.5. & pag.182.c.10.§.5.

Continere in officio tam Præceptores, quàm Scholaſticos. pag.163. cap.6. §.9.

Curare ne Magiſtri accipiant vlla munera. pag.202.c.15.§.4.

Et vt regulæ ab omnibus ſeruentur.pag.182.c.10.§.5.

Aſſignare ſocios. pag.155. c.4.F.

Item

Item conſeruare amicos, & conciliare alienos. pag. 183.c.10.C.

Eorum poteſtas eſt, quantam communicabit Generalis. pag. 333.p.9.c.3.§.14. & 15. *Expedit autem eſſe amplam.pag.* 93.p.2.c.2.§.2.& B.& pag.181.p.4.c.10.§.4.

*Poſſunt officiales domeſticos deſignare.pag.*184. *Ibid.* §.6.

*Poſſunt ordinare, & mutare horas diei.pag.*186.c.10 §.9.& pag.154.c.4.D.

*Auditis conſiliariis ſtatuere quod magis videtur. pag.*355.p.9.c.6.§.14.

*Quando autem poſſint diſpenſare in regulis. pag.*182. par.4.c.10.B.

*Omnes debent ſinere ſe ab eis regi. pag.*286.par.8. c.1. §.4.

Et totam ſui diſpoſitionem eis relinquere. pag 182.p.4. c.10.§.5.

Nihil eis clauſum tenere. Ibid.& D.

*Debent intereſſe Congregationi Prouinciali.pa.*306. par.8. c.3.§.1. & pag.306. c.5.§.3.

*Et habent ſuffragium ad eligendum Procuratorem triennalem.pag.*297.c.2.B. & ad alia.pag.300.c.3.A.

*Item ad ſubſtituendum, vel ad probandum Vicarium Generalem. pag.*338. par.9. c.4.§.6.

*Non poſſunt contra omnium conſultorum Vniuerſitatis ſententiam agere. pag.*210 par.4. c.17.H.

Nec Lectores primarios, aut officiales mutare. pag. 207.c.17.A.

*Nec mutare exercitationes repetendi, & Latinè loquendi.pag.*165.c.6.K.

*Nec ordinem vacationum ſtatuere.pag.*197.c.13.F.

*Nec liberare Scholaſticũ à publico examine.pag.*202. c.15.E.

*Circa ſtudia eorum officium eſt per ſe, vel per Cancellarium examinare Scholaſticos; & ſtatuere quibus quiſque facultatibus vacare debeat, & in quâ claſſe. pag.*195.par.4.c.13.§.4. & pag.200.c.15.§.1.

*Deſignare qui theſes defendant.pag.*164.par.4.c.6. §.10.

*Et qui declamationes habeant.pag.*205.c.16.B.

*Externos etiam gratis promouere. pag.*202.cap.15. §.4.

Et remouere qui operam perdunt, vel aliis nocent. pag.206.c.16.§.5.
Eorum officiales ſunt Miniſter, Syndicus, Præfectus ſpiritualium.pag.185.par.4. c.10.§.7.
Et aliqui Conſultores. Ibid. & pag.355.par.9.c.6. §.vlt.
In Vniuerſitatibus autem Cancellarius. pag.208.p.4. c.17.§.2.
Niſi ipſe Rector id munus ſuſtineat.Ibid.C.
Syndicus generalis, & alij particulares. Ibid. pag.211. §.7.
Secretarius pag.208.§.3.
Notarius.pag.209.§.4.
Decanus, & duo deſignati in quauis facultate. pag. 210.§.5.
Subiecti eſſe debent Generali, & Prouinciali. pag. 286.p.8.c.1.§.4.
Et ſuis præire exemplo obedientiæ. pag.185.par.4. c.10.§.8.
Reddere rationem officij ſui Generali.pag.328.par.9. c.3.§.4.
Et Prouinciali, vel ei, quem Generalis conſtituet. pag.143.p.4.c.2.§.5.& pag. 181.c.10.§.3.
Informare ſemel in anno Generalem, & bis Prouincialem.pag.211.c.17.§.7.
Et curare vt res omnes eis perſpectæ ſint.pag.207.Ibid. A.
Debent intra annum per quadraginta dies tradere doctrinam Chriſtianam, niſi aliquod ſit impedimentũ. pag.186.par.4.c.10.§.10.& K.

Regulæ.

Prima & ſumma regula omnis bonæ voluntatis & iudicij eſt Deus.pag.123.p.3. c.1.§.23.
Præter Conſtitutiones sũt etiam neceſſariæ Regulæ.pag. 61.procem.Declar.
Hæ autem ad particularia deſcendere debent. pag. 170.p.4.c.7.§.2.
Debent eſſe antiquæ Regulæ officialium domeſticorum.pag.184.p.4.c.10.§.6. & pag.282.par.7.c.4.§.vlt. Item Prouincialium. pag. 355.p.9.c.6.I. Item Collegiorum, vide Collegia.
Profeſſi & Coadiutores formati quomodò ad Regulas teneantur. pag.248.p.6. c.3.§.3.
Regulæ ſæpius in biennio

Nouitiatus cõſideranda ſũt. pag.11.Ex.c.1.§.13.

Deindè etiam ſæpiùs audiendæ, aut legendæ. pag. 126.p.3.c.1.§.vlt. id eſt ſingulis menſibus.pag.366.par. 10.§.vlt. Singulis autẽ hebdomadis, quæ ad ſingulos pertinent.pag.184.p.4.c.10.F.

Earum tranſgreſſio non obligat ad peccatũ. pag.256. par.6.c.5.

Eſt tamen pœnitentiis punienda, eaq́; vltrò aliquando petendæ. pag.126.p.3.c.1. §.vlt.

Religio.

Licet mouere alios ad Religionem.pag.21.Exa.cap.3. §.14.

Qui tamen à noſtris motus eſſet quando differri deberet.Ibid.

Non licet noſtris poſt vota emiſſa aliam Religionem ingredi. pag.43. Exa. cap.4. §.42.

Qui ſemel ſumpſerit habitum alterius Religionis, nõ debet recipi in Societatem. pag.14.Ex.c.2.§.3. & pag. 76.p.1.c.3.§.5.

Imò nec reducendus, ſi à Societate diſceſſerat. pag. 103.p.2.c.4.B.

Repetitiones.

Repetitiones lectionum quomodò facienda. pag.163. p.4.c.6.H. & pag.195.c.13. D.

Poſſunt mutari à Rectore cum licentiâ ſui Superioris. pag.165.p.4.c.6.K.

Repetenda priuatim facultas, quam quiſque audiuit.pag.167.p.4.c.6.§.16.

Philoſophia quidem dimidio anno.pag.201.c.15.§.2.

Theologia duobus. Ibid. §.3.

Reprehenſio.

Quomodò fieri debeat. pag.117.p.3.c.1.N.

Ita vt ipſe, qui reprehenditur, agnoſcat caritatem. pag.323.p.9.c.2.§.4.

Ad Generalem pertinet iuuare omnes, etiam Superiores, reprehenſione. pag. 346.p.9.c.6.§.2.

Omnes parati eſſe debent reprehendi, & reprehendere, ſi Superior iubeat. pag. 28. Ex.c.4.§.8.

Reſignatio.

Vide Abnegatio.

Rhetorica.

Numeratur inter litteras humaniores. pag.156.par.4. c.5.A. & pag.191.c.12.A.

Ei vt plurimùm anni duo impendendi.pag.200.par.4. c.15.A.

Et cum eâ diſci poteſt lingua Græca, & Hebraica.Ibid.& pag.194.p.4.c.13. B.

Roma.

Romæ ordinariè debet fieri Congregatio generalis. pag.305.p.8.c.5.§.1.

Romæ vt plurimùm reſidere debet Generalis. pag. 291.p.8.c.1.§.7. & pag.305. c.5.§.1.

Vel certè prope Romam. pag.292.par.8.c.1.H.

Ibidem reſidebit Procurator generalis.pag.354.par.9. c.6.§.12.

Romani Collegij Regulæ poſſunt aliis accommodari. pag.171.par.4.c.7.C.

Sacerdotes.

Non debent differre celebrationem Miſſæ vltra octo dies. pag.248.par.6.cap.3. §.2.

Imò ſæpiùs celebrare debent.pag.34.Ex.c.4.§.25.

Confiteri autem, vt minimùm ſingulis hebdomadis. Ibid.

Intra annum debent aliquoties obire officia Coadiutorum.pag.119.p.3.c.1.§.19.

Nouitij Sacerdotes quid facere debeant.pag.48.Exa. c.5.§.7.

In Scholaſticis differendum ſacerdotium circa finem ſtudiorum. pag.160.p. 4.c.6.C.

Deformitas corporis obſtare ſolet ſacerdotio. pag.79. par.1.c.3.I.

Sacramenta.

Sacramentorum adminiſtratione iuuatur proximus. pag.278.p.7.c.4.§.5.

Eorum frequentatio valdè commendanda. pag.175. par.4. c.8.§.4. & pag.248. par.6.c.3.§.2.

Diſcendus eſt modus ea miniſtrandi.pag.175.par.4. c.8.§.4.

Sacriſtia.

Inter alios officiales numeratur etiam Sacriſta. pag. 185.p.4.c.10.H.

Requirit bonas corporis vires pag.131.p.3.c.2.F.

Sa-

Sacriſtia Domorum profeſſarum non poteſt habere reditus. pag.237.par.6.c.2. §.2.

Sanitas.

Bona valetudo particularium confert ad Societatis conſeruationem. pag. 366. par.10.§.13.

Sanitas eſt Dei donum. pag.118 p.3.c.1.§.17.

Eius ratio ab omnibus moderatè habenda.pag.127. par.3.c.2.§.1.

Curanda eſt à Rectore in ſubditis.pag.182.par.4.c.10. §.5. & à Præfecto ſanitatis. pag.131.p.3 c.2.§.6.

Ad ſanitatem conſeruandam non debent acceptari Collegia, niſi in cœlo ſalubri. pag.366.p.10.C.

Scholaſtici noſtri quantum ad ſtatum.

Vt quis fiat Scholaſticus approbatus, requiritur bonum ingenium. pag.9.Exa. c.1.§.10.

Ita vt ſperetur fructus in litteris.pag.221.p.5.c.2.§.5.

Requiritur etiam ſanitas corporis.pag.147.par.4.c.3. §.2.

Non facilè approbandi. pag.350.p.10.§.7.Sed ſelecti tantùm. pag.284.p.8.c.1. §.2.& idonei ad inſtitutum. pag.326.p.9.c.3.§.1.

Debent priùs duos annos probationis peregiſſe. pag. 147.par.4.ca.3.§.3. & pag. 227.p.5.c.4.§.3.

Poteſt tamen ex diſpenſatione Generalis contrahi hoc tempus.pag.216.p.5.c.1.C.

Poteſt etiam prorogari. pag.43.Exam.c.4.§.43.

Debent priùs facere exercitia, confeſſionem generalem,& alia.pag.42.Ex.c.4. §.41.

Et ſi Superiori videtur, per triduum mendicare. pag.35.§.27.

Vt ſint approbati, oportet eos feciſſe tria vota.pag.227. p.5.c.4.§.3.

Eorum vota ſunt ſimplicia.pag.9.Ex.cap.1.§.10. & 12.& pag.42.c.4.§.41. & in nullius manibus emittuntur,ſed ſoli Deo.pag.228. p.5.c.4.D.

In iis votis ineſt tacita conditio,ſi Societas eos tenere volet.pag.228.p.5. c.4.D.

Præter vota faciunt etiam promiſſionem ingrediendi Societatem. pag.9. Exam.cap.1.§.10.& vlt. & pag.

{ 1470978

Factâ profeſſione quæ ſint emittenda vota ſimplicia. pag.236 p.6.c.2.§.1.& pag. 360.p.10.§.6.

Eorum confeſſio annua, & oratio, vide in ſuis titulis.

Profeſſi quicumque dimitti poſſunt. pag.89.p.2.c.1. A. ſed à ſolo Generali. pag. 92.Ibid.C.

Profeſſi trium Votorum.

Hæc profeſſio eſt ſolemnis. pag.8.Ex.c.1.D.

Quibus dari debeat. pag. 220.p.5.c.2.C.

Non tamen danda, niſi rarò, & cum graui causâ. Ibid.

Quando poſſint intereſſe Congregationi generali; & quod in eâ ſuffragium habeant. pag.300.p.8.c.3.A.

Profeſſæ Domus.

Non poſſunt habere vllos reditus. pag.237.p.6.c.2.B.

Non ſunt ordinariè ad litteras diſcendas, vt Collegia, ſed ad exercendas. pag. 126.p.3.c.1.§.27.

Non poſſunt iuuari à Collegiis. pag.7.Ex.c.1.§.4.

Quomodò autem Collegia poſſint ſupplere aliquos earũ ſumptus. pag.238.p.6.c.2.D.

Propinqui.

Vide Conſanguinei.

Prouinciales.

Præpoſitos Prouinciales Generalis per ſe creat. pag. 333.p.9.cap.3.§.14. & pag. 340.c.5.§.1.

Eoſq; oportet eſſe viros ſelectos. pag.346.p.9.c.6.§.2.

Et probatæ fidei. pag.349. §.6. & quibus proportionaliter conueniant dotes Generalis. Ibid. pag.355.I.

Poteſtas eorum tota promanat à Generali. pag.290. p.8.c.1.§.6.& pag.333.par. 9.c.3.§.14.

Et ipſe eam reſtringere, & reuocare poteſt. Ibid. & §.15.

Expedit tamen amplam eis concedi. pag.89.p.2.c.1. §.2.& pag.346.p.9.c.6.§.2.

Eorum officium maximè eſt viſitare ſubditos. pag. 292.p.8.c.1.I.

Et debet reſidere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. Ibid. pag.291.§.7.

Debent eſſe maximè ſubordinati Generali. pag.364. par.10.§.9.

Et iuxta ipſius præſcriptum ſe gerere. pag.286. par.

par. 8. cap. 1. §. 4.

Et ei noti eſſe, quoad conſcientiam. pag. 335. par. 9. c. 3. §. 19.

Et cum eo crebrò communicare de rebus Prouinciæ. pag. 286. p. 8. c. 1. §. 4.

Et de grauioribus. pag. 349. p. 9. c. 6. §. 6. & A.

Et cum Superioribus localibus. pag. 346. par. 9. c. 6. §. 2.

Debent habere ſuos Conſultores. pag. 355. par. 9. c. 6. §. vlt.

In ſuâ Congregatione prouinciali habent duo ſuffragia. pag. 306. p. 8. c. 5. §. 3.

Ad Generalem autem debent venire cum duobus electis; & ſi impediti ſint, alteri vices ſuas mandare, pag. 300. p. 8. c. 3. §. 1. & pag. 301. B.

In Congregatione autem in paribus ſuffragiis ipſi præcedunt. pag. 303. Ibid. §. 2.

Iuxta Prouincialis arbitrium Rectores in omnibus ſe gerere debent. pag. 182. p. 4. c. 10. §. 5. & pag. 286. p. 8. c. 1. §. 4.

Eumq́; monere de profectu Scholaſticorum. pa. 174. p. 4. c. 9. §. 3.

Et ad eum mittere catalogos. pag. 295. p. 8. c. 1. N.

Et quadrimeſtres. Ibid. M.

Denique ei rationem gubernationis reddere. pag. 328. p. 9. c. 3. C.

Eorum tempus ordinariè eſt triennij: ſed poteſt prorogari, & anticipari. pag. 333. p. 9. c. 3. §. 14. & I.

Quæ cura Prouincialibus competat circa Generalem. pag. 340. p. 9. c. 5. §. 1.

Quomodò venire poſſunt ad Congregationem generalem pro deponendo Generali. pag. 341. p. 9. c. 5. §. 4.

Et approbare Aſſiſtentem ſubſtitutum. Ibid. §. 3.

Eligere, vel confirmare Vicarium Generalem. pag. 338. p. 9. c. 4. §. 6.

Item approbare lectorem publicum. pag. 162. p. 4. c. 6. F.

Et admittere ad Societatem etiam in abſentiâ. pag. 67. par. 1. c. 1. B.

Proximus.

Societatis finis eſt non ſolùm propria, ſed & proximorum perfectio. pag. 6. Ex. c. 1. §. 2. & pag. 134. par. 4. in proœm. & pag. 172. c. 7. §. 3. & pag. 257. par. 7. cap. 1. §. 1.

§.1. & cap.2.D.

*Et ad hoc ipſa doctrina Societatis dirigitur.pag.*115. *p.*4.*c.*5.§.1.

*Complectitur autē omnia hominum genera quantum ad ſpiritualia. pag.*74. *p.*1. *c.*3.§.1.& *pag.*177.*p.*4.*c.*8. §.8.

*Ad fructum cum proximis faciendum neceſſaria eſt gratia ſermonis.pag.*73.*p.*1. *c.*2.§.9.

Exoptanda quoque eſt ſpecies honeſta.Ibid.§.10.

*Magis tamen conferunt virtutes, quàm dona naturalia.pag.*358.*par.*10.§.2.

*Et ædificatio vitæ magis quàm verba. pag.*277.*par.* 7.*c.*4.§.2.

*Et proprius profectus interior.pag.*217.*par.*5. *cap.*2. §.1.

*Iuuat etiam vnio noſtrorum. pág.*118.*par.*3. *cap.*1. §.18.

Iuuantur proximi ſanctis deſideriis, & precibus. pag. 277.*p.*7.*c.*4.§.3.

*Tum Sacramentis, & concionibus. pag.*278.§.5. & 6.

Priuatis colloquiis. pag. 280. *Ibid.*§.8. & *pag.*155. *par.*4.*c.*4.§.*vlt.* & *aliis de quibus pag.*173.*p.*4. *c.*8. & *pag.*277.*p.*7.*c.*4.

*Docendi noſtri quomodò cum proximis omnium generum tractent. pag.*177.*p.*4. *c.*8.§.8. & *pag.*358.*par.*10. §.3.

*Occupationes cum proximis magis propriæ ſunt Domuum profeſſarum.pag.*173. *par.*4.*c.*8.§.1.

In Collegiis autem remittendæ propter ſtudia. pag. 159.*p.*4.*c.*6.§.3.

Sub finem tamen ſtudiorum aliquæ aſſumendæ.pag. 173.*p.*4.*c.*8.§.1.& *pag.*186. *c.*10.§.*vlt.*

*Rector autem debet deſignare, qui cum iis agant. pag.*186.*c.*10.§.10.

*Debent proximi iuuari etiam corporalibus officiis. pag.*268.*p.*7. *c.*2.E. & *pag.* 280.*c.*4.§.9.

*Meritum cum proximis ſpectatur non ex opere,ſed ex caritate.pag.*9.*Ex.c.*1.§.9.

Vitanda eſt offenſio proximorum quantum poteſt.pag. 251.*p.*6.*c.*3.§.*vlt.*

Prudentia.

*Prudentia in Generali magis neceſſaria, quàm doctrina.pag.*324.*p.*9.*c.*2.§.6.

Polle-

Pollere debent Superiores prudenti caritate. pag.117. par.3.c.1.§.15.

Quadrimeſtres.

Qui eas ſcribere debeant, & quando, & quot exemplis.pag.294.p.8.c.1.M.

Recreatio.

Non debent labores continuari ſine aliquâ relaxatione.pag.129.p.3.c.2.D.

Præſertim in æſtate ceſſandum à prandio vnâ aut duabus horis.Ibid.

Scholaſticis dandus ſaltem vnus dies in hebdomadâ à prandio. pag.197.p.4.c.13. F.

De reliquis vocationibus ſtatuet Prouincialis. Ibidem.

Profeſſi recreari poſſunt in aliquo horto Collegij. pag. 339.p.6.c.2.D.

Rectores.

Rectores Collegiorum, & Vniuerſitatum per ſe creat Generalis. pag.207.par.4. c.17.§.1.& pag.333.p.9.c.3. §.14.

Vel confirmat electos à Prouinciali ex commiſſione. pag.207.p.4.c.17.§.1.

Eiuſdem eſt etiam eos remouere.p.181.p.4.c.10.§.3.

Ordinariè debent eſſe Coadiutores ſpirituales. pag. 181.par.4.c.10.§.3. & pag. 238.par.6.c.2.§.3.

Debent habere talentum conueniens.pag.143.par.4. c.2.§.5.

Et eſſe præcipui in virtutibus,& diſcretione,pag.181. p.4.c.10.§.4.

Et pro proportione habere omnia quæ requiruntur in ipſo Generali. pag.355.p.9. c.6.I.

Eorum officium eſt Collegium velut humeris ſuſtinere.pag.182.p.4.c.10.§.5.

Habere curam ſuorum quoad animam, & quoad corpus. pag.151.c.4.A. & pag.182.c.10.§.5.

Conſeruare res temporales.pag.143.c.2.§.5. & pag. 182.c.10.§.5.

Continere in officio tam Præceptores, quàm Scholaſticos. pag. 163. cap. 6. §.9.

Curare ne Magiſtri accipiant vlla munera. pag. 202.c.15.§.4.

Et vt regulæ ab omnibus ſeruentur.pag.182.c.10.§.5.

Aſſignare ſocios. pag.155. c.4.F.

Item conſeruare amicos, & conciliare alienos. pag. 183.c.10.C.

Eorum poteſtas eſt, quantam communicabit Generalis. pag.333.p.9.c.3.§.14. & 15. Expedit autem eſſe amplam. pag.93.p.2.c.2.§.2.& B. & pag.181.p.4.c.10.§.4.

Poſſunt officiales domeſticos deſignare. pag.184. Ibid. §.6.

Poſſunt ordinare, & mutare horas diei. pag.186.c.10 §.9. & pag.154.c.4.D.

Auditis conſiliariis ſtatuere quod magis videtur. pag.355.p.9.c.6.§.14.

Quando autem poſſint diſpenſare in regulis. pag.182. par.4.c.10.B.

Omnes debent ſinere ſe ab eis regi. pag.286.par.8. c.1. §.4.

Et totam ſui diſpoſitionem eis relinquere. pag 182.p.4. c.10.§.5.

Nihil eis clauſum tenere. Ibid. & D.

Debent intereſſe Congregationi Prouinciali. pa.306. par.8. c.3.§.1. & pag.306. c.5.§.3.

Et habent ſuffragium ad eligendum Procuratorem triennalem. pag.297.c.2.B. & ad alia. pag.300.c.3.A.

Item ad ſubſtituendum, vel ad probandum Vicarium Generalem. pag.338. par.9. c.4.§.6.

Non poſſunt contra omnium conſultorum Vniuerſitatis ſententiam agere. pag.210 par.4. c.17.H.

Nec Lectores primarios, aut officiales mutare. pag. 207.c.17.A.

Nec mutare exercitationes repetendi, & Latinè loquendi. pag.165.c.6.K.

Nec ordinem vacationum ſtatuere. pag.197.c.13.F.

Nec liberare Scholaſticũ à publico examine. pag.202. c.15.E.

Circa ſtudia eorum officium eſt per ſe, vel per Cancellarium examinare Scholaſticos; & ſtatuere quibus quiſque facultatibus vacare debeat, & in quâ claſſe. pag.195.par.4.c.13.§.4. & pag.200.c.15.§.1.

Deſignare qui theſes defendant. pag.164.par.4.c.6. §.10.

Et qui declamationes habeant. pag.205.c.16.B.

Externos etiam gratis promouere. pag.202.cap.15. §.4.

Et

Et remouere qui operam perdunt, vel aliis nocent. pag.206.c.16.§.5.

Eorum officiales ſunt Miniſter, Syndicus, Præfectus ſpiritualium.pag.185.par.4. c.10.§.7.

Et aliqui Conſultores. Ibid. & pag.355.par.9.c.6. §.vlt.

In Vniuerſitatibus autem Cancellarius. pag.208.p.4. c.17.§.2.

Niſi ipſe Rector id munus ſuſtineat.Ibid.C.

Syndicus generalis, & alij particulares. Ibid. pag.211. §.7.

Secretarius pag.208.§.3.

Notarius.pag.209.§.4.

Decanus, & duo deſignati in quauis facultate. pag. 210.§.5.

Subiecti eſſe debent Generali, & Prouinciali. pag. 286.p.8.c.1.§.4.

Et ſuis praire exemplo obedientiæ. pag.185.par.4. c.10.§.8.

Reddere rationem officij ſui Generali.pag.328.par.9. c.3.§.4.

Et Prouinciali, vel ei, quem Generalis conſtituet. pag.143.p.4.c.2.§.5.& pag. 181.c.10.§.3.

Informare ſemel in anno Generalem, & bis Prouincialem.pag.211.c.17.§.7.

Et curare vt res omnes eis perſpectæ ſint.pag.207.Ibid. A.

Debent intra annum per quadraginta dies tradere doctrinam Chriſtianam,niſi aliquod ſit impedimentũ. pag.186.par.4.c.10.§.10.& K.

Regulæ.

Prima & ſumma regula omnis bonæ voluntatis & iudicij eſt Deus.pag.123.p.3. c.1.§.23.

Præter Conſtitutiones ſũt etiam neceſſariæ Regulæ.pag. 61.proœm.Declar.

Hæ autem ad particularia deſcendere debent. pag. 170.p.4.c.7.§.2.

Debent eſſe antiquæ Regulæ officialium domeſticorum.pag.184.p.4.c.10.§.6. & pag.282.par.7.c.4.§.vlt. Item Prouincialium. pag. 355.p.9.c.6.I. Item Collegiorum, vide Collegia.

Profeſſi & Coadiutores formati quomodò ad Regulas teneantur. pag.248.p.6. c.3.§.3.

Regulæ ſæpius in biennio No-

Nouitiatus cõſideranda ſũt. pag.11.Ex.c.1.§.13.

Deinde etiam ſapiùs audienda, aut legenda. pag. 126.p.3.c.1.§.vlt. id eſt ſingulis menſibus.pag.366.par. 10.§.vlt. Singulis autẽ hebdomadis, quæ ad ſingulos pertinent.pag.184.p.4.c.10.F.

Earum tranſgreſſio non obligat ad peccatũ. pag.256. par.6.c.5.

Eſt tamen pœnitentiis punienda, eaq; vltrò aliquando petenda. pag.126.p.3.c.1. §.vlt.

Religio.

Licet mouere alios ad Religionem.pag.21.Exa.cap.3. §.14.

Qui tamen à noſtris motus eſſet quando differri deberet.Ibid.

Non licet noſtris poſt vota emiſſa aliam Religionem *ingredi. pag.43. Exa. cap.4. §.42.*

Qui ſemel ſumpſerit habitum alterius Religionis, nõ debet recipi in Societatem. pag.14.Ex.c.2.§.3. & pag. 76.p.1.c.3.§.5.

Imò nec reducendus, ſi à Societate diſceſſerat. pag. 103.p.2.c.4.B.

Repetitiones.

Repetitiones lectionum quomodò faciendæ. pag.163. p.4.c.6.H. & pag.195.c.13. D.

Poſſunt mutari à Rectore cum licentiâ ſui Superioris. pag.165.p.4.c.6.K.

Repetenda priuatim facultas, quam quiſque audiuit.pag.167.p.4.c.6.§.16.

Philoſophia quidem dimidio anno.pag.201.c.15.§.2.

Theologia duobus. Ibid. §.3.

Reprehenſio.

Quomodò fieri debeat. pag.117.p.3.c.1.N.

Ita vt ipſe, qui reprehenditur, agnoſcat caritatem. pag.323.p.9.c.2.§.4.

Ad Generalem pertinet iuuare omnes, etiam Superiores, reprehenſione. pag. 346.p.9.c.6.§.2.

Omnes parati eſſe debent reprehendi, & reprehendere, ſi Superior iubeat. pag. 28. Ex.c.4.§.8.

Reſignatio.

Vide Abnegatio.

Rheto-

Rhetorica.

Numeratur inter litteras humaniores. pag.156.par.4. c.5.A. & pag.191.c.12.A.

Ei vt plurimùm anni duo impendendi.pag.200.par.4. c.15.A.

Et cum eâ diſci poteſt lingua Græca, & Hebraica.Ibid.& pag.194.p.4.c.13. B.

Roma.

Romæ ordinariè debet fieri Congregatio generalis. pag.305.p.8.c.5.§.1.

Romæ vt plurimùm reſidere debet Generalis. pag. 291.p.8.c.1.§.7.& pag.305. c.5.§.1.

Vel certè prope Romam. pag.292.par.8.c.1.H.

Ibidem reſidebit Procurator generalis.pag.354.par.9. c.6.§.12.

Romani Collegij Regulæ poſſunt aliis accommodari. pag.171.par.4.c.7.C.

Sacerdotes.

Non debent differre celebrationem Miſſæ vltra octo dies. pag.248.par.6.cap.3. §.2.

Imò ſæpiùs celebrare debent.pag.34.Ex.c.4.§.25.

Confiteri autem, vt minimùm ſingulis hebdomadis. Ibid.

Intra annum debent aliquoties obire officia Coadiutorum.pag.119.p.3.c.1.§.19.

Nouitij Sacerdotes quid facere debeant.pag.48.Exa. c.5.§.7.

In Scholaſticis differendum ſacerdotium circa finem ſtudiorum. pag.160.p. 4.c.6.C.

Deformitas corporis obſtare ſolet ſacerdotio. pag. 79. par.1.c.3.I.

Sacramenta.

Sacramentorum adminiſtratione iuuatur proximus. pag.278.p.7.c.4.§.5.

Eorum frequentatio valdè commendanda. pag.175. par.4.c.8.§.4.& pag.248. par.6.c.3.§.2.

Diſcendus eſt modus ea miniſtrandi.pag.175.par.4. c.8.§.4.

Sacriſtia.

Inter alios officiales numeratur etiam Sacriſta. pag. 185.p.4.c.10.H.

Requirit bonas corporis vires pag.131.p.3.c.2.F.

Sa-

Sacriſtia Domorum profeſſarum non poteſt habere reditus. pag.237.par.6.c.2. §.2.

Sanitas.

Bona valetudo particularium confert ad Societatis conſeruationem. pag. 366. par.10.§.13.

Sanitas eſt Dei donum. pag.118 p.3.c.1.§.17.

Eius ratio ab omnibus moderatè habenda.pag.127. par.3.c.2.§.1.

Curanda eſt à Rectore in ſubditis.pag.182.par.4.c.10. §.5. & à Præfecto ſanitatis. pag.131.p.3 c.2.§.6.

Ad ſanitatem conſeruandam non debent acceptari Collegia, niſi in cœlo ſalubri. pag.366.p.10.C.

Scholaſtici noſtri quantum ad ſtatum.

Vt quis fiat Scholaſticus approbatus, requiritur bonum ingenium. pag.9.Exa. c.1.§.10.

Ita vt ſperetur fructus in litteris.pag.221.p.5.c.2.§.5.

Requiritur etiam ſanitas corporis.pag.147.par.4.c.3. §.2.

Non facilè approbandi. pag.350.p.10.§.7.Sed ſelecti tantùm. pag.284.p.8.c.1. §.2.& idonei ad inſtitutum. pag.326.p.9.c.3.§.1.

Debent priùs duos annos probationis peregiſſe. pag. 147.par.4.ca.3.§.3. & pag. 227.p.5.c.4.§.3.

Poteſt tamen ex diſpenſatione Generalis contrahi hoc tempus.pag.216.p.5.c.1.C.

Poteſt etiam prorogari. pag.43.Exam.c.4.§.43.

Debent priùs facere exercitia, confeſſionem generalem, & alia.pag.42.Ex.c.4. §.41.

Et ſi Superiori videtur, per triduum mendicare. pag.35.§.27.

Vt ſint approbati, oportet eos feciſſe tria vota.pag.227. p.5.c.4.§.3.

Eorum vota ſunt ſimplicia.pag.9.Ex.cap.1.§.10. & 12.& pag.42.c.4.§.41. & in nullius manibus emittuntur, ſed ſoli Deo.pag.228. p.5.c.4.D.

In iis votis ineſt tacita conditio, ſi Societas eos tenere volet.pag.228.p.5. c.4.D.

Præter vota faciunt etiam promiſſionem ingrediendi Societatem. pag.9. Exam.cap.1.§.10.& vlt. & pag.

A01 1470978

Googl